

SKOLVAL 2022

i samband med riksdagsvalet

SLUTRAPPORT AV UPPDRAGET

(KU2021/01889)

© Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) 2023

Författare: Rebecka Hinn

Webb: www.mucf.se

Förord

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, fick i december 2021 uppdraget ”att genomföra Skolval 2022, riktat till gymnasieelever och elever i grundskolans årskurs sju till nio i samband med de allmänna valen 2022. Särskild vikt ska läggas vid att göra skolvalet tillgängligt för skolor i socioekonomiskt svaga områden samt för särskolor”. Uppdraget ska slutredovisas senast den 3 april 2023.

Målet för Skolval 2022 var att nå så många elever och skolor som möjligt, med särskilt fokus på särskolor och skolor i socioekonomiskt utsatta områden. I Skolval 2018/19 visade det sig att, utöver särskolor, även skolor med gymnasiets yrkesprogram och friskolor (fristående skolor) deltog i mindre omfattning än andra skoltyper. För att även dessa elever skulle få möjlighet att delta i skolvalet satsade myndigheten extra på att nå dessa skolor. Myndigheten har tillsammans med elevorganisationer, Skolverket och Valmyndigheten ökat stödet till skolpersonal för att stärka dem i arbetet kring demokrati och politik inför valet. Skolval arrangerades i 89 procent av Sveriges kommuner.

Utvärderingen av uppdraget visar att fler unga lärt sig hur det går till att rösta, blivit mer intresserade av politik och att delta i ett politiskt parti. Intresset bland unga i Sverige att engagera sig partipolitiskt är annars lågt.

390 000 elever röstade i Skolval 2022. Skolvalet har uppskattats av deltagande lärare och elever och uppmärksammats brett i media både nationellt och internationellt. Myndigheten initierade också ett nätverk för lärare och elever som verkar som mentorer i arbetet med demokrati. Nätverket fortsätter nu sitt arbete tillsammans med representanter från olika skoltyper, myndigheter och elevorganisationer.

Tid och resurser var de största utmaningarna för skolor som skulle delta i skolvalet. MUCF vill arbeta med skolval som en permanent uppgift. Det skulle ge förutsättningar för att arbeta effektivt och långsiktigt med att stärka skolornas insatser. De unga som deltar i skolval bygger upp en motståndskraft mot desinformation, hot och hat genom att lära sig att arbeta och agera demokratiskt.

Skolval 2022 har genomförts i samverkan med Skolverket, Valmyndigheten med flera myndigheter, elevorganisationer, lärare och elever. Utvärderingen genomfördes av Ramboll, Policy in Practice, Högskolan Dalarna, Stockholms universitet och Mittuniversitetet.

Rebecka Hinn (uppdragsansvarig för Skolval 2022) har skrivit rapporten.

Lena Nyberg, generaldirektör
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Innehåll

Inledning	9
Regeringsuppdraget	9
Historik	9
Genomförande av Skolval 2022	11
Perspektiv som präglat skolvalsarbetet	11
Nya sätt att genomföra skolvalet	12
Samverkan och dialog avgörande för framgången	13
Stort fokus på kommunikation	15
Demokratipaket till skolan	17
Spridningsaktiviteter	18
Demokratimentorer och erfarenhetsträffar som stöd	21
Tillgänglighet genom skolvalsarbetet	23
Teknisk plattform för anmälan och resultatredovisning	25
Skolvalet steg för steg	25
Tidslinje	34
Resultat Skolval 2022	35
Medverkande skolor och elever	35
Om röstningsresultatet	37
Valresultat över tid, Skolval 2002–2022	39
Medial uppmärksamhet	42
Utvärdering av skolvalet	45
Analys	50
Demokratifrågor för unga är viktigt	50
Långsiktighet behövs	51
Utjämnade skillnader och ett ökat ägarskap krävs	52
Fler partipolitiska besök i skolan behöver främjas	53
Samverkan är fortsatt vägen framåt	54

Myndighetens förslag	55
Förslag	55
Referenser	57
Bilaga 1a	
Enkätundersökning om elevers och skolpersonals åsikter om Skolval 2022	
Bilaga 1b	
Tabeller från enkätundersökningen	
Bilaga 2	
Intervjuer med elever och skolpersonal om skolvalet	
Bilaga 3	
Policy brief – Kan deltagande i skolval främja ungas delaktighet i demokratin?	
Bilaga 4	
Policy brief – Politiska partiers skolbesök	

Sammanfattning

Sedan 2002 har MUCF ansvarat för skolval i samband med riksdagsvalen och sedan 2014 även i samband med Europaparlamentsvalet. Skolvalen har genomförts i samarbete med flera olika aktörer.

Fyra av fem elever som fick chansen att delta i årets skolval röstade, totalt 390 120 elever i högstadiet och gymnasiet på skolor i 259 kommuner. Det motsvarar 77,9 procents valdeltagande. Det är två procent lägre än vid förra skolvalet. Det följer trenden i samhället där 2022 års allmänna val hade tre procent lägre valdeltagande än 2018.

MUCF tog fram inspirations- och informationsfilmer och gjorde studiosändningar som tillsammans fick drygt 47 000 visningar. Riksdagens talman Andreas Norlén medverkade i kortfilmer och hälsningar. Myndigheten deltog på 45 konferenser och stora sammankomster riktade mot skolpersonal, skolledare, elever och myndigheter där 3 700 personer deltog. MUCF blev också inbjudna att berätta om skolval för

- MIK Sverige (ett nationellt aktörsnätverk med syfte att stärka medie- och informationskunnighet)
- Myndigheten för delaktighet
- Myndigheten för tillgängliga medier
- Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM
- Länsstyrelser.

Skolvalet fick internationell uppmärksamhet där MUCF intervjuades av japansk nationell media, medverkade digitalt i ett möte på Svenska Ambassaden i Tokyo och tog emot studiebesök från ett japanskt ungdomsförbund.

Skolvalet uppmärksammades över 500 gånger i media både före och efter valet. Intresset för de ungas röster var stort. I 2022 års skolval introducerades en digital valvaka på skolval.mucf.se som hade många följare när resultaten presenterades. Resultatsidan för skolvalet fick över 200 000 unika visningar. Vissa av dessa visningar bestod av hela klasser eller skolor. I och med skolvalets genomslag i media har allmänhet och beslutsfattare i de kommuner som deltog troligen fått kunskap om skolvalet.

Samtliga skolor i Sverige har informerats om Skolval 2022. En särskild insats har gjorts på skolor i socioekonomiskt utsatta områden, skolor med gymnasiets yrkesprogram, friskolor och särskolor som tidigare deltagit i mindre omfattning än andra skoltyper. För att stärka skolorna i sitt demokratiska uppdrag och underlätta för lärare och skolledare att prata politik har MUCF tagit fram olika sorters stödjande material som spridits nationellt.

MUCF har också etablerat ett nätverk för demokratimentorer med skolpersonal och elever. Tanken var att dessa är bäst på att stödja och inspirera sina kollegor respektive klasskamrater. MUCF och mentorerna höll elva digitala erfarenhetsträffar för skolpersonal och/eller elever som var engagerade i skolvalet och demokratiarbetet. En förstelärare i demokrati och värdegrundsfrågor samordnade nätverket för skolpersonal.

Träffarnas fokus låg på att informera om skolvalet och det material MUCF tagit fram och mentorerna berättade om sina skolvals- och demokratiarbeten. Vid träffarna bjöd MUCF även in gäster som Skolverket, Utbildningsradion, Myndigheten för tillgängliga medier, Demokratibygget och Specialpedagogiska skolmyndigheten som berättade om sina stödmaterial och verksamheter i samband med valet.

Nätverket utvecklas vidare utifrån skolans demokratiuppdrag där skolvalet är en del. Detta sker i samverkan med samtliga tre elevorganisationer, Skolverket och Forum för levande historia (kopplat till deras regeringsuppdrag att främja systematiskt arbete med skolans demokratiuppdrag) och MUCF:s arbete med att stärka ungas delaktighet.

Vid 2022 års skolval hanterade MUCF all kontakt med skolorna och logistiken kring valet och valsedlarna i en egen projektorganisation. Tidigare har detta skett genom elevorganisationer och civilsamhälle, men på grund av pandemins effekter fungerade inte det den här gången.

MUCF har tagit fram och följt upp statistik från Skolval 2018/2019 där man nu bland annat kan se data per skolform. Anmälningssystemet till skolvalet har utvecklats så att det kan kopplas automatiskt till nationell skolstatistik. Resultaten är redovisade på <https://www.mucf.se/skolval>. Där kan man nu jämföra resultat för enskilda skolor, kommuner, län och hela riket.

Utvärderingen av Skolval 2022 visar att eleverna och lärarna är nöjda eller mycket positiva till skolvalet. Skolpersonalen anser att eleverna fått ökad kunskap, engagemang och motivation för demokrati, politik och valförfarande. En del elever upplever också att deras politiska engagemang och intresse av att vara med i politiska partier och föreningar ökat.

Skolval är en konkret insats att lära om hur man röstar i val och är särskilt viktigt för elever som till exempel inte talar om demokrati och politik hemma, yngre elever, elever med särskilda behov eller de som inte har erfarenhet av demokrati från sina hemländer. Unga födda utomlands svarade exempelvis i högre grad än övriga elever att deras kunskap ökat. Det visar att skolvalet har en viktig kunskapsutjämnande roll.

Skolpersonalen har fått olika metoder och sätt att systematiskt arbeta med skolans demokratiuppdrag. De önskar mer tid och bättre framförhållning för att kunna planera in skolval bättre.

Det nationella skolvalet har genomförts i 20 år och blivit en del av många skolors arbete trots tid- och resursbrist. Denna gång tog myndigheten eget initiativ och startade planeringen av Skolval 2022 fem månader innan regeringen fattade beslut om uppdraget. Att sätta i gång tidigt var en förutsättning för att kunna genomföra uppdraget på ett bra sätt.

Möjligheterna för Sveriges elever att delta i skolval skiljer sig åt. Särskolor och friskolor deltar fortfarande i betydligt lägre grad än övriga skolor. Det gör att unga får olika förutsättningar för att utveckla intresset för samhällsfrågor och tilltro till det demokratiska systemet.

Om MUCF skulle få skolval som en permanent uppgift bedöms att fler skolor skulle nås för att sedan kunna delta. Det är viktigt för demokratin att eleverna får komma i kontakt med de politiska partierna och deras ungdomsförbund. Kontakten kan lägga grunden för både politiskt intresse och framtidens politiker.

Med en permanent uppgift skulle MUCF kunna stimulera politiska samtal i skolorna även under mellanvalsperioderna. Det skulle göra att rutiner och system kring skolval kan utvecklas och att fler barn och unga i Sverige kan lära sig hur ett val går till i praktiken.

MUCF föreslår att myndigheten får en permanent uppgift att arbeta långsiktigt med att främja ungas valdeltagande genom skolval.

Uppgiften bör finansieras över utgiftsområde 1, anslag 6:1 Allmänna val och demokrati med 4 miljoner kronor årligen, alternativt genom att myndighetens förvaltningsanslag förstärks med motsvarande belopp. Regeringen bör dessutom vid valår besluta om anslag för särskilda kostnader förknippade med skolval, som till exempel trycka valsedlar och praktiskt arbete.

Inledning

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, MUCF, har under 2022 haft i uppdrag att förbereda, genomföra och utvärdera skolval i samband med riksdagsvalet. I denna slutrapport redovisas hur uppdraget har genomförts, vad skolvalet resulterat i samt en analys av resultaten. Avslutningsvis ger MUCF sina bedömningar och förslag inför kommande skolval.

Regeringsuppdraget

MUCF fick den 16 december 2021, genom 2022-års regleringsbrev till myndigheten, i uppdrag av regeringen att genomföra Skolval 2022, riktat till gymnasieelever och elever i grundskolans årskurs sju till nio, i samband med de allmänna valen (KU2021/01889).

I beskrivningen av uppdraget anges att genomförandet ska utgå från erfarenheter från tidigare skolval samt att särskild vikt ska läggas vid att tillgängliggöra skolval för skolor i socioekonomiskt svaga områden¹ samt för särskolor. MUCF ska samråda med Valmyndigheten och Skolverket samt relevanta aktörer inom civila samhällets organisationer.

Historik

Skolval har anordnats runt om i Sverige på grund- och gymnasieskolor i snart 60 år. MUCF har haft ansvaret för uppdraget sedan 2002, men har arbetat med uppdraget sedan 1998. Här följer en kort historisk överblick.

Sedan slutet av **1960-talet** har skolval anordnats, då med olika arrangörer och på initiativ av enskilda skolor.

1998 samordnades den första nationella sammanställningen genom en kampanj för att främja ungas politiska deltagande. Kampanjen drevs av Riksskatteverket, Skolverket, SVT och Ungdomsstyrelsen (nuvarande MUCF). 1 200 skolor bjöds in och 900 anmälde intresse. Knappt 112 000 elever röstade på 370 gymnasie- och högstadieskolor.

2002 samordnades skolval av Ungdomsstyrelsen i samarbete med Skolverket, Valmyndigheten och Sveriges elevråd – SVEA. En särskild webbplats, Ungdomskanalen, skapades och projektet samarbetade med de politiska ungdomsförbunden och Aftonbladets webbsida Ungt Val. Det fanns möjlighet att personrösta, men det visade sig vara svårt att administrera och rekomen-

¹ För att kunna jämföra resultat valde MUCF att granska skolor i socioekonomiskt utsatta områden på samma sätt som vid utvärderingen av föregående skolval 2018 och 2019, dvs enligt Polismyndighetens definition av utsatt område: "Utsatta områden är geografiskt avgränsade områden som karaktäriseras av en låg socioekonomisk status och där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället.

derades därför inte till nästkommande skolval. 252 219 elever röstade av totalt 316 344 på de 894 deltagande skolorna. Valdeltagandet var 79,7 procent.

2006 samordnades skolval av Ungdomsstyrelsen i samarbete med Valmyndigheten, Myndigheten för Skolutveckling, Sveriges elevråd – Svea och Sveriges Ungdomsråd. De två ungdomsorganisationerna genomförde utöver själva valet också en turné riktad till elever engagerade i elevråd och ungdomsråd. 404 917 elever röstade av totalt 528 806 elever på de 1379 deltagande skolorna. Valdeltagandet var 76,6 procent².

2010 samordnades skolvalet av Ungdomsstyrelsen i samarbete med Valmyndigheten, Skolverket, Sveriges elevråds centralorganisation (SECO) samt Sveriges Ungdomsråd. Flera olika aktiviteter anordnades, däribland en workshopturné med namnet Interaktiv demokrati av Sveriges elevråd – SVEA, Rädda Barnens ungdomsförbund och Centrum mot rasism. 335 024 elever röstade av totalt 439 674 på 1 383 deltagande skolor. Valdeltagandet var 76,2 procent.

2014 var ett så kallat supervalår, med två val, och därmed även två skolval, ett i samband med riksdagsvalet och ett i samband med Europaparlamentsvalet. MUCF samrådde med Skolverket och Valmyndigheten. Sveriges Elevkårer, Sveriges Elevråd och Europeiska Ungdomsparlamentet Sverige genomförde det operativa, dvs. det praktiska och administrativa, arbetet. Sveriges Elevråd och Sverok beviljades också bidrag att genomföra två rollspel kopplat till båda valen. 361 024 elever röstade i skolvalet i samband med riksdagsvalet av totalt 465 960 elever på 1629 deltagande skolor. Valdeltagandet var 77,5 procent. 44 776 elever röstade i samband med Europaparlamentsvalet av totalt 97 856 elever på 234 deltagande skolor. Valdeltagandet var 45,8 procent.

2018/19 var första gången myndigheten genomförde två nationellt organiserade skolval under samma läsår. MUCF samrådde med Skolverket och Valmyndigheten. Sveriges Elevkårer, Sveriges Elevråd, Europeiska ungdomsparlamentet Sverige och Ung Media Sverige genomförde det operativa arbetet. 391 045 elever röstade av totalt 489 982 på 1528 deltagande skolor. Valdeltagandet var 79,8 procent. I Skolval 2019 till Europaparlamentet röstade 65 552 elever av totalt 139 468 på 309 deltagande skolor. Valdeltagandet var 47,0 procent.

Totalt har skolval resulterat i 2 244 677 elevröster på de deltagande skolorna. Skolval är därmed en av de största demokratiseringsningarna för unga i Sverige. Snittet för valdeltagande i skolvalen till de allmänna valen är 77,9 procent och för valet till Europaparlamentet 46,4 procent.

²I slutrapporten för Skolval 2006 angavs ett valdeltagande på 86,6 procent, orsakad av en felskrivning. Korrekt valdeltagande är 76,6 procent. Övriga siffror som anges i 2006 års rapport är korrekta.

Genomförande av Skolval 2022

MUCF har arbetat med skolval i över 20 år. Det har gett myndigheten en bred erfarenhet av uppdraget. Eftersom tidigare skolval visat att även friskolor och gymnasieskolor med yrkesprogram, utöver särskolor, deltar i betydligt lägre grad, valde MUCF att även rikta in skolvalsuppdraget mot dessa två grupper. Skolval 2022 hade därmed fokus på följande skoltyper:

- Särskolor
- Skolor i socioekonomiskt utsatta områden
- Friskolor⁷
- Gymnasieskolor med yrkesprogram

I slutrapporten redogör MUCF för hur många elever som hade möjlighet att delta i skolvalen och hur många som valt att rösta. Myndigheten redogör också för en sammanfattning av deltagande beroende på olika faktorer som skolform, program eller kön och i vilken omfattning som skolor och de områden som varit prioriterade för insatser deltagit. För utförligare information hänvisas till utvärderingarna i bilagorna 1–4.

Perspektiv som präglat skolvalsarbetet

Skolvalet har aktivt arbetat med att motverka diskriminering samt att främja ungdomars lika rättigheter och möjligheter. Detta har säkerställts genom att integrera flera olika perspektiv.

MUCF:s arbete utgår från ett **rättighetsbaserat ungdomsperspektiv** som handlar om att främja aktiv styrning, kunskap om unga, ungdomskompetens, kommundriven delaktighet, ungdomsdriven delaktighet samt synen på unga. Huvudmän och skolledare har exempelvis varit en viktig målgrupp. MUCF har grundat sina presentationer på fakta om ungas kunskap, åsikter och samhälls-engagemang och samverkat med både elever och elevorganisationerna genom arbetet. Att alla unga har rätt till att vara delaktiga i vårt samhälle här och nu har också löpt som en råd tråd genom skolvalsarbetet.

MUCF har aktivt arbetat med både ett **jämlikhetsperspektiv** och ett **tillgänglighetsperspektiv**. Det har varit viktigt för att alla elever, oberoende av sina förutsättningar eller vilken skola de gått på, skulle kunna ta del av skolvalet. MUCF har både tillgängliggjort eget material och även uppmärksammat samtliga skolor om att tänka in tillgänglighet, såväl i sin information som i den fysiska vallokalen. MUCF har aktivt valt att inkludera fler skoltyper än de som pekats ut i uppdraget, som också deltagit i lägre utsträckning än övriga,

⁷En friskola är en skola som drivs av en annan huvudman än kommun, region eller stat. En mer korrekt benämning på friskola är fristående skola eller skola med enskild huvudman.

såsom friskolor samt gymnasieskolor med yrkesprogram. Detta för att främja att elevers möjlighet till att ta del av skolvalet inte skulle bero på vilken sorts skola eller program de gick på.

Jämställdhetsperspektivet har inte kunnat beaktas fullt ut eftersom det inte har varit möjligt att följa om eller hur just tjejer respektive killar röstar. MUCF har däremot vid kunskapsspridning lyft upp den könsbaserade fakta som myndigheten har från exempelvis Fokus 21⁸ och Ungas röst⁹. Myndigheten har även beaktat jämställdhetsperspektivet i utvärderingen genom den enkät som gick ut till samtliga skolor. Enkätresultaten gick att bryta på ”tjej, kille eller annan könstillhörighet”.

Skolvalsarbetet har även haft ett **hållbarhetsperspektiv** genom att visa hur uppdraget stärker flera av Agenda 2030:s mål. En viktig del i att skapa ett hållbart samhälle är att medborgarna har kunskap om demokrati och engagerar sig i samhället. Att unga får kunskap om att de har både möjligheter och rätt till detta är av stor vikt.

Nya sätt att genomföra skolvalet

Skolvalets genomförande innefattade en mängd olika uppgifter som övergripande strategiskt arbete, kommunikationsarbete med webbplats, stödmaterial, spridning och events, operativt arbete med skolkontakter i form av rundringning, utskick av start- och valpaket och hantering av frågor, samt tekniskt arbete med anmälningar och att hantera, bearbeta och presentera valresultaten från skolorna.

Att MUCF genomförde den operativa delen var nytt för detta skolval. Vid tidigare skolval har myndigheten anlitat ungdomsorganisationer inom civilsamhället för att utföra operativa delar av uppdraget. 2018 bestod exempelvis dessa av Sveriges Elevkårer, Sveriges Elevråd, Europeiska Ungdomsparlamentet Sverige samt Ung Media Sverige. Under hösten 2021 gick MUCF ut med en intresseförfrågan till organisationer om att samarbeta inom regeringsuppdraget att genomföra skolval. Sveriges Elevkårer lämnade in en ansökan, men efter dialog kom man gemensam fram till att det skulle bli svårt för dem att stå för genomförandet för detta skolval på grund av bland annat pandemins konsekvenser för deras organisation.

Det operativa arbetet har därmed till viss del skilt sig åt från tidigare skolval och även inneburit en stor mobilisering internt på myndigheten. De största förändringarna berör den digitala kommunikationen, spridningsaktiviteter samt presentation och bearbetning av resultat. Vad gäller digital kommunikation hade Skolval 2022 inte en egen webbplats eller kanaler i sociala medier som tidigare år, utan kommunikationen om skolvalet skedde via MUCF:s befintliga

⁸ Fokus, 21. Vilja att förändra, MUCF, 2021, <https://www.mucf.se/publikationer/fokus-21-vilja-att-forandra>

⁹ Ungas röst, MUCF, 2022, <https://www.mucf.se/publikationer/ungas-rost>

digitala kanaler och genom en egen webbsida på webbplatsen mucf.se. Skolval 2022 har inte heller som tidigare arbetat med en informationsturné, där skolor fått information om hur skolvalet genomförs. I stället har fokus lagts på olika typer av spridningsaktiviteter som exempelvis större konferenser för skolpersonal, spridning via många olika strategiska kanaler, däribland genom befintliga nätverk. Myndigheten skapade också ett demokratimentorsnätverk som stöd till elever och skolpersonal genom bland annat digitala erfarenhetsträffar tillsammans med demokratimentorerna. Avslutningsvis var det nytt att resultaten för Skolval 2022 presenterats genom en valvaka som sändes digitalt under skoltid, samt att utförlig statistik för vilka skolor som deltagit i Skolval 2022 togs fram och presenterades tillsammans med resultaten.

Samverkan och dialog avgörande för framgången

Löpande under hela skolvalsarbetet har samverkan och dialog skett med ett stort antal aktörer.

Samrådande myndigheter

I januari togs en kontakt med Valmyndigheten för att planera beställning av valsedlar och valkuvert. Valmyndigheten var mycket behjälpliga med alla frågor och bidrog till att det praktiska arbetet löpte på väl och informationen blev tydlig till skolorna. MUCF kunde också för första gången erbjuda punktskrift till skolor och elever.

Redan under hösten 2021 tog MUCF kontakt med Skolverket, som blev en nära samarbetspart och deltog vid många av myndighetens aktiviteter och träffar. Skolverket var bland annat med vid flera av de erfarenhetsträffar för skolor som MUCF anordnade tillsammans med demokratimentorer, samt vid seminarier som MUCF anordnade vid exempelvis Nordiska Skolledarkongressen. Under hösten blev Skolverket en aktiv part i demokratimentorsnätverket och nätverkets avslutningsträff genomfördes även i deras huvudkontor i Sundbyberg.

Eleveorganisationer

Eleveorganisationer kontaktades under hösten 2021 med anledning av att Sveriges Elevkårer och Sveriges Elevråd tidigare av MUCF fått rollen som genomförare av skolvalet. Efter att möjligheten att de skulle axla denna roll inte fanns, valde MUCF att skapa en samverkan runt påverkan, kommunikation och evenemang. Sveriges Elevkårer tilldelades också samordningsuppdraget för de elever som deltog i MUCF:s nya demokratimentorsnätverk. MUCF förde en återkommande dialog med alla tre elevorganisationerna (**Sveriges Elevkårer**, **Sveriges Elevråd** samt **Elevernas riksförbund**), bjöd in dem till olika event och deltog på deras nationella evenemang, vilket medverkade till att skolvalsarbetet kunde stärkas och spridas mer effektivt och elevperspektiv säkras. Samtliga tre organisationer blev samverkanspartner i demokratimentorsnätverket i slutet av 2022.

Skolor

MUCF har erbjudit samtliga högstadie- och gymnasieskolor i Sverige möjligheten att delta i skolvalet. Därutöver har myndigheten också haft direktkontakt med över två tusen skolor. Kontakten handlade framför allt om anmälning, utskick i form av nyhetsbrev, start- och valpaket samt inrapportering av och tillgång till resultat. Skolorna bestämde själva hur och vilka aktiviteter de ville genomföra. MUCF tog fram ett brett stödpaket för skolornas genomförande, se under ”Genomförande och spridning”, och uppmuntrade samverkan mellan skolor och med kommunen, bland annat genom att ta fram en film om just samverkan i skolvalsarbetet i Örnsköldsvik. Friskolekoncernen Academedia visade ett särskilt stort intresse av att lyfta vikten av skolval genom hela sin koncern som en del i att stärka sitt demokratiuppdrag. MUCF förde därför en återkommande dialog med dem. Tre skolor deltog också i valvakan och delade med sig av sitt arbete.

Andra myndighetskontakter

Både **Myndigheten för tillgänglighet** (MTM) och **Myndigheten för delaktighet** (MFD) erbjöd stöd i att integrera tillgänglighetsperspektiv som en röd tråd genom skolvalsarbetet, från att få en ökad generell förståelse om olika tillgänglighetsaspekter, till att konkret inkludera tips på checklista för tillgängliga val och exempelvis 8-sidors material om valet samt att tillgänglighetsanpassa hela valvakan.

MUCF förde dialog med **Specialpedagogiska skolmyndigheten** (SPSM) om frågor kring specialpedagogik och funktionsnedsättningar. SPSM var också behjälpliga med att tipsa om bra stödmaterial samt spridning av information om skolvalet, däribland erbjudandet om valkuvert på punktskrift till skolor. En av SPSM:s skolor deltog även på valvakan.

Forum för levande historia blev en aktiv part i demokratimentorsnätverket i slutet av 2022 med anledning av deras och Skolverkets regeringsuppdrag att främja systematiskt arbete med skolans demokratiuppdrag.

Övriga kontakter

MUCF förde återkommande dialog med **Utbildningsradion** (UR), deltog i UR:s monter på SETT-mässan och spred även varandras stöd till skolor inför valet. UR:s valfolder fanns exempelvis med i MUCF:s startpaket. Att delta i skolvalet var en viktig utgångspunkt i UR:s insats för särskolor.

Riksförbundet FUB var behjälpliga med stöd och perspektiv kring de material som unga med intellektuella funktionshinder behöver. **Studieförbundet Vuxenskolan** delade också med sig av materialet ”Mitt val”, som tagits fram tillsammans med FUB.

MUCF deltog löpande på de träffar som **Nätverket MIK Sverige** genom **Statens Medieråd** anordnade. Härigenom kunde MUCF både sprida information om skolvalsarbetet till övriga medlemmar och få information om andra valstärkande insatser för unga. MIK Sverige sammanställde en

kunskapsplattform där flera av MUCF:s stödmaterial för att arbeta med demokrati och politik fanns med.

Det danska skolvalsteamet delade med sig av sina tillvägagångssätt i början av arbetet, vilket bland annat inspirerade till den digitala valvakan. **Tidigare uppdrags- och projektledare**, både internt bland tidigare MUCF-kollegor och externt bland tidigare Sveriges Elevkårer-anställda, kontaktades också, för att ta del av deras värdefulla erfarenheter av tidigare skolval och input inför Skolval 2022.

Stort fokus på kommunikation

De första raderna i MUCF:s kommunikationsstrategi för Skolval 2022 i samband med riksdagsvalet, formulerades hösten 2021. En viktig del i strategin var huvudbudskapen. Exempel på dessa, riktade till lärare, rektorer och skolledare, var:

- Alla unga ska ha samma förutsättningar till kunskap om demokrati. Att få en förståelse för vårt valsystem och demokrati är grundläggande.”
- Det är vägen till skolvalsresultatet som har betydelse, inte resultatet i sig. Att vi pratar demokrati och politik i klassrummet. Att vi ger elever förutsättningar att göra medvetna val de kan stå för när valdagen är här.”
- ”Ungas intresse för samhällsfrågor och demokrati är på sikt avgörande för dess överlevnad. Skolan har en viktig roll i demokratiarbetet och att visa att unga har rätt till åsikter och inflytande. Vi vill gärna ge er bra förutsättningar och erbjuder därför ett kostnadsfritt demokratipaket till skolan.”
- ”Var tredje ung tycker inte att politiker lyssnar på unga. Ge dina elever möjlighet att prata politik med lokala politiker och låt skolan vara en viktig plats för demokratiska samtal.”

Några av huvudbudskapen riktade till elever var:

- ”Skolval är en av Sveriges största demokratisatsning för unga.”
- ”I ett demokratiskt val är alla röster lika mycket värda. Din också.”
- ”Att prata om politik är det som gör skillnad. Var med och lyft din röst också!”
- ”De beslut som regeringen (regionfullmäktige och kommunfullmäktige) tar, påverkar din vardag i skolan och på fritiden. Hur vill du ha det? Använd din röst och gör ett medvetet val på valdagen!”

Myndighetens huvudbudskap var kärnan i all kommunikation och anpassades utifrån budbärare, kanal och målgrupp. Inspiration till budskapen hämtade MUCF från tidigare skolval och dess utvärderingar, samt från MUCF:s färskas publikationer. Till exempel ”Fokus 21” om ungas samhällsengagemang, ”Ung idag 2021”¹⁰ och ”Ungas röst” som släpptes våren 2022 och handlar om ungas valdeltagande 2018.

¹⁰ Ung idag 2021 – Goda levnadsvillkor för många men inte för alla, MUCF, 2021, <https://www.mucf.se/publikationer/goda-levnadsvillkor-manga-men-inte-alla>

En annan viktig del av kommunikationsstrategin var den visuella identiteten, som tidigare inte varit kopplad till MUCF:s grafiska profil. Det ville MUCF ändra på och tog därför hjälp av kommunikationsbyrån Långe Leve. Arbetet med en strategi och visuell identitet tar mycket tid i anspråk och att detta i stort redan var på plats när 2022 tog sin början, sparade myndigheten mycket tid.

I kommunikationsstrategin slog MUCF fast att skolval.mucf.se skulle vara kärnan i all kommunikation. Här skulle besökare hitta allt från viktiga datum och instruktioner för skolvalet till inspirerande intervjuer med elever och skolpersonal. När MUCF publicerade inlägg i sociala medier, skickade ut nyhetsbrev eller formulerade ett pressmeddelande hänvisade myndigheten alltid vidare till webbplatsen för mer information. MUCF:s skolvalsteam hade en ständig dialog med kollegorna som ansvarade för rundringningen till skolorna och tog emot mejl via den officiella skolvals-e-postadressen, för att se vilka frågor som var vanligast för tillfället och anpassade innehållet på webbplatsen utifrån det.

En stor förändring i kommunikationsarbetet jämfört med tidigare år var ett nytt sätt att samarbeta med elev- och ungdomsorganisationer. Vid tidigare skolval hade de tagit ett stort ansvar att, på uppdrag av MUCF, marknadsföra skolval och förse skolor med material inför valdagen. Nu fanns inte den möjligheten och MUCF behövde därför bygga en större organisation än tidigare skolval.

I organisationen ingick bland annat tre kommunikatörer, som i olika utsträckning arbetade med skolvalet hela 2022. Det tillsammans med ett nära samarbete med myndigheter, elevorganisationer, ungdomsorganisationer och skolor var viktiga för ett effektivt kommunikationsarbete. Det innebar att MUCF kunde satsa stort i kommunikationsstrategin och i myndighetens aktiviteter.

I Skolval 2022 genomfördes flera stora kommunikationsinsatser. Rundringning skedde under våren till över 2 000 skolor, däribland samtliga skolor i socioekonomiskt utsatta områden, skolor i de 25 valdistrikt med lägst valdeltagande, samt särskolor. MUCF skickade löpande under skolvalsarbetet nyhetsbrev till samtliga skolor med information om skolvalet och MUCF:s demokratistöd. Särskolor fick ett riktat utskick och samlad information på MUCF:s webbplats för skolvalet. Webbplatsen skolval.mucf.se hade under 2022 nära 400 000 sidvisningar varav ca hälften var unika sidvisningar av resultatsidorna för skolvalet.

Över 1 000 skolor fick ett fysiskt startpaket som bland annat innehöll arrangörshäfte, checklista, rollbeskrivning och metodmaterialet Prata politik. Över 1 600 anmälda skolor fick inför valdagarna ett valpaket med valsedlar, valkuvert, instruktioner, affischer och valurna. Vid detta skolval erbjöd MUCF även valkuvert med punktskrift, vilket 13 skolor beställde till totalt 17 elever. Nio av tio bland skolpersonalen angav i utvärderingen att MUCF:s stöd var tillräckligt och att de var nöjda med utskick av valpaket och startpaket. Fyra av fem var nöjda med nyhetsbrevet och webbplatsen. De främsta källorna till information om skolvalet var MUCF:s nyhetsbrev, webbplatsen skolval.mucf.se och andra kollegor. Var tionde svarade att de varit i direkt kontakt med MUCF:s skolvalsteam.

En lärdom från tidigare skolval var att många elever saknade en uppföljning och diskussion om valresultatet. MUCF tog därför tidigt ett beslut om att arrangera en digital valvaka där det nationella preliminära resultatet presenterades. I direkt anslutning till valvakan presenterades också det preliminära valresultatet på webbplatsen skolval.mucf.se. Vid ett och samma tillfälle erbjöds därmed alla Sveriges skolor att ta del av 390 000 elevers valresultat.

Kommunikationsstrategin fungerade som ett ramverk och vägledning under hela arbetet. För att göra kommunikationsarbetet mer greppbart delade MUCF in det i tre rubriker: Inför valperioden (1 januari-17 augusti), under (18 augusti-7 september) och efter (8 september-31 december). Inför valperioden var fokus på att marknadsföra skolval, få skolor att anmäla sig, förse dem med underlag till valdagen och material till sitt demokratiarbete. Under valperioden var det fokus på att synliggöra valdagar, marknadsföra valvakan och stötta skolor i genomförandet. Efter valperioden var valvakan i fokus tillsammans med att presentera ett preliminärt och därefter slutgiltigt valresultat. Under och efter valperioden hade MUCF också ett intensivt pressarbete.

Demokratipaket till skolan

Inom ramen för ett annat uppdrag på MUCF, ”Främja ungas förutsättningar att delta i demokratin” (KU2020/00497/M), togs ett paket fyllt av metodmaterial och lektionsupplägg fram tillsammans med olika aktörer, däribland lärare. Materialet går under namnet ”Demokratipaket till skolan” och finns att ladda ner kostnadsfritt på mucf.se/demokratipaketet. MUCF möjliggjorde även under skolvalsarbetet att delar av paketet gick att beställa fysiskt kostnadsfritt via gratisiskolan.se samt [Utbudet.se](https://utbudet.se). Den gemensamma nämnaren för materialen är att de tangerar ämnet demokrati och att de är till för att höja högstadie- och gymnasieelevers kompetens och engagemang inom demokrati och politik.

Med tanke på såväl ämnet som målgruppen, var det naturligt att demokratipaketet skulle användas och marknadsföras genom Skolval 2022. Ett viktigt budskap i skolval var att understryka vikten av att förbereda elever med kunskap och samtal om demokrati och politik så att de kunde göra medvetna val på valdagen. Tack vare demokratipaketet kunde MUCF erbjuda idéer, tips och färdiga lektionsupplägg till skolpersonal som underlättade deras undervisning i demokrati. Utvärderingen visade att många bland skolpersonalen tog del av demokratipaketet, 65 procent.

I demokratipaketet ingick följande stöd:

- **Prata politik** – ett metodmaterial med övningar kring demokratiska samtal i skolan. Det togs fram inför Skolval 2018 tillsammans med bland andra Skolverket. Materialet vänder sig främst till lärare och elever på högstadiet och gymnasiet. Det reviderades under hösten 2021 och översattes även till engelska under 2022.

- **Varför bry sig om demokratin? Stärk ungas engagemang med UNIK i skolan** – en lärarhandledning med fyra lektionsupplägg för att öka ungas engagemang, framtagen i samarbete med Västerås stad. Handledningen vänder sig främst till lärare och elever på högstadiet och gymnasiet.
- **Redaktionen** – ett undervisningsmaterial som bygger på att elever och lärare arbetar med ett längre temaarbete kring demokrati, framtagen av Göteborgsregionen på uppdrag av MUCF. Det vänder sig främst till elever på gymnasiet, men funkar också till högstadiet.
- **Demokratihandboken** – ett metodmaterial med exempel och frågor som kan användas i undervisningen och även utanför skolan. Demokratihandboken togs fram inom Allmänna Arvsfonden. I december 2020 tog MUCF över rättigheterna och har därefter bearbetat och uppdaterat den. Den vänder sig till elever i högstadiet och gymnasiet, samt unga på fritiden.
- **Prata demokrati** – ett undervisningsmaterial i tre delar: ”Prata demokrati - en manual för skolledare”, ”Prata demokrati i gymnasiesärskolan” och ”Prata demokrati i gymnasieskolans yrkesprogram”. Dessa var framtagna av Charlotta Granath, pedagog och EU-skolambassadör, på uppdrag av MUCF.
- **Prata EU med unga** – en verktygslåda med webbutbildning, metoder och övningar. Vänder sig till dem som möter elever på högstadiet och gymnasiet, samt på fritiden.

Prata politik var tillsammans med materialet Demokratihandboken våra mest populära material. Prata politik ingick i startpaketet som skickades till skolor som anmälde sig till Skolval 2022 vilket bidrog till en stor åtgång. Båda produkterna beställdes även mycket via utbudet.se och gratisiskolan.se (digitala tjänster där skolpersonal kan beställa kostnadsfria lektionsmaterial) och hamnade vid flera tillfällen på tjänstens topplista över mest beställda material. Över 6 000 exemplar av Prata politik och 13 000 exemplar av Demokratihandboken beställdes framför allt av lärare via Utbudet, hälften till grundskolor och en tredjedel till gymnasiet. Minst material distribuerades till Norrland.

Spridningsaktiviteter

MUCF har deltagit i ett stort antal spridningsaktiviteter. Syftet med dessa har varit att sprida information om Skolval 2022 och dess syfte för att dels få skolor att anmäla sig, dels att uppmärksamma allmänheten och beslutsfattare på projektet, samt senare även att presentera resultatet för Skolval 2022.

Vid prioriteringen av spridningsaktiviteter har framför allt eventets målgrupp, räckvidd och tema/syfte vägts in. En aspekt som har behövts ta hänsyn till i planeringen av spridningsaktiviteter är att uppdraget att genomföra Skolval 2022 kom relativt sent, vilket gav MUCF mindre tid att genomföra olika spridningsaktiviteter.

MUCF har deltagit i över 45 spridningsaktiviteter som tillsammans nått 3 700 deltagare, producerat filmer och sändningar som fått nära 47 000 visningar och erbjudit information på webbsidan som fått nära 400 000 sidvisningar. Inom skolans värld har myndigheten nått ut till elever, skolpersonal och skolledare genom digitala erfarenhetsträffar som myndigheten anordnat, konferenser som Nordiska skolledarkongressen, lärmässan SETT, Bokmässan, Europaparlamentets ambassadörsskoleprogramms utbildningsträffar och elevorganisationernas nationella event. MUCF har även haft spridningsaktiviteter riktade till specifika målgrupper för Skolval 2022 som särskolan genom Särskolans rikskonferens. Dessutom har spridningsaktiviteter riktats till tjänstepersoner, beslutsfattare, civilsamhällesaktörer och/eller allmänheten på europeisk, nordisk, nationell, regional och kommunal nivå, exempelvis genom nätverk som MIK Sverige och Nätverket för demokrati, olika Länsstyrelser och SKR:s podd Demokratiresan.

Här är en lista över de spridningsaktiviteter som Skolval 2022 har genomfört och/eller deltagit vid:

Vad	När	Antal
Erfarenhetsträff skolpersonal - Om skolval och stödmaterial som erbjuds	220505	8
Erfarenhetsträff elever - uppstartsträff	220510	11
Erfarenhetsträff skolpersonal särskolor - Om skolval på särskola, tillsammans med UR	220520	14
Erfarenhetsträff skolpersonal yrkesprogram - Om skolval på yrkesprogram	220523	9
Erfarenhetsträff elever och skolpersonal - Om skolval i praktiken	220530	18
Erfarenhetsträff demokratimentorer - öppet hus och planering	220602	10
Erfarenhetsträff skolpersonal - inspiration inför era skolval, UR som gäst	220816	24
Erfarenhetsträff skolpersonal - Hur möter vi olika åsikter?, Skolverket som gäst	220818	11
Erfarenhetsträff skolpersonal särskola - Skolvaltips för särskolan, gäst SPSM	220822	9
Erfarenhetsträff elever och skolpersonal - Så här kan ett skolval gå till	220823	15
Erfarenhetsträff skolpersonal och elever - Hur jobbar vi vidare med skolvals- och demokratiarbetet? Elevernas riksförbund gäst	220920	18
Nätverket för att tjäna unga ledare	220209	15
MIK Sverige nätverksträff, valet och barn/unga	220221	15
MIK Sverige nätverksträff, valet och tillgänglighet	220308	15
MIK Sverige nätverksträff	220331	30
MIK Sverige nätverksträff	220914	26
Europaparlamentets Ambassadörsskoleprogramms utbildningsdagar	220318	75
Europaparlamentets Ambassadörsskoleprogramms utbildningsdagar - Tema Val 2022 och Sveriges ordförandeskap i EU 2023	220929	90
SKR:s podd Demokratiresan, avsnitt 68: Skolval och partier i skolan	220323	312
Nordiska skolledarkongressen Skolval 2022-monter	220322-23	300
Nordiska skolledarkongressen, seminarium "Nu lyfter vi skolans demokratiuppdrag med Skolval 2022 till riksdagen!"	220323	80
Länsstyrelsen Uppsala läns seminarium	220329	25

Vad	När	Antal
Lärfestivalen SETT (UR:s monter) Så stärker du ungas tro på demokrati tillsammans med UR och MUCF inför valet	220427	50
Lärfestivalen SETT (UR:s monter) Så stärker du engagemanget för demokrati i sarskolan inför valet med UR och MUCF	220428	50
Den globala skolan, Globala torget, tema Prata demokrati	220512	150
Sveriges Elevkårers evenemang för elever Upptakt	220513	150
Elevernas riksförbunds evenemang för elever Raise your voice	220514	45
Sarskolas rikskonferens (seminarium i plenumsalen samt bokbord)	220516	350
Sveriges Elevråds evenemang för elever Boost	220531	60
Länsstyrelsen Västra Götalandsregionens seminarium Demokrati och jämlika val	220601	87
H22 tillsammans med LSU och EU-kommissionen	220616	30
Podcast och panelsamtal för ungas vardag i EU	220616	71
Swedish fika, Swedish Embassy Tokyo	220622	175
Academedias seminarium på Almedalen	220704	85
Almedalen - Ungdomspolitisk debatt "Hur spräcker vi filterbubblor och desinformation så unga kan göra medvetna val?"	220706	500
Almedalen - Seminarium "Vem bryr sig?"	220706	550
Almedalen - Träffpunkt "Källtillit bland fejknyheter och desinformation - vad ska unga kunna lita på?"	220706	40
Myndigheten för tillgänglighets seminarium på Bokmässan	220923	167
Fördjupande träff, fokus skola och utbildning med Nätverket för demokrati (Forum för levande historia)	221013	15
Myndigheten för delaktighets seminarium	221111	22
Summa deltagare		3 727

Större event	När	Antal
MUCF idag – kick-off Skolval 2022	220224	1878 visningar på Youtube
MUCF idag – så gick skolvalet	221130	758 visningar på Youtube
TV4 morgonstudio	220831	
Valvaka för Skolval 2022	220912	7859 visningar på Youtube varav 7680 live/två veckor efter sändningen
Myndighetsnätverket för barn och ungdomsfrågor	221117	
Filmer som fått större spridning	När	Antal
Hur tar man emot röster?, instruktionsfilm	220805	1182 visningar på Vimeo
Din röst är viktig för oss och för Sverige, reklamfilm med Talmannen	221031	1306 visningar på Vimeo
Så här går det till att rösta, instruktionsfilm	220729	6826 visningar på Vimeo
Erfarenhetsträffar med Skolval 2022, reklamfilm	220329	8857 visningar på Vimeo
Skolval, reklamfilm med Skolverkets Hugo Wester vid Skolledarkongressen	220329	9035 visningar på Vimeo
Skolval 2022 i Örnsköldsvik, inslag	220401	9274 visningar på Vimeo
Summa visningar		46 975

Flertalet av de filmer som tagits fram inom skolvalsuppdraget har toppat MUCF:s lista över flest visningar och visar också att skolval har väckt ett internationellt intresse i exempelvis Tyskland, Norge, Danmark, Storbritannien, Finland, Ukraina, Japan och USA. Framför allt Japan har sedan många år visat ett extra stort intresse för skolvalet och dess roll för den svenska demokratin. MUCF deltog i japanska nationella mediekanalen NHK och vid en digital "Swedish Fika" på den svenska ambassaden i Tokyo. MUCF bistod även vid planeringen av och deltagandet vid ett japanskt studiebesök av ungdomsrepresentanter.

För att visa på hur skolval bidrar till hållbarhet och Agenda 2030-målen medverkade MUCF på siten "Mediekompass – nyhetsmedier i undervisningen" under samlings sidan för Agenda 2030⁷, som ett exempel på hur man kan arbeta med mål 16 "Fredliga och inkluderande samhällen".

Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen ← Samtliga mål

Att skapa fredliga samhällen är en förutsättning för hållbar utveckling. Samhällen fria från konflikter, korruption och våld krävs för att nå framsteg på området. I begreppet inbegrips allas likhet inför lagen, möjlighet att få inflytande i samhällslivet och att kunna utkräva ansvar från makthavare och beslutsfattare. En del av att skapa ett fredligt och inkluderande samhälle är att engagera sig och andra i vår demokrati. 2022 är valår i Sverige, där alla medborgare över 18 år får rösta. Samtidigt pågår skolval runtom i Sverige, arrangerat av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF). Vid valet 2018 deltog över 1800 skolor i hela Sverige.

16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN

Mediekompass webbsida <https://mediekompass.se/mal/mal-16/>

Demokratimentorer och erfarenhetsträffar som stöd

För att erbjuda ett stöd för skolors skolvals- och demokratiarbete och även för att hinna nå ut till så många skolor runt om i landet som möjligt, valde MUCF att starta ett nätverk för demokratimentorer och erbjuda digitala erfarenhetsträffar för skolpersonal och elever.

Sju lärare och fem elever ingick i detta nätverk från våren till hösten 2022. Sveriges Elevkårer fick i uppdrag att samordna elev-demokratimentorer. Försteläraren, demokratiutbildaren och EU-skolambassadören Charlotta Granath samordnade lärardemokratimentorer. Demokratimentorer rekryterades dels genom öppen inbjudan via nyhetsbrev och sociala medier, dels via kontaktnätverk. Urvalet skedde enligt önskan om en bredd av skolformer (högstadium, gymnasium, friskola, kommunal skola, särskola, yrkesprogram) och geografi.

⁷Mediekompass, <https://mediekompass.se/mal/mal-16/>

Elva digitala träffar anordnades mellan maj och september. Tre av dessa var för både elever och skolpersonal, en endast för elever, två för sarskolor och en för yrkesprogram. Teman handlade om skolvalet och demokrati och hur skolor rent praktiskt kan arbeta med detta inför, under och efter valet samt om hur skolor kan bemöta olika åsikter. Skolverket, Myndigheten för tillgängliga medier, Utbildningsradion, Elevernas riksförbund och Demokratibyggget deltog som gäster. Träffarnas upplägg var dels information från MUCF, inspiration och tips från demokratimentorerna och gäster, dels erfarenhetsutbyte i digitala grupprum. 147 lärare, elever och tjänstepersoner deltog.

Utvärderingen visade att den stora utmaningen med erfarenhetsträffarna var tidsbrist och att nå ut brett. Enkätresultaten visade att få elever deltog, åtta procent. Hälften av eleverna visste inte om skolan deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna. Ytterligare en fjärdedel visste inte att det erbjöds sådana träffar. Även ett fåtal bland skolpersonalen svarade att de deltagit, sju procent och nära en femtedel visste inte att de fanns, 17 procent. Demokratimentorerna var dock överlag nöjda med konceptet och såg ett stort värde i nätverket, både för att bli stärkt i den egna rollen, men också för att gemensamt nå ut med vikten av att arbeta med skolans demokratiuppdrag och visa på bredden av olika sätt att arbeta med demokrati och politik. Skolverket, Forum för levande historia, Sveriges Elevråd och Elevernas riksförbund anslöt i slutet av året till nätverket. Så gott som samtliga lärar-demokratimentorer valde också att fortsätta. Den stora vinningen med nätverket blev därför framför allt att finna en fungerande form för samverkan mellan skolpersonal, myndigheter och elevorganisationer samt ett format att externt presentera kunskap, stöd och inspiration till andra som arbetar inom och med skolan.

Nytt fokus för nätverket efter Skolval 2022 blev i årsskiftet 2022/2023 att utgå från skolans demokratiuppdrag, med skolvalet som ett viktigt uppdrag bland flera. Nätverket är en del i MUCF:s arbete med ungas delaktighet, samt kopplat till Skolverkets och Forum för levande historias regeringsuppdrag att främja systematiskt arbete med demokratistärkande insatser i skolan (Skolverkets regleringsbrev 2022).

En del av det nya nätverket för demokratimentorer vid träff i Skolverkets lokaler i december 2022. På bilden syns flera lärare som var demokratimentorer under Skolval 2022, samt representanter från elevorganisationerna, MUCF, Skolverket och Forum för levande historia.

Tillgänglighet genom skolvalsarbetet

MUCF har kontinuerligt arbetat med tillgänglighet genom digitala erfarenhetsträffar och riktade utskick till samtliga skolor. Det har skett både genom att göra informationsmaterialet tillgänglighetsanpassat och genom att intervjua och lyfta elever med anpassningsbehov samt berätta hur skolor arbetar som inspiration.

MUCF:s demokratipaket till skolan är tillgänglighetsanpassat. Det innebär att dokumenten har tillräckligt stor kontrast mellan text och eventuella bakgrundsfärger, texten är formaterad så att en talsyntes läser texten i rätt följd och att rubriker, brödtext och annan text är rätt formaterad. Det innebär att när det kommer exempelvis en underrubrik så säger talsyntesen att det är just en underrubrik och inte en bildtext eller något annat. Bilderna är också försedda med alternativ text så att en talsyntes läser upp vad bilden föreställer.

Myndigheten tog fram information på lättläst svenska om skolvalet eftersom det finns många elever både på skolor med och utan särskoleklasser som är i behov av detta. Informationen skickades ut via nyhetsbrev och var samlad på webbplatsen. Till särskolor gjorde MUCF separata utskick med tips och råd om både myndighetens egna demokratimaterial och andras, exempelvis Myndigheten för tillgängliga mediers ”8 sidor”, Myndigheten för delaktighets ”checklista

för tillgängliga val” och Studieförbundet Vuxenskolas ”Mitt val” som tagits fram tillsammans med Riksförbundet FUB och Inre Ringen, FUB:s sektion för medlemmar med intellektuell funktionsnedsättning. Särskolor som frågade om bildstöd fick tips om var de kunde finna detta.

The infographic is divided into two main sections. The left section has a light blue background with a pink wavy border at the bottom. It features the logo for 'SKOLVAL RIKSDAGEN 2022' and the text 'Skolval på lättläst svenska'. The right section has a light green background and is titled 'Vad är skolval?'. It contains text explaining that it is a vote for the national day, held at schools, and that all students can vote for their preferred party. It also notes that votes are counted together and that the school's votes are part of the national election result.

SKOLVAL
RIKSDAGEN 2022

Skolval på lättläst svenska

Vad är skolval?

I år är det val till riksdagen.
Då kan ni ha ett val på er skola.
Skolval liknar valet till riksdagen.
Alla elever får rösta på vilket parti de vill.

Rösterna räknas ihop.
Rösterna på er skola blir en del av hela Sveriges skolvalsresultat.

Exempel på MUCF:s information om skolval på lättläst svenska.

Valvakan anordnades på skoltid och var digital för att kunna nå elever på alla skolor runt om i landet. Den tillgänglighetsanpassades med hänsyn till personer med behov av olika tillgänglighetsanpassningar; teckenspråks-, syn- och skrivtolkning. Av de tre skolor som deltog var en också en SPSM-skola. Deras elever intervjuades på teckenspråk, vilket därefter översattes direkt både i ljud och text till publiken.

The video player shows a sign language interview. The title is 'Valvaka med skolval ...'. The MUCF logo is in the top left. A woman in a purple jacket is on the left, and a man in a grey hoodie is on the right. A woman in a black top is in a circular inset on the right. Subtitles at the bottom read: '-Ja, hej och välkomna hit. Jag har ju elever här hos mig och då ska de få-'. The video player interface includes a progress bar, play/pause, volume, and YouTube icons.

mucf Valvaka med skolval ...

-Ja, hej och välkomna hit. Jag har ju elever här hos mig och då ska de få-

SPSM:s skola delar under valvakan med sig av sina erfarenheter från skolvalet.

I utvärderingen svarade majoriteten av skolpersonalen, 83 procent, att de arbetat med tillgänglighet. Majoriteten hade använt en checklista eller liknande för att säkerställa såväl den fysiska tillgängligheten i vallokalen som informationen om skolvalet (69 respektive 67 procent). Vid intervjuerna framkom att det råder oklarhet i vad som innefattas i tillgänglighet. MUCF ser att det är fortsatt viktigt att lyfta vikten av tillgänglighet och vilka stöd som finns, och samtidigt bidra till att öka kunskapen om vad tillgänglighet innebär.

Teknisk plattform för anmälan och resultatredovisning

MUCF ansvarar för att uppdatera, anpassa och sköta den tekniska plattform där skolorna anmäler sig och rapporterar in sina resultat. Denna digitala plattform är separat från mucf.se och kopplades till skolval.mucf.se-webbplatsen. Informationen om anmälda skolor går att bryta på högstadium, gymnasium, samt geografi. Den omfattande utvärderingen⁸ som gjordes efter Skolvalen 2018 och 2019 visade att det råder stor skillnad mellan vilka skolor som deltar. Utvärderingen ledde därmed till att utökad statistik blivit intressant att följa i skolvalsarbetet, som exempelvis skoltyp (exempelvis sarskola, gymnasieskola med yrkesprogram, friskola med flera).

MUCF hade god framgång i att sprida information om Skolval 2022. Det berodde på att myndigheten aktivt arbetade med att sprida löpande statistik externt, på event och genom att förse media och andra intresserade med information om exempelvis antal anmälda sarskolor eller friskolor. Ett hinder i arbetet var den tekniska plattformen eftersom den inte följde upp den nya statistiken om olika skoltyper. Detta arbete fick därför göras manuellt vilket tog mycket tid.

Därför valde MUCF att under hösten 2022 påbörja en vidareutveckling av den tekniska plattformen för att kunna koppla ihop anmälnings- och resultatstatistiken med Skolverkets skolenhetsregister. Det handlade främst om att möjliggöra att skolor kan lägga in de skolenhetskoder som är kopplade till deras skolor. Det är nämligen till skolenhetskoderna, och inte skolnamnen, som all information om skoltyp är kopplad i Skolverkets statistik. MUCF vill värna att systemet är användarvänligt både för skolorna och för skolvalsteamet för att snabbt och löpande under skolvalsarbetet kunna ta fram statistik i informationen till skolor, media och andra intresserade. Det är ett viktigt steg för att underlätta teknisk hantering av framtida skolval.

Skolvalet steg för steg

Skolvalet genomfördes i följande steg:

1. MUCF förberedde inför uppdraget enligt internt beslut innan uppdragstilldelning (september till december 2021)

Då MUCF vid utvärderingar av tidigare skolval sett att tiden varit en mycket viktig faktor, beslutade myndigheten att använda egna resurser för att förbereda skolvalet redan hösten 2021. Nyckelaktörer som Skolverket och elevorganisationer kontaktades, myndigheten utlyste uppdraget att genomföra skolvalet och tog fram en kommunikationsstrategi.

⁸ Skolvalen 2018 och 2019. En statsvetenskaplig utvärdering. Micheletti och Agfors (2020).

2. MUCF tilldelades uppdraget (december 2021)

Regeringens regleringsbrev med besked om skolvalsuppdraget meddelades den 16:e december 2021. Detta gav MUCF knappt nio månader att rekrytera, planera och genomföra uppdraget. Tack vare höstens förberedelser kunde MUCF inleda arbetet direkt.

3. Förberedelse av uppdraget och teamet (januari till februari 2022)

Inledande kontakter med externa parter som Valmyndigheten och Skolverket togs i januari 2022. Ett internt skolvalsteam på sex personer sattes samman, bestående av en uppdragsledare, tre kommunikatörer varav en kommunikationsstrateg, en utvecklingsledare ansvarig för det operativa arbetet och en administratör. Nära teamet arbetade också en receptionist, en IT-ansvarig, medieproducenter och en avdelningschef. Anmälningssystemet och webbplatsen med adressen skolval.mucf.se färdigställdes i februari 2022.

Skolvalsteamet på MUCF, från vänster Moses Kayima, Tanya Möller Forastieri, Halima Hussein, Tim Lundberg, Malin Persson och Rebecka Hinn.

4. Hantering av anmälningar (februari till augusti 2022)

Anmälan till skolvalet öppnades den 14 februari 2022 och kommunicerades externt i samband med "MUCF idag", en digital sändning från MUCF som denna gång enbart handlade om skolvalet. När anmälningarna kom in godkände MUCF dessa, samt hanterade eventuella korrigeringar eller bad om kompletterande information från skolorna. En tidig deadline för anmälan till Skolval 2022 sattes till den 30 april, för att få fler skolor att anmäla sig tidigt och få möjlighet att ta emot ett så kallat startpaket. Anmälan förlängdes därefter till den 10 augusti. Sen anmälan, som inte kommunicerades externt, stängde den 17 augusti.

5. Beställning av valsedlar och formgivning (mars 2022)

5 560 000 valsedlar (nio partier⁹ och blanka valsedlar) samt 655 000 valkuvert beställdes av Valmyndigheten i mars. Dessa levererades i slutet av maj. Under sommaren gjordes även en tilläggsbeställning på 320 000 valsedlar och 32 000 valkuvert som levererades i augusti. Totalt beställdes 5 880 000 valsedlar och 687 000 valkuvert. Följande partiets valsedlar beställdes:

- Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
- Centerpartiet
- Feministiskt Initiativ
- Kristdemokraterna
- Liberalerna
- Miljöpartiet de gröna
- Moderaterna
- Sverigedemokraterna
- Vänsterpartiet.

MUCF tog också fram en valurna samt formulerade och formgav material till startpaket och valpaket.

Kartonger med valkuvert, flyers och information om MUCF:s demokratipaket (överst). Skolvalets samlingscentral i MUCF:s lokal i Växjö (nederst).

⁹ Samtliga partier som vid något av de två senaste riksdagsvalen (2014 och 2018) fått mer än en procent av rösterna i hela landet, enligt Valmyndighetens förfarande.

6. Rundringning (mars till maj 2022)

MUCF ringde till cirka 2 000 skolor under mars till maj. Särskolor, skolor i socioekonomiskt svaga områden, skolor som inte deltagit, specialskolor samt sameskolor prioriterades. I första hand kontaktades skoladministratör eller rektor/biträdande rektor/skolledare. De bedömdes som mest relevanta eftersom de har en samordnande funktion på skolan. Om en skola inte svarade på telefon skickade MUCF ett mejl med motsvarande information.

Informationen om skolvalet behövde vid rundringningen till särskolor anpassas eftersom de var mer skeptiska mot att delta än andra skolor, främst på grund av bristen på bildstöd. För att möta det behovet samlade MUCF ihop stödmaterial från andra aktörer som Valmyndigheten, Studieförbundet Vuxenskolan, SPSM, FUB och Inre Ringen. I materialet ingick allt från förberedande material om demokrati och politik, till bildstöd för att genomföra röstningen. Vid samtal med särskolorna efter det märktes ett ökat intresse att anmäla sig till Skolval 2022.

7. Spridning av skolvalet (mars till juli)

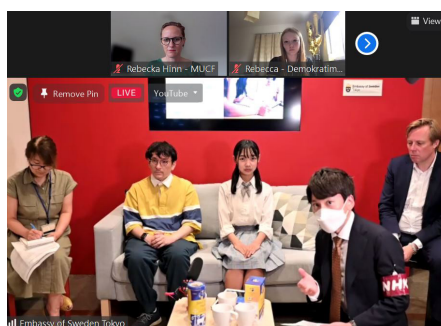
Den mest intensiva spridningsperioden var under våren och början av sommaren. MUCF anordnade egna digitala träffar, seminarier och montrar, exempelvis på Nordiska skolledarkongressen, Särskolans rikskonferens och Almedalen. MUCF:s skolvalsteam deltog också på ett stort antal event anordnade av andra aktörer, som Sveriges Elevkårers Upptakt, Elevernas riksförbunds Raise your voice, MIK Sveriges nätverksträffar, Myndigheten för tillgängliga mediers seminarium på Bokmässan eller japanska nyhetskanalen NHK:s sändning. Totalt medverkade MUCF på över 45 olika evenemang som hade totalt 3 700 deltagare och producerade filmer och sändningar som fick nära 47 000 visningar.

Skolvalets monter på Nordiska Skolledarkongressen (till vänster), deltagande i UR:s monter på SETT-mässan (mitten) samt Globala Torget (till höger).

Skolvalets fokus på särskolor lyfts under Bokmässans Skolspår, på Myndigheten för tillgängliga mediers seminarium.

MUCF och en elev-demokratimentor berättar om skolvalet vid en digital träff anordnad av svenska ambassaden i Tokyo. Den nationella nyhetskanalen NHK deltog.

8. Packning och utskick av startpaket (mars till maj 2022)

Startpaketen började skickas ut till de skolor som anmält sig i slutet mars 2022. Totalt skickades 1 037 paket. Startpaketen skickades ut i den ordning som skolorna anmält sig. De innehöll:

- hälsning
- arrangörshäfte
- steg-för-steg checklista
- rollbeskrivning
- metodmaterialet ”Prata politik”
- informationsblad från Utbildningsradion inför valet.

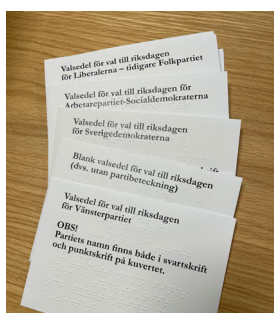

Startpaket packas på MUCF i Växjö.

9. Packning och utskick av valpaket (juni till september 2022)

Valpaketen började skickas till anmälda skolor med början i juni i den ordning som de anmält sig. Hela sommaren packades valpaket som sedan skickades ut till skolorna efter deras ledighet. Två unga sommarjobbare anlätades för att förstärka MUCF:s skolvalsteam. 1 754 paket skickades, inklusive nya valpaket om paket försvunnit på vägen, returer och kompletteringar. Totalt skickade MUCF 5 800 000 valsedlar och 659 000 valkuvert till 1 644 skolor, varav fyra utlandsskolor. Valkuvert med punktskrift skickades också till 13 skolor, till totalt 17 elever. Valpaketen innehöll:

- hälsning
- valsedlar
- valkuvert (även på punktskrift till de som beställt det)
- instruktionshäfte till arrangörer och kontrollanter
- steg för steg-checklista före, under och efter valet
- klistermärken ”Skolval”
- metodmaterialet ”Prata politik”
- affischer ”Gör din röst hörd” och ”Så här röstar du”
- valurna

Valurna samt valkuvert med punktskrift.

Valpaket och valaffischer.

10. Valperiod, inklusive hantering och presentation av resultat (augusti till september 2022)

Valperioden för skolvalet var den 17 augusti till den 7 september. Under den perioden genomförde skolorna sina val och **rapporterade in resultaten**. MUCF gick därefter igenom dessa och sammanställde ett preliminärt resultat som presenterades på skoltid på en digital valvaka måndagen den 12:e september. En lärdom från tidigare skolval var att många elever saknade en uppföljning och diskussion om valresultatet. MUCF tog därför tidigt beslut om att arrangera en digital valvaka där det nationella resultatet presenterades. Altitude Meetings fick uppdraget som teknik- och produktionsledare. Babiker Malik, som bland annat varit programledare för URs produktion ”Demokrati helt enkelt” för högstadiet, var moderator. Valvakan fick stor spridning med 7 859 visningar, varav 7 680 direkt och inom två veckor efter sändningen. Resultatsidan på skolval.mucf.se hade under denna dag 33 377 unika sidvisningar. Varje unik visning kunde innebära att en skola visat valvakan i aula för hela skolan eller för en hel klass. Flera skolor gjorde så.

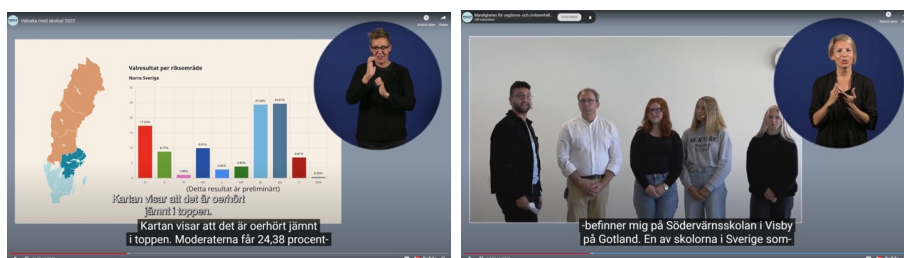
Riksdagens talman Andreas Norlén bidrog till spridningen av skolvalet och dess valvaka genom att delta i filmningen av hälsningar och genom att sprida filmerna på sitt instagramkonto. En av filmerna ”Din röst är viktig för oss och för Sverige” fick över 6 800 visningar.

MUCF filmar talmannen Andreas Norlén i riksdagshuset och talmannen sprider en av filmerna på sitt instagramkonto.

Valvakans huvudstudio i Malmö, studio i Stockholm samt skola på Gotland.

Så här såg sändningen av valvakan ut för dem som följde online.

11. Slutgiltigt resultat och genomgång av statistik (september till november)

Efter valvakan började det slutgiltiga valresultatet tas fram och statistiken gås igenom. Eftersom MUCF genomfört en omfattande utvärdering vid föregående skolval (2018/19) hade nya uppgifter noterats som intressanta att följa upp till exempel om de deltagande skolorna var en särskola, kommunal skola eller friskola, om skolan låg i ett socioekonomiskt utsatt område och om de hade yrkesprogram

eller inte. Eftersom det inte funnits möjlighet att uppdatera MUCF:s system med den nya indelningen togs statistiken fram manuellt vilket var mycket arbetsintensivt. Slutgiltigt resultat presenterades därför först den 18 november.

12. Utvärdering och rapportskrivning (november 2022 till mars 2023)

För att fånga både elevernas och skolpersonalens uppfattning om skolvalet utvärderades Skolval 2022 både kvantitativt av Ramboll och kvalitativt av Policy in Practice. I mitten av november skickades **enkäter** till samtliga skolor, även de som inte deltagit i skolvalet för att nå alla elever samt en skolpersonal per skola. Under november och december **intervjuades** även ett urval av skolor för att på så sätt få en bredd av olika berättelser. Med utgångspunkt från utvärderingarna togs två **policy briefs**¹⁰ fram av två forskare inom statsvetenskap från Högskolan Dalarna och Mittuniversitetet och en masterstudent inom utbildningsvetenskap vid Stockholms universitet. Den ena handlar om ungas delaktighet och engagemang och den andra om politiska partiers skolbesök. Samtliga går att ta del av i bilaga 1-4.

¹⁰ En **policy brief** är ett målgruppsanpassat dokument som innehåller information om forskningsresultat tillsammans med en strategisk vägledning om hur dessa resultat kan tolkas och tillämpas. Den riktar sig till beslutsfattare och andra som är involverade i eller intresserade av att formulera och påverka politiken inom området och är därför inriktad på att diskutera konkreta handlingsalternativ, https://samsynwiki.su.se/wiki/Policy_brief

Tidslinje

SEPTEMBER–DECEMBER 2021

- MUCF genomför ett egenfinansierat förarbete inför skolvalet. Kontakt med nyckelaktörer och planering av kommunikationsstrategi.
- Uppdraget tilldelas MUCF den 16:e december 2021.

MARS 2022

- Rundringning till skolor och kommuner inleds i mars med särskild fokus på skolor och kommuner som inte deltagit, alternativt avbrutit deltagande i Skolval 2018.
- Beställning av valsedlar hos Valmyndigheten.
- Startpaketen börjar skickas till anmälda skolor i slutet mars 2022.
- Spridningsevent.

MAJ 2022

- Deadline för att få startpaket 31 maj.
- Spridningsevent.
- Erfarenhetsträffar för lärare och elever.

AUGUSTI 2022

- Anmälan till Skolval 2022 stänger 10 augusti.
- Sena anmälan till Skolval 2022 stänger den 17 augusti.
- Erfarenhetsträffar för lärare och elever.

OKTOBER–DECEMBER 2022

- Bearbetning av skolvalsresultat och statistik om skolors deltagande.
- Slutgiltigt valresultat släpps den 18 november 2022.
- Utvärdering samt slutrapportskrivande under november och december.
- Spridningsevent.

JANUARI–FEBRUARI 2022

- Ett internt team skapas.
- Kontakt med nyckelaktörer.
- Anmälningssystemet och webbplatsen med adressen skolval.mucf.se färdigställs i februari 2022.
- Anmälan till Skolval 2022 öppnas den 14:e februari.
- 24:e februari har Skolval 2022 kick-off genom den digitala sändningen MUCF Idag.

APRIL 2022

- Preliminär deadline för anmälan till Skolval 2022 stänger den 30 april.
- Spridningsevent.

JUNI–JULI 2022

- Valpaketen börjar skickas till anmälda skolor i juni 2022
- Sommar. Medarbetare turas om att ha semester. Två sommarjobbare anställs under fyra veckor i juni och juli för att kunna ligga i fas med packningen av valpaketen.

SEPTEMBER 2022

- Valperiod 17 augusti till 7 september.
- Preliminärt valresultat släpps på valvaka den 12 september.
- Erfarenhetsträff för lärare och elever.

JANUARI–MARS 2023

- Fortsatt spridning av Skolval 2022 för att bemöta intresse.
- Färdigställande av slutrapport som inlämnas till regeringen sista mars.

Resultat Skolval 2022

I detta avsnitt presenteras resultaten för Skolval 2022. De övergripande resultatmålen för Skolval 2022 var:

- att nå samtliga skolor i Sverige med information om skolval
- att följa upp att MUCF nått skolor i socioekonomiskt utsatta områden samt sarskolor
- att skolor från de flesta kommuner i Sverige deltar i skolval
- att ta fram och sprida stödjande material till anmälda skolor.

För skolor och elever redovisas både antal som anmälde sig och antal som lämnade in resultat, då detta ger en bättre bild av skolvalets omfattning. Även andra än målgruppen än årskurs sju till nio samt gymnasiet har fått anmäla sig för att ta del av MUCF:s skolvalsmaterial. Anmälningar godkändes därmed även för årskurs fyra till sex, SFI-klasser (Svenska för invandrare), Komvux och folkhögskolor. Dessa fick tillgång till materialet för att kunna genomföra sitt skolval, men deras resultat rapporterades inte in. Den totala omfattningen av Skolval 2022 är därmed större än det antal skolor som redovisas i det slutgiltiga resultatet.

Medverkande skolor och elever

Anmälda skolor

Drygt hälften av landets skolor anmälde sig till Skolval 2022.

- 1 648 skolor med 600 910 elever totalt¹¹
- 1 604 av totalt 3 706 grundskolor årskurs sju till nio samt gymnasieskolor, 43,3 procent, med 568 190 elever, exklusive fyra utlandsskolor med 381 elever. Två av utlandsskolorna låg i Spanien, en i Frankrike och en i Kenya.
- Ytterligare 91 skolor i målgruppen ville anmäla sig, men tyvärr så sent att valpaket inte skulle hinna nå skolorna.
- Fem skolor bad om att få ta bort sin anmälan främst på grund av resursbrist från skolans håll. Dessa är inte medräknade i siffrorna ovan.

Observera: Räknar man alla skolenheter som är knutna till de anmälda skolorna så är motsvarande siffror: 1 969 av totalt 3 706 skolenheter för Skolval 2022, det vill säga, 53,1 % av alla högstadie- och gymnasieskolor i Sverige.

Skolor som genomförde och lämnade in resultat

1 449 skolor i 258 kommuner genomförde skolvalet och lämnade in valresultat från 390 120 av totalt 500 615 elever, vilket innebär ett valdeltagande på 77,9 procent. Det motsvarar nio av tio skolor. Enligt enkätresultaten hade över fyra

¹¹ Även skolor med mellanstadieelever, ofta årskurs sex, och folkhögskolor kunde anmäla sig. I valresultatet för Skolval 2022 ingår enbart målgruppen grundskolans årskurs sju till nio samt gymnasiet.

av fem skolor, 84 procent, deltagit i skolval även tidigare år. En tiondel var nya. Fyra utlandsskolor deltog också, men deras röster kan tyvärr inte räknas in i statistiken eftersom de inte kan rapportera in sina resultat i MUCF:s system. Vid Skolval 2018 rapporterade 1 528 skolor in resultat och 1 629 skolor år 2014.

919 grundskolor i årskurs sju till nio av totalt 2 186 deltog. Deras elever röstade i störst utsträckning, 85 procent, 189 886 av totalt 222 397 högstadiel elever. Det motsvarar 60,2 procent av Sveriges högstadiel elever och ett valdeltagande på 85,4 procent.

511 av totalt 1 520 gymnasieskolor deltog. Av deras elever röstade sju av tio elever, 196 431 av totalt 273 134 gymnasieelever. Det motsvarar 74,1 procent av samtliga gymnasieelever i Sverige och ett valdeltagande på 71,9 procent.

Det är en fortsatt bred spridning i landets kommuner. I Skolval 2022 deltog skolor från 258 av Sveriges 290 kommuner, 89,0 procent. 2018 var det 266 kommuner, 91,7 procent.

En högre andel skolor i socioekonomiskt utsatta områden deltog, 42 av totalt 68 skolor, vilket motsvarar 61,8 procent. 2018 deltog 57,6 procent.

Det är fortsatt få särskolor som deltog i skolvalet, 40,8 procent. Av dessa var 46,1 procent enbart ”renodlade” särskolor. 2018 deltog 44,7 procent. Av dessa var 57,9 procent enbart särskolor. Att färre särskolor deltog bekräftades även i enkäten där färre elever i särskoleklass angav att de hade skolval, 77 procent jämfört med 94 procent för de elever som inte gick i särskoleklass. I enkäten framkom att det var betydligt fler elever i särskoleklass, som inte visste om deras skola hade ett skolval eller ej.

Fler friskolor deltog i årets skolval, 45,5 procent. 2018 deltog 43,7 procent. Färre kommunala skolor deltog i år, 55 procent. 2018 deltog 63,8 procent. Gapet mellan kommunala/offentliga skolor och friskolor har därmed halverats från 20,1 procentenheter 2018 till 9,2 procentenheter i år.

Betydligt fler gymnasieskolor med yrkesprogram deltog, 547 av 806 gymnasieskolor med yrkesprogram, varav 237 med enbart yrkesprogram. Det motsvarar 67,9 procent. 2018 deltog 475, varav 181 med enbart yrkesprogram, av 788 totalt, vilket motsvarar 60,3 procent. I enkäten framkom att det var fler elever i yrkesprogram, som inte visste om deras skola hade ett skolval eller inte.

	Antal	Totalt	Procent	Förändring sedan 2018
Kommunala skolor	1 446	2 631	55,0	-8,8
Friskolor	489	1 075	45,5	+1,8
Särskolor	269	659	40,8	-3,9
Gymnasieskolor med yrkesprogram	489	806	67,9	+7,6
Skolor i socioekonomiskt utsatt område	42	68	61,8	+4,2

Om röstningsresultatet

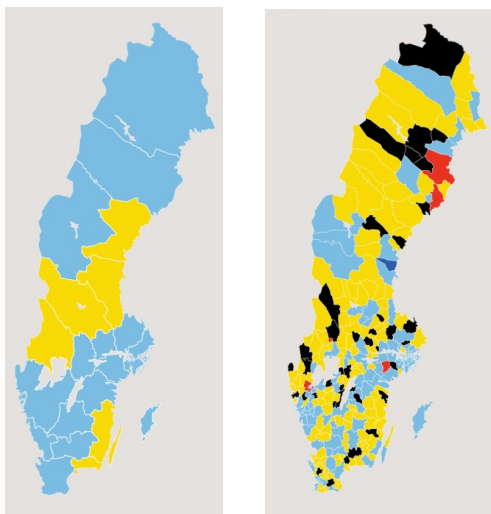
Röstningsresultatet för Skolval 2022 släpptes i samband med en digital valvaka på skoltid som MUCF anordnade för första gången. På valvakan medverkade elevorganisationer, tre skolor, andra myndigheter samt forskare. Sändningen var tillgänglighetsanpassad med såväl teckenspråks- och syntolkning som direkt-textning. Den blev MUCF:s enskilt största digitala insats och följdes av tusentals elever, skolpersonal och andra intresserade.

Samtidigt presenterades valresultatet på siden skolval.mucf.se där det gick att söka på hela landet, län, kommun och skola. Vid detta skolval möjliggjordes också att kunna jämföra resultat mellan olika skolor, kommuner och län. En lärare lyfte i utvärderingen vikten av att MUCF presenterat valresultaten på webbsidan och möjliggjort för skolorna att jämföra resultat:

”Ja, som samhällslärare, efteråt när vi pratar om valresultatet från MUCF: ”Så här röstade ni på er skola och i hela Sverige” så kan vi jämföra det med det verkliga valresultatet och diskutera varför elever och vuxna röstade på det här viset. Det hjälper dem att tänka på politiken.”

Citat lärare vid intervju

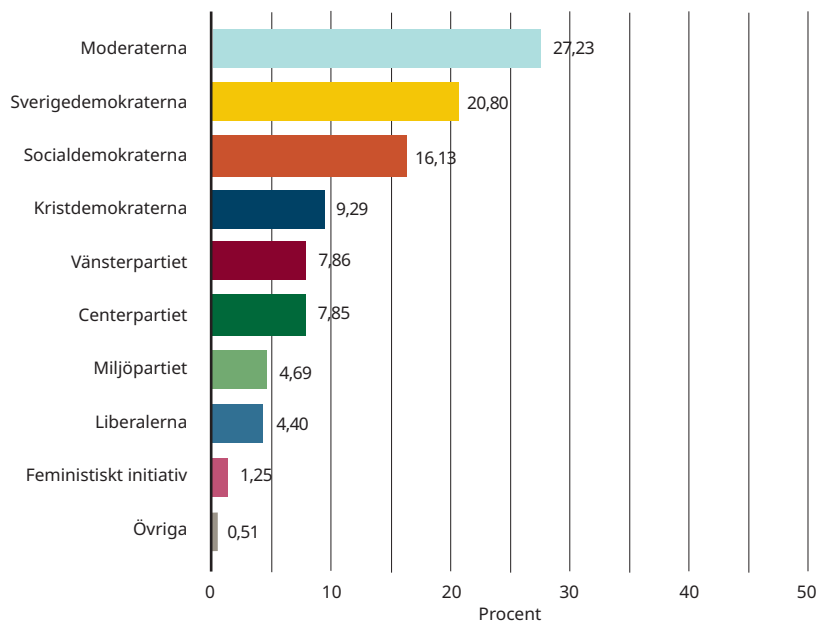
I kartöversikterna ser ni resultatet utifrån dels län, dels kommuner. Blått är Moderaterna (M), gult Sverigedemokraterna, rött Socialdemokraterna och svart att kommunen inte deltagit i skolvalet.

Första kartan visar skolvalsresultat per län och den andra kartan visar skolvalsresultat per kommun.

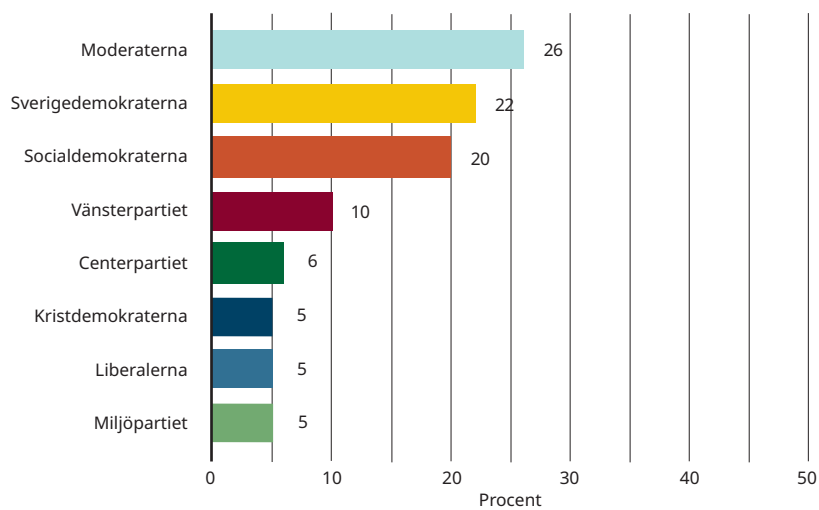
Moderaterna fick flest röster av eleverna med 27,23 procent, Sverigedemokraterna (SD) fick 20,80 procent och Socialdemokraterna 16,13 procent. Lägst antal röster fick övriga partier med 0,51 procent och Feministiskt initiativ (FI) som fick 1,25 procent av elevernas röster.

Skolvalsresultatet skiljde sig mycket från valresultatet för hela befolkningen, men var likt valresultatet bland förstagångsväljarna.

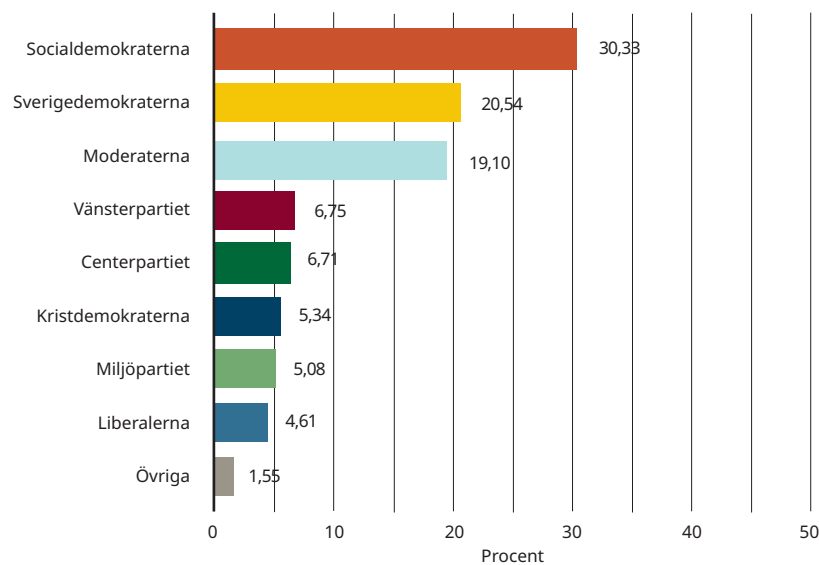
Skolvalsresultat 2022.

Källa: MUCF

Valresultat om endast de mellan 18 och 21 hade röstat i valet 2022.

Källa: Valmyndigheten

Valresultat för valet till riksdagen 2022.

Källa: Valmyndigheten

De områden som hade störst påverkan på hur eleverna valde att rösta var **Lag och ordning**, **Sjukvården** samt **Skola och utbildning**. Omkring hälften av eleverna svarade att dessa tre områden hade mycket eller ganska stor påverkan på deras val av parti. De områden som i stället hade minst påverkan på val av parti var **Arbetsmarknad**, **Försvar** och **Äldreomsorgen**.

Valresultat över tid, Skolval 2002–2022

Det kan vara intressant att följa valresultaten för de allmänna valen över tid. Följande två bilder visar skolvalsresultaten under 20 år, från Skolval 2002 till och med Skolval 2022. Bild nummer ett visar skolvalsresultatet till riksdagen och bild nummer två visar skolvalsresultatet till Europaparlamentet.

Valresultat i skolvalet och riksdagsvalet

Här presenteras valresultaten för åren 2002-2022 samt en sammanställning av valdeltagandet.

Källa: MUCF för skolvalsstatistiken, Valmyndigheten för valresultat för riksdagsvalen.

2002
79,7 procent av 316 344 elever med möjlighet att rösta i skolvalet.
80,11 procent av 6 722 176 röstberättigade i riksdagsvalet.

2006
76,6 procent av 528 806 elever med möjlighet att rösta i skolvalet.
81,99 procent av 6 892 009 röstberättigade i riksdagsvalet.

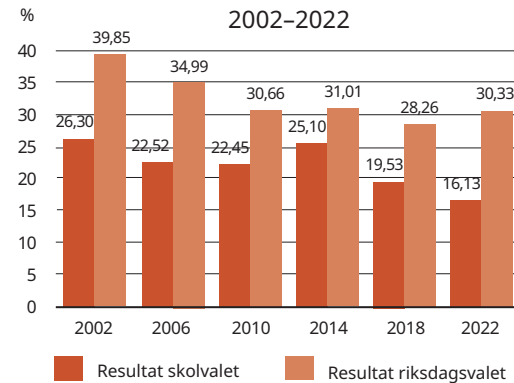
2010
76,2 procent av 439 674 elever med möjlighet att rösta i skolvalet.
84,63 procent av 7 123 654 röstberättigade i riksdagsvalet.

2014
77,3 procent av 465 960 elever med möjlighet att rösta i skolvalet.
85,81 procent av 7 330 432 röstberättigade i riksdagsvalet.

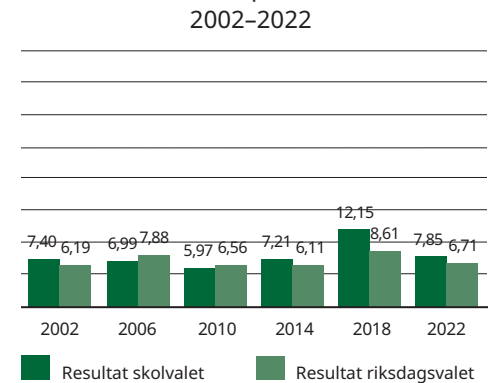
2018
79,8 procent av 490 016 elever med möjlighet att rösta i skolvalet.
87,18 av 7 495 936 röstberättigade i riksdagsvalet.

2022
77,9 % av 500 615 elever med möjlighet att rösta i skolvalet.
84,21 procent av 7 775 390 röstberättigade i riksdagsvalet.

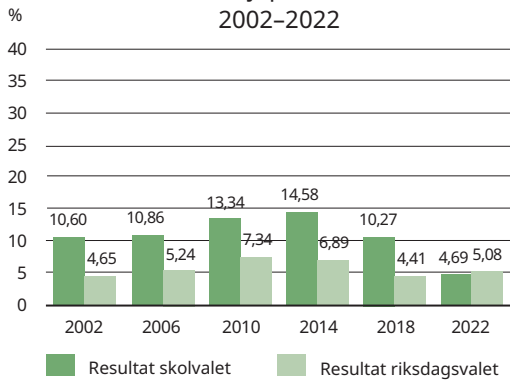
Socialdemokraterna
2002-2022

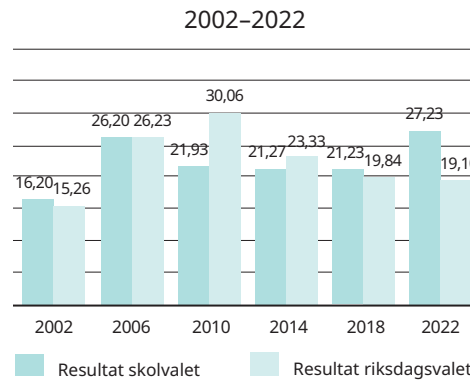
Centerpartiet
2002-2022

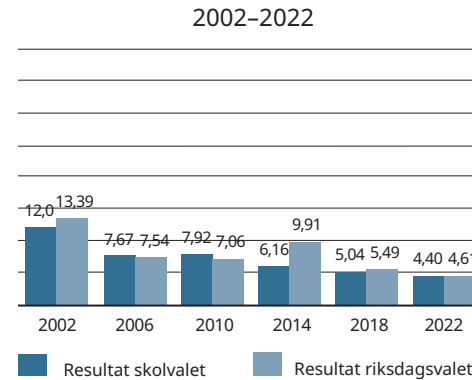
Miljöpartiet
2002-2022

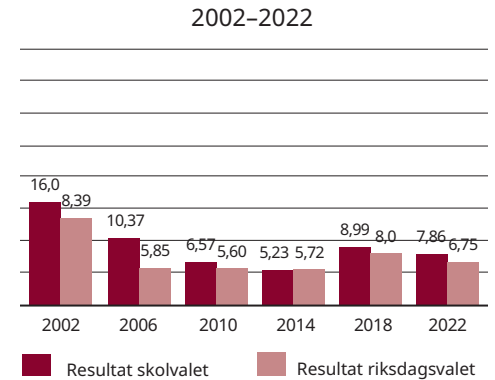
Moderaterna
2002-2022

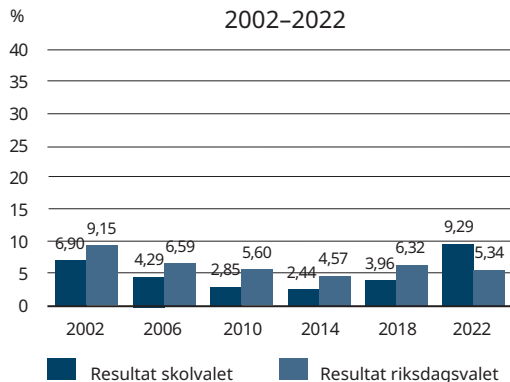
Folkpartiet/Liberalerna
2002-2022

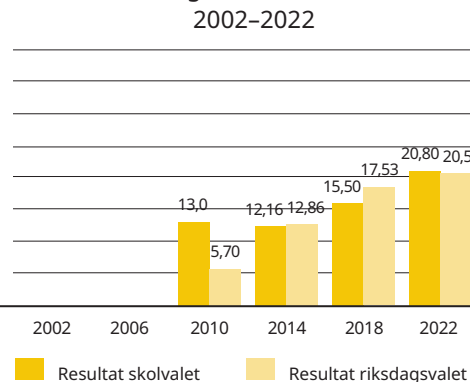
Vänsterpartiet
2002-2022

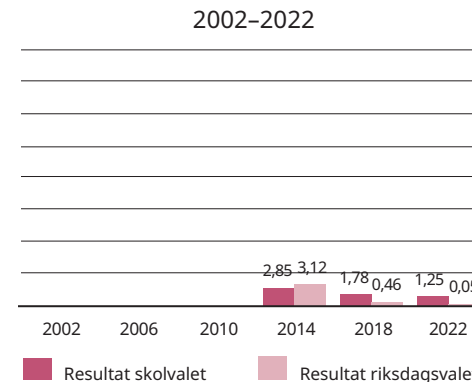
Kristdemokraterna
2002-2022

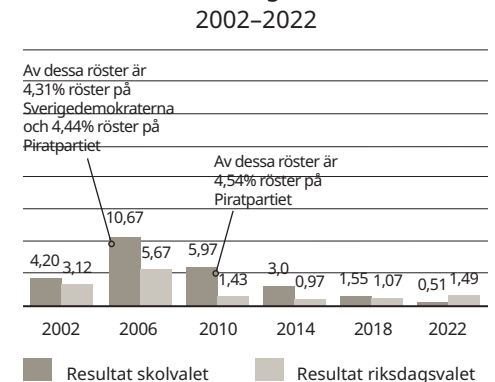
Sverigedemokraterna
2002-2022

Feministiskt initiativ
2002-2022

Övriga
2002-2022

Valresultat i det svenska Europaparlamentsvalet

Här presenteras valresultaten för skolvalet och det allmänna valet till Europaparlamentet 2014 och 2019 samt en presentation av valdeltagandet.

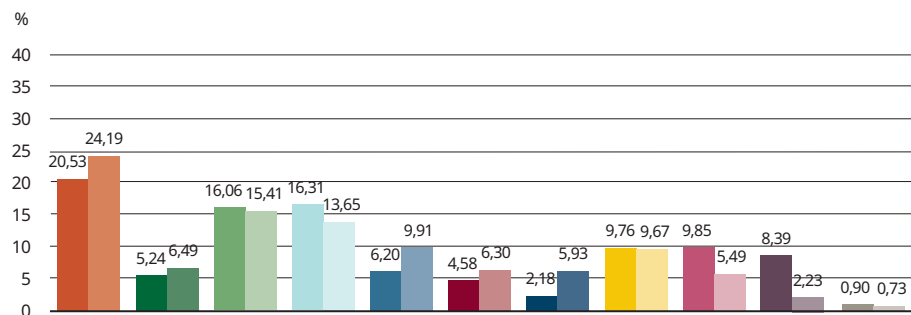
Källa: MUCF för skolvalsstatistiken,
Valmyndigheten för valresultat för Europaparlamentsvalet.

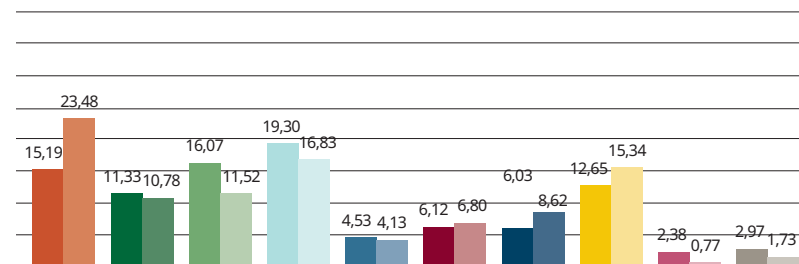
2014
45,8 procent av 97 856 elever med möjlighet att rösta i skolvalet.
51,07 procent av 7 359 962 röstberättigade till Europaparlamentsvalet.

2019
47,0 procent av 139 468 elever med möjlighet att rösta i skolvalet.
55,27 procent av 7 576 917 röstberättigade i Europaparlamentsvalet.

Valresultat för val till Europaparlamentet 2014

Valresultat för val till Europaparlamentet 2019

Socialdemokraterna

- Resultat skolvalet
- Resultat Europaparlamentsvalet

Centerpartiet

- Resultat skolvalet
- Resultat Europaparlamentsvalet

Miljöpartiet

- Resultat skolvalet
- Resultat Europaparlamentsvalet

Moderaterna

- Resultat skolvalet
- Resultat Europaparlamentsvalet

Liberalerna

- Resultat skolvalet
- Resultat Europaparlamentsvalet

Vänsterpartiet

- Resultat skolvalet
- Resultat Europaparlamentsvalet

Kristdemokraterna

- Resultat skolvalet
- Resultat Europaparlamentsvalet

Sverigedemokraterna

- Resultat skolvalet
- Resultat Europaparlamentsvalet

Feministiskt initiativ

- Resultat skolvalet
- Resultat Europaparlamentsvalet

Piratpartiet

- Resultat skolvalet
- Resultat Europaparlamentsvalet

Övrigt

- Resultat skolvalet
- Resultat Europaparlamentsvalet

Medial uppmärksamhet

En sökning på ”skolval” i det digitala mediearkivet Retriever visade att det var 529 nyheter om skolval i riksmidia, regionala och lokala medier samt barn- och ungdomsmidia. Förklaringar till det höga mediala intresset kan vara att MUCF långt i förväg kontaktade media och att valvakan var en separat tillställning med direktsändning, medverkan av skolor samt en spännande panel. Att konkret beskriva vilka partier som segrade i valet var viktigt för genomslaget. Det väckte intresse bland målgrupperna och gav stor spridning. Det är intressant att notera att diskussionen om att skolval är ett låtsasval dämpats mycket. Fokus låg i stället på att ungas röster är på riktigt och viktiga att ta del av och förstå.

Här är några exempel från **nationella nyhetskanaler**:

- **Svenska Dagbladet**, 15 och 16 september: ”Därför går unga åt höger” och ”Möjligt att unga känt starkare upprördhet”
- **Aftonbladet**, 14 och 20 september: ”Nu väljer unga blå partierna: ’Upprorsvind’” och ”Därför röstar Sveriges unga på Moderaterna”
- **Dagens Nyheter**, 13 och 19 september: ”Så röstade Sveriges skolever - M största parti” och ”Vesna Prekopic: Det är inte punkfaktorn utan hårdare straff som får unga att rösta blått”

Skolvalet väckte även intresse i **regionala och lokala nyhetskanaler**:

- **Sveriges Radion Jämtland**, 31 augusti: ”Niondeklassare inför skolval: ”Bra att vi får säga vår röst””
- **Sveriges Radio Halland**, 2 september: ”Skolvalet hjälper Angel-Grace att rösta rätt”
- **SVT Nyheter Västernorrland**, 7 september: ”Här röstar länets unga i Skolvalet 2022”
- **Sydsvenskan**, 29 maj respektive 8 september: ”Skolvalet ger eleverna en röst” och ”Nu har Malmös mest typiska elever röstat”
- **Bohusläningen Plus**, 2 september: ”Heldag om demokrati under Ramnerödsskolans skolval: ”Känns viktigt””
- **Ystads Allehanda**, 3 september: ”Skolvalet fostrar framtida väljare”
- **Partille Tidning**, 7 september: ”Partilles elever går till skolval - hundratal röster samlas in”

Här följer ett antal exempel på hur skolval nått effekter i att lyfta ungas röster och främja ungas delaktighet i vår demokrati flera månader efter valet.

Vårt Göteborg, 19 november 2022:

”Fler kandidater i årets val till ungdomsfullmäktige”

Inför valet har Charlie Arby och de andra kandidaterna besökt skolor för att öka intresset för valet.

–Det är inte alla unga som känner till att de har en möjlighet att påverka genom att rösta i ungdomsfullmäktige, säger han.

Även om det inte är ett skolval menar Charlie Arby att skolan har en fantastisk möjlighet att öka valdeltagandet genom att informera om ungdomsfullmäktige.

Vill korta steget

En som gärna gör det är läraren Teysir Subhi på Gårdstensskolan. Hon jobbar både med ungdomsfullmäktige och skolval, för att eleverna ska få öva på att använda sina demokratiska skyldigheter och rättigheter. Då blir steget kortare att sedan rösta eller engagera sig i ungdomsfullmäktige.

–Det är viktigt att demokrati inte bara handlar om skyldigheter utan också rättigheter. Gårdsten är ett område med lågt valdeltagande och ser man inte sina föräldrar gå och rösta är det stor risk att man själv inte gör det, än mindre engagerar sig politiskt i framtiden eller ser möjligheterna i det, säger hon.

Borås Tidning Plus, 26 november 2022:

”Ungdomar tog över de äldres parti – så blev KD fjärde störst i Borås”

Med vind i seglen är självförtroendet stort inför kommande år. Fler röster betyder fler poster att tillsätta, fler människor som får ta ansvar. Resultatet i årets skolval ger också en hint om att framtiden ur ett högerperspektiv är ljus. Kristdemokraterna fick av Sveriges tonåringar drygt nio procent samtidigt som Moderaterna och Sverigedemokraterna tillsammans fick 48 procent.

Svenljunga & Tranemo Tidning, 30 november 2022:

”Gynnsamt skolval ledde till nystartat ungdomsförbund.”

Ungdomar vill kunna påverka Tranemo på riktigt. Nu har ett gäng unga tagit steget till att starta Muf i kommunen. ... Muf Tranemo startade i oktober och har sedan dess vuxit med fler än 20 medlemmar, fyra av dem aktiva i styrelsen.

Fokus, 15 december 2022:

”I 2022 års skolval blev Moderaterna klart störst, följt av SD – Socialdemokraterna fick bara 16 procent.”

–Det är anmärkningsvärt att SD och M nästan fick egen majoritet, 48 procent. Och det är förstås en kraftig förändring sedan skolvalet 2018, då de två partierna samlade 36,7 procent av deltagarna, säger Anton Landehag, senior konsult på Demoskop.

Miljöpartiet, länge stämplat som ungdomligt parti, fick däremot bara 4,7 procent. Och mycket bättre såg det inte ut bland förstagångsväljarna i riksdagsvalet, enligt SVT:s vallokalsundersökning.

Expressen, 24 december 2022:

”I dag skulle Karl-Bertil Jonsson inte ha omfördelat julklappar, han hade krävt hårdare tag.”

Det är talande att en tecknad film om försvunna postförsändelser har blivit så folkjär. Jultraditioner bygger på igenkänning. Men är det verkligen realistiskt med de vänstertendenser som den unge Karl-Bertil Jonsson uppvisar i filmen? I dag hade Tyko Jonsson snarare närt en högernationalist vid sin barm.

Förvåningen verkar ändå ha varit stor när resultatet i årets skolval visade att ungdomen inte är vänster.

Barometern Plus, 17 januari 2023:

Under valåret 2022 fick unga lära sig hur man påverkar med medborgarförslag och presenterar sina idéer för politiker. De som ville var med på ett nystartat ungdomsforum, där deltagarna också engagerades som rösträknare och röstmottagare i skolvalet och en frågepanel med fullmäktiges politiker i april.

– I skolans värld får barn ofta frågor om skolmaten och skolgården, men man måste också få ha ett framtidsperspektiv som ung. Det var därför vi inrättade ett ungdomsforum 2022, säger Emilia Gustafsson.

Altinget, 3 februari 2023

I höstens skolval fick partiet endast 4,7 av rösterna, lägre än resultatet i riksdagsvalet, något avgående språkrör Aida Badeli kallar ett misslyckande.

Vaggeryds lokaltidning, 6 februari 2023:

– Det är otroligt att få förnyat förtroende från medlemmarna och bygga vidare på föregående verksamhetsår där vi blev rekordmånga medlemmar och det största partiet i Jönköpings läns skolval, säger omvalde Sam Kharazmi i ett pressmeddelande.

Han berättar också vad han vill se framöver.

– Moderaterna skördade enorma framgångar i Jönköpings län under valåret 2022. Nu måste partiet börja leverera politik för en bättre tillvaro för oss unga. Det betyder fokus på ökad trygghet, fler jobb och en bättre välfärd.

Utvärdering av skolvalet

Skolval 2022 utvärderades dels kvantitativt genom enkäter som skickades till samtliga skolor (alla elever samt en skolpersonal per skola), dels kvalitativt genom intervjuer med ett urval av skolor (utifrån geografisk spridning och kriterierna högstadium, gymnasium, yrkesprogram, särskola, skola i socioekonomiskt utsatt område, kommunal skola och friskola). Utifrån utvärderingarna togs två policy briefs fram för att med hjälp av forskare fokusera ytterligare på två områden, dels ”ungas delaktighet och engagemang”, dels ”partierna skolbesök”. Formatet policy briefs valdes för att underlätta vidare spridning. Utvärderingens olika delar länkades samman genom återkommande gruppträffar med utvärderarna för att tillsammans skapa en tydligare helhet och värna olika perspektiv. Utvärderingsteamet bestod av Ylva Saarinen från Policy in Practice, Ulrika Sävje från Ramboll, Erik Lundberg vid Högskolan Dalarna, Niklas Bolin vid Mittuniversitetet, Hanna Lundin vid Stockholms universitet samt Rebecka Hinn, uppdragsledare MUCF.

Utvärderingens delar:

Enkätundersökning, bilaga 1a och 1b

Två enkäter skickades till samtliga skolor i november 2022. Det var dels en enkät till alla elever, dels en enkät som skickades till en person per skola. För elever med särskilda behov erbjöds även en kortare enkät på lättare svenska. Enkäterna togs fram av Ramboll i dialog med MUCF och forskare associerade med projektet, utifrån tidigare skolvalsenkäter. 734 skolor, främst de som genomfört ett skolval, svarade på hela enkäten, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 20 procent. 8 979 elever svarade på hela enkäten, vilket motsvarar strax över en procent av alla Sveriges högstadie- och gymnasieelever. Majoriteten av de elever som svarat gick på en skola som genomfört skolvalet. Det gör att enkätresultaten främst speglar vad de som går på skolor som genomfört skolval anser. I denna slutrapport för Skolval 2022 redovisas en sammanfattning av enkätundersökningen. Se bilaga 1a för att ta del av metod, vilka resultat som

skolvalet resulterat i och ett urval av frågorna från enkäterna. Se bilaga 1b för att ta del av tabeller över samtliga frågor som fanns med i enkäterna.

Intervjuer, bilaga 2

Under november och december 2021 genomförde Policy in Practice intervjuer med personal och elever på fem skolor; tio vuxna och tolv elever. Urvalet utgick från skolutyer (skola i socioekonomiskt utsatt område, särskola, yrkesprogram, kombinerad gymnasieskola, högstadium) och geografi. Skolans kontaktperson valde ut två vuxna som arbetade på skolan samt tre elever baserat på bakgrund och intresse för skolval. Intervjuerna skedde i 30-minuters digitala, individuella möten. Alla utom en vuxen som intervjuades var samhällskunskapslärare. I denna slutrapport redovisas utdrag från intervju rapporten. I bilaga 2 finns fler röster från elever och lärare om nyttan med och erfarenheter av skolvalet, samt återkoppling inför kommande skolval. I bilagan finns även en sammanfattning av intervjuernas resultat.

Policy brief ”Kan deltagande i skolval främja ungas delaktighet i demokratin?, bilaga 3

Utifrån befintlig forskning och utvärderingar av Skolval 2022, redovisade Erik Lundberg, docent vid Högskolan Dalarna, samt Hanna Lundin, masterstudent i internationell och jämförande utbildning vid Stockholms universitet, resultat från en analys av hur deltagande i skolval bidrar till att främja ungas förutsättningar att delta i vår demokrati. I denna slutrapport redovisas delar av brief:en. Se bilaga 3 för att ta del av analysresultatet samt rekommendationer för hur resultaten kan tolkas och tillämpas i kommande uppdrag.

Policy brief ”Politiska partiers skolbesök”, bilaga 4

Utifrån befintlig forskning och skolvalets enkätresultat för skolpersonalen, analyserade Niklas Bolin, docent i statsvetenskap vid Mittuniversitetet, förekomsten av politiska företrädares skolbesök och vilka skäl som legat till grund för skolbesöken i samband med skolvalet. I denna slutrapport redovisas delar av brief:en. I bilaga 4 finns en systematisk analys samt rekommendationer kring vidare forskning.

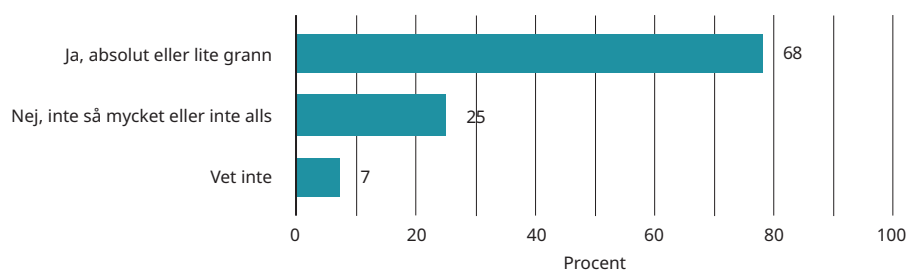
Utvärderingarna visade att Skolval 2022 togs emot väl och gav elever ökad kunskap, förståelse och engagemang samt stärkte personalen i skolans demokratiuppdrag.

Det samlade resultatet visade att 75 procent av de elever som gick på skolor som deltog i Skolval 2022 instämde ganska bra eller helt i påståendet att skolvalet gjorde att de lärde sig mer om de politiska partierna. Motsvarande siffra för hur det går till att rösta var 82 procent. 43 procent av eleverna svarade att de instämde ganska bra och helt i påståendet att deltagandet i skolvalet gjorde dem mer politiskt intresserade. Motsvarande siffra för om deltagandet ökade deras politiska engagemang var 34 procent.

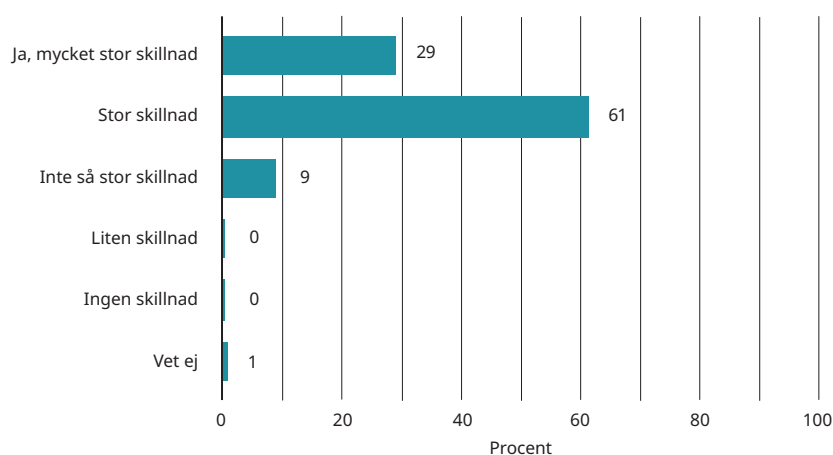
Dessutom visade resultatet att 24 procent av eleverna instämde ganska bra eller helt i påståendet att skolvalet gjorde dem mer intresserade av att bli medlem i ett politiskt parti. För medlemskap i en förening var motsvarande resultat drygt 36 procent. Omkring 46 procent av eleverna instämde ganska bra eller helt i påståendet att deltagande i skolval gjorde dem mer säkra på att de kan påverka politiken.

Av de skolor som inte deltog i skolvalet angav hälften av skolpersonalen, 53 procent, att de arbetar med demokrati på annat sätt. 38 procent svarade att de inte hann, 22 procent angav resursbrist och 19 procent svarade "Covid-19". Elva procent anmälde sig för sent. Observera att endast elva personer som arbetar inom skolan har svarat på frågan. Svaren känns igen från tidigare utvärderingar, med undantag för Covid-19. Av de elever som svarat att deras skolor inte deltog hade en tredjedel, 30 procent, velat att de skulle ha deltagit i skolvalet. 48 procent visste inte. Vid intervjuerna kom det också fram att tidpunkten för skolvalet var en utmaning.

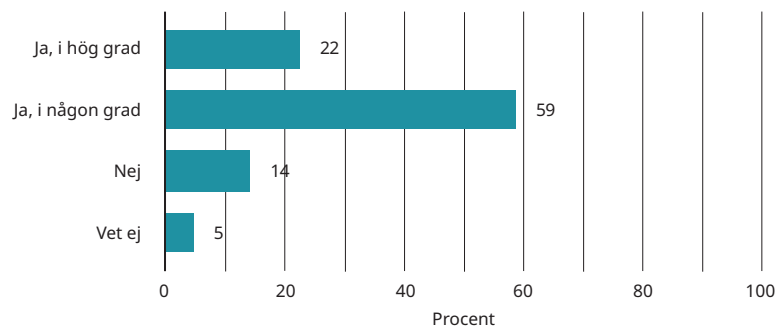
Här följer ett axplock av de resultat som kom fram i enkätundersökningen:

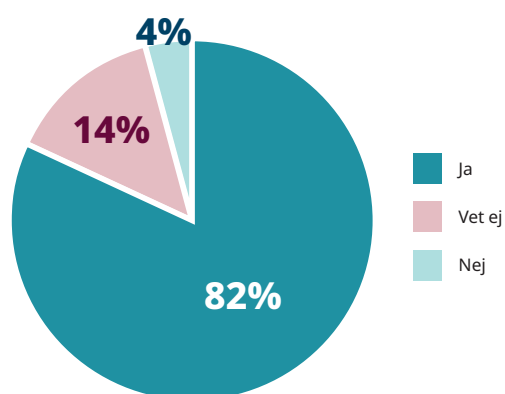
Har du bättre koll på hur du kan vara delaktig i vår demokrati och politik efter skolvalet? (N=8 365). Frågan var ställd till elever. Figur 1 i bilaga 1a och 1b.

I vilken utsträckning tycker du att skolvalet gör skillnad för ungas förståelse för demokrati och politik? (N=715). Frågan var ställd till skolpersonal. Figur 3 i bilaga 1a och 1b.

Har din roll inom skolans demokratiuppdrag stärkts efter att ha arbetat med Skolval 2022? (N=715). Frågan ställdes till skolpersonal. Figur 4 i bilaga 1a och 1b.

Andel elever som kommer att rösta i nästa nationella val de kan rösta i. (N=8 365). Frågan ställdes till elever. Figur 2 i bilaga 1a och 1b.

Här följer ett antal elev- och lärarröster:

”Hade jag inte varit med i skolvalet hade jag nog känt mig helt lost när jag kom in i vallokalen.”

Citat från elev vid intervju

”Jag har lärt mig om partierna, vilka som står för vad och bildat mig en egen uppfattning om vilket parti jag vill rösta på.”

Citat från elev vid intervju

”Inte så mycket för demokratin kanske, men engagemanget ökar. Eleverna tycker det är väldigt spännande att rösta. Det blir bra för eleverna och kunskapsinhämtningen, att de kan känna att det är på riktigt. Men jag tror det är bra för deras förståelse av demokratin också, det visar att det inte är helt lätt. Vissa elever tror jag har satt sig in lite extra för att de skulle rösta, annars tror jag inte de skulle ha gjort det. Man får en träning i hur man vill att samhället ska organiseras och styras.”

Citat lärare vid intervju

”Ja, det [skolvalet] gör väldigt stor skillnad [på elevernas förståelse för demokrati och politik]. Särskilt för de som är under 18 år blir det väldigt mycket mer konkret när de ska välja. Diskussionerna blir mycket mer konkreta och engagerande om politik. Det har gynnat både kunskap om hur ett val fungerar och intresset för partierna och vad de står för.”

Citat lärare vid intervju

”Jag tror att jag och min skola behöver bestämma året innan att vi ska delta i skolvalet nästa gång, så kan vi justera och ändra hela vår läsårsplanering [för att passa bättre med skolvalets tidsplan].”

Citat lärare vid intervju

”För att få ut det mesta av det, så borde det integreras med demokratiundervisningen. Men det är svårt när det är första veckan på skolåret, det vore bättre om det kunde parallelläggas.”

Citat lärare vid intervju

Analys

Här reflekterar MUCF kring skolvalsarbetet och ger sina rekommendationer.

Demokratifrågor för unga är viktigt

Demokrati handlar om att människor har rätt att ta del av beslutsfattandet och ha inflytande på samhället de lever i. Ungdomar är en viktig del av samhället och deras röster och åsikter bör få höras och tas på allvar. Att involvera unga i demokratiska processer ger dem möjlighet att lära sig om demokratiska värderingar och delta i samhällsutvecklingen.

Förutom att det är viktigt för unga att känna sig delaktiga och ha en röst i beslut som påverkar deras liv, är det också viktigt för demokratins hälsa. Att inkludera unga i demokratiska processer kan bidra till ökad förståelse och engagemang för demokratiska värderingar samt förbättra möjligheter till breddad representation och motverka segregation.

Demokrati är allas ansvar och det är viktigt att engagera och informera unga om att deras röster påverkar demokratiska processer och för att de ska känna sig som delaktiga medborgare i ett samhälle som rör sig framåt.

I Sverige har vi ett stort och stabilt intresse för politik och samhällsfrågor hos unga. MUCF:s senaste rapporter¹² visar att många unga är intresserade av samhällsfrågor, politik och händelser i andra länder. Intresset har dessutom ökat något över tid, framför allt bland unga tjejer. Sex av tio unga är intresserade av samhällsfrågor. Andelen som är intresserade av politik är lägre, fyra av tio, men har ökat över tid. Sju av tio unga hade gjort någon form av politisk handling under det senaste året. Det vanligaste är att stötta åsikter på internet eller i sociala medier. Det finns flera anledningar till att unga väljer att engagera sig. De flesta drivs av en vilja att förändra och göra skillnad. Många berättar också att engagemanget ger välmående, social gemenskap och möjligheter att lära känna människor med liknande intressen.

Alla unga är dock inte lika engagerade. Följande unga har ett lägre engagemang:

- killar
- unga hetero-cis-personer
- unga med utländsk bakgrund
- unga på landsbygden
- unga med föräldrar som har kortare utbildning.

¹² *Goda levnadsvillkor för många, men inte alla - Ung idag 2021*, MUCF, 2021, *Fokus 21 – Vilja att förändra*, MUCF, 2021, *Ungas röst*, MUCF, 2022

Det finns stora skillnader i valdeltagande mellan ungdomar som bor i områden med goda eller mycket goda socioekonomiska förutsättningar och de med sämre förutsättningar.

Unga är även underrepresenterade bland förtroendevalda på alla nivåer i Sverige. En anledning kan vara att det är svårt för unga att hitta vägar in i politiska sammanhang. Unga som engagerar sig politiskt har ofta en politiskt engagerad familjemedlem eller annan närstående person. Skolan var tidigare en viktig arena för möten mellan unga och ungdomsförbunden. Idag är det vanligt att ungdomsförbund inte släpps in på skolor. Besöken begränsas ofta till en dag per år eller till valår. Flera av de unga som intervjuats i Fokus 21 har aldrig kommit i kontakt med politiska företrädare i skolan.

Skillnaden i engagemang mellan olika grupper av unga är oroväckande och kan minska ungas tilltro till demokratin. Valet att inte rösta hänger tydligt ihop med både lågt intresse för samhällsfrågor samt politik och ointresse för olika politiska aktiviteter. Den sociala sammanhållningen och legitimiteten i det politiska systemet är viktiga för demokratin. Saknas likvärdiga förutsättningar för medborgare att delta eller om de inte vill delta riskeras sammanhållningen och legitimiteten. Skolan och dess demokratiuppdrag är därför viktigt för att stötta och stimulera ungas samhällsengagemang. Det gör att eleverna kan skaffa sig egna erfarenheter av politik och främja ett politiskt engagemang.

Långsiktighet behövs

En återkoppling från skolorna till MUCF är att en längre framförhållning behövs. Det hade varit svårt för MUCF att genomföra uppdraget med kvalitet utan ett proaktivt agerande från myndigheten hösten 2021 i väntan på regeringsuppdraget.

Skolvalet är viktigt och omtyckt. Mellan åren 2002–2022 har skolval resulterat i 2,2 miljoner elevröster på de deltagande skolorna. Valdeltagandet har varierat mellan 76,2 och 79,8 procent med ett snitt på 77,9 procent. Det visar att skolvalet engagerar och fyller sitt syfte.

Både elever och skolpersonal uppgav att skolvalet fungerat väl. Skolpersonalen angav att eleverna fått ökad kunskap och ett ökat engagemang och att de själva stärkts i sitt demokratiuppdrag.

Fyra av fem elever valde att rösta i Skolval 2022. 82 procent uppgav att de kommer att rösta i nästa val också. 90 procent av skolpersonalen ansåg att skolvalet gjorde stor eller mycket stor skillnad för ungas förståelse för demokrati och politik. Samtidigt vittnade många skolor om att brist på tid och resurser är ett stort hinder för att delta. Det har även tidigare utvärderingar visat.

Fram till och med 2030 kommer ytterligare fyra val att ske; 2026 och 2030 i samband med riksdagsvalen och 2024 och 2029 i samband med valen till Europaparlamentet. Baserat på statistiken hitintills innebär dessa fyra skolval

en möjlighet att ta del av ytterligare 1,2 miljoner elevröster. Det finns ett stort intresse bland skolorna att fortsätta delta. 93 procent av skolpersonalen svarade exempelvis i utvärderingen att de kommer att anmäla sig till Skolval 2026.

En permanent uppgift att arrangera skolval skulle göra att MUCF kan arbeta mer långsiktigt. Det skulle kunna underlätta för fler skolor att delta och på så sätt utjämna olikheter. Det skulle också spara resurser och bibehålla kunskap och engagemang mellan valen. Ett systematiskt och långsiktigt arbete med skolval och demokratistärkande insatser till skolan stärker Sveriges demokrati både i skolan och samhället i stort.

Utjämnade skillnader och ett ökat ägarskap krävs

Skolval bidrar i hög grad till att elever upplever att deras kunskaper om de politiska partierna, det svenska valförfarandet, självförtroende och politiska intresse ökade¹³. Det är särskilt viktigt för elever som inte talar om politik och demokrati hemma, elever på särskola eller med särskilda behov, samt för elever som inte är födda i Sverige. Skolval 2022 betydde även mer för högstadiel elever och elever på friskolor då de i högre grad ansåg att de fått kunskap om valförfarande och politik och blivit mer engagerade i politik.

Skolvalet har därigenom en viktig kunskapsutjämnande funktion. En del elever upplever också att skolvalet hade en positiv inverkan på deras politiska engagemang och intresse av att vara med i politiska partier och föreningar.

Särskolor och friskolor arrangerar skolval i lägre grad än andra skolor. Det gör att elever på dessa skolor inte får likvärdiga förutsättningar att delta i skolval. Den grupp som sticker ut mest är särskolorna. Detta trots att skolpersonal i utvärderingen upplevt att de haft tillräckligt stöd. Gymnasieskolor med yrkesprogram ökade sitt deltagande i skolvalet med nästan nio procent, vilket är den största ökningen bland skoltyperna. Detta trots att både elever och skolpersonal visat lägre intresse för skolvalet.

Skolans uppdrag är att ge elever de kunskaper och värden de behöver för ett aktivt och demokratiskt medborgarskap. Skollagen slår fast att utbildningen ska förmedla och förankra respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar¹⁴. Skolvalet och utbildning i demokrati och mänskliga rättigheter bör ägas av alla som arbetar inom skolan. Eleverna behöver lära sig **om** demokrati och mänskliga rättigheter, **genom** att grundläggande demokratiska värderingar och respekten för mänskliga rättigheter genomsyrar skolans lärmiljö, **för** att de ska utveckla förmågor att som samhällsmedborgare aktivt kunna delta i

¹³ Se utvärderingarna, bilaga 1-4.

¹⁴ 1 kap. 4 §, skollagen (2010:800), Förordning (SKOLF5 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Del 1 Skolans värdegrund och uppdrag, avsnitt Grundläggande värden.

demokratin¹⁵. Var tredje lärare saknar dock förutsättningar för sitt demokratiska uppdrag¹⁶. Idag är det främst SO- och samhällskunskapslärare som engagerar sig i skolvalet. Lärare på yrkesprogram upplever i högre grad att det finns utmaningar. En klar majoritet av skolpersonalen svarade dock i utvärderingen att de bedömde att ledningen och skolpersonal i allmänhet visat intresse för skolvalet. Förutsättningarna för att alla som arbetar inom skolan ska engagera sig mer i demokratiuppdraget är därmed gott. Det är också viktigt att elever som inte läser så mycket samhällskunskap, som exempelvis elever på yrkesprogram, får samma tillgång till kunskap om demokrati och politik som andra elever.

Skolorna arbetar inte med demokratiuppdraget på ett likvärdigt sätt i och med att de själva tolkar vad och hur mycket som ingår. Flera aktörer lyfter vikten av att organisera det demokratiska uppdraget ute på skolorna, däribland Lärarnas riksförbund¹⁷. De föreslår att det demokratiska uppdraget på skolorna ska organiseras med en tydlig ansvarsfördelning, garanterad fortbildning för lärare, en insats för de yrkesförberedande programmen och att lärarna ska få tid för förarbete och utveckling.

Efter en granskning av hur skolor hanterar kontroversiella frågor påpekade Skolinspektionen¹⁸ att lärarna behöver stöd och kompetensutveckling i värdegrundarbete, eftersom detta sällan prioriteras trots ett stort behov hos eleverna. Under skolvalsuppdraget har MUCF på olika sätt arbetat för att ge fler elever chansen att öka sin kunskap om demokrati och politik. Myndigheten konstaterar att det är av stor vikt att fortsätta arbetet med att förbättra förutsättningar för skolor att arbeta med skolval och demokrati.

Fler partipolitiska besök i skolan behöver främjas

Skolval gynnar samtliga partier genom att vara ett partipolitiskt obundet uppdrag. Det ökar elevernas kunskap om politik och demokrati och bidrar till att fler unga blir intresserade av att engagera sig i partier. Eftersom ungas intresse för att engagera sig partipolitiskt är lågt och behöver stärkas är skolvalet viktigt för demokratins kontinuitet och utveckling.

¹⁵ Politisk information i skolan, Regeringens proposition 2017/18:17, sid 6, <https://www.regeringen.se/contentassets/727837b349d04568a93a66087f664b90/politisk-information-i-skolan-prop.-20171817.pdf>

¹⁶ "Var tredje lärare saknar förutsättningar för sitt demokratiska uppdrag", artikel i Skolvärlden, 23 september 2021, <https://skolvarden.se/artiklar/var-tredje-larare-saknar-forutsattningar-for-sitt-demokratiska-uppdrag>

¹⁷ *Skolans demokratiska uppdrag*, en undersökning som genomfördes av Lärarnas riksförbund under 2021, <https://arkiv.lr.se/opinion--debatt/undersokningar/2021/2021-09-23-skolans-demokratiska-uppdrag>

¹⁸ *Skolans hantering av kontroversiella frågor i undervisningen*, en granskning av Skolinspektionen publicerad 2022, <https://www.skolinspektionen.se/globalassets/02-beslut-rapporter-stat/granskningsrapporter/tkg/2022/kontroversiella-fragor/overgripande-rapport-kontroversiella-fragor-i-undervisningen.pdf>

MUCF:s utvärdering visar att genom att möta politiska partier blir eleverna både mer intresserade av politik i allmänhet och av att bli medlemmar. Det är betydligt vanligare att partier besöker gymnasieskolor jämfört med högstadieskolor och kommunala skolor jämfört med friskolor. Elever på friskolor uppgav att de blivit mer intresserade av politik och av att gå med i ett politiskt parti än elever på kommunala skolor. Dubbelt så många tjejer i friskolor svarade att de var intresserade av att gå med i ett politiskt parti jämfört med tjejer på kommunala skolor.

På fristående gymnasieskolor visar utvärderingen dock att det var både betydligt vanligare att skolpersonalen svarade att det inte finns behov av att bjuda in politiska partier och att inga partier hade kontaktat skolan. Det visar på ett potentiellt dubbelhinder.

Det är viktigt att elevers möjlighet att ta del av partipolitiska besök i skolan inte styrs av vilken sorts skola de går på. Även Kommittén Demokrati 100 år lyfter ojämlikheten, med vissa skolor som tar vara på möjligheten att bjuda in politiska partier och andra inte, i sitt slutbetänkande. Det handlar om elevers rätt till likvärdiga möjligheter att lära sig om politisk opinionsbildning och det politiska systemet.¹⁹ MUCF anser därför att man både bör främja fler partipolitiska besök i skolan och undersöka varför skillnaderna finns.

Samverkan är fortsatt vägen framåt

Dialog, stöd och samskapande med myndigheter, civilsamhällesorganisationer, de nationella elevorganisationerna, skolledare och skolpersonal har varit avgörande för ett väl fungerande skolval. Flera olika perspektiv säkrades, resurser delades och spridningen blev effektiv. MUCF anser därför att skolval även framöver ska byggas i bred samverkan.

¹⁹ *Vår demokrati – värd att värna varje dag*. Volym 1, SOU 2022:28, Kulturdepartementet, 2022.

Myndighetens förslag

Fler elever än någonsin fick ta del av Skolval 2022. Fyra av fem elever valde att rösta och en klar majoritet av både elever och skolpersonal var positiva till arrangemanget.

Både gymnasieskolor med yrkesprogram och skolor i utsatta områden deltog i större omfattning än tidigare och gapet mellan friskolor och kommunala skolor halverades. Däremot fortsatte särskolornas deltagande att minska. Det är fortfarande tydligt att både skolans huvudman och skolpersonalen är avgörande för att elever ska delta i skolvalet. Det var främst samhällskunskapslärare bland lärarna som engagerade sig i skolvalet.

Skolvalet och utbildning om, genom och för demokrati behöver ägas av alla som arbetar i skolan. Eftersom en klar majoritet av skolpersonalen svarat att de bedömde att ledningen och personalen visat intresse för skolvalet så är möjligheten att öka kompetensen om skolval och skolans demokratiuppdrag god. Här kan nätverket för demokratimentorer där Skolverket, Forum för levande historia och de nationella elevorganisationerna ingår bidra till utvecklingen framöver.

Arbetet med att upprätthålla och utveckla ungas demokratiska förmågor och inflytande för att bidra till ett demokratiskt och inkluderande samhälle behöver fortsätta. Skolvalet gör det möjligt att både öka kunskapen och engagemanget för demokratin. Det krävs dock ett stabilt och uthålligt stöd till skolorna. En permanent uppgift till MUCF skulle göra att myndigheten kan bygga vidare på det engagemang som nu finns på skolorna och uppmuntra och stödja de skolor som bör vara särskilt prioriterade för insatser.

Förslag

Skolval är ett återkommande uppdrag som MUCF genomfört regelbundet, men som punktinsats sedan 2002. För att möjliggöra utvecklandet av arbetet så att betydligt fler skolor kan delta i skolvalen behövs det en permanent organisation och en permanent uppgift.

MUCF föreslår att myndigheten får en permanent uppgift att arbeta långsiktigt med att främja ungas valdeltagande genom skolval.

Uppgiften bör finansieras över utgiftsområde 1, anslag 6:1 Allmänna val och demokrati med 4 miljoner kronor årligen, alternativt genom att myndighetens förvaltningsanslag förstärks med motsvarande belopp. Regeringen bör dessutom vid valår besluta om anslag för särskilda kostnader förknippade med skolval, som till exempel trycka valsedlar och praktiskt arbete.

Syftet med förslaget om en permanent uppgift att genomföra skolval är att möjliggöra utvecklandet av arbetet så att betydligt fler skolor och elever kan delta i skolvalen. För MUCF möjlighet att arbeta med framförhållning och kontinuitet kan fler skolor nås med information om skolval i god tid innan genomförandet. Det skulle också öppna för möjligheten att stödja skolor i områden som präglas av lågt valdeltagande och bristande samhällstillit. Ett sådant arbete är en prioritering och ambitionshöjning som inte ryms inom myndighetens nuvarande anslag.

I dagsläget har inte alla elever möjlighet att delta i skolval, vilket medför ojämlika villkor i demokratisk skolning och ojämlika förberedelser till framtida valdeltagande. En permanent uppgift skulle möjliggöra för MUCF att arbeta mer systematiskt med att främja samtliga skolors deltagande i skolval med ett särskilt fokus på sarskolor, friskolor, gymnasieskolor med yrkesprogram, högstadieskolor och skolor i socioekonomiskt utsatta områden. Myndigheten ser också ett behov av att ta fram mer kunskap för att förstå varför det finns skillnader mellan skolors deltagande. Detta skulle bidra till att skapa mer jämlika möjligheter för alla unga att ta del av skolvalet och utveckla sitt intresse för samhällsfrågor och tilltro till det demokratiska systemet.

Ett ytterligare argument för fördelarna med en permanent uppgift är att skolvalsarrangemanget medför möjligheter för elever att, som förberedelse till själva valdeltagandet, komma i kontakt med de politiska partierna och ungdomsförbunden. Det kan bidra till att intresset för att gå med i ett politiskt ungdomsförbund väcks. Det i sin tur är angeläget för demokratins livskraft eftersom ungdomsförbunden är bland de viktigaste rekryteringskanalerna av framtida politiker. Medlemskapet i ett politiskt parti är även en förutsättning för valbarhet i dagens politiska församlingar och fler unga måste finnas representerade i beslutande församlingar. Genom en permanent uppgift skulle MUCF kunna arbeta med att förstå och utjämna de skillnader som finns i partiets skolbesök och främja att fler elever kan få möta politiska partier och ungdomsförbund.

Skolval är en viktig del i skolornas arbete med demokrati- och inflytandefrågor. MUCF avser att utveckla och använda den kunskap och de kontaktnät som myndigheten har byggt upp inom uppdraget även under mellanvalsperioden, för att skapa kontinuitet i stödet till skolor, skolpersonal och unga i arbetet med demokratifrågor. Med en långsiktig uppgift kan MUCF även under mellanvalsperioden stimulera politiska samtal i skolorna, samt få betydligt bättre möjligheter att utveckla hållbara rutiner och system kring själva skolvalsarrangemanget.

Referenser

Hedman Emil (23 september 2021) Var tredje lärare saknar förutsättningar för sitt demokratiska uppdrag, *Skolvärlden*, <https://skolvarlden.se/artiklar/var-tredje-larare-saknar-forutsattningar-for-sitt-demokratiska-uppdrag>

Kulturdepartementet (2022) *Vår demokrati – värd att värna varje dag*. Volym 1, SOU 2022:28.

Lärarnas riksförbund (23 september 2021) *Skolans demokratiska uppdrag*, <https://arkiv.lr.se/opinion--debatt/undersokningar/2021/2021-09-23-skolans-demokratiska-uppdrag>

Mediekompass (2022) *Mål 16 – Fredliga och inkluderande samhällen*, <https://mediekompass.se/mal/mal-16/>

Micheletti och Agfors (2020) *Skolvalen 2018 och 2019. En statsvetenskaplig utvärdering*

MUCF (2022) *Ungas röst*

MUCF (2021) *Fokus 21 – Vilja att förändra*

MUCF (2021) *Goda levnadsvillkor för många, men inte för alla – Ung idag 2021*

MUCF (2020) *Skolval 2018/2019. Slutrapportering av uppdraget*

MUCF (2015) *Skolval 2014. Slutrapportering av uppdraget*

Regeringens proposition 2017/18:17 *Politisk information i skolan*, sid 6, https://www.regeringen.se/contentassets/727837_349d04568a93a66087f664b90/politisk-information-i-skolan-prop.-20171817.pdf

Skolinspektionen (2022) *Skolans hantering av kontroversiella frågor i undervisningen*, <https://www.skolinspektionen.se/globalassets/02-beslut-rapporter-stat/granskningsrapporter/tkg/2022/kontroversiella-fragor/overgripande-rapport-kontroversiella-fragor-i-undervisningen.pdf>

Skollagen (2010:800)1 kap. 4 §, Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Del 1 Skolans värdegrund och uppdrag, avsnitt Grundläggande värden.

Ungdomsstyrelsen (2011) *Ett val i sig. Utvärdering av Skolvalet 2010*

Ungdomsstyrelsen (2006) *Skolval 2006 Projektredovisning*

Ungdomsstyrelsen (2002) *Redovisning av Skolval 2002*, dnr 11-532/01, 11-109/02

BILAGA 1A

Enkätundersökning om elevers och skolpersonals åsikter om Skolval 2022

Ramboll

Enkätundersökning

Bilaga 1a till slutrapporten för Skolval 2022

Ramboll

Skapad av: Ulrika Sävje

Datum: december 2022

Innehållsförteckning

Inledning	3
Metod	3
Datainsamling	3
Svarsfrekvens	3
Bearbetning av data och vikter	5
Analys av svar	6
Enkät till elever	8
Deltagande i Skolval 2022	8
Lärande av skolvalet	13
Engagemang och intresse	14
Val av parti och källa för information	17
Besök av politiska partier	20
Arrangemang av skolvalet	23
Enkät till skolpersonal	29
Deltagande i Skolval 2022	29
Resultat och effekter av skolvalsarbetet	34
Stöd och information i skolvalsarbetet	37
Tillgänglighet	42
Arrangemang av skolvalet	44

Inledning

I den här bilagan beskrivs metoden för undersökningen om hur Skolval 2022 har genomförts och vilka resultat skolvalet har genererat. Därefter redovisas ett urval av frågorna från enkäten för både elever och skolpersonal. Svar för samtliga frågor, uppdelat på bakgrundsvariabler, finns redovisade i en separat bilaga som finns att tillgå hos Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF).

Metod

I detta avsnitt beskrivs den metod som har används för enkätundersökningen. Datainsamling, svarsfrekvens, databearbetning och analys beskrivs nedan.

Datainsamling

Denna undersökning består av två enkäter – en till elever och en till skolpersonal. För skolpersonal uppmanades *en* per skola besvara enkäten, medan samtliga elever uppmanades besvara elevenkäten.

Enkäterna har producerats och distribuerats av Ramboll, med hjälp enkätverktyget SurveyXact. Enkäten har skickats ut till samtliga grundskolor och gymnasieskolor genom MUCF:s nyhetsbrev för skolvalet, direkta mailutskick samt med hjälp av elevorganisationerna. Enkäterna fanns även tillgängliga på MUCF:s hemsida. För elever med särskilda behov har det konstruerats en förkortad version av enkäten med ett enklare språk. I både enkäten till elever och till skolpersonal fanns möjlighet till uppläsning, för att öka tillgängligheten till enkäterna.

Det finns alltid en risk för mätfel i samband med enkätundersökningar. Dessa fel kan vara såväl slumpmässiga som systematiska. Ett exempel på ett sådant mätfel är att de som ska besvara enkäten missuppfattar en eller flera frågor. Detta påverkar hur respondenterna svarar, vilket omöjliggör en korrekt tolkning av resultatet. För att minska risken för sådana typer av fel har utformningen, frågorna och svarsalternativen tagits fram i dialog mellan Ramboll, MUCF och forskare associerade med projektet.

Svarsfrekvens

Till Skolval 2022 anmälde sig 1 604 av totalt 3 706 skolor. Det innebär att 500 615 av Sveriges totalt 737 901 elever blev erbjudna att rösta i årets skolval. Detta motsvarar omkring 44 procent av landets skolor och knappt 68 procent av landets elever. Totalt röstade 390 120 elever i Skolval 2022, vilket motsvarar 78 procent valdeltagande på deltagande skolor. Av samtliga Sveriges elever röstade 53 procent i skolvalet.

På enkäten som skickades ut om hur skolvalet har fungerat svarade totalt 734 skolor på *hela* enkäten.¹ Detta motsvarar en svarsfrekvens för skolor på 20 procent, sett till samtliga skolor. Men vi vet att benägenheten att

¹ I denna bilaga har vi begränsat analysen till de som besvarat hela enkäten, med hänsyn till arbetstidsåtgång för analysen. Totalt antal svarande var 905.

besvara enkäten var större bland de skolor som haft ett skolval. Bland de skolor som besvarat enkäten hade 98 procent² genomfört ett skolval. Det är därför relevant att även se till svarsfrekvensen bland de skolor som haft ett skolval. För denna grupp är svarsfrekvensen 45 procent. Ramboll bedömer att detta är en bra svarsfrekvens för en totalundersökning. Viktigt att belysa i sammanhanget är att det endast är en person som besvarat enkäter för skolor. För frågor som är mer subjektiva – exempelvis om Skolval 2022 var lyckat – är det därmed endast en persons åsikt om detta, och inte *skolans*.

Antal elever som besvarade *hela* enkäten var 8 979.³ Detta är ett stort antal svar, vilket ökar sannolikheten för att svaren ska representera målgruppen väl. Men svarsfrekvensen för elever är endast strax över en procent, sett till *samtliga* elever på Sveriges högstadie- och gymnasieskolor. Vi vet dock inte hur många elever som faktiskt har nåtts av möjligheten att besvara enkäten. Skolorna fick själva distribuera enkäten till elever. Hur detta har gjorts har vi inte full insikt i. På samma sätt som för skolor, så svarade även elever som haft ett skolval på sin skola i större utsträckning på enkäten.⁴ Bland samtliga elever hade 93 procent av de som besvarade enkäten genomfört ett skolval. Sett till endast denna grupp är svarsfrekvensen omkring 2 procent – vilket även det anses vara en låg svarsfrekvens.

Totalundersökningar – som detta är i och med att enkäten riktat sig till samtliga skolor – brukar ha en lägre svarsfrekvens än urvalsundersökningar. Till detta hör att vi inte vet hur många enkäten har nått ut till. Vi saknar information om hur många skolor som har skickat ut enkäten till sina elever, och på vilket sätt som detta har gjorts. Att fastställa den exakta svarsfrekvensen bland de som erbjudits enkäten är därför omöjligt att göra.

Vidare behöver inte en hög svarsfrekvens innebära en större säkerhet i representativiteten än en lägre svarsfrekvens. Det viktiga är att de som besvarat enkäten är just representativa. Det innebär att om respondenternas fördelning motsvarar populationens fördelning, i demografiska termer, så är svaren representativa för befolkningen.⁵ I denna undersökning vet vi att det funnits en större benägenhet att besvara enkäten bland de skolor och elever som haft ett skolval. Majoriteten av frågorna har dessutom endast ställts till de som angett att de har anordnat ett skolval eller som angett att skolan har haft ett skolval.

Spridningen på elever och skolpersonal motsvarar i stor utsträckning populationen, utifrån de mått vi kan mäta. För att hantera att det finns viss snedfördelning enligt populationens demografi har vi använt oss av vikter. Detta beskrivs närmre nedan.

² 95 procent deltog i Skolval 2022, medan 3 procent anordnade ett eget skolval.

³ I denna bilaga har vi begränsat analysen till de som besvarat hela enkäten, med hänsyn till arbetstidsåtgång för analysen. Totalt antal svarande var 11 455.

⁴ Detta kan bero på att elever som haft ett skolval hellre vill besvara en enkät om ett skolval, eller att elever som inte genomfört ett skolval i lägre utsträckning fick frågan att besvara enkäten. Eller båda två.

⁵ IC Quality AB, 2016, "Bortfallsanalys", [Rapport bortfallsanalys specialiserad sjukhusvård 2016.pdf \(nll.se\)](#)

Sammanfattningsvis bedömer Ramboll att enkäten har hög extern validitet *för elever och skolor som haft ett skolval*. Detta eftersom det är ett stort *antal* elever som besvarat enkäten, och svarsfrekvensen för skolor är relativt hög.⁶ Vikterna, som beskrivs nedan, ökar även representativiteten i svaren.

Bearbetning av data och vikter

Insamlingen av svar har skett via en webbenkät. Detta minskar risken för initiala registreringsfel, eftersom allting registreras automatiskt. Den manuella bearbetningen av datamaterialet har skett i statistikhanteringsverktyget Stata. Bearbetningsfel, såsom kodningsfel, är alltid en risk vid manuell hantering av statistik. Resultaten har kontrollerats utifrån rimlighet och flertalet stickprov har genomförts för att garantera kvalitén.

Databearbetningen skiljer sig något åt mellan de resultat som beskrivs i denna bilaga, och de resultat som redovisas i policy briefs (se bilaga 3 om ungas engagemang och bilaga 4 om partiets skolbesök). Nedan beskrivs hur databearbetningen har genomförts för resultaten i denna bilaga.

Eftersom hela populationen av elever och skolor inte har besvarat enkäten behöver resultaten viktas för att kunna återspegla hela populationen. Detta innebär att om andelen killar som har besvarat enkäten är lägre än andelen killar i populationen, så kan resultaten komma att över- eller underskattas, om inte killars svar vägs en aning tyngre. Genom att vikta svar utefter den svarandes karakteristik minskar man risken för att resultaten snedvrids. Resultaten får därmed högre extern validitet – det vill säga, det är mer sannolikt att de representerar populationen i stort.

För att kunna vikta resultaten behövs information om hur fördelningen ser ut för populationen i stort. I denna undersökning har vi utgått från offentlig och tillgänglig information. Vi har här valt att använda oss av vikter för hela populationen, och inte för elever och skolor som har skolval. Detta beror dels på att enkäten gick ut till samtliga elever och skolor, dels på att vi saknar detaljerad information om populationen som hade skolval. Rambolls bedömning är att underlaget ändå speglar populationen som hade skolval väl, i och med det stora underlaget.

I enkäten för elever har alla medelvärden viktats utifrån:

- Kön⁷,
- om man går på högstadiet eller gymnasiet, och
- om man går i en kommunal eller enskild skola (s.k. friskola).

Syftet med vikterna är därmed att strukturella skillnader mellan exempelvis kön eller kommunala och enskilda skolor inte ska få en oproportionerlig påverkan på resultaten. Varje enskild observation tillskrivs

⁶ Notera dock att för de frågor som är mer subjektiva representerar svaren endast en persons åsikt

⁷ För de elever som angett "Annat" under könstillhörighet har vikten satts till 1, eftersom vi saknar information om antal icke-binära i befolkningen

därför en vikt utifrån nyss nämnda kategorier, baserat på hur väl respondenterna motsvarar populationen. Om exakt lika stor andel av de som besvarat enkäten är killar som andelen i populationen, är vikten 1.

För skolpersonal har vikterna utformats efter skol-karakteristik i stället. Alla medelvärden har viktats utifrån:

- Om det är en grundskola eller ett gymnasium,
- om skolan har särskoleklasser eller inte, samt
- om det är en kommunal eller en enskild skola (s.k. friskola).

Ju närmre 1 vikterna är (alltså ju närmre populationen som respondenterna är), desto säkrare blir resultaten. I undersökningen för elever är vikterna generellt nära 1 – mellan 0,8–1,15. En grupp som sticker ut är dock enskilda gymnasium. För denna grupp är vikterna 2,4 för tjejer och 3,0 för killar. Det betyder att det är få elever på enskilda gymnasium som besvarat enkäten, jämfört med andel gymnasieelever som går på enskilda skolor. Dessa svar har därmed fått en större tyngd i analysen, när samtliga svar redovisas.

För skolor är vikterna också generellt nära 1. För denna enkät är det i stället både enskilda och kommunala gymnasium som har särskoleklasser som sticker ut. Enskilda gymnasium som har särskoleklass har vikten 2,0 medan kommunala gymnasium med särskoleklass har vikten 0,4.

Vidare kan det finnas strukturella skillnader i enkätsvaren för båda enkäterna som det inte går att kontrollera för. Detta på grund av att det saknas tillgänglig statistik på populationsnivå, exempelvis för föräldrars utbildningsnivå. Men ju fler svaranden, desto lägre är sannolikheten att okontrollerade strukturella skillnader gör att resultaten inte blir representativa för populationen. Enkäten för eleverna har nästan 10 000 svaranden, vilket minskar risken för ett snedvridet urval av elever. Detta trots en låg svarsfrekvens, sett till antalet elever som deltog i skolvalet.

Analys av svar

Alla resultat har analyserats utifrån flertalet bakgrundsvariabler. För elever är resultaten analyserade utifrån:

1. Kön
2. Högstadium/gymnasium
3. Huvudman (kommunal/enskild)
4. Om eleven går i särskoleklass eller inte
5. Om eleven går på yrkesprogram eller inte
6. Om eleven är född i Sverige eller inte

För skolor är svaren analyserade utifrån:

1. Högstadium/gymnasium
2. Huvudman (kommunal/enskild)
3. Om skolan har särskoleklasser
4. Om skolan har yrkesprogram
5. Om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

När man inkluderar flera bakgrundsvariabler minskar antalet respondenter per fråga. Frågor med för få svaranden har exkluderats från analysen. Resultaten för elever i särskoleklass redovisas exempelvis inte efter kön, eftersom det blir för få svaranden för att man ska kunna anta att resultaten är representativa för populationen. Detsamma gäller när frågor skurits på mer än en bakgrundsvariabel, såsom kön och högstadium/gymnasium. Då har svaren endast redovisats för tjejer och killar, och inte för personer som uppgett att de har en annan könsidentitet. Anledningen till detta är att antal svar blir mycket litet för denna grupp.

Vi har inte analyserat huruvida skillnader mellan grupper är statistiskt säkerställd. Med statistiskt säkerställd menas att vi med större säkerhet kan säga att det finns en faktisk skillnad mellan de två målgrupperna. Om en skillnad inte är statistiskt säkerställd kan skillnaderna i svaren mellan exempelvis tjejer och killar bero på slumpen. Skillnader mellan grupperna ska därför tolkas med försiktighet, särskilt när skillnaderna är små.

Angående svaren för skolor som ligger i ett socioekonomiskt utsatt område

I enkäten har skolpersonal fått ange om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område. Till denna fråga angavs polisens definition av socioekonomiskt utsatt område. Enligt denna definition finns det totalt 68 skolor i Sverige som ligger i ett socioekonomiskt utsatt område. Av dessa deltog 42 skolor i Skolval 2022.

I enkäten är det dock 128 skolor som angett att de ligger i ett socioekonomiskt utsatt område. Denna fråga är därmed inte besvarad utifrån den definition som vi avsåg. Hur de som besvarat enkäten har tolkat denna fråga är svårt att veta. En möjlig tolkning är om elevunderlaget på skolan kommer från socioekonomiskt utsatta grupper.

Svaren som delas upp på socioekonomiskt utsatt område eller inte bör därmed tolkas med försiktighet.

Enkät till elever

I detta avsnitt redovisas resultaten för enkätundersökningen till elever. Resultaten är indelade i sex kategorier:

1. Deltagande i Skolval 2022
2. Lärande av skolvalet
3. Engagemang och intresse
4. Val av parti och källa för information
5. Besök av politiska partier
6. Arrangemang av skolvalet

I denna rapport redovisar vi svaren för samtliga elever. För några frågor har även en eller ett par skärningar utifrån bakgrundsvariabler valts ut, baserat på om någon grupp sticker ut i svaren. I ”Bilaga 1b_ tabeller enkätundersökning Skolval 2022” redovisas samtliga skärningar för alla bakgrundsvariabler och alla frågor.⁸

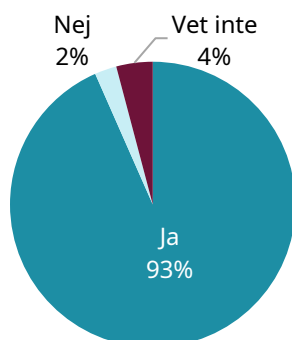
Deltagande i Skolval 2022

I följande avsnitt presenteras enkätsvar för frågor som rör deltagande i Skolval 2022. Avsnittet innefattar om elever hade skolval på sin skola och – om inte – om de hade velat ha skolval. Om de röstade i skolvalet, varför de inte röstade i skolvalet och vad de som röstade tyckte om skolvalet redovisas även.

Hade ni skolval på er skola?

Av samtliga elever som besvarat enkäten har 93 procent uppgett att de hade skolval på sin skola. 2 procent har uppgett att de inte hade skolval medan 4 procent inte vet om skolan anordnade skolval. Som beskrivet i metodavsnittet visar detta att elever som haft skolval i större utsträckning valt att besvara enkäten, jämfört med elever på skolor som inte haft ett skolval.

Figur 1. Andel elever som hade skolval på sin skola (N=8 979)

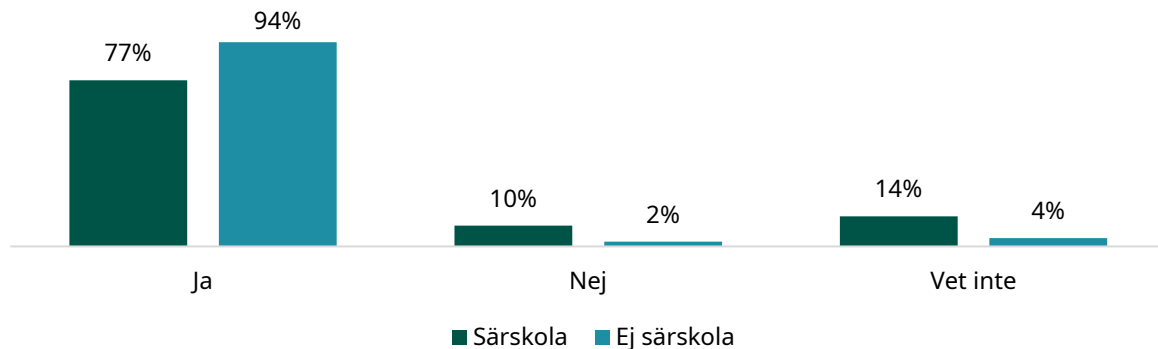

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

⁸ Denna bilaga finns att tillgå hos MUCF

Nedan redovisas samma fråga, men uppdelat på om eleven går i en särskoleklass eller inte. Som figuren visar är den en lägre andel som haft skolval på sin skola bland elever som går i särskoleklass.

Figur 2. Andel elever som hade skolval på sin skola

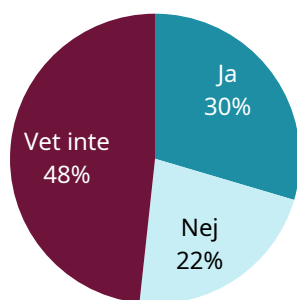

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.
Antal svar (N): särskoleklass=318, inte särskoleklass=8 658

Skulle du ha velat att din skola deltog i skolvalet?

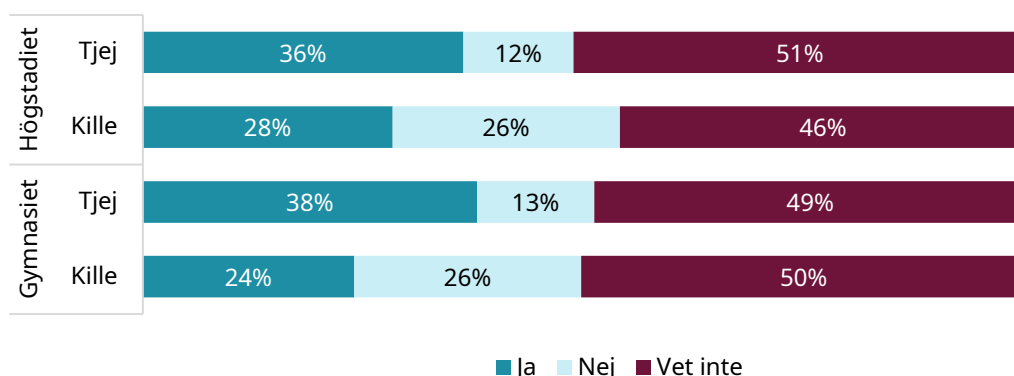
De elever som svarat att skolan inte hade skolval, eller inte vet om de hade det, har fått svara på om de skulle ha velat att deras skola deltog i skolvalet. Cirka hälften av eleverna som svarat att deras skola inte hade skolval, eller inte vet om de hade det uppger att de inte vet om de skulle ha velat att skolan deltog i skolvalet. 30 procent anger att de hade velat det, medan 22 procent svarar att de inte hade velat att skolan anordnade skolval.

Figur 3. Andel elever som hade velat att deras skola deltog i skolvalet (N=614)

Nedan redovisas samma fråga, men uppdelat på kön och om eleven går i gymnasiet eller högstadiet. Som figuren är det en lägre andel killar än tjejer som skulle ha velat att skolan deltog i skolvalet. Det syns ingen tydlig skillnad i svaren mellan högstadielever och gymnasieelever.

Figur 4. Andel elever som hade velat att deras skola deltog i skolvalet, uppdelat på kön och om eleven går i högstadiet eller gymnasiet

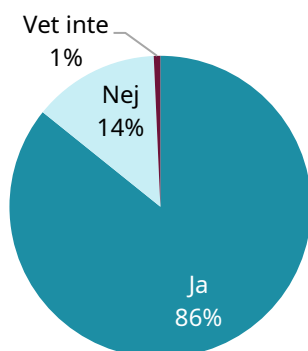
Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Antal svar (N): högstadiet tjej=147, högstadiet kille=194, gymnasiet tjej=87, gymnasiet kille=116

Röstade du i skolvalet?

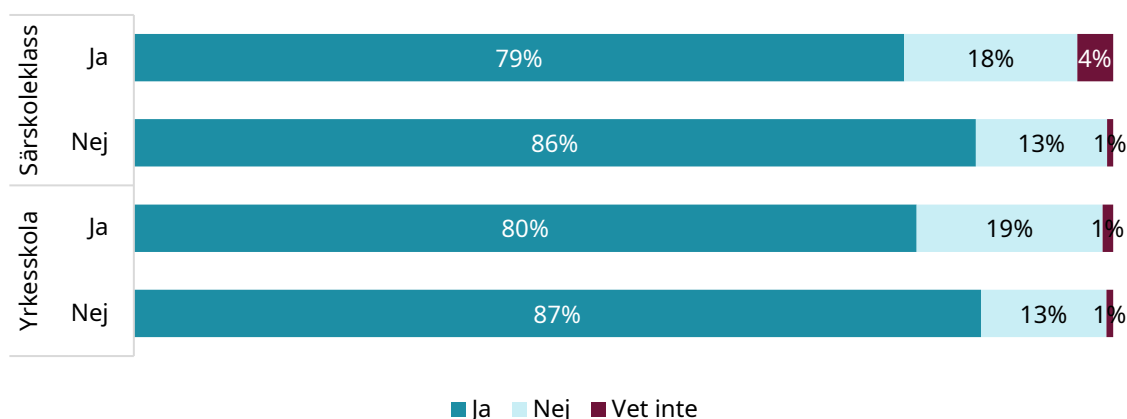
De elever som uppgett att det anordnades ett skolval på sin skola har fått besvara om de själva röstade i skolvalet. Majoriteten av de som erbjöds att rösta i skolvalet gjorde det – 86 procent.

Figur 5. Andel elever som röstade i skolvalet (N=8 365)

Som figuren nedan visar skiljer denna andel sig något beroende på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram. Andelen elever i särskoleklass som röstat är 79 procent, medan andelen på yrkesprogram är 80 procent. Detta är lägre än bland elever som inte går i särskoleklass eller på yrkesprogram.

Figur 6. Andel elever som röstade i skolvalet, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

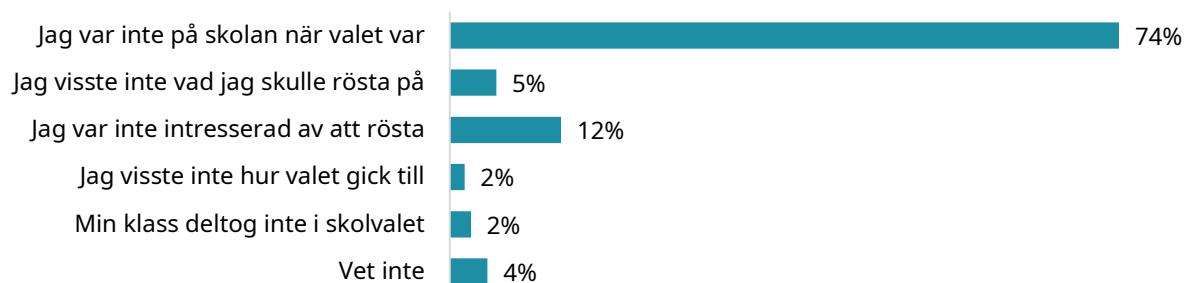
Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Antal svar (N): särskoleklass=243, inte särskoleklass=8 120, yrkesprogram=772, inte yrkesprogram=7 591

Varför röstade du inte i skolvalet?

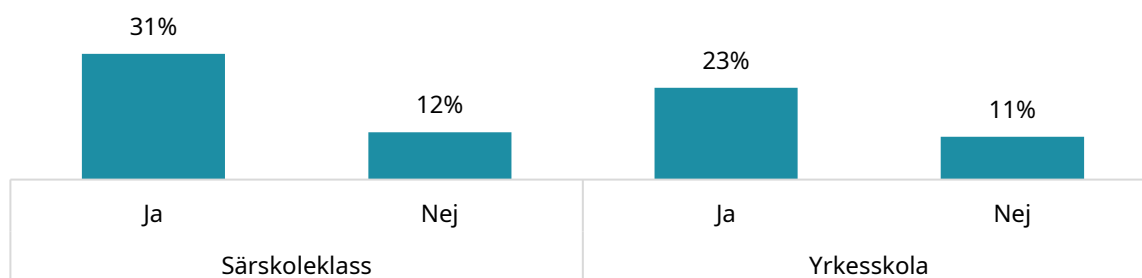
De 14 procent av elever som hade skolval på sin skola, men som angett att de *inte* röstade i skolvalet, har fått en följdfråga om anledningen till att de inte röstade. Som figuren visar är den främsta anledningen till att elever inte röstade att de inte var på skolan när valet var. Därefter följer att de inte var intresserade av att rösta.

Figur 7. Anledningen till att elever inte röstade i skolvalet (N=1 113)

Det som sticker ut i denna fråga är andelen elever som går i särskoleklass respektive på yrkesprogram som uppgett att de inte röstade på grund av att de inte var intresserade av att rösta. Uppdelningen visar att det är en större andel av elever som går i särskoleklass eller yrkesprogram som inte var intresserade av att rösta, 31 respektive 23 procent. Motsvarande andel bland elever som inte går i särskoleklass eller på yrkesprogram är runt 12 procent. Värt att notera är att svaren för elever på särskoleklass och yrkesprogram baseras på relativt få antal svarande – 39 respektive 156 elever.

Figur 8. Andel elever som angett att de inte röstade för att de inte var intresserade av att rösta, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

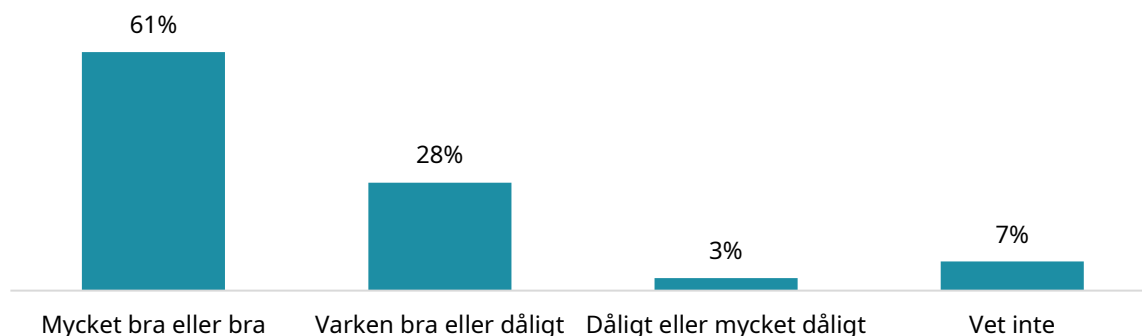
Not: Antal svar (N): särskoleklass=39, inte särskoleklass=1 073, yrkesprogram=156, inte yrkesprogram=956

Vad tyckte du om skolvalet?

De resterande 86 procent av elever som hade skolval har fått besvara vad de tyckte om skolvalet. Vi har slagit ihop några av alternativen, för att förenkla redovisningen av svaren.

Som Figur 9 visar tyckte 61 procent av de som hade skolval att skolvalet var bra eller mycket bra. 3 procent tyckte att det var dåligt eller mycket dåligt och 28 procent tyckte varken att det var bra eller dåligt. Dessa andelar varierar dock mellan grupperna.

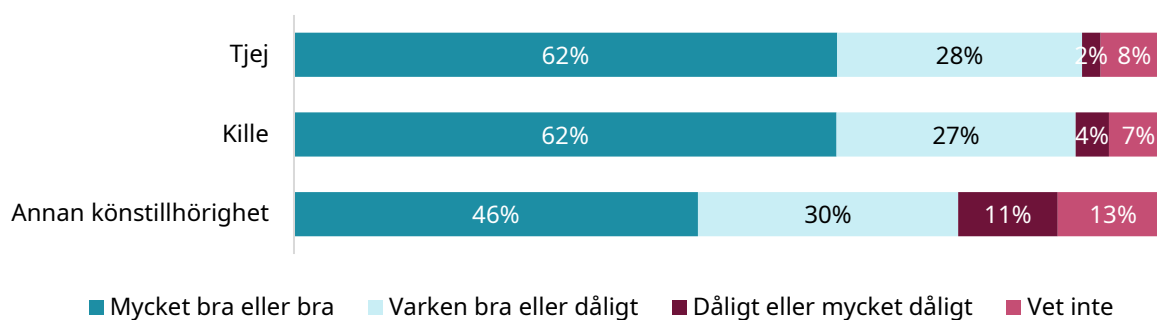
Figur 9. Vad elever tyckte om skolvalet (N=8 365)

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Intressant för denna fråga är hur svaren skiljer sig baserat på kön. Som figuren visar var det en lägre andel elever med en annan könstillhörighet som tyckte att valet var bra eller mycket bra – 46 procent svarade detta. 30 procent i denna grupp svarade att valet varken var bra eller dåligt och 11 procent att skolvalet var dåligt eller mycket dåligt. Notera att totalt antal svar i denna grupp är relativt lågt, 158 svarande.

Figur 10. Vad elever tyckte om skolvalet, uppdelat på kön

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Antal svar (N): tjej=4 213, kille=3 862, annan könstillhörighet=158

Lärande av skolvalet

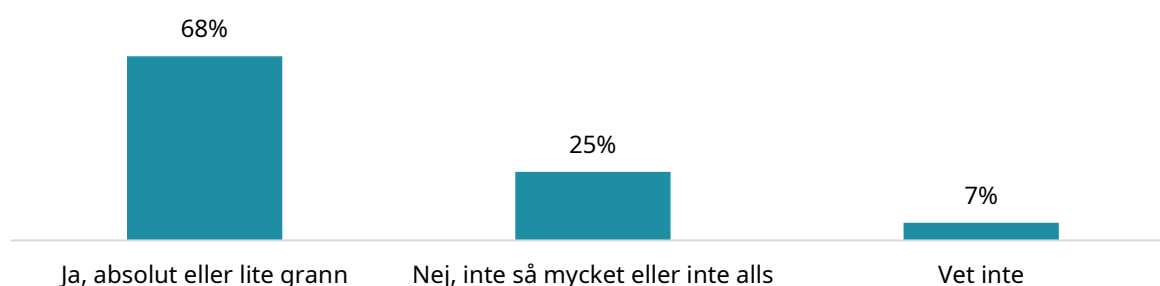
I detta avsnitt presenteras enkätsvar för frågor som rör lärande av Skolval 2022. Avsnittet innefattar endast frågan om elever har bättre koll på hur de kan vara delaktiga i vår demokrati och politik efter skolvalet. Andra frågor som rör detta område redovisas i **Fel! Hittar inte referensälla..**

Har du bättre koll på hur du kan vara delaktig i vår demokrati och politik efter skolvalet?

Nedan presenteras svaren för frågan om eleverna har bättre koll på hur man kan vara delaktig i vår demokrati och politik efter skolvalet. Vi har slagit ihop några av alternativen, för att förenkla redovisningen av svaren.

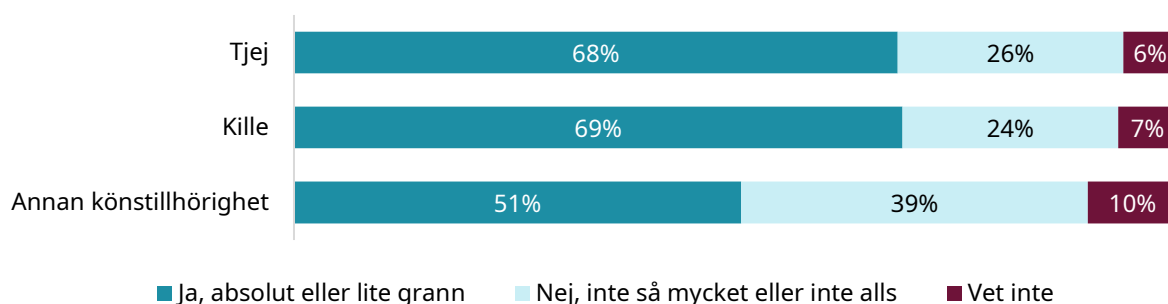
Denna fråga har endast de elever som uppgett att de hade skolval på sin skola fått besvara. Både elever som röstat och inte röstat i skolvalet ingår i urvalet. Som Figur 11 visar anger cirka 7 av 10 elever att de har fått bättre koll på hur de kan vara delaktiga i vår demokrati och politik efter skolvalet. 1 av 4 svarar att de inte fått bättre koll.

Figur 11. Om eleverna har bättre koll på hur de kan vara delaktiga i vår demokrati och politik efter skolvalet (N=8 365)

Svaren på denna fråga skiljer sig åt beroende på könstillhörighet. Andelen som anger att de har fått bättre koll är i princip densamma mellan tjejer och killar. Däremot är andelen lägre bland elever med en annan könstillhörighet än tjej eller kille, där omkring hälften anger att skolvalet gjort att de fått bättre koll. Notera att total antal svar i denna grupp är relativt lågt, 158 svarande.

Figur 12. Om eleverna har bättre koll på hur de kan vara delaktiga i vår demokrati och politik efter skolvalet (N=8 365)

Not: Antal svar (N): tjej=4 213, kille=3 862, annan könsstillhörighet=158

Engagemang och intresse

I detta avsnitt presenteras enkätsvar för frågor som rör ökat engagemang och intresse till följd av skolvalet. Frågor inkluderar om eleven kommer att rösta i nästa val på nationell nivå och om motivationen för att göra detta har ändrats i och med skolvalet.

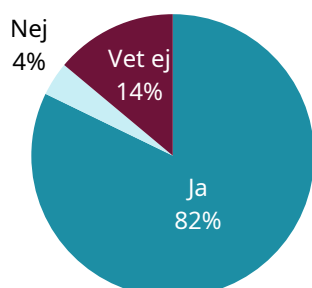
Svar på frågor om hur engagerade och intresserade elever blivit av exempelvis politik, vad som händer i samhället och av att bli medlem i ett politiskt parti till följd av skolvalet presenteras i **Fel! Hittar inte referensälla..**

Frågorna i detta avsnitt har endast de elever som uppgett att de hade skolval på sin skola fått besvara. Både elever som röstat och inte röstat i skolvalet ingår i urvalet.

Kommer du att rösta i nästa val på nationell nivå när du får göra det?

Elever har fått besvara om de kommer rösta i nästa val på nationell nivå, det vill säga i riksdagsval eller Europaparlamentsval. I figuren nedan presenteras detta. 82 procent uppger att de kommer att rösta i nästa val, medan 4 procent svarar att de inte kommer att göra det. 14 procent är osäkra på om de kommer att rösta.

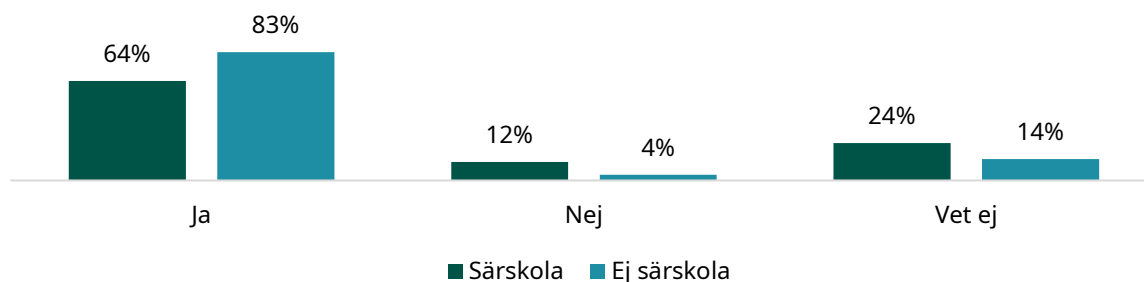
Figur 13. Andel elever som kommer att rösta i nästa nationella val de kan rösta i (N=8 365)

Hur benägna elever är att rösta i nästa nationella val varierar mellan grupper, där elever i särskoleklass bland annat sticker ut. Som Figur 14 visar uppger 64 procent av elever som går i särskoleklass att de kommer att rösta i nästa val. Detta kan jämföras med 83 procent bland elever som inte går i särskoleklass.

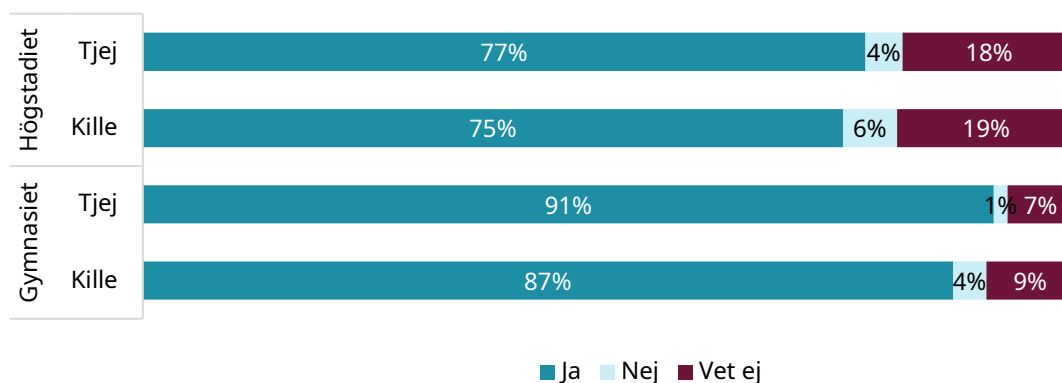
I Figur 15 redovisas i stället andelen uppdelat på elever som går i högstadiet respektive gymnasiet, samt uppdelat på kön. Som figuren visar är elever i gymnasiet mer benägna att rösta i nästa val, jämfört med elever i högstadiet. Tjejer svarar även i något högre grad att de kommer rösta än vad killar gör.

Figur 14. Andel elever som kommer att rösta i nästa nationella val de kan rösta i, uppdelat på om eleven går i särskoleklass eller inte

Not: Antal svar (N): särskoleklass=204, ej särskoleklass=8 120

Figur 15. Andel elever som kommer att rösta i nästa nationella val de kan rösta i, uppdelat på kön och årskurs

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Antal svar (N): högstadiet tjej=2 383, högstadiet kille=2 402, gymnasiet tjej=1 830, gymnasiet kille=1 460

Hur har din motivation att rösta i nästa val på nationell nivå förändrats genom att delta i skolvalet?

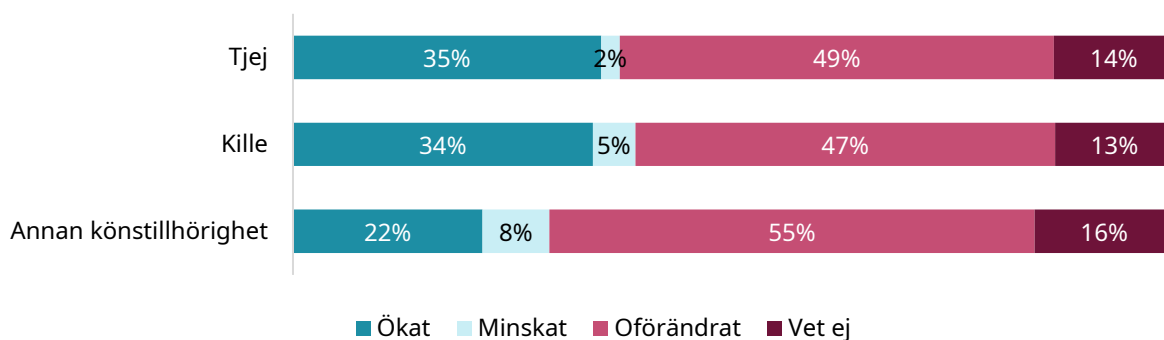
Enkäten ställde frågan om motivationen att rösta i nästa val på nationell nivå har *förändrats* av att delta i skolvalet. Nästan hälften av eleverna har uppgett att motivationen att rösta i nästa val är oförändrad. Cirka en av tre har svarat att den har ökat. 4 procent av eleverna har svarat att motivationen att rösta i nästa val har minskat genom att ha deltagit i skolvalet.

Figur 16. Hur motivationen att rösta i nästa val på nationell nivå har förändrats genom att delta i skolvalet (N=8 365)

Några grupper sticker ut i svaren för denna fråga. Bland elever med en annan könstillhörighet än tjej eller kille har 8 procent uppgett att motivationen att rösta har minskat. Det är även en större andel i denna grupp jämfört med andra som svarat att motivationen är oförändrad. Detta redovisas i figuren nedan.

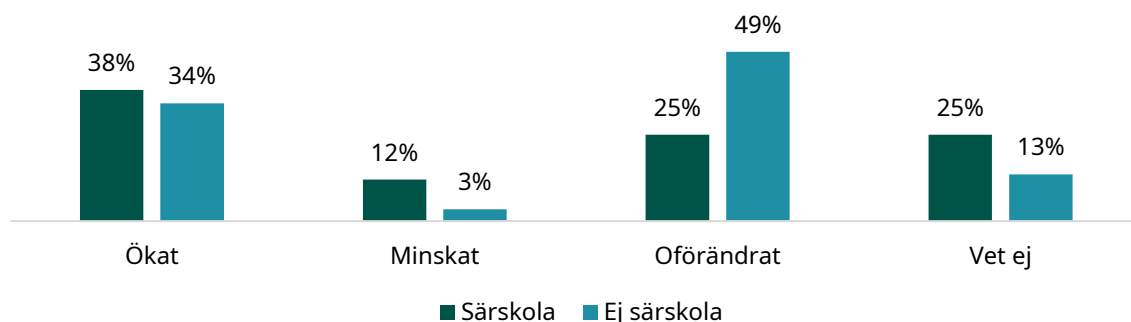
Figur 17. Hur motivationen att rösta i nästa val på nationell nivå har förändrats genom att delta i skolvalet, uppdelat på kön

Not: Antal svar (N): tjej=4 213, kille=3 862, annat könstillhörighet=158

Svaren skiljer sig även mellan om elever som går i särskoleklass och inte. Detta redovisas i Figur 18 nedan. Andelen som uppger att motivationen att rösta har ökat är högre bland elever som går i särskoleklass – 38 procent jämfört med 34 procent. Samtidigt är andelen som svarat att motivationen minskat också högre i denna grupp. 12 procent av elever som går i särskoleklass har svarat att motivationen att rösta i nästa val har minskat genom att delta i skolvalet. Detta kan jämföras med 3 procent bland elever som inte går i särskoleklass.

Figur 18. Hur motivationen att rösta i nästa val på nationell nivå har förändrats genom att delta i skolvalet, uppdelat på särskola, ej särskola

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Antal svar (N): särskoleklass=203, ej särskoleklass=8 120

Val av parti och källa för information

I följande avsnitt redovisas svar för frågor som rör val av politiskt parti. Andel elever som såg valvakan som MUCF anordnade för att presentera skolvalsresultatet den 12 september 2022 presenteras även.

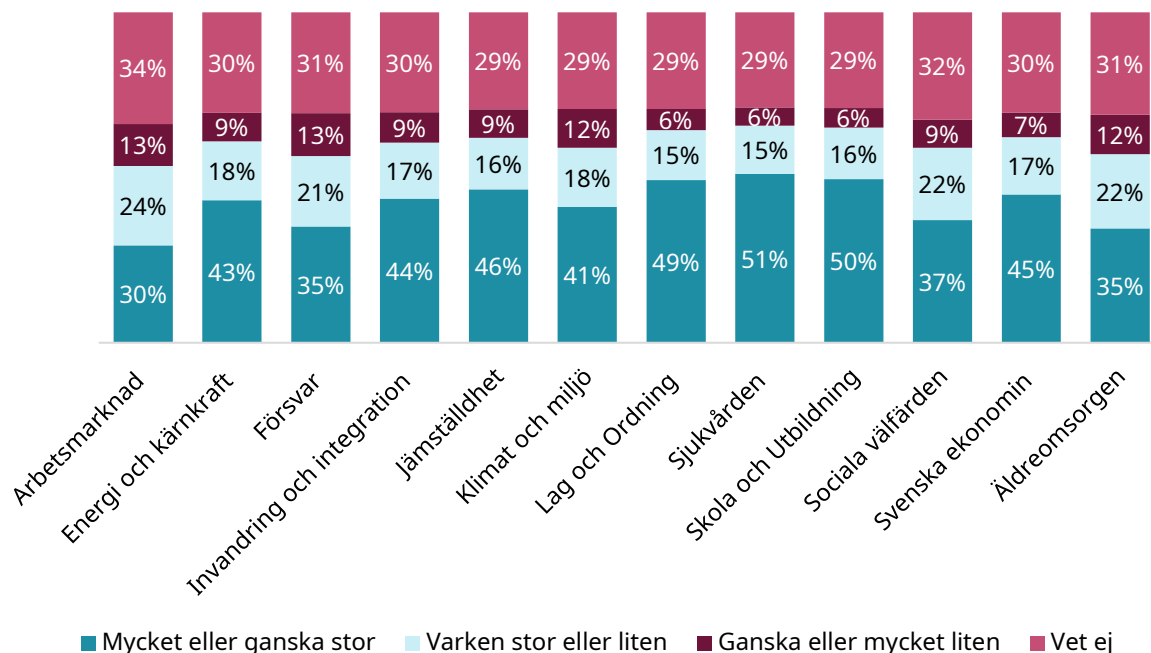
Frågor om varifrån elever främst får information om hur man röstar och om politik presenteras i "Bilaga 1B. Tabeller från enkätundersökningen", i vilken samtliga tabeller presenteras.

Samtliga frågor i detta avsnitt har endast de elever som uppgett att de hade skolval på sin skola fått besvara. Både elever som röstat och inte röstat i skolvalet ingår i urvalet.

Vilken betydelse olika områden hade för valet av parti i samband med Skolval 2022

Nedan presenteras vilken påverkan som olika sakområden hade på elevens val av parti i samband med Skolval 2022. Vi har slagit ihop några av alternativen, för att förenkla redovisningen av svaren.

Figur 19. Vilken betydelse olika områden hade för valet av parti i samband med Skolval 2022 (N=8 365)

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

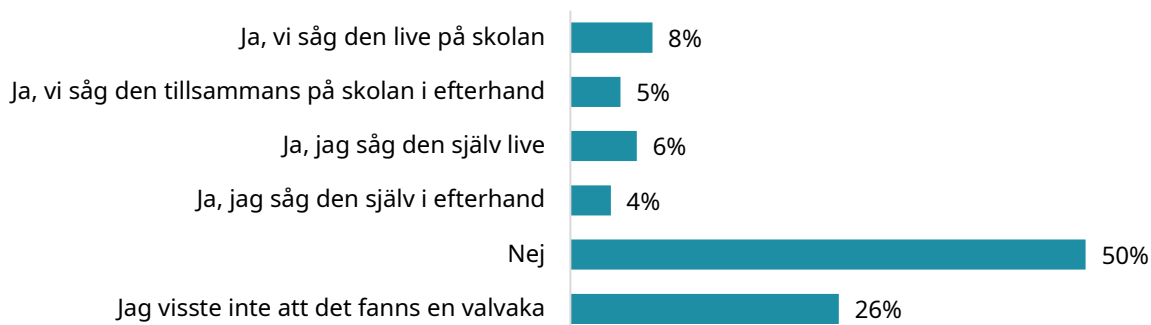
De områden som hade störst påverkan var Lag och ordning, Sjukvården och Skola och utbildning. Dessa tre områden svarade omkring hälften av eleverna att de hade mycket eller ganska stor påverkan på val av parti.

De områden som i stället hade minst påverkan på val av parti var Arbetsmarknad, Försvar och Äldreomsorgen. Dessa frågor tyckte omkring 30–35 procent var viktiga, medan omkring 13 procent svarat att de hade ganska eller mycket liten påverkan på val av parti.

Såg du valvakan som MUCF anordnade för att presentera skolvalsresultatet den 12 september?

När valresultatet från skolvalet presenterades anordnade MUCF en valvaka. Nedan presenteras svaren på om eleven såg denna valvaka.

Figur 20. Andel som såg valvakan som MUCF anordnade för att presentera skolvalsresultaten (N=8 365)

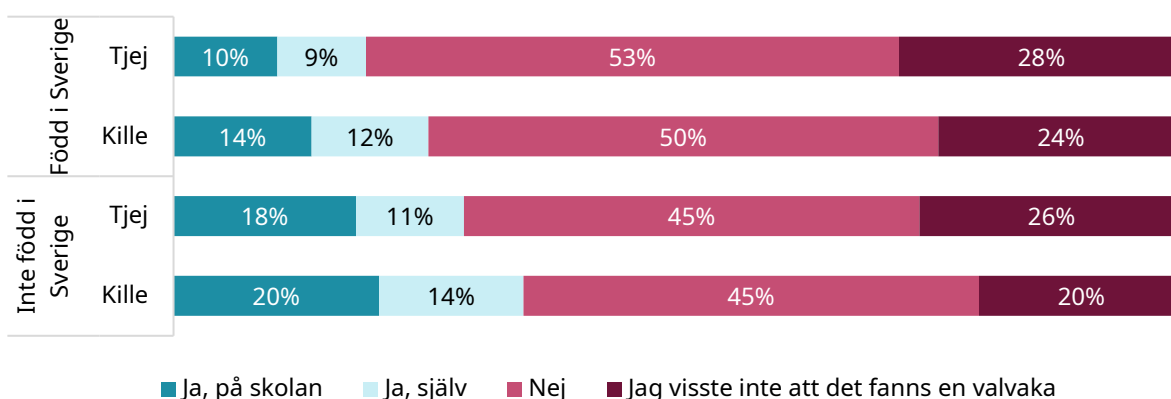

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

För denna fråga varierar svaren beroende på om eleven är tjej eller kille samt om eleven är utrikes född eller inte. Som figuren nedan visar var det en större andel som såg valvakan bland elever födda utanför Sverige, jämfört med elever födda i Sverige. Det var vidare en större andel som såg valvakan bland killar, både födda i och utanför Sverige, jämfört med tjejer.

Notera att några kategorier slagits ihop här, för att förenkla presentationen (om eleven såg den i live eller i efterhand har slagits ihop).

Figur 21. Andel som såg valvakan som MUCF anordnade för att presentera skolvalsresultaten, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Antal svar (N): född i Sverige tjej=3 661, född i Sverige kille=3 354, inte född i Sverige tjej=524, inte född i Sverige kille=473

Besök av politiska partier

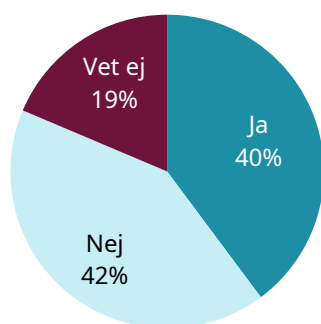
I detta avsnitt presenteras svar för frågor angående besök av politiska partier. Andel elever som uppgett att de haft besök av politiska partier på skolan presenteras, samt vilken typ av aktivitet som de politiska partierna deltog i. Slutligen redovisas om mötet med de politiska partierna gjorde eleven mer intresserad av politik, att bli medlem i ett politiskt parti eller av att diskutera politik.

Samtliga frågor i detta avsnitt har endast de elever som uppgett att de hade skolval på sin skola fått besvara. Både elever som röstat och inte röstat i skolvalet ingår i urvalet.

Har politiska partier besökt er skola?

Av de som besvarat enkäten uppger fyra av tio elever att de fått besök av politiska partier – lika många som uppger att de inte fått besök. Två av tio elever vet inte om politiska partier besökt skolan. Notera att detta är svaren bland de elever som haft ett skolval på sin skola.

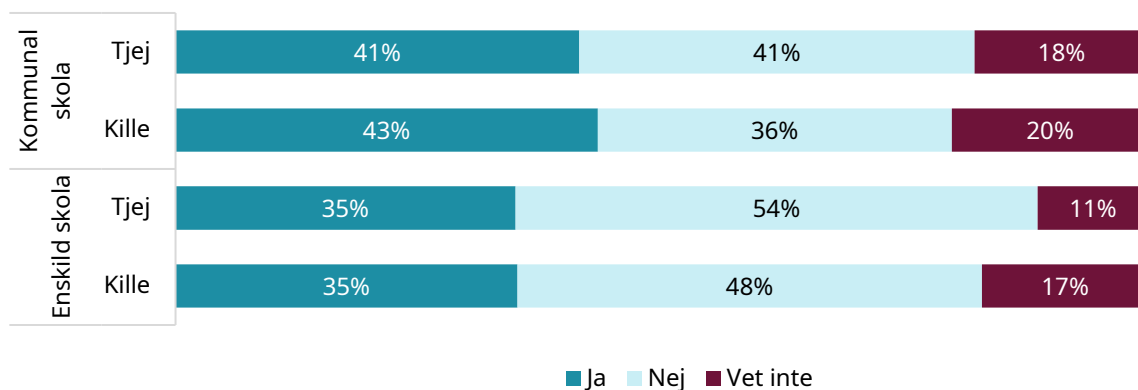
Figur 22. Andel elever som har fått besök av politiska partier (N=8 365)

Det som sticker ut för denna fråga är svaren uppdelat på kommunala respektive enskilda skolor, samt högstadie- respektive gymnasieskolor. I kommunala skolor uppger drygt 40 procent att de fått besök av politiska partier, medan motsvarande andel i enskilda skolor är 35 procent.

I gymnasiet uppger cirka 60 procent av eleverna att de fått besök av politiska partier, medan andelen i högstadieskolor endast är omkring 20 procent.

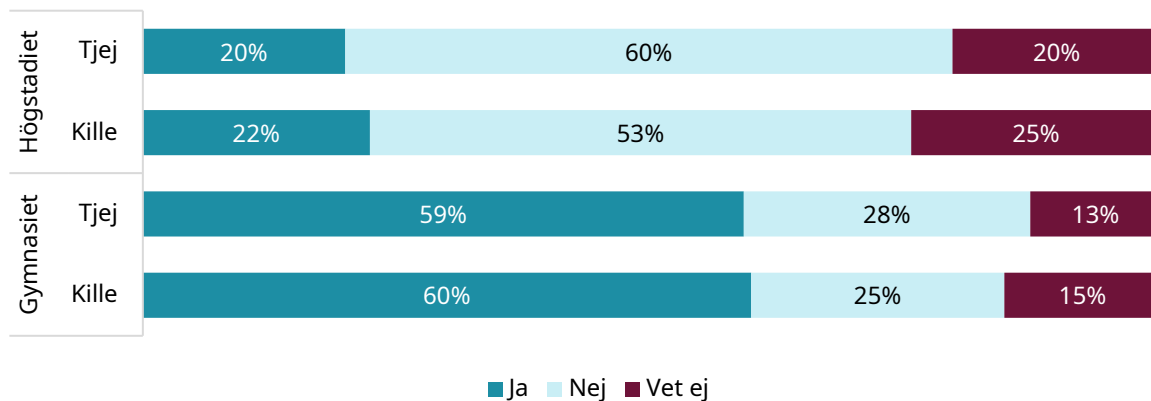
Figur 23. Andel elever som har fått besök av politiska partier, uppdelat på kön och huvudman

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Antal svar (N): kommunal skola tjej=3 393, kommunal skola kille=3 110, enskild skola tjej=616, enskild skola kille=556

Figur 24. Andel elever som har fått besök av politiska partier, uppdelat på kön och årskurs

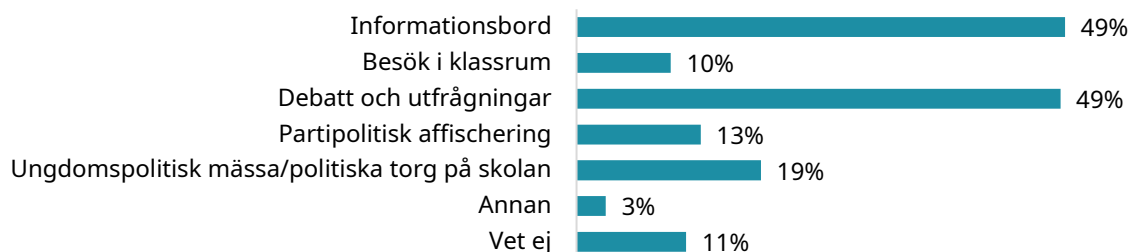
Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Antal svar (N): högstadiet tjej=2 383, högstadiet kille=2 402, gymnasiet tjej=1 830, gymnasiet kille=1 460

Vilken typ av aktivitet deltog partierna i?

De elever som uppgett att politiska partier besökte skolan har fått svara på vilka aktiviteter som de politiska partierna deltog i under besöket. Det vanligaste är att partierna deltagit i informationsbord och i debatter och utfrågningar. Omkring hälften av eleverna angav dessa aktiviteter.

Figur 25. Vilken typ av aktivitet som de deltog partierna deltog i (N=3 181)

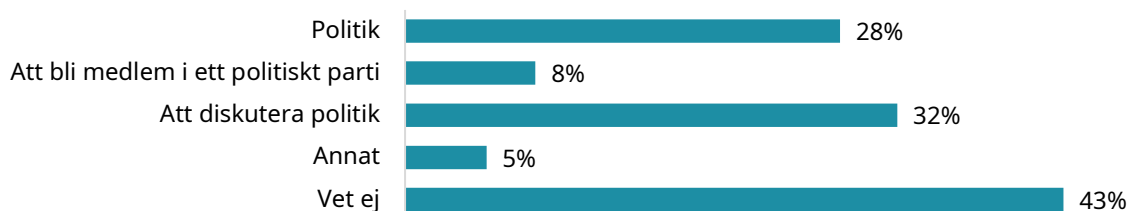

Mötet med partierna gjorde mig mer intresserad

De elever som svarat att politiska partier besökt skolan fick även besvara om detta har gjort eleverna mer intresserade av politik, att bli medlem i ett politiskt parti eller av att diskutera politik. Eleverna hade även möjlighet att välja flera alternativ.

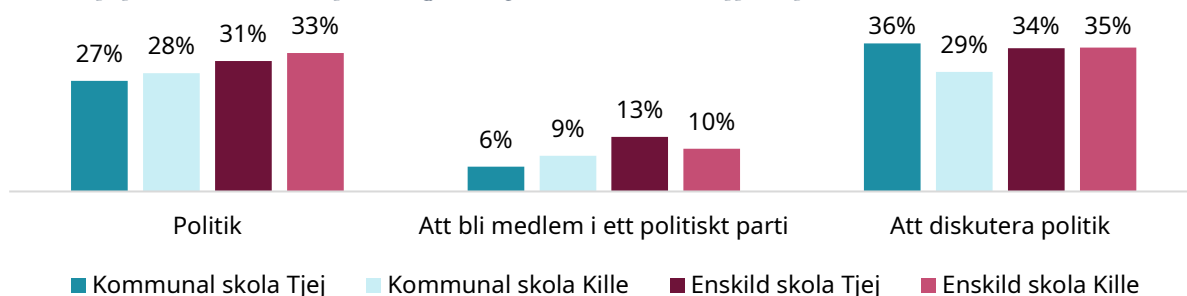
Cirka en tredjedel av eleverna har svarat att de blivit mer intresserad av att diskutera politik efter mötet med partierna. Nästan lika många har blivit mer intresserade av politik generellt. Knappt en av tio uppger att mötet med partierna gjorde att de blivit mer intresserade av att bli medlem i ett politiskt parti.

Figur 26. Svar på påståendet "Mötet med partierna gjorde mig mer intresserad av..." (N=3 181)

Dessa svar skiljer sig något beroende på kön och om eleven går i en kommunal eller enskild skola. Det är större andel som blivit intresserade av politik och av att gå med i ett politiskt parti bland elever i enskilda skolor. Störst skillnad är det mellan tjejer i kommunala och enskilda skolor vad gäller intresset av politiska partier, där tjejer i enskilda skolor i dubbelt så stor utsträckning svarat att de är intresserade av att gå med i ett politiskt parti. Detta visas i figuren nedan.

Figur 27. Svar på påståendet "Mötet med partierna gjorde mig mer intresserad av...", uppdelat på kön och huvudman

Not: Antal svar (N): kommunal skola tjej=1 365, kommunal skola kille=1 225, enskild skola tjej=199, enskild skola kille=172

Arrangemang av skolvalet

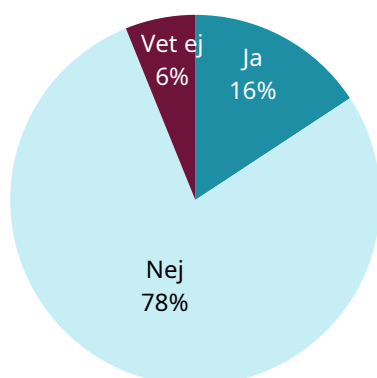
I detta avsnitt redovisas svar för frågor som handlar om arrangemang av skolvalet. Frågor inkluderar om eleven har varit med och arrangerat skolvalet och vad anledningen till detta i så fall var. Det redovisas även om skolvalet har arrangerats av elever och skolpersonal tillsammans och hur detta arbete i så fall fördelades. Hur skolvalsarbetet har fungerat, om elever har deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjuder och hur elever hållit sig uppdaterade om skolvalet presenteras även.

Dessa frågor har ställts i en andra del av enkäten, där elever innan de kom till denna del kunde välja om de ville svara på fler frågor eller lämna in enkäten. Frågorna om hur skolvalet arrangerats har endast besvarats av de elever som var med och arrangerade skolvalet. Frågorna om erfarenhetsträffar och hur elever hållit sig uppdaterade har besvarats av alla som valde att besvara del två av enkäten.

Har du varit med och arrangerat skolvalet på din skola?

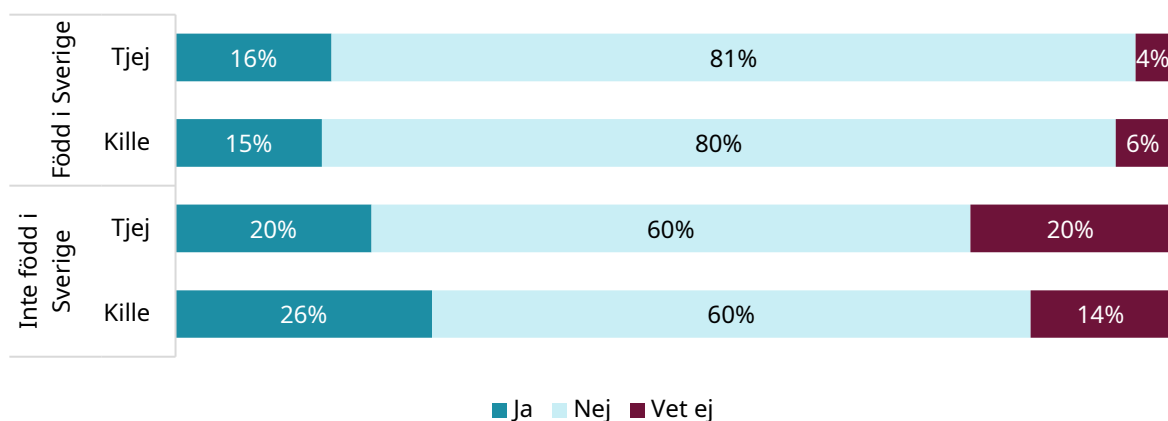
Nedan presenteras andelen elever som varit med och arrangerat skolvalet på sin skola. Som figuren visar var det 16 procent av de som svarat på frågan som varit med och arrangerat skolvalet. Det bör dock noteras att denna fråga ställdes i en andra del av enkäten, där eleven kunde välja att svara på fler frågor eller lämna in enkäten. I enkäten uppmanades alla elever, och särskilt de som varit med och arrangerat skolvalet, att fortsätta svara på enkäten. Andelen elever som varit med och arrangerat skolvalet kan därför antas vara överrepresenterad i denna del av enkäten.

Figur 28. Andel elever som varit med och arrangerat skolval (N=3 063)

För denna fråga ser vi att det är en större andel bland elever födda utanför Sverige som varit med och arrangerat skolvalet, jämfört med elever födda i Sverige. Detta redovisas i figuren nedan. Andelarna bör dock som sagt tolkas med försiktighet, eftersom det finns risk för självvalsbias genom att elever som arrangerat skolvalet i större utsträckning valt att fortsätta med enkäten.

Figur 29. Andel elever som varit med och arrangerat skolval (N=3 063)

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

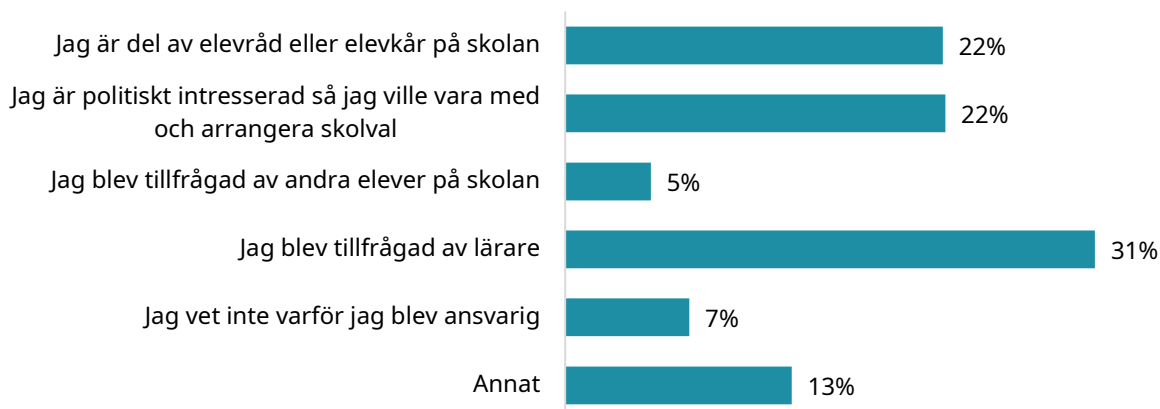
Antal svar (N): född i Sverige tjej=1 454, född i Sverige kille=1 192, inte född i Sverige tjej=159, inte född i Sverige kille=119

Varför var du med och arrangerade skolvalet på din skola?

De elever som svarat att de varit med och arrangerat skolvalet på sin skola har fått besvara vad anledningen till detta var. Nedan presenteras dessa svar.

Cirka en tredjedel har svarat att det var för att de blev tillfrågade av sin lärare. Drygt en av fem har svarat att de var med och arrangerade skolvalet för att de är en del av elevrådet respektive att de är politiskt intresserade och ville vara med. Bland de som svarat "Annat" finns svar som att alla i årskurs 9 hjälpte till och att alla blev ombudda att hjälpa till. Några har även svarat att det verkade roligt och lärorikt.

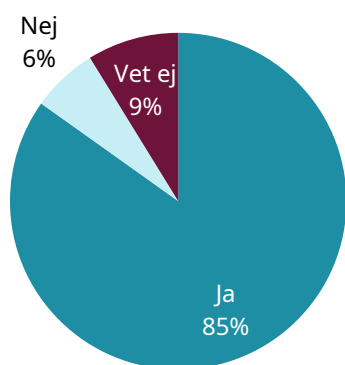
Figur 30. Anledning till att elever som var med och arrangerade skolvalet valde att vara det (N=487)

Har skolvalet arrangerats av elever och skolpersonal tillsammans?

De elever som svarat att de varit med och arrangerat skolvalet på sin skola har fått besvara om skolvalet arrangerades av elever och skolpersonal tillsammans. Som figuren nedan visar svarade en majoritet – 85 procent – att skolvalet arrangerades av skolpersonal och elever tillsammans.

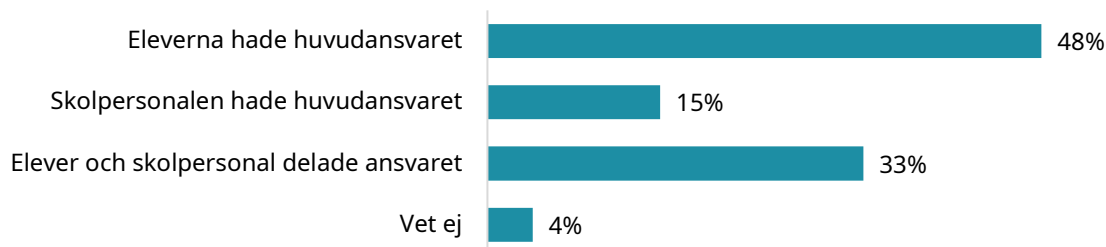
Figur 31. Andel av skolval som har arrangerats av elever och personal tillsammans (N=487)

Hur fördelade ni skolvalsarbetet?

Hur skolvalsarbetet fördelades mellan eleverna och skolpersonalen redovisas nedan. Denna fråga har de elever som uppgett att skolvalet arrangerades av elever och skolpersonal tillsammans fått svara på.

Figur 32. Hur skolvalsarbetet fördelades (N=409)

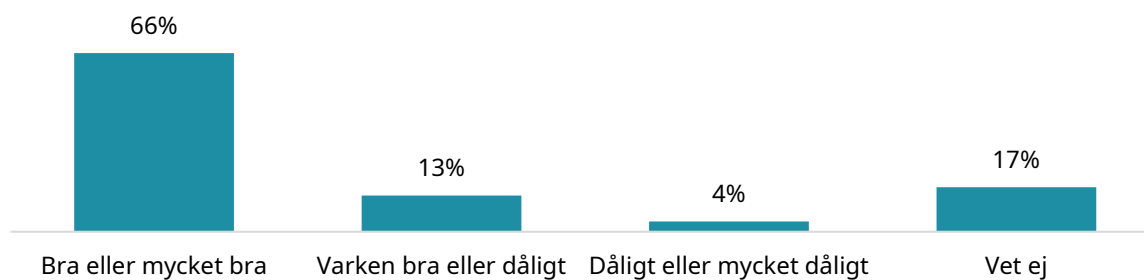

Cirka hälften av eleverna som svarat att skolvalet arrangerades av elever och skolpersonal tillsammans har uppgett att eleverna hade huvudansvaret för skolvalsarbetet.

Hur har ert skolvalsarbete fungerat?

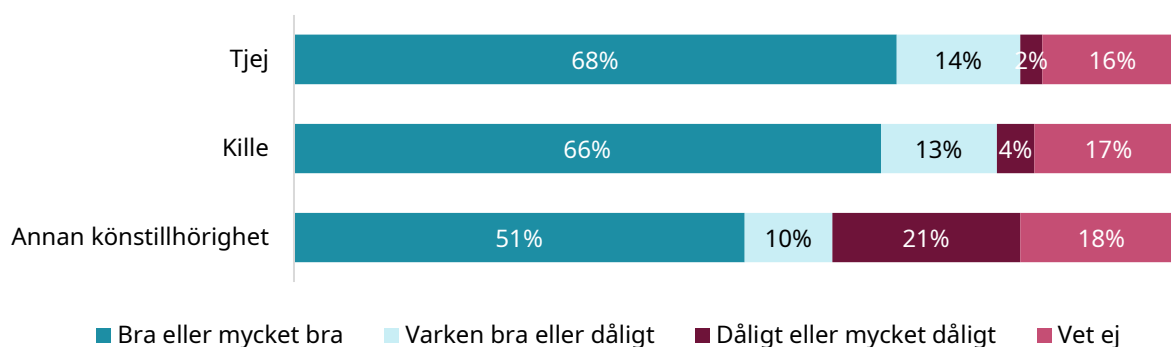
Alla elever som valde att fortsätta svara på enkäten har fått besvara hur skolvalsarbetet har fungerat – oavsett om de varit med och arrangerat skolvalet eller inte. Två av tre elever upplever att skolvalsarbetet har fungerat bra eller mycket bra. 13 procent har svarat att det varken fungerat bra eller dåligt, medan 4 procent tycker att det fungerat dåligt eller mycket dåligt.

Figur 33. Hur eleverna anser att skolvalsarbetet har fungerat (N=3 063)

För denna fråga är det intressant att redovisa svaren uppdelat på kön. Bland elever med en annan könstillhörighet än tjej eller kille är andelen som upplevt att det fungerat dåligt eller mycket dåligt 21 procent, medan 51 procent svarat att det fungerat bra eller mycket bra. Detta redovisas i figuren nedan. Notera att antalet svar i denna grupp endast är 71 för denna fråga.

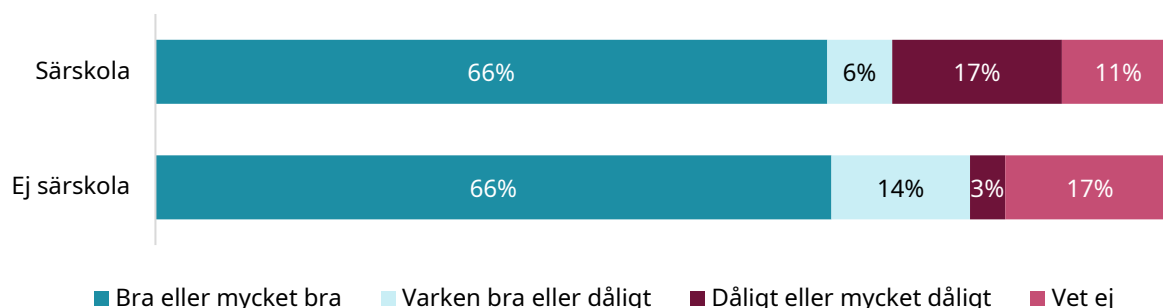
Figur 34. Hur eleverna anser att skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på kön

Not: Antal svar (N): tjej=1 624, kille=1 323, annan könstillhörighet=71

Även elever som går i särskoleklass har i högre utsträckning svarat att skolvalsarbetet fungerat dåligt eller mycket dåligt – 17 procent har svarat detta. Motsvarande andel bland elever som inte går i särskoleklass är 3 procent. Detta redovisas i figuren nedan. Notera även här att antal svar från elever i särskoleklass är relativt litet, 72 elever.

Figur 35. Hur eleverna anser att skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på om eleven går i särskoleklass eller inte

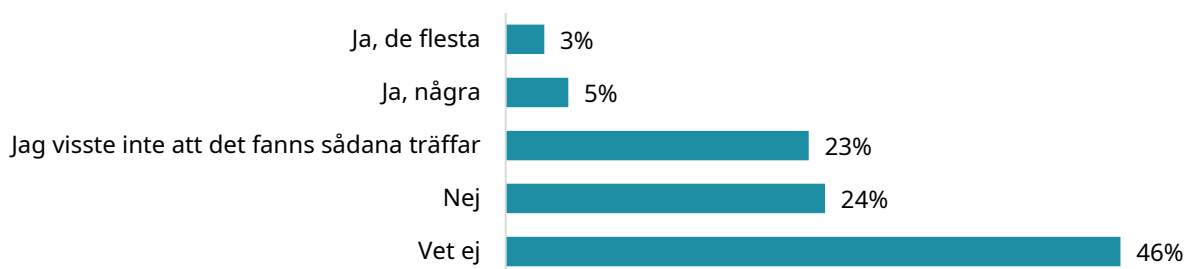
Not: Antal svar (N): särskoleklass=72, ej särskoleklass=2 991

Har er skola deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjuder?

Som en del i genomförandet av skolvalet erbjöd MUCF digitala erfarenhetsträffar för de skolor som valt att delta i Skolval 2022. Nedan presenteras elevernas svar på om skolan valde att delta på dessa träffar.

Denna fråga har alla elever som haft skolval och valt att fortsätta enkäten fått möjlighet att svara på.

Figur 36. Andel elever som har deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna (N=3 063)

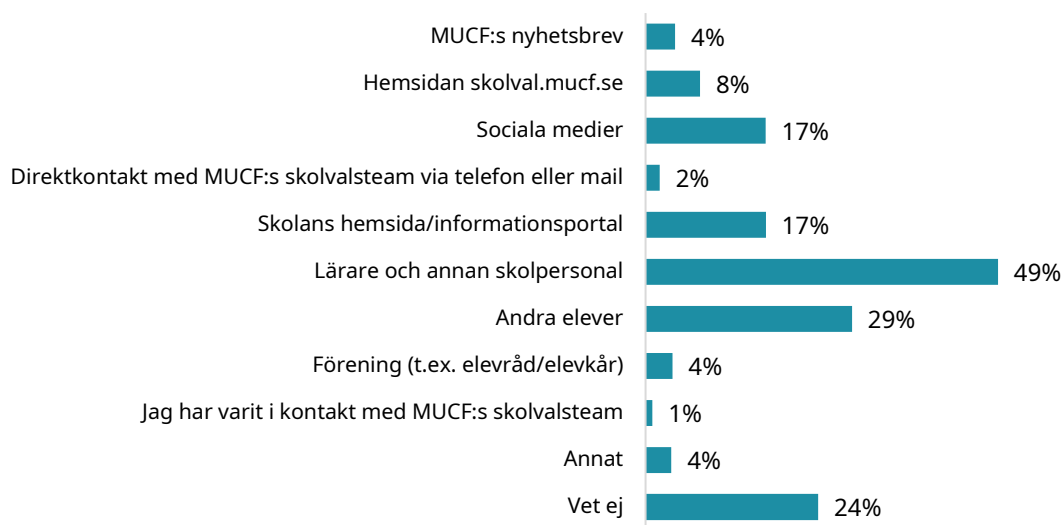

Cirka hälften av eleverna vet inte om skolan deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna. Ytterligare 23 procent visste inte att det erbjöds sådana träffar.

Hur har du fått info om och hållit dig uppdaterad om skolvalet?

Hur elever har fått information om och hållit sig uppdaterade om skolvalet presenteras nedan. Även denna fråga har alla elever som haft skolval och valt att fortsätta enkäten fått möjlighet att svara på.

Figur 37. Hur eleverna har hållit sig uppdaterade om skolvalet. (N=3 063)

Not: Figuren summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Den främsta källan för information om skolvalet har varit lärare och annan skolpersonal. Därefter följer information från andra elever.

Enkät till skolpersonal

I detta avsnitt redovisas resultaten för enkätundersökningen till skolpersonal. Resultaten är indelade i fem kategorier:

1. Deltagande i Skolval 2022
2. Resultat och effekter av skolvalsarbetet
3. Stöd och information i skolvalsarbetet
4. Tillgänglighet
5. Arrangemang av skolvalet

I denna rapport redovisar vi svaren för samtliga svar från skolpersonal. För några frågor har även en eller ett par skärningar utifrån bakgrundsvariabler valts ut, baserat på om någon grupp sticker ut i svaren. I Bilaga 1b redovisas samtliga skärningar för alla bakgrundsvariabler och alla frågor.

Frågor som rör besök av politiska partier redovisas i ”**Fel! Hittar inte referenskölla..**

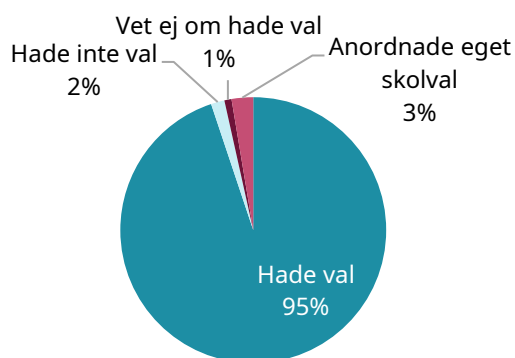
Deltagande i Skolval 2022

I följande avsnitt presenteras enkätsvar för frågor som rör deltagande i Skolval 2022. Om skolan deltog i Skolval 2022 redovisas, och – om inte – varför skolan inte deltog. Om alla elever deltog i skolvalet presenteras även, samt om skolan deltagit tidigare och om de kommer att anmäla sig till kommande skolval.

Genomförde din skola Skolval 2022 i samband med riksdagsvalet 2022?

Nedan presenteras om skolan genomförde ett skolval i samband med riksdagsvalet 2022.

Figur 38. Andel skolor som genomförde ett skolval (N= 743)

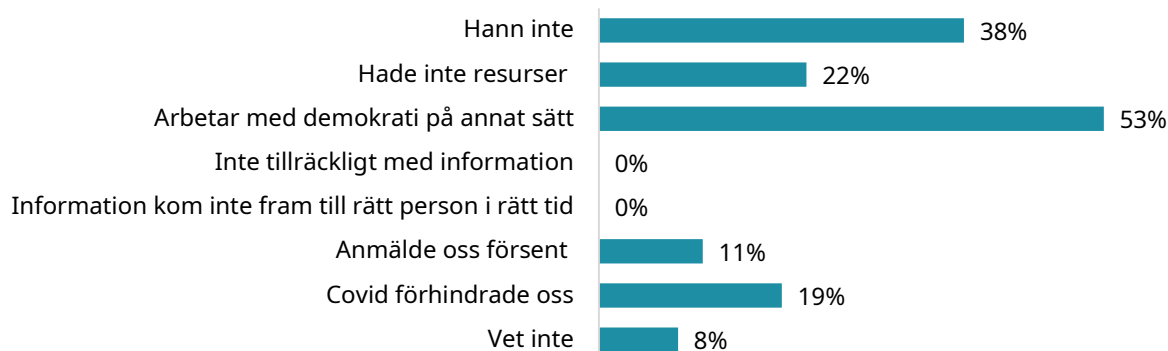
Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Av de som besvarat enkäten har 95 procent angett att skolan deltog i skolvalet. Ytterligare 3 procent har uppgett att skolan anordnade ett eget val.

Varför deltog inte din skola i Skolval 2022 i samband med riksdagsvalet?

De skolor som inte deltagit i skolvalet har fått besvara varför de valde att inte delta. Dessa svar presenteras nedan. Det gick bra att lämna flera svarsalternativ.

Figur 39. Anledning till att skolor inte deltog i Skolval 2022 (N=11)

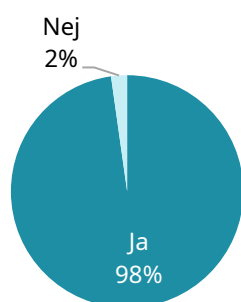

Eftersom antal skolor som inte deltagit i skolvalet endast var elva, och antalet svar därmed är mycket lågt, så har vi inte delat upp denna fråga på de olika bakgrundsvariablerna.

Erbjöds alla elever i målgruppen på din skola att delta?

De skolor som hade skolval har fått svara på om alla elever i målgruppen på skolan erbjöds att delta. De elever som ingår i målgruppen är elever i högstadiet (årskurs 7–9) och gymnasiet. 98 procent av skolorna har svarat att alla elever erbjöds att delta.

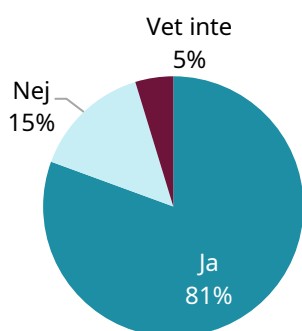
Figur 40. Andel skolor som erbjöd alla elever i målgruppen att delta (N=715)

Deltog särskoleklasser?

De skolor som har särskoleklasser, och som deltog i skolvalet, har fått besvara om särskoleklasserna hade möjlighet att delta i skolvalet. Nedan presenteras denna fråga.

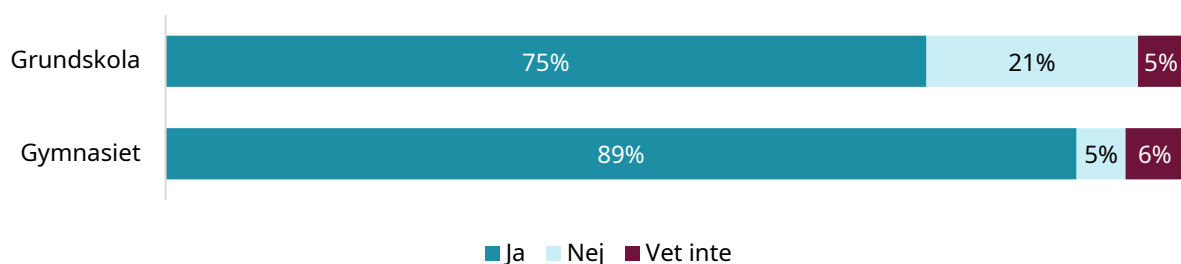
Figur 41. Andel av skolor där särskoleklasser deltog i skolvalet (N=207)

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Fyra av fem skolor med särskoleklasser erbjöd särskoleklasserna att delta i skolvalet. 15 procent har svarat att de inte erbjöds att delta, medan 5 procent inte vet. Bland elever som går i grundskolan var det en lägre andel av särskoleklasserna som erbjöds att delta i skolvalet. 75 procent av de skolor som har särskoleklasser erbjöd särskoleeleverna att delta i skolvalet. Motsvarande andel på gymnasiet var 89 procent. Detta redovisas i figuren nedan.

Figur 42. Andel av skolor där särskoleklasser deltog i skolvalet, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

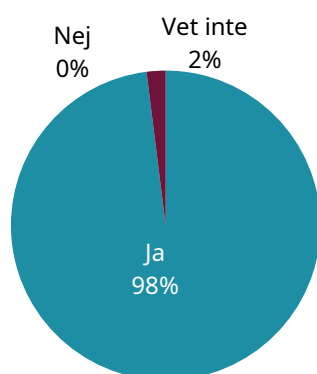
Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Antal svar (N): grundskola=109, gymnasiet=91

Deltog yrkesprogrammen?

På liknande sätt fick de gymnasieskolor som har yrkesprogram och som deltog i skolvalet besvara om eleverna på yrkesprogrammen hade möjlighet att delta i skolvalet. Nedan presenteras denna fråga.

Figur 43. Andel av skolor där yrkesprogrammen deltog i skolvalet (N=210)

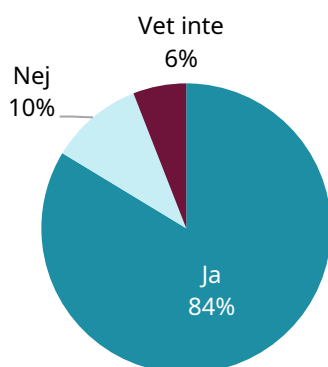
Majoriteten – 98 procent – av de skolor som har yrkesprogram erbjöd eleverna i yrkesprogrammen att delta i skolvalet. De resterande 2 procenten vet inte om skolan erbjöd yrkesprogrammen att delta.

Har din skola deltagit i skolval tidigare år?

Följande tre frågor har ställts i en andra del av enkäten, där skolpersonal innan de kom till denna del kunde välja om de ville svara på fler frågor eller lämna in enkäten.

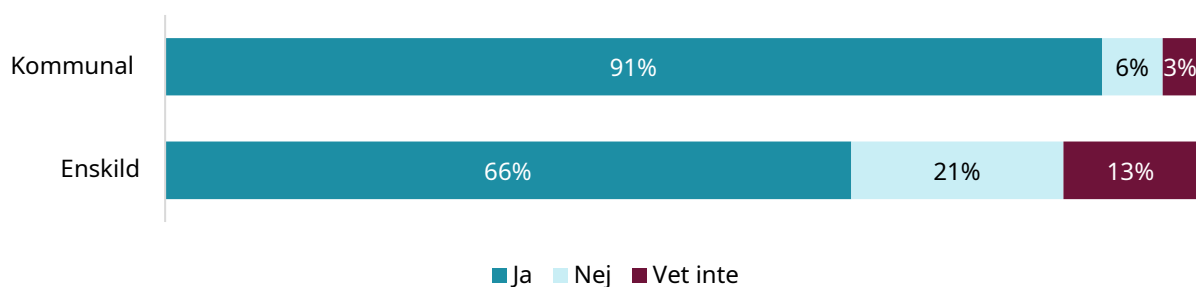
Om skolan har deltagit i skolval tidigare år redovisas nedan. Som figuren visar har de flesta av de som deltagit i skolvalet även deltagit tidigare år.

Figur 44. Andel av skolor som deltagit i skolvalet tidigare år (N=439)

Det som sticker ut för denna fråga är svaren mellan kommunala och enskilda skolor. Som figuren nedan visar är det en lägre andel av de enskilda skolorna som deltagit i skolvalet tidigare år, jämfört med kommunala skolor.

Figur 45. Andel av skolor som deltagit i skolvalet tidigare år, uppdelat på huvudman

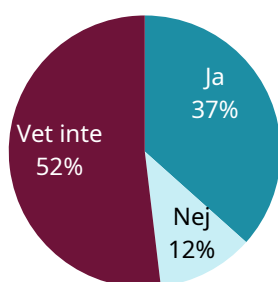

Not: Antal svar (N): kommunal skola=310, enskild skola=122

Kommer ni att anmäla er till Skolval 2024 i samband med valet till Europaparlamentet?

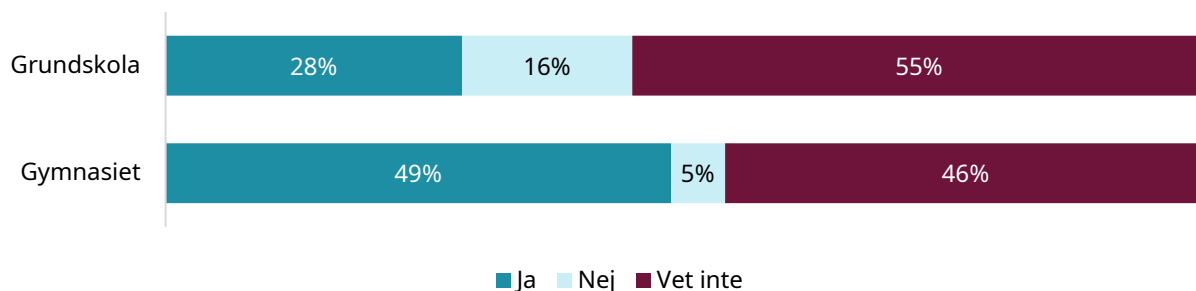
Huruvida skolan tänkt anmäla sig till Skolval 2024 i samband med Europaparlamentsvalet redovisas nedan. Även denna fråga ställdes i del två i enkäten.

Figur 46. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2024 i samband med valet till Europaparlamentet (N=439)

Drygt hälften av skolorna vet inte om de kommer att anmäla sig till skolvalet i samband med Europaparlamentsvalet. Cirka en tredjedel har svarat att de kommer att göra det. Svaren på denna fråga varierar mellan grundskolor och gymnasium, där en större andel av gymnasieskolor tänkt delta i Skolval 2024. Detta redovisas i figuren nedan.

Figur 47. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2024 i samband med valet till Europaparlamentet, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

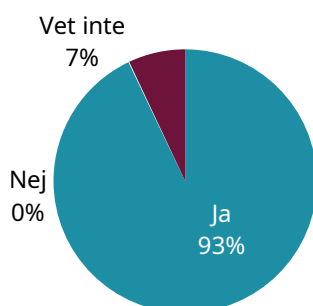

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.
Antal svar (N): grundskola=235, gymnasiet=189

Kommer ni att anmäla er till Skolval 2026 i samband med riksdagsvalet?

Samma fråga har ställts, men om skolan i stället planerar att anmäla sig till Skolval 2026 i samband med riksdagsvalet. Detta redovisas nedan.

Figur 48. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2026 i samband med riksdagsvalet (N=439)

Det är en större andel skolor som svarat att de kommer att anmäla sig till Skolval 2026, jämfört med andelen som planerar att anmäla sig till Skolval 2024. 93 procent har svarat att de kommer att göra det, medan mycket få har svarat att de inte kommer att göra det. 7 procent är osäkra på om de kommer att anmäla sig.

Resultat och effekter av skolvalsarbetet

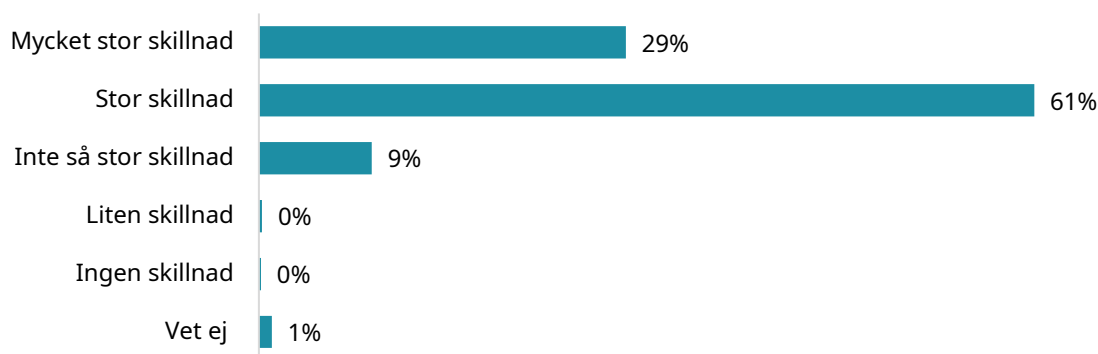
I detta avsnitt redovisas vilka resultat och effekter av skolvalsarbetet. Avsnittet innefattar om skolpersonal uppfattar att skolvalet gör skillnad för ungas förståelse av demokrati och politik och om personen som svarat uppfattar att deras roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts. Hur skolvalet har uppfattats av elever och skolpersonal samt om skolan kommer arbeta vidare med det engagemang som arbetets upp redovisas även.

Dessa frågor, förutom den sista om engagemang, har besvarats av alla som svarat att de anordnade skolval på sin skola. Den sista frågan ställdes i enkätens andra del, och har därför besvarats av något färre skolor.

I vilken utsträckning tycker du att skolvalet gör skillnad för ungas förståelse för demokrati och politik?

Nedan presenteras i vilken utsträckning som respondenten upplever att skolvalet gör skillnad för ungas förståelse av demokrati och politik. Som figuren visar har de allra flesta – 90 procent – svarat att det gör stor eller mycket stor skillnad.

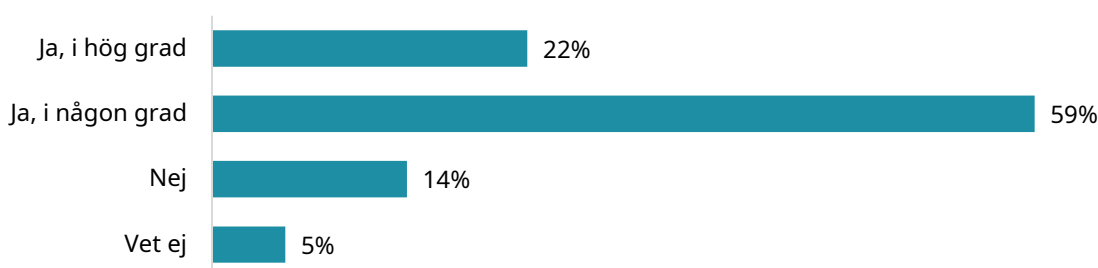
Figur 49. I vilken utsträckning tycker du att skolvalet gör skillnad för ungas förståelse för demokrati och politik? (N=715)

Upplever du att din roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts efter att ha arbetat med Skolval 2022?

Huruvida respondenten upplever att sin roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts efter att ha arbetat med Skolval 2022 ställdes till alla som anordnat ett skolval. Resultaten av denna fråga presenteras nedan. En av fem har svarat att den stärkts i hög grad, medan tre av fem svarat att den stärkts i någon grad. 14 procent har svarat att rollen inom skolans demokratiuppdrag inte har stärkts genom att delta i skolvalet.

Figur 50. Har din roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts efter att ha arbetat med Skolval 2022? (N=715)

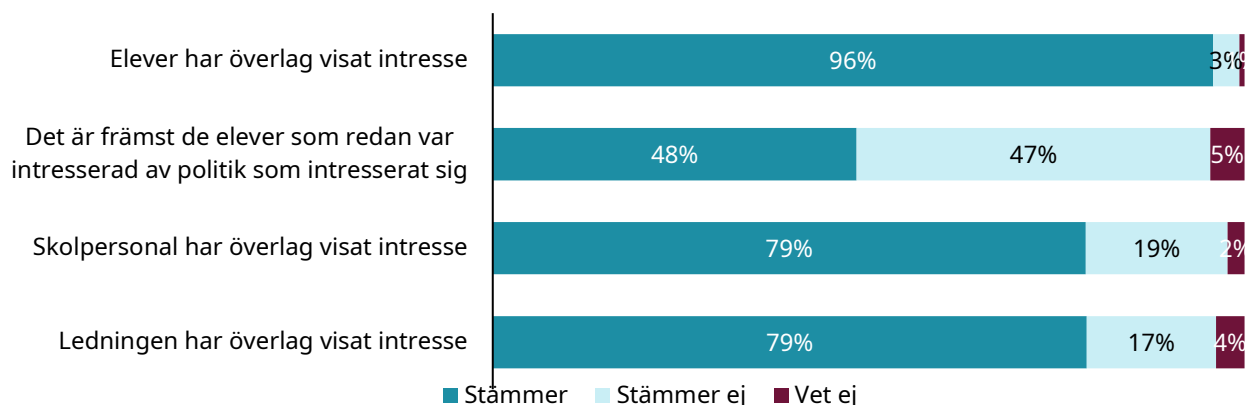

Vad är din bild av hur skolvalet och aktiviteterna i samband med skolvalet har uppfattats av elever och skolpersonal?

De respondenter som arbetar på en skola som anordnat ett skolval har fått svara på hur deras bild av hur skolvalet och aktiviteterna i samband med skolvalet uppfattats av elever och annan skolpersonal. Detta redovisas nedan.

Vi har slagit ihop några av alternativen, för att förenkla redovisningen av svaren. ”Stämmer” innefattar både ”Stämmer helt” och ”Stämmer ganska bra”, medan ”Stämmer ej” innefattar ”Stämmer inte så bra” och ”Stämmer inte alls”.

Figur 51. Hur skolvalet och aktiviteterna i samband med skolvalet har uppfattats av elever och skolpersonal (N=715)

De allra flesta har svarat att eleverna visat intresse – 96 procent. Samtidigt har omkring hälften svarat att deras bild är att det främst är elever som redan var intresserade av politik som visat intresse. Fyra av fem bedömer att ledningen och skolpersonal i allmänhet visat intresse för skolvalet.

Figur 52. Andel som instämmer med följande påståenden om hur skolvalet och aktiviteterna i samband med skolvalet har uppfattats av elever och skolpersonal, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller inte

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.
Antal svar (N): har yrkesprogram=123, har ej yrkesprogram=315

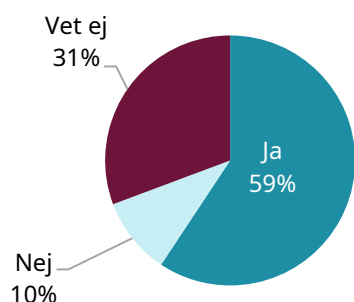
Svaren för denna fråga varierar något mellan skolor med och utan yrkesprogram. I figuren ovan redovisas andelen som svarat ”Stämmer helt” eller ”Stämmer ganska bra” på de fyra påståendena. Det är en lägre andel som anser att elever på skolor med yrkesprogram överlag har visat intresse. Det är även en lägre andel som

anser att skolpersonalen varit intresserade av skolvalet på skolor som har yrkesprogram, jämfört med skolor som inte har det.

Kommer ni att arbeta vidare med det engagemang som ni jobbat upp under skolvalsarbetet?

De respondenter som valt att svara på den andra delen av enkäten, och som har deltagit i skolvalet, har fått svara på om de kommer att arbeta vidare med det engagemang som de jobbat upp under skolvalet. Detta redovisas nedan.

Figur 53. Andel skolor som kommer arbeta vidare med det engagemang som de har jobbat upp under skolvalsarbetet (N=439)

Tre av fem skolor anger att de kommer att arbeta vidare med det upparbetade engagemanget. En av tio svarar att de inte kommer att göra det.

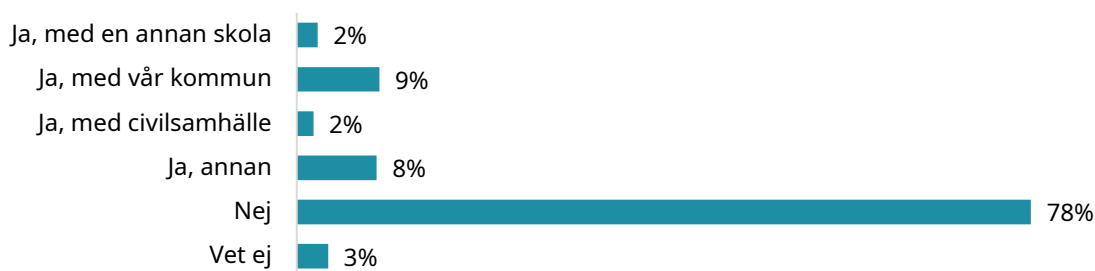
Stöd och information i skolvalsarbetet

I detta avsnitt redovisas frågor som handlar om stöd och information i skolvalsarbetet. Exempel på frågor som presenteras är om skolan samverkade med någon aktör i skolvalsarbetet, vilket stödmaterial som skolan tagit del av och om man saknat något stödmaterial.

Samverkade ni med någon aktör i ert skolvalarbete?

Nedan presenteras om skolan samverkade med någon aktör i skolvalsarbetet. De flesta skolor har inte samverkat med någon annan aktör i skolvalsarbetet. Av de som har samverkat är det flest som samverkat med kommunen och med annan aktör. Exempel på svar på "Annan" aktör är politiker från riksdagspartierna, kommunfullmäktige, lokalpolitiker, de politiska ungdomsförbunden och kommunens valnämnd.

Figur 54. Svar på frågan om skolan samverkade med någon annan aktör i skolvalsarbetet (N=715)

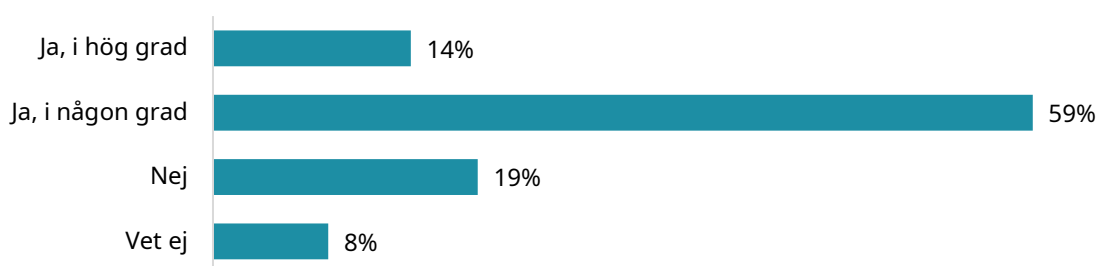

Not: Figuren summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Har er skola tagit stöd av MUCF:s demokratipaket?

Huruvida skolan har tagit stöd av MUCF:s demokratipaket⁹ redovisas nedan. Cirka 65 procent svarar att de har tagit del av demokratipaketet, varav de flest har gjort det i någon grad. En av fem har svarat att de inte tagit del av paketet.

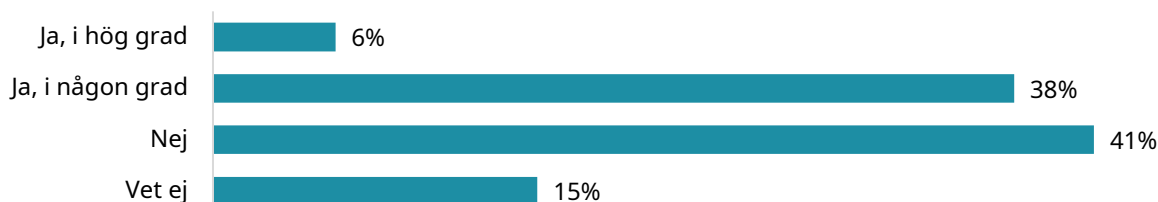
Figur 55. Andel som har tagit stöd av MUCF:s demokratipaket (N=715)

Har er skola tagit del av annat material som MUCF tipsat om från andra aktörer?

MUCF har även tipsat om annat material från andra aktörer. De skolor som genomfört ett skolval har fått svara på om de tagit del av material från andra aktörer. Detta redovisas nedan.

Figur 56. Andel skolor som tagit stöd av annat material som MUCF tipsat om från andra aktörer (N=715)

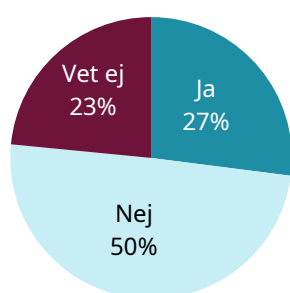
⁹ Som är en samling av stödmaterial om demokrati och politik, som nås vis mucf.se/demokratipaketet

Knappt hälften har svarat att de tagit del av annat material från andra aktörer som MUCF tipsat om – 44 procent. De flesta av dessa har svarat att de gjort det i någon grad, medan en mindre andel har svarat att de gjort det i hög grad. Cirka två av fem uppger att de inte har det.

Finns det något material som du haft särskilt användning av i skolvalsarbetet?

Huruvida det funnits något material som respondenten haft särskild användning av i skolvalsarbetet redovisas nedan. Hälften har svarat att det inte finns det, medan drygt en fjärdedel har svarat att det finns något material som varit särskilt användbart. Exempel på vad som varit särskilt användbart är riksdagens material, MUCF:s webbplats och ”Prata demokrati”, UR:s valmaterial samt valsedlar och affischer.

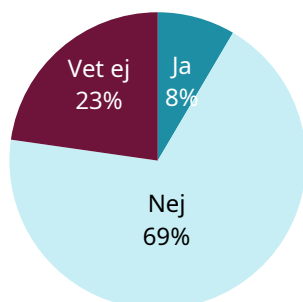
Figur 57. Andel som anser att det finns något särskilt material som skolan haft särskild användning av i skolvalsarbetet (N=715)

Finns det något material du saknat i skolvalsarbetet?

Representanten för skolan har även fått besvara om det är något material som saknats i skolvalsarbetet. Detta presenteras nedan. De flesta upplever inte att de saknat något material. Knappt en av tio har svarat ja på frågan om något material har saknats i arbetet.

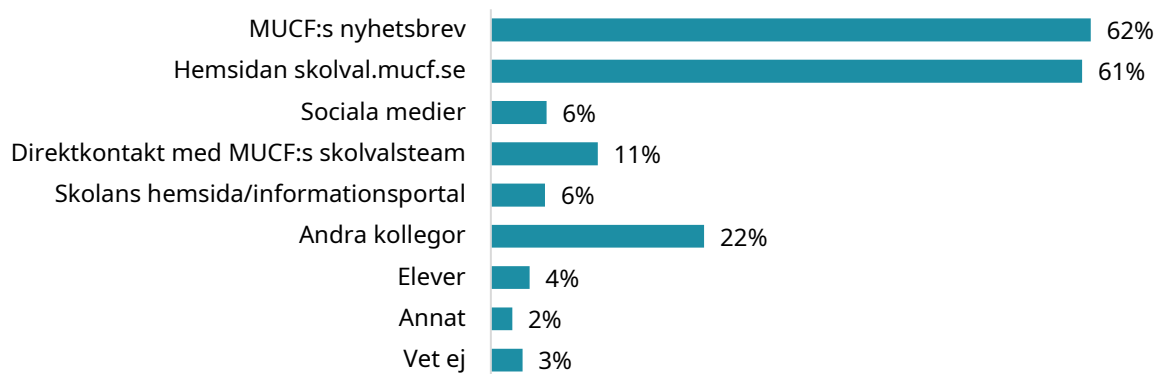
Figur 58. Andel som saknat något material i skolvalsarbetet (N=715)

Hur har du fått information om och hållit dig uppdaterad om skolvalet?

Hur skolan har fått information om och hållit sig uppdaterade om skolvalet presenteras nedan. Respondenterna har kunnat välja flera alternativ på denna fråga. De allra flesta har svarat att de fått information från MUCF:s nyhetsbrev och från hemsidan skolval.mucf.se.

Figur 59. Hur skolan har fått information om och hållit sig uppdaterad om skolvalet (N=715)

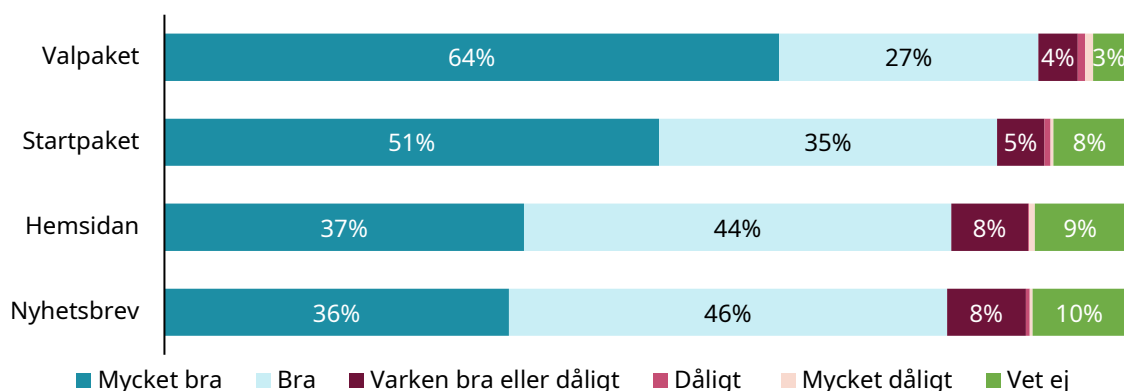

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Hur fungerade MUCF:s information och utskick till er?

De respondenter som valt att svara på den andra delen av enkäten, och som har deltagit i skolvalet, har fått svara på hur MUCF:s information och utgick fungerade. Detta redovisas nedan. Som figuren visar upplever störst andel att Valpaketet har fungerat bra. Det är mycket få som svarat att någon av stödmaterialet fungerat dåligt eller mycket dåligt.

Figur 60. Hur MUCF:s information och utskick fungerat (N=439)

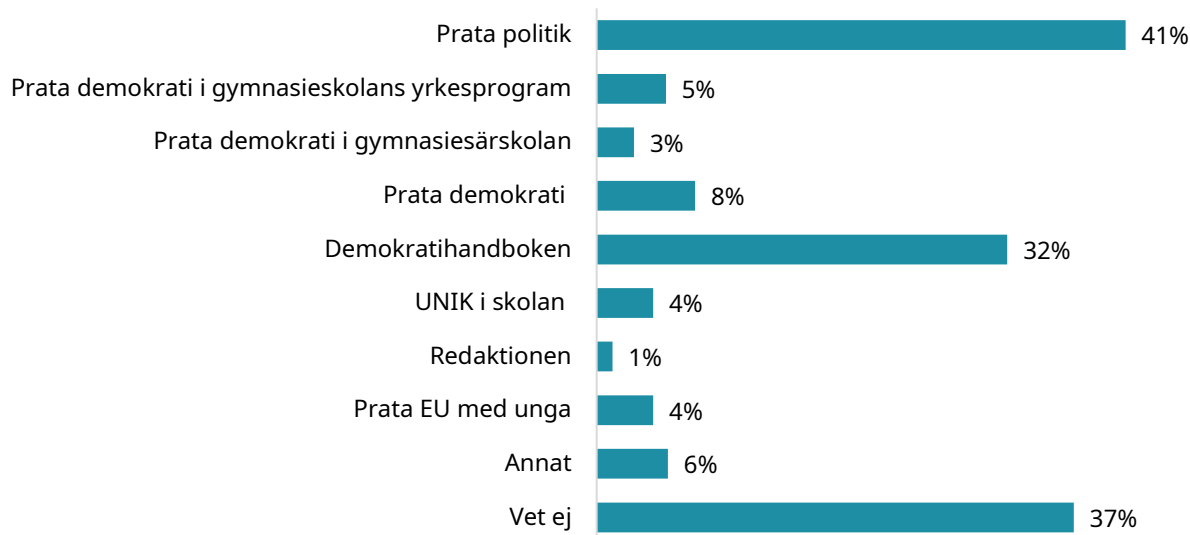

Not: Figuren summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Vilket stödmaterial har ni använt er av?

Även frågan om vilket stödmaterial som skolan använt sig av ställdes i enkätens andra del. Svaren på denna fråga presenteras nedan.

Figur 61. Andel skolor som använt följande stödmaterial (N=439)

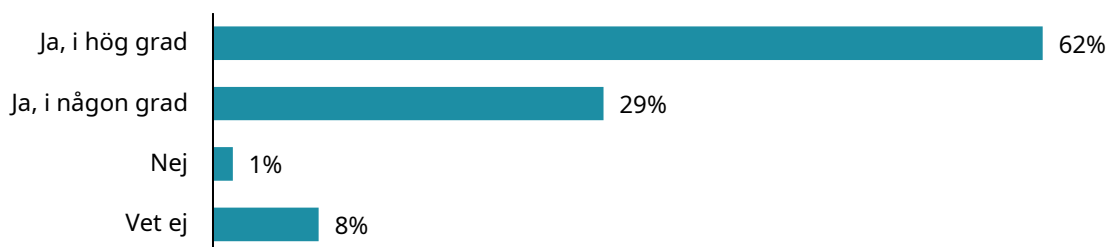
Not: Figuren summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

De två stödmaterial som flest uppgett att de använt sig av är Prata politik och Demokratihandboken. Dessa har fyra respektive tre av tio använt sig av.

Har stödet från MUCF varit tillräckligt?

Huruvida stödet från MUCF varit tillräckligt redovisas nedan. Denna fråga har också ställts i enkätens andra del, och har därför besvarats av något färre respondenter. Som figuren visar har de allra flesta svarat att stödet varit tillräckligt. 1 procent har uppgett att det inte varit det.

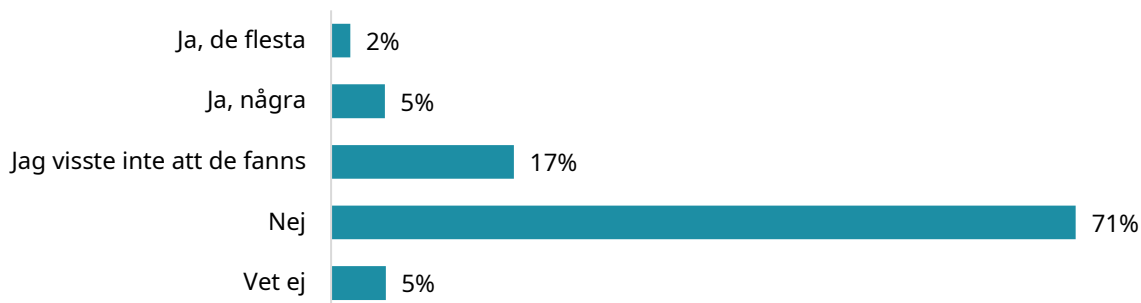
Figur 62. Huruvida stödet från MUCF har varit tillräckligt (N=439)

Har er skola deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjuder?

Nedan redovisas som skolan deltagit på de digitala erfarenhetsträffar som MUCF erbjuder. Sju av tio har svarat att de inte har deltagit, medan två av tio svarat att de inte visste att de fanns.

Figur 63. Andel skolor som deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjuder (N=439)

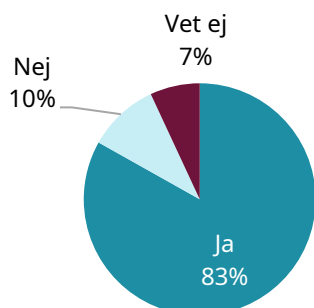
Tillgänglighet

I detta avsnitt redovisas om skolan arbetat med tillgänglighet i sitt skolvalsarbete och – i så fall – om skolan använt sig av en checklista i detta arbete. Dessa frågor har besvarats av alla skolor som uppgett att de deltagit i Skolval 2022.

Har ni arbetat med tillgänglighet i ert skolvalsarbete?

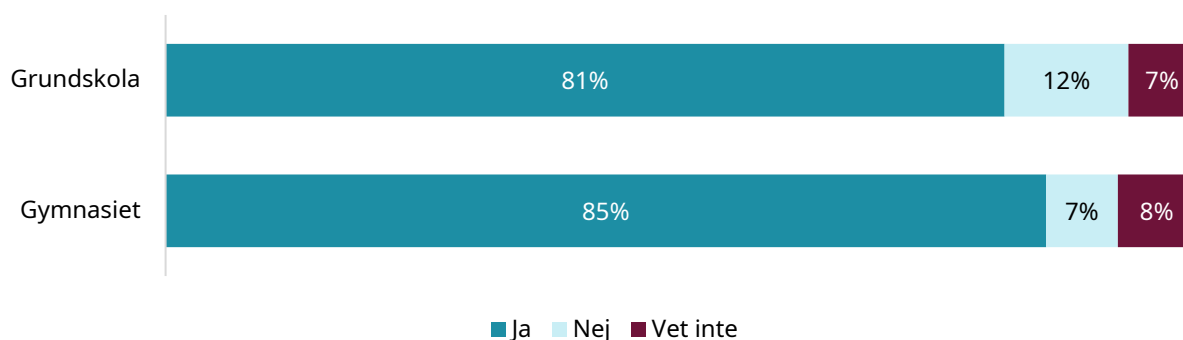
Om skolan arbetat med tillgänglighet i skolvalsarbetet redovisas nedan. Med tillgänglighet menas bland annat information och fysiska lokaler.

Figur 64. Andel skolor som arbetat med tillgänglighet i deras skolvalsarbete (N=715)

83 procent av skolorna har svarat att de arbetat med tillgänglighet i skolvalsarbetet, medan 10 procent svarat att de inte gjort det. I figuren nedan redovisas motsvarande andel, med uppdelat på om skolan är en grundskola eller gymnasieskola. Som figuren visar är det en större andel bland gymnasieskolor som arbetat med tillgänglighet, jämfört med grundskolor.

Figur 65. Andel skolor som arbetat med tillgänglighet i deras skolvalsarbete, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

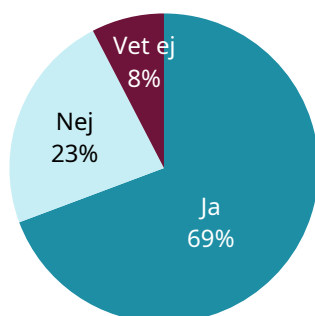

Not: Antal svar (N): grundskola=374, gymnasiet=321

Har ni använt er av checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten i den fysiska vallokalen?

De skolor som svarat att de arbetat med tillgänglighet i skolvalsarbetet har fått svara på om de använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten i den fysiska vallokalen. Svaren på detta redovisas nedan.

Figur 66. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten i den fysiska vallokalen (N=604)

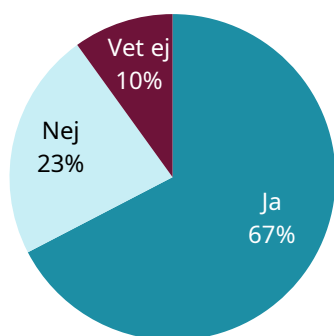

Majoriteten av de som arbetat med tillgänglighet har även använt en checklista för att säkerställa tillgängligheten i den fysiska vallokalen.

Har ni använt er av checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten av information om skolvalet?

På samma sätt har de skolor som svarat att de arbetat med tillgänglighet i skolvalsarbetet fått svara på om de använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten av information om skolvalet. Svaren för denna fråga redovisas nedan.

Figur 67. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten av information om skolvalet (N=604)

Ungefär lika stor andel som använt sig av checklistor för att säkerställa tillgängligheten i vallokalen har även använt sig av checklistor för att säkerställa tillgängligheten av information.

Arrangemang av skolvalet

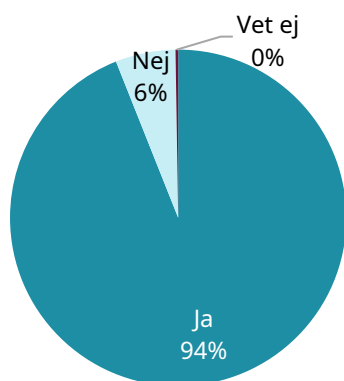
I detta avsnitt redovisas svar för frågor som handlar om arrangemang av skolvalet. Frågor inkluderar om skolvalet har arrangerats av elever och skolpersonal tillsammans och hur detta arbete i så fall fördelades. Vilka aktiviteter som arrangerades förutom skolvalet redovisas även. Dessa tre frågor har ställts i en andra del av enkäten, där respondenten innan de kom till denna del kunde välja om de ville svara på fler frågor eller lämna in enkäten.

Slutligen presenteras hur respondenten har tyckt att skolvalsarbetet fungerat och om de såg valvakan som MUCF anordnade. Dessa två frågor ställdes till samtliga respondenter som svarat att de anordnat ett skolval.

Har ni arrangerat skolvalet tillsammans med ansvariga elever?

Nedan redovisas hur om skolvalsarbetet arrangerats tillsammans med ansvariga elever. Som figuren visar har de allra flesta uppgett att skolvalet arrangerades tillsammans med elever.

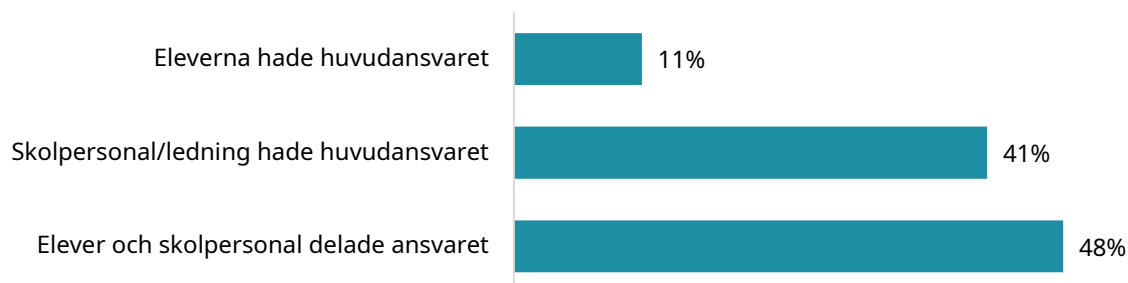
Figur 68. Andel skolor som arrangerat skolvalet tillsammans med elever (N=439)

Hur fördelade ni arbetet?

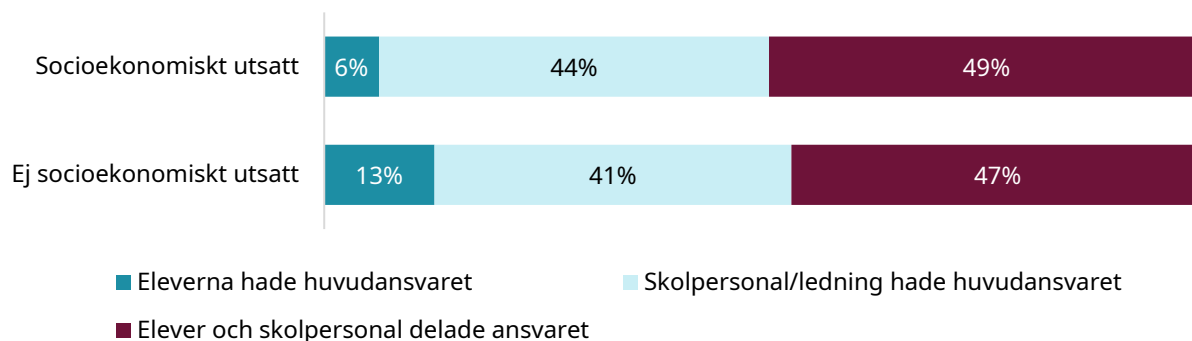
De skolor som svarat att skolvalet arrangerats tillsammans med elever har fått besvara hur arbetet fördelades. Detta presenteras nedan.

Figur 69. Hur skolvalsarbetet fördelades mellan elever och personal (N=439)

11 procent har uppgett att eleverna hade huvudansvaret, 41 procent att skolpersonal/ledning hade huvudansvaret och 48 procent att ansvaret delades mellan elever och skolpersonal. I figuren nedan redovisas motsvarande andelar uppdelat på om skolan svarat att den ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte. Som figuren visar är den en lägre andel som svarat att elever hade huvudansvaret i skolor som ligger i ett socioekonomiskt utsatt område.

Figur 70. Hur skolvalsarbetet fördelades mellan elever och personal, uppdelat på om skolan angett att den ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

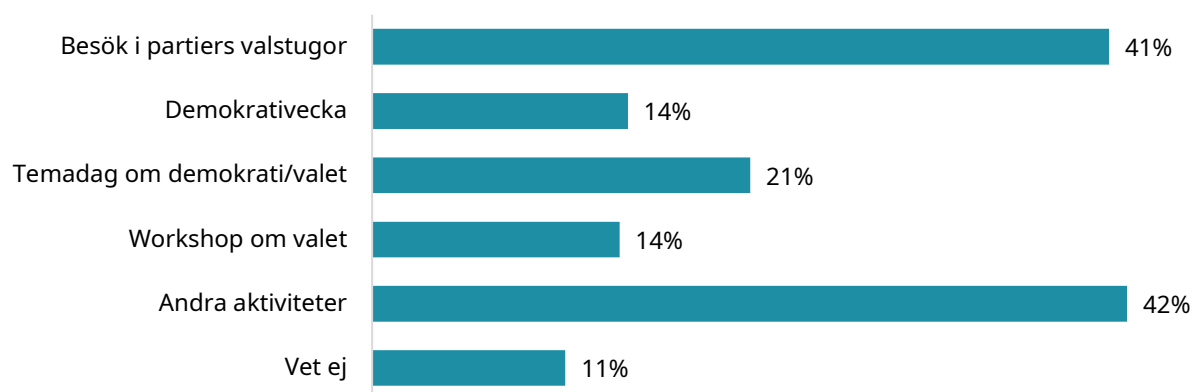
Antal svar (N): socioekonomiskt utsatt område=69, ej socioekonomiskt utsatt område=331

Vilken eller vilka aktiviteter arrangerades på er skola i samband med skolvalet, förutom själva valet?

Vilken eller vilka aktiviteter som genomfördes i samband med skolvalet, förutom själva valet, redovisas nedan. Respondenterna kunde välja flera alternativ. De två vanligaste aktiviteterna var besök i partiers valstugor och "Andra aktiviteter". Exempel på andra aktiviteter som arrangerades är valdebatt i klassrum och aula, besök av politiker och ungdomsförbund, undervisning om valet och elevarbeten om politiska partier.

Denna fråga ställdes i enkätens andra del, och har därför besvarats av något färre respondenter.

Figur 71. Vilken eller vilka aktiviteter som arrangerades i samband med skolvalet, förutom själva valet (N=439)

Not: Figuren summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Hur har ert skolvalsarbete fungerat?

Samtliga respondenter som uppgett att de haft skolval på sin skola har fått besvara hur skolvalsarbetet har fungerat. Nedan redovisas dessa svar.

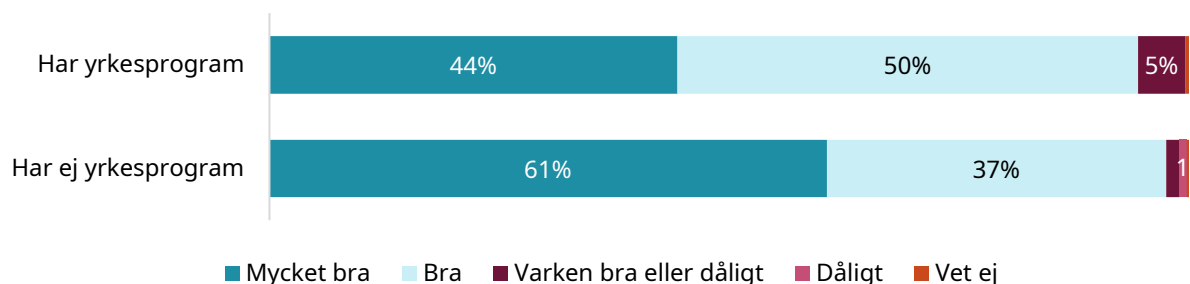
Figur 72. Svar på frågan hur skolvalsarbetet har fungerat (N=715)

57 procent har svarat att det fungerat mycket bra, och ytterligare 40 procent att det fungerat bra. 1 procent har svarat att de fungerat dåligt. I figuren nedan redovisas svaren uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller inte. I de skolor som har yrkesprogram har något färre svarat att skolvalsarbetet fungerat mycket bra.

I Figur 74 redovisasmotsvarande andelar uppdelat på om skolan är en grundskola eller gymnasieskola. Det är en lägre andel som upplever att skolvalsarbetet har fungerat bra i gymnasieskolor, jämfört med grundskolor.

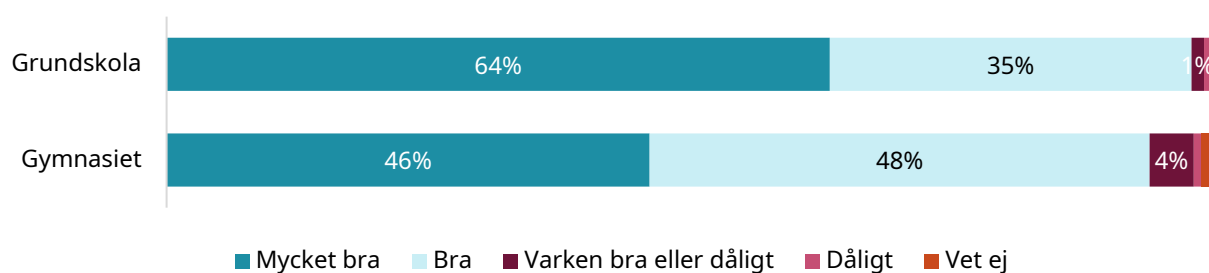
Figur 73. Svar på frågan hur skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Antal svar (N): har yrkesprogram=210, har ej yrkesprogram=503

Figur 74. Svar på frågan hur skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

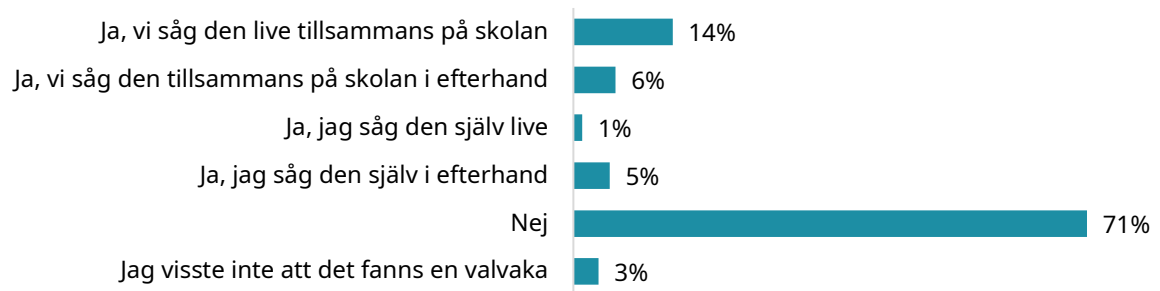
Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Antal svar (N): grundskola=374, gymnasiet=321

Såg ni valvakan som MUCF anordnade?

När valresultatet från skolvalet presenterades anordnade MUCF en valvaka. Nedan presenteras svaren på om respondenten såg denna valvaka. Som figuren visar svarade de flesta att de inte såg valvakan. Av de som såg den så såg de flesta den live tillsammans på skolan.

Figur 75. Andel som såg ni valvakan som MUCF anordnade (N=715)

BILAGA 1B

Tabeller från enkätundersökningen

Ramboll

Bilaga 1b. Tabeller från enkätundersökning av Skolval 2022 i samband med riksdagsvalet

Ramboll

Innehållsförteckning

Datainsamling _____	3
Svarsfrekvens _____	3
Bearbetning av data och vikter _____	5
Analys av svar _____	6
Deltagande i Skolvalet 2022 _____	8
Lärande av skolvalet _____	17
Engagemang och intresse _____	25
Val av parti och källa för information _____	32
Besök av politiska partier _____	44
Arrangemang av skolvalet _____	50
Deltagande i Skolvalet 2022 _____	65
Resultat och effekter av skolvalsarbetet _____	76
Stöd och information i skolvalsarbetet _____	85
Tillgänglighet _____	104
Besök av politiska partier _____	109
Arrangemang av skolvalet _____	119

Bilaga 1: Enkätundersökning

I den här bilagan beskrivs metoden för undersökningen om hur Skolval 2022 har genomförts och vilka resultat skolvalet har genererat. Därefter redovisas ett urval av frågorna från enkäten för både elever och skolpersonal. Svar för samtliga frågor, uppdelat på bakgrundsvariabler, finns redovisade i en separat bilaga som finns att tillgå hos Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF).

Metod

I detta avsnitt beskrivs den metod som har används för enkätundersökningen. Datainsamling, svarsfrekvens, databearbetning och analys beskrivs nedan.

Datainsamling

Denna undersökning består av två enkäter – en till elever och en till skolpersonal. För skolpersonal uppmanades *en* per skola besvara enkäten, medan samtliga elever uppmanades besvara elevenkäten.

Enkäterna har producerats och distribuerats av Ramboll, med hjälp enkätverktyget SurveyXact. Enkäten har skickats ut till samtliga grundskolor och gymnasieskolor genom MUCF:s nyhetsbrev för skolvalet, direkta mailutskick samt med hjälp av elevorganisationerna. Enkäterna fanns även tillgängliga på MUCF:s hemsida. För elever med särskilda behov har det konstruerats en förkortad version av enkäten med ett enklare språk. I både enkäten till elever och till skolpersonal fanns möjlighet till uppläsning, för att öka tillgängligheten till enkäterna.

Det finns alltid en risk för mätfel i samband med enkätundersökningar. Dessa fel kan vara såväl slumpmässiga som systematiska. Ett exempel på ett sådant mätfel är att de som ska besvara enkäten missuppfattar en eller flera frågor. Detta påverkar hur respondenterna svarar, vilket omöjliggör en korrekt tolkning av resultatet. För att minska risken för sådana typer av fel har utformningen, frågorna och svarsalternativen tagits fram i dialog mellan Ramboll, MUCF och forskare associerade med projektet.

Svarsfrekvens

Till Skolval 2022 anmälde sig 1 604 av totalt 3 706 skolor. Det innebär att 500 615 av Sveriges totalt 737 901 elever blev erbjudna att rösta i årets skolval. Detta motsvarar omkring 44 procent av landets skolor och knappt 68 procent av landets elever. Totalt röstade 390 120 elever i Skolval 2022, vilket motsvarar 78 procent valdeltagande på deltagande skolor. Av samtliga Sveriges elever röstade 53 procent i skolvalet.

På enkäten som skickades ut om hur skolvalet har fungerat svarade totalt 734 skolor på *hela* enkäten.¹ Detta motsvarar en svarsfrekvens för skolor på 20 procent, sett till samtliga skolor. Men vi vet att benägenheten att besvara enkäten var större bland de skolor som haft ett skolval. Bland de skolor som besvarat enkäten hade 98 procent² genomfört ett skolval. Det är därför relevant att även se till svarsfrekvensen bland de skolor som haft ett skolval. För denna grupp är svarsfrekvensen 45 procent. Ramboll bedömer att detta är en bra svarsfrekvens för en totalundersökning. Viktigt att belysa i sammanhanget är att det endast är en person som besvarat enkäter för skolor. För frågor som är mer subjektiva – exempelvis om Skolval 2022 var lyckat – är det därmed endast en persons åsikt om detta, och inte *skolans*.

Antal elever som besvarade *hela* enkäten var 8 979.³ Detta är ett stort antal svar, vilket ökar sannolikheten för att svaren ska representera målgruppen väl. Men svarsfrekvensen för elever är endast strax över en procent, sett till *samtliga* elever på Sveriges högstadie- och gymnasieskolor. Vi vet dock inte hur många elever som faktiskt har nåtts av möjligheten att besvara enkäten. Skolorna fick själva distribuera enkäten till elever. Hur detta har gjorts har vi inte full insikt i. På samma sätt som för skolor, så svarade även elever som haft ett skolval på sin skola i större utsträckning på enkäten.⁴ Bland samtliga elever hade 93 procent av de som besvarade enkäten genomfört ett skolval. Sett till endast denna grupp är svarsfrekvensen omkring 2 procent – vilket även det anses vara en låg svarsfrekvens.

Totalundersökningar – som detta är i och med att enkäten riktat sig till samtliga skolor – brukar ha en lägre svarsfrekvens än urvalsundersökningar. Till detta hör att vi inte vet hur många enkäten har nått ut till. Vi saknar information om hur många skolor som har skickat ut enkäten till sina elever, och på vilket sätt som detta har gjorts. Att fastställa den exakta svarsfrekvensen bland de som erbjudits enkäten är därför omöjligt att göra.

Vidare behöver inte en hög svarsfrekvens innebära en större säkerhet i representativiteten än en lägre svarsfrekvens. Det viktiga är att de som besvarat enkäten är just representativa. Det innebär att om respondenternas fördelning motsvarar populationens fördelning, i demografiska termer, så är svaren representativa för befolkningen.⁵ I denna undersökning vet vi att det funnits en större benägenhet att besvara enkäten bland de skolor och elever som haft ett skolval. Majoriteten av frågorna har dessutom endast ställts till de som angett att de har anordnat ett skolval eller som angett att skolan har haft ett skolval.

¹ I denna bilaga har vi begränsat analysen till de som besvarat hela enkäten, med hänsyn till arbetstidsåtgång för analysen. Totalt antal svarande var 905.

² 95 procent deltog i Skolval 2022, medan 3 procent anordnade ett eget skolval.

³ I denna bilaga har vi begränsat analysen till de som besvarat hela enkäten, med hänsyn till arbetstidsåtgång för analysen. Totalt antal svarande var 11 455.

⁴ Detta kan bero på att elever som haft ett skolval hellre vill besvara en enkät om ett skolval, eller att elever som inte genomfört ett skolval i lägre utsträckning fick frågan att besvara enkäten. Eller båda två.

⁵ IC Quality AB, 2016, "Bortfallsanalys", [Rapport bortfallsanalys specialiserad sjukhusvård 2016.pdf \(nll.se\)](#)

Spridningen på elever och skolpersonal motsvarar i stor utsträckning populationen, utifrån de mått vi kan mäta. För att hantera att det finns viss snedfördelning enligt populationens demografi har vi använt oss av vikter. Detta beskrivs närmre nedan.

Sammanfattningsvis bedömer Ramboll att enkäten har hög extern validitet *för elever och skolor som haft ett skolval*. Detta eftersom det är ett stort *antal* elever som besvarat enkäten, och svarsfrekvensen för skolor är relativt hög.⁶ Vikterna, som beskrivs nedan, ökar även representativiteten i svaren.

Bearbetning av data och vikter

Insamlingen av svar har skett via en webbenkät. Detta minskar risken för initiala registreringsfel, eftersom allting registreras automatiskt. Den manuella bearbetningen av datamaterialet har skett i statistikhanteringsverktyget Stata. Bearbetningsfel, såsom kodningsfel, är alltid en risk vid manuell hantering av statistik. Resultaten har kontrollerats utifrån rimlighet och flertalet stickprov har genomförts för att garantera kvalitén.

Databearbetningen skiljer sig något åt mellan de resultat som beskrivs i denna bilaga, och de resultat som redovisas i policy briefs. Nedan beskrivs hur databearbetningen har genomförts för resultaten i denna bilaga.

Eftersom hela populationen av elever och skolor inte har besvarat enkäten behöver resultaten viktas för att kunna återspegla hela populationen. Detta innebär att om andelen killar som har besvarat enkäten är lägre än andelen killar i populationen, så kan resultaten komma att över- eller underskattas, om inte killars svar vägs en aning tyngre. Genom att vikta svar utefter den svarandes karakteristik minskar man risken för att resultaten snedvrids. Resultaten får därmed högre extern validitet – det vill säga, det är mer sannolikt att de representerar populationen i stort.

För att kunna vikta resultaten behövs information om hur fördelningen ser ut för populationen i stort. I denna undersökning har vi utgått från offentlig och tillgänglig information. Vi har här valt att använda oss av vikter för hela populationen, och inte för elever och skolor som har skolval. Detta beror dels på att enkäten gick ut till samtliga elever och skolor, dels på att vi saknar detaljerad information om populationen som hade skolval. Rambolls bedömning är att underlaget ändå speglar populationen som hade skolval väl, i och med det stora underlaget.

I enkäten för elever har alla medelvärden viktats utifrån:

- Kön⁷,
- om man går på högstadiet eller gymnasiet, och

⁶ Notera dock att för de frågor som är mer subjektiva representerar svaren endast en persons åsikt

⁷ För de elever som angett "Annat" under könstillhörighet har vikten satts till 1, eftersom vi saknar information om antal icke-binära i befolkningen

- om man går i en kommunal eller enskild skola (s.k. friskola).

Syftet med vikterna är därmed att strukturella skillnader mellan exempelvis kön eller kommunala och enskilda skolor inte ska få en oproportionerlig påverkan på resultaten. Varje enskild observation tillskrivs därför en vikt utifrån nyss nämnda kategorier, baserat på hur väl respondenterna motsvarar populationen. Om exakt lika stor andel av de som besvarat enkäten är killar som andelen i populationen, är vikten 1.

För skolpersonal har vikterna utformats efter skol-karakteristik i stället. Alla medelvärden har viktats utifrån:

- Om det är en grundskola eller ett gymnasium,
- om skolan har särskoleklasser eller inte, samt
- om det är en kommunal eller en enskild skola (s.k. friskola).

Ju närmre 1 vikterna är (alltså ju närmre populationen som respondenterna är), desto säkrare blir resultaten. I undersökningen för elever är vikterna generellt nära 1 – mellan 0,8–1,15. En grupp som sticker ut är dock enskilda gymnasium. För denna grupp är vikterna 2,4 för tjejer och 3,0 för killar. Det betyder att det är få elever på enskilda gymnasium som besvarat enkäten, jämfört med andel gymnasieelever som går på enskilda skolor. Dessa svar har därmed fått en större tyngd i analysen, när samtliga svar redovisas.

För skolor är vikterna också generellt nära 1. För denna enkät är det i stället både enskilda och kommunala gymnasium som har särskoleklasser som sticker ut. Enskilda gymnasium som har särskoleklass har vikten 2,0 medan kommunala gymnasium med särskoleklass har vikten 0,4.

Vidare kan det finnas strukturella skillnader i enkätsvaren för båda enkäterna som det inte går att kontrollera för. Detta på grund av att det saknas tillgänglig statistik på populationsnivå, exempelvis för föräldrars utbildningsnivå. Men ju fler svaranden, desto lägre är sannolikheten att okontrollerade strukturella skillnader gör att resultaten inte blir representativa för populationen. Enkäten för eleverna har nästan 10 000 svaranden, vilket minskar risken för ett snedvridet urval av elever. Detta trots en låg svarsfrekvens, sett till antalet elever som deltog i skolvalet.

Analys av svar

Alla resultat har analyserats utifrån flertalet bakgrundsvariabler. För elever är resultaten analyserade utifrån:

1. Kön
2. Högstadium/gymnasium
3. Huvudman (kommunal/enskild)
4. Om eleven går i särskoleklass eller inte
5. Om eleven går på yrkesprogram eller inte
6. Om eleven är född i Sverige eller inte

För skolor är svaren analyserade utifrån:

1. Högstadium/gymnasium
2. Huvudman (kommunal/enskild)
3. Om skolan har särskoleklasser
4. Om skolan har yrkesprogram
5. Om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

När man inkluderar flera bakgrundsvariabler minskar antalet respondenter per fråga. Frågor med för få svaranden har exkluderats från analysen. Resultaten för elever i särskoleklass redovisas exempelvis inte efter kön, eftersom det blir för få svaranden för att man ska kunna anta att resultaten är representativa för populationen. Detsamma gäller när frågor skurits på mer än en bakgrundsvariabel, såsom kön och högstadium/gymnasium. Då har svaren endast redovisats för tjejer och killar, och inte för personer som uppgett att de har en annan könsidentitet. Anledningen till detta är att antal svar blir mycket litet för denna grupp.

Vi har inte analyserat huruvida skillnader mellan grupper är statistiskt säkerställd. Med statistiskt säkerställd menas att vi med större säkerhet kan säga att det finns en faktisk skillnad mellan de två målgrupperna. Om en skillnad inte är statistiskt säkerställd kan skillnaderna i svaren mellan exempelvis tjejer och killar bero på slumpen. Skillnader mellan grupperna ska därför tolkas med försiktighet, särskilt när skillnaderna är små.

Angående svaren för skolor som ligger i ett socioekonomiskt utsatt område

I enkäten har skolpersonal fått ange om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område. Till denna fråga angavs polisens definition av socioekonomiskt utsatt område. Enligt denna definition finns det totalt 68 skolor i Sverige som ligger i ett socioekonomiskt utsatt område. Av dessa deltog 42 skolor i Skolval 2022.

I enkäten är det dock 128 skolor som angett att de ligger i ett socioekonomiskt utsatt område. Denna fråga är därmed inte besvarad utifrån den definition som vi avsåg. Hur de som besvarat enkäten har tolkat denna fråga är svårt att veta. En möjlig tolkning är om elevunderlaget på skolan kommer från socioekonomiskt utsatta grupper.

Svaren som delas upp på socioekonomiskt utsatt område eller inte bör därmed tolkas med försiktighet.

Enkät till elever

I detta avsnitt redovisas resultaten för enkätundersökningen till elever. Resultaten är indelade i sex kategorier:

1. Deltagande i Skolval 2022
2. Lärande av skolvalet
3. Engagemang och intresse
4. Val av parti och källa för information
5. Besök av politiska partier
6. Arrangemang av skolvalet

I denna bilaga redovisas samtliga svar, uppdelat på de olika bakgrundsvariablerna. Svaren för samtliga elever presenteras i en figur, medan svaren uppdelat per grupp presenteras i tabeller.

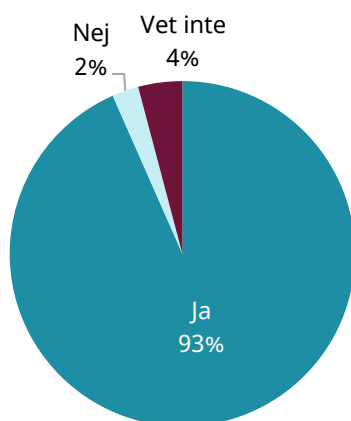
Deltagande i Skolval 2022

I följande avsnitt presenteras enkätsvar för frågor som rör deltagande i Skolval 2022. Avsnittet innefattar om elever hade skolval på sin skola och – om inte – om de hade velat ha skolval. Om de röstade i skolvalet, varför de inte röstade i skolvalet och vad de som röstade tyckte om skolvalet redovisas även.

Hade ni skolval på er skola?

Samtliga elever som besvarat enkäten har fått svara på om de hade skolval på sin skola 2022. Nedan presenteras svaren för denna fråga.

Figur 1. Andel elever som hade skolval på sin skola (N=8 979)

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 1. Andel elever som hade skolval på sin skola, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Ja	95%	93%	78%
Nej	2%	3%	8%
Vet inte	3%	4%	13%
Antal svar (N)	4 447	4 172	202

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 2. Andel elever som hade skolval på sin skola, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	95%	93%	97%	95%
Nej	2%	3%	1%	1%
Vet inte	3%	4%	2%	3%
Antal svar (N)	3 575	3 351	634	589

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 3. Andel elever som hade skolval på sin skola, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	94%	92%	96%	94%
Nej	2%	2%	2%	3%
Vet inte	4%	5%	3%	4%
Antal svar (N)	2 530	2 596	1 917	1 576

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 4. Andel elever som hade skolval på sin skola, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Ja	77%	94%	87%	94%
Nej	10%	2%	5%	2%
Vet inte	14%	4%	7%	4%
Antal svar (N)	318	8 658	897	8 079

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

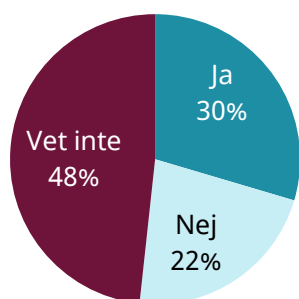
Tabell 5. Andel elever som hade skolval på sin skola, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	96%	94%	89%	88%
Nej	2%	2%	3%	6%
Vet inte	2%	4%	8%	6%
Antal svar (N)	3 826	3 591	590	539

Skulle du ha velat att din skola deltog i skolvalet?

De elever som svarat att skolan inte hade skolval, eller inte vet om de hade det, har fått svara på om de skulle ha velat att sin skola deltog i skolvalet. Nedan presenteras svaren för denna fråga.

Figur 2. Andel elever som hade velat att deras skola deltog i skolvalet (N=614)

Tabell 6. Andel elever som hade velat att deras skola deltog i skolvalet, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Ja	37%	26%	23%
Nej	13%	26%	32%
Vet inte	50%	48%	45%
Antal svar (N)	234	310	44

Tabell 7. Andel elever som hade velat att deras skola deltog i skolvalet, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	40%	30%	37%	16%
Nej	15%	25%	8%	38%
Vet inte	45%	46%	55%	47%
Antal svar (N)	182	241	18	33

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 8. Andel elever som hade velat att deras skola deltog i skolvalet, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	36%	28%	38%	24%
Nej	12%	26%	13%	26%
Vet inte	51%	46%	49%	50%
Antal svar (N)	147	194	87	116

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 9. Andel elever som hade velat att deras skola deltog i skolvalet, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Ja	19%	31%	24%	31%
Nej	43%	19%	27%	21%
Vet inte	38%	50%	49%	48%
Antal svar (N)	75	538	125	488

Tabell 10. Andel elever som hade velat att deras skola deltog i skolvalet, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

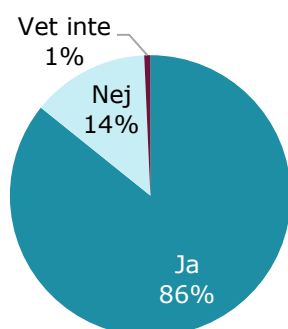
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	40%	26%	30%	29%
Nej	13%	25%	12%	28%
Vet inte	47%	49%	57%	43%
Antal svar (N)	165	237	66	66

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Röstade du i skolvalet?

De elever som uppgett att det anordnades ett skolval på sin skola har fått besvara om de själva röstade i skolvalet. Nedan presenteras svaren för denna fråga.

Figur 3. Andel elever som röstade i skolvalet (N=8 365)

Tabell 11. Andel elever som röstade i skolvalet, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Ja	85%	87%	83%
Nej	14%	13%	15%
Vet inte	1%	1%	3%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 12. Andel elever som röstade i skolvalet, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	85%	87%	87%	86%
Nej	14%	12%	13%	14%
Vet inte	1%	1%	0%	0%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Tabell 13. Andel elever som röstade i skolvalet, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	86%	88%	85%	85%
Nej	13%	12%	15%	14%
Vet inte	1%	1%	0%	1%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 14. Andel elever som röstade i skolvalet, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Ja	79%	86%	80%	87%
Nej	18%	13%	19%	13%
Vet inte	4%	1%	1%	1%
Antal svar (N)	243	8 120	772	7 591

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 15. Andel elever som röstade i skolvalet, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

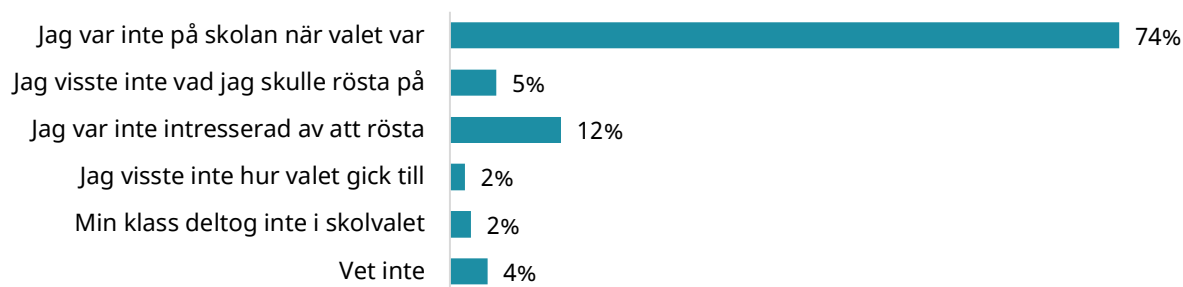
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	85%	87%	85%	86%
Nej	14%	13%	13%	13%
Vet inte	1%	1%	2%	1%
Antal svar (N)	3 661	3 354	524	473

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Varför röstade du inte i skolvalet?

De 14 procent av elever som hade skolval på sin skola, men som angett att de *inte* röstade i skolvalet, har fått en följdfråga om anledningen till att de inte röstade. Nedan presenteras svaren för denna fråga.

Figur 4. Anledningen till att elever inte röstade i skolvalet (N=1 113)

Tabell 16. Anledningen till att elever inte röstade i skolvalet, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Jag var inte på skolan när valet var	78%	71%	52%
Jag visste inte vad jag skulle rösta på	6%	4%	4%
Jag var inte intresserad av att rösta	10%	14%	22%
Jag visste inte hur valet gick till	1%	1%	4%
Min klass deltog inte i skolvalet	1%	4%	4%
Vet inte	3%	5%	13%
Antal svar (N)	585	479	23

Tabell 17. Anledningen till att elever inte röstade i skolvalet, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Jag var inte på skolan när valet var	80%	75%	77%	62%
Jag visste inte vad jag skulle rösta på	6%	4%	6%	4%
Jag var inte intresserad av att rösta	9%	13%	13%	19%
Jag visste inte hur valet gick till	1%	1%	2%	2%
Min klass deltog inte i skolvalet	1%	1%	0%	11%
Vet inte	3%	6%	3%	2%
Antal svar (N)	467	376	80	68

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 18. Anledningen till att elever inte röstade i skolvalet, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Jag var inte på skolan när valet var	83%	82%	75%	62%
Jag visste inte vad jag skulle rösta på	5%	6%	7%	3%
Jag var inte intresserad av att rösta	10%	5%	10%	22%
Jag visste inte hur valet gick till	0%	1%	3%	2%
Min klass deltog inte i skolvalet	0%	1%	2%	6%
Vet inte	2%	5%	3%	5%
Antal svar (N)	305	279	280	200

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 19. Anledningen till att elever inte röstade i skolvalet uppdelat, på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Jag var inte på skolan när valet var	51%	75%	56%	78%
Jag visste inte vad jag skulle rösta på	7%	5%	7%	5%
Jag var inte intresserad av att rösta	31%	12%	23%	11%
Jag visste inte hur valet gick till	2%	2%	3%	1%
Min klass deltog inte i skolvalet	0%	2%	1%	3%
Vet inte	9%	4%	12%	3%
Antal svar (N)	39	1 073	156	956

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 20. Anledningen till att elever inte röstade i skolvalet, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

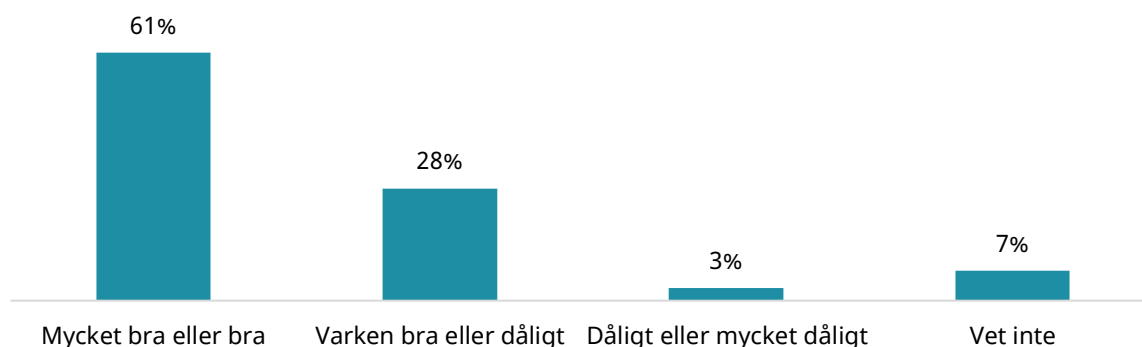
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Jag var inte på skolan när valet var	81%	75%	60%	48%
Jag visste inte vad jag skulle rösta på	5%	3%	13%	11%
Jag var inte intresserad av att rösta	9%	13%	20%	22%
Jag visste inte hur valet gick till	1%	1%	1%	6%
Min klass deltog inte i skolvalet	1%	3%	1%	6%
Vet inte	3%	5%	4%	7%
Antal svar (N)	515	418	68	58

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Vad tyckte du om skolvalet?

De resterande 86 procent av elever som hade skolval som röstade i skolvalet har fått besvara vad de tyckte om skolvalet. Nedan presenteras svaren för denna fråga. Vi har slagit ihop några av alternativen, för att förenkla redovisningen av svaren.

Figur 5. Vad elever tyckte om skolvalet (N=8 365)

Tabell 21. Vad elever tyckte om skolvalet, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Mycket bra eller bra	62%	62%	46%
Varken bra eller dåligt	28%	27%	30%
Dåligt eller mycket dåligt	2%	4%	11%
Vet inte	8%	7%	13%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Tabell 22. Vad elever tyckte om skolvalet, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Mycket bra eller bra	60%	62%	68%	64%
Varken bra eller dåligt	29%	27%	24%	26%
Dåligt eller mycket dåligt	2%	3%	2%	5%
Vet inte	8%	7%	5%	5%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 23. Vad elever tyckte om skolvalet, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Mycket bra eller bra	60%	60%	65%	64%
Varken bra eller dåligt	29%	27%	27%	28%
Dåligt eller mycket dåligt	2%	4%	2%	3%
Vet inte	9%	8%	7%	5%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 24. Vad elever tyckte om skolvalet, uppdelat på kön och om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Mycket bra eller bra	56%	62%	48%	63%
Varken bra eller dåligt	19%	28%	36%	27%
Dåligt eller mycket dåligt	8%	3%	5%	3%
Vet inte	16%	7%	11%	7%
Antal svar (N)	243	8 120	772	7 591

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 25. Vad elever tyckte om skolvalet, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Mycket bra eller bra	62%	62%	65%	61%
Varken bra eller dåligt	29%	28%	22%	25%
Dåligt eller mycket dåligt	2%	4%	3%	3%
Vet inte	7%	6%	10%	10%
Antal svar (N)	3 661	3 354	524	473

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Lärande av skolvalet

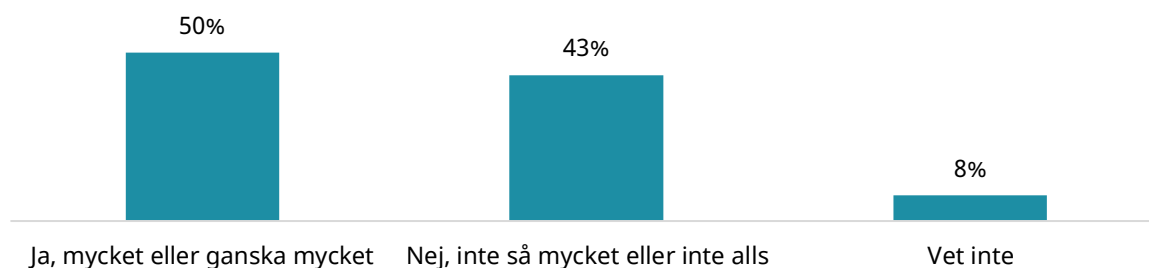
I detta avsnitt presenteras enkätsvar för frågor som rör lärande av Skolval 2022. Avsnittet täcker frågor om eleverna vet mer om politik och demokrati för att de hade skolval. Svar på påståendet om eleverna lärt sig mer om hur det går till att rösta och om de politiska partierna till följd av skolvalet och om de har bättre koll på hur de kan vara delaktiga i vår demokrati och politik redovisas även.

Dessa frågor har endast de elever som uppgett att de hade skolval på sin skola fått besvara. Både elever som röstat och inte röstat i skolvalet ingår i urvalet.

Vet du mer om politik och demokrati för att ni hade skolval på din skola?

Nedan presenteras svaren för frågan om eleven vet mer om politik och demokrati för att de hade skolval på sin skola. Vi har slagit ihop några av alternativen, för att förenkla redovisningen av svaren.

Figur 6. Om elever lärt sig mer om politik och demokrati för att de hade skolval på skolan (N=8 365)

Not: Figuren summerar alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 26. Om elever lärt sig mer om politik och demokrati för att de hade skolval på skolan, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Ja, mycket eller ganska mycket	51%	49%	37%
Nej, inte så mycket eller inte alls	41%	44%	49%
Vet inte	7%	7%	13%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 27. Om elever lärt sig mer om politik och demokrati för att de hade skolval på skolan, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja, mycket eller ganska mycket	50%	48%	58%	52%
Nej, inte så mycket eller inte alls	43%	45%	38%	41%
Vet inte	7%	7%	5%	7%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 28. Om elever lärt sig mer om politik och demokrati för att de hade skolval på skolan, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja, mycket eller ganska mycket	57%	54%	46%	44%
Nej, inte så mycket eller inte alls	34%	38%	49%	51%
Vet inte	9%	9%	5%	6%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 29. Om elever lärt sig mer om politik och demokrati för att de hade skolval på skolan, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Ja, mycket eller ganska mycket	53%	50%	36%	51%
Nej, inte så mycket eller inte alls	32%	43%	52%	42%
Vet inte	16%	7%	12%	7%
Antal svar (N)	243	8 120	772	7 591

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 30. Om elever lärt sig mer om politik och demokrati för att de hade skolval på skolan, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

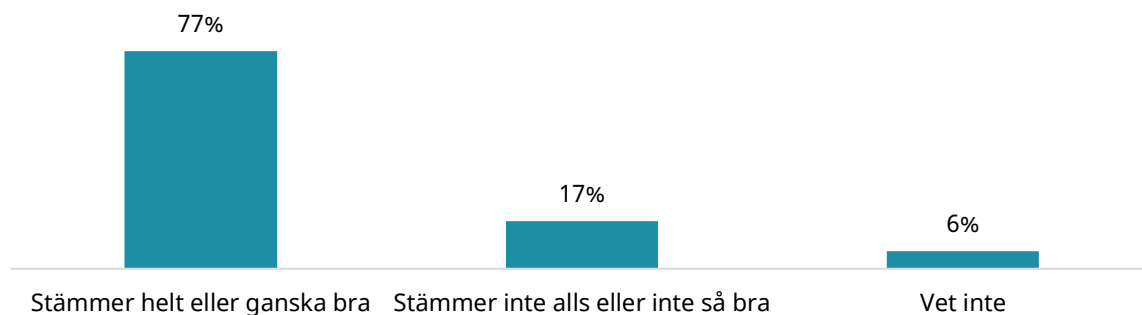
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja, mycket eller ganska mycket	51%	48%	57%	55%
Nej, inte så mycket eller inte alls	43%	45%	32%	37%
Vet inte	7%	7%	10%	8%
Antal svar (N)	3 661	3 354	524	473

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om hur det går till att rösta

Nedan presenteras svaren för påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om hur det går till att rösta". Vi har slagit ihop några av alternativen, för att förenkla redovisningen av svaren.

Figur 7. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om hur det går till att rösta" (N=8 365)

Tabell 31. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om hur det går till att rösta", uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Stämmer helt eller ganska bra	81%	74%	60%
Stämmer inte alls eller inte så bra	13%	19%	32%
Vet inte	5%	7%	8%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 32. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om hur det går till att rösta", uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Stämmer helt eller ganska bra	80%	74%	84%	75%
Stämmer inte alls eller inte så bra	14%	20%	11%	18%
Vet inte	5%	6%	4%	6%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 33. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om hur det går till att rösta", uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Stämmer helt eller ganska bra	84%	78%	78%	70%
Stämmer inte alls eller inte så bra	10%	15%	16%	23%
Vet inte	6%	7%	5%	6%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 34. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om hur det går till att rösta", uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Stämmer helt eller ganska bra	72%	77%	67%	78%
Stämmer inte alls eller inte så bra	12%	17%	22%	16%
Vet inte	17%	6%	10%	6%
Antal svar (N)	243	8 120	772	7 591

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 35. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om hur det går till att rösta", uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

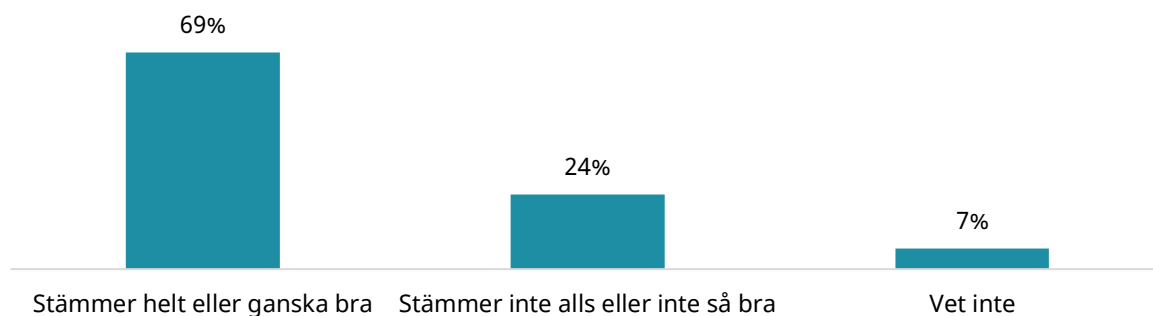
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Stämmer helt eller ganska bra	81%	74%	81%	76%
Stämmer inte alls eller inte så bra	14%	20%	10%	15%
Vet inte	5%	6%	9%	9%
Antal svar (N)	3 661	3 354	524	473

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om de svenska partierna

Nedan presenteras svaren för påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om de svenska partierna". Vi har slagit ihop några av alternativen, för att förenkla redovisningen av svaren.

Figur 8. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om de svenska partierna" (N=8 365)

Tabell 36. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om de svenska partierna", uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Stämmer helt eller ganska bra	72%	67%	56%
Stämmer inte alls eller inte så bra	22%	26%	39%
Vet inte	6%	7%	6%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 37. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om de svenska partierna", uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Stämmer helt eller ganska bra	73%	68%	72%	67%
Stämmer inte alls eller inte så bra	21%	25%	23%	27%
Vet inte	5%	6%	4%	6%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 38. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om de svenska partierna", uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Stämmer helt eller ganska bra	79%	75%	66%	60%
Stämmer inte alls eller inte så bra	15%	18%	29%	33%
Vet inte	6%	7%	6%	7%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 39. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om de svenska partierna", uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Stämmer helt eller ganska bra	65%	70%	56%	71%
Stämmer inte alls eller inte så bra	18%	24%	33%	23%
Vet inte	16%	7%	11%	6%
Antal svar (N)	243	8 120	772	7 591

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 40. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag lärt mig mer om de svenska partierna", uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

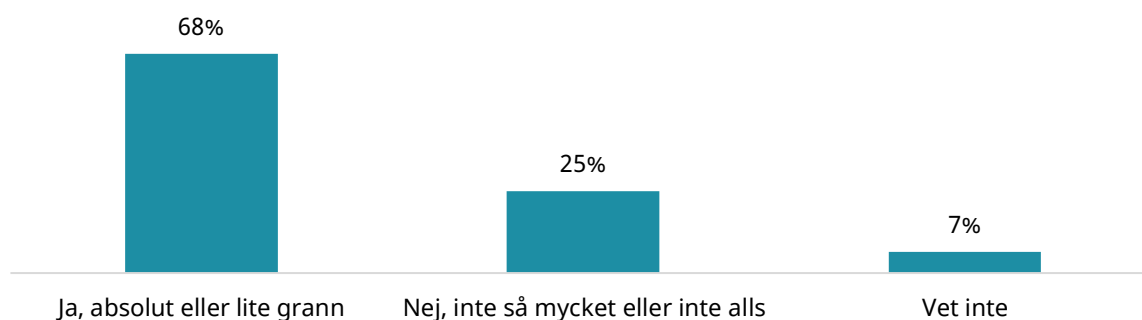
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Stämmer helt eller ganska bra	72%	67%	76%	70%
Stämmer inte alls eller inte så bra	23%	26%	15%	21%
Vet inte	5%	7%	10%	9%
Antal svar (N)	3 661	3 354	524	473

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Har du bättre koll på hur du kan vara delaktig i vår demokrati och politik efter skolvalet?

Nedan presenteras svaren för frågan om eleverna har bättre koll på hur man kan vara delaktig i vår demokrati och politik efter skolvalet. Vi har slagit ihop några av alternativen, för att förenkla redovisningen av svaren.

Figur 9. Om eleverna har bättre koll på hur de kan vara delaktiga i vår demokrati och politik efter skolvalet (N=8 365)

Tabell 41. Om eleverna har bättre koll på hur de kan vara delaktiga i vår demokrati och politik efter skolvalet, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Ja, absolut eller lite grann	68%	69%	51%
Nej, inte så mycket eller inte alls	26%	24%	39%
Vet inte	6%	7%	10%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Tabell 42. Om eleverna har bättre koll på hur de kan vara delaktiga i vår demokrati och politik efter skolvalet, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja, absolut eller lite grann	68%	69%	72%	69%
Nej, inte så mycket eller inte alls	26%	24%	24%	25%
Vet inte	6%	6%	4%	6%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 43. Om eleverna har bättre koll på hur de kan vara delaktiga i vår demokrati och politik efter skolvalet, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja, absolut eller lite grann	70%	71%	67%	67%
Nej, inte så mycket eller inte alls	22%	21%	29%	28%
Vet inte	8%	8%	4%	5%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Tabell 44. Om eleverna har bättre koll på hur de kan vara delaktiga i vår demokrati och politik efter skolvalet, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Ja, absolut eller lite grann	60%	68%	61%	69%
Nej, inte så mycket eller inte alls	25%	25%	27%	25%
Vet inte	15%	6%	11%	6%
Antal svar (N)	243	8 120	772	7 591

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 45. Om eleverna har bättre koll på hur de kan vara delaktiga i vår demokrati och politik efter skolvalet, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja, absolut eller lite grann	67%	69%	75%	70%
Nej, inte så mycket eller inte alls	27%	25%	16%	22%
Vet inte	6%	6%	9%	8%
Antal svar (N)	3 661	3 354	524	473

Engagemang och intresse

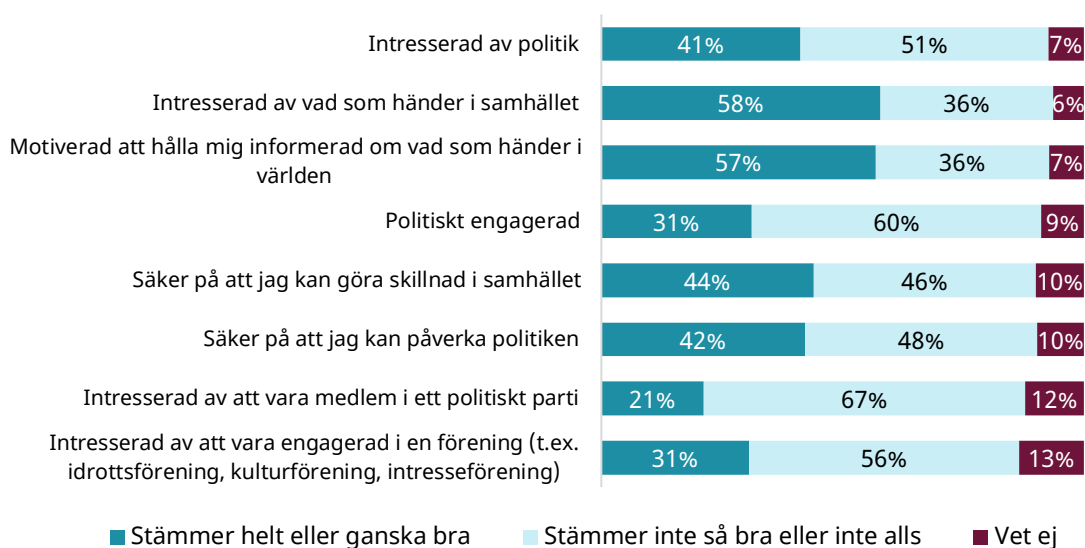
I detta avsnitt presenteras enkätsvar för frågor som rör ökat engagemang och intresse till följd av skolvalet. Frågor inkluderar hur engagerade och intresserade elever blivit av exempelvis politik, vad som händer i samhället och av att bli medlem i ett politiskt parti, till följd av skolvalet. Svar på frågor om eleven kommer att rösta i nästa val på nationell nivå, och om motivationen för att göra detta har ändrats i och med skolvalet.

Dessa frågor har endast de elever som uppgett att de hade skolval på sin skola fått besvara. Både elever som röstat och inte röstat i skolvalet ingår i urvalet.

Genom att delta i skolvalet har jag blivit mer engagerad och intresserad

Nedan presenteras svaren för påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag blivit mer..." och sedan olika påståenden. Vi har slagit ihop några av alternativen, för att förenkla redovisningen av svaren. I tabellerna för denna fråga redovisas endast andelen som svarat "Stämmer helt" eller "Stämmer ganska bra".

Figur 10. Svar på påståendet "Genom att delta i skolvalet har jag blivit mer..." (N=8 365)

Tabell 46. Andel som svarat "Stämmer helt eller ganska bra" på om de genom att delta i skolvalet blivit mer..., uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Intresserad av politik	41%	42%	37%
Intresserad av vad som händer i samhället	60%	57%	46%
Motiverad att hålla mig informerad om vad som händer i världen	60%	55%	47%
Politiskt engagerad	30%	33%	33%
Säker på att jag kan göra skillnad i samhället	44%	44%	37%
Säker på att jag kan påverka politiken	43%	42%	32%
Intresserad av att vara medlem i ett politiskt parti	19%	23%	28%
Intresserad av att vara engagerad i en förening	29%	33%	30%
<i>Antal svar (N)</i>	4 213	3 862	158

Tabell 47. Andel som svarat "Stämmer helt eller ganska bra" på om de genom att delta i skolvalet blivit mer..., uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Intresserad av politik	38%	40%	50%	51%
Intresserad av vad som händer i samhället	59%	56%	64%	63%
Motiverad att hålla mig informerad om vad som händer i världen	59%	54%	64%	59%
Politiskt engagerad	28%	32%	35%	38%
Säker på att jag kan göra skillnad i samhället	44%	45%	46%	47%
Säker på att jag kan påverka politiken	42%	42%	47%	47%
Intresserad av att vara medlem i ett politiskt parti	17%	23%	24%	25%
Intresserad av att vara engagerad i en förening	29%	33%	29%	33%
<i>Antal svar (N)</i>	3 393	3 110	616	556

Tabell 48. Andel som svarat "Stämmer helt eller ganska bra" på om de genom att delta i skolvalet blivit mer..., uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Intresserad av politik	37%	39%	46%	45%
Intresserad av vad som händer i samhället	58%	57%	62%	57%
Motiverad att hålla mig informerad om vad som händer i världen	58%	56%	61%	54%
Politiskt engagerad	26%	31%	33%	34%
Säker på att jag kan göra skillnad i samhället	43%	44%	46%	44%
Säker på att jag kan påverka politiken	41%	42%	45%	43%
Intresserad av att vara medlem i ett politiskt parti	18%	23%	21%	23%
Intresserad av att vara engagerad i en förening	33%	37%	24%	29%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Tabell 49. Andel som svarat "Stämmer helt eller ganska bra" på om de genom att delta i skolvalet blivit mer..., uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Intresserad av politik	46%	41%	32%	43%
Intresserad av vad som händer i samhället	55%	58%	52%	59%
Motiverad att hålla mig informerad om vad som händer i världen	54%	57%	49%	58%
Politiskt engagerad	40%	31%	28%	32%
Säker på att jag kan göra skillnad i samhället	46%	44%	40%	44%
Säker på att jag kan påverka politiken	43%	42%	36%	43%
Intresserad av att vara medlem i ett politiskt parti	35%	21%	19%	22%
Intresserad av att vara engagerad i en förening	38%	30%	26%	31%
Antal svar (N)	204	8 120	772	7 591

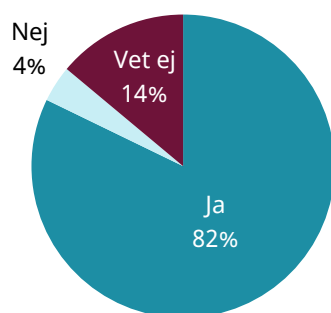
Tabell 50. Anledningen till att elever inte röstade i skolvalet uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Intresserad av politik	41%	42%	44%	43%
Intresserad av vad som händer i samhället	59%	56%	63%	60%
Motiverad att hålla mig informerad om vad som händer i världen	59%	54%	63%	59%
Politiskt engagerad	29%	32%	34%	39%
Säker på att jag kan göra skillnad i samhället	43%	43%	52%	51%
Säker på att jag kan påverka politiken	42%	42%	47%	47%
Intresserad av att vara medlem i ett politiskt parti	18%	22%	28%	30%
Intresserad av att vara engagerad i en förening	28%	32%	33%	40%
Antal svar (N)	3 661	3 354	524	473

Kommer du att rösta i nästa val på nationell nivå när du får göra det?

Elever har fått besvara om de kommer rösta i nästa val på nationell nivå, det vill säga i riksdagsval eller Europaparlamentsval. I figuren nedan presenteras detta.

Figur 11. Andel elever som kommer att rösta i nästa nationella val de kan rösta i (N=8 365)

Tabell 51. Andel elever som kommer att rösta i nästa nationella val, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Ja	84%	81%	70%
Nej	3%	5%	9%
Vet ej	13%	14%	21%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Tabell 52. Andel elever som kommer att rösta i nästa nationella val, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	84%	81%	87%	84%
Nej	3%	4%	2%	5%
Vet ej	13%	15%	11%	11%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Tabell 53. Andel elever som kommer att rösta i nästa nationella val, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	77%	75%	91%	87%
Nej	4%	6%	1%	4%
Vet ej	18%	19%	7%	9%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 54. Andel elever som kommer att rösta i nästa nationella val, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Ja	64%	83%	79%	82%
Nej	12%	4%	6%	4%
Vet ej	24%	14%	14%	14%
Antal svar (N)	204	8 120	772	7 591

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

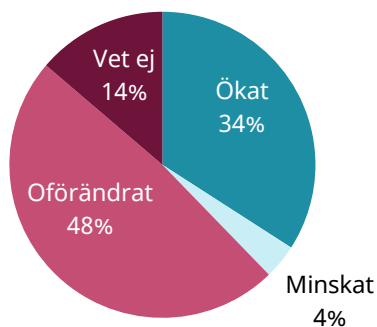
Tabell 55. Andel elever som kommer att rösta i nästa nationella val, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	96%	94%	89%	88%
Nej	2%	2%	3%	6%
Vet ej	2%	4%	8%	6%
Antal svar (N)	3 826	3 591	590	539

Hur har din motivation att rösta i nästa val på nationell nivå förändrats genom att delta i skolvalet?

Huruvida motivationen att rösta i nästa val på nationell nivå har *förändrats* av att delta i skolvalet presenteras nedan.

Figur 12. Hur motivationen att rösta i nästa val på nationell nivå har förändrats genom att delta i skolvalet (N=8 365)

Tabell 56. Hur motivationen att rösta i nästa val på nationell nivå har förändrats genom att delta i skolvalet, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Ökat	35%	34%	22%
Minskat	2%	5%	8%
Oförändrat	49%	47%	55%
Vet ej	14%	13%	16%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Tabell 57. Hur motivationen att rösta i nästa val på nationell nivå har förändrats genom att delta i skolvalet, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ökat	34%	34%	40%	36%
Minskat	2%	5%	2%	4%
Oförändrat	50%	47%	48%	50%
Vet ej	14%	14%	10%	9%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Tabell 58. Hur motivationen att rösta i nästa val på nationell nivå har förändrats genom att delta i skolvalet, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ökat	36%	36%	34%	32%
Minskat	3%	6%	2%	4%
Oförändrat	41%	38%	57%	57%
Vet ej	20%	19%	7%	7%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Tabell 59. Hur motivationen att rösta i nästa val på nationell nivå har förändrats genom att delta i skolvalet, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Ökat	38%	34%	30%	34%
Minskat	12%	3%	4%	4%
Oförändrat	25%	49%	50%	48%
Vet ej	24%	13%	15%	13%
Antal svar (N)	203	8 120	772	7 591

Tabell 60. Hur motivationen att rösta i nästa val på nationell nivå har förändrats genom att delta i skolvalet, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ökat	34%	33%	39%	38%
Minskat	2%	5%	6%	7%
Oförändrat	52%	50%	28%	32%
Vet ej	12%	12%	26%	24%
Antal svar (N)	243	8 120	772	7 591

Val av parti och källa för information

I följande avsnitt redovisas svar för frågor som rör dels val av politiskt parti, dels var elever får information om politik. Frågorna inkluderar vilken betydelse olika sakområden hade för val av parti i samband med skolvalet och varifrån elever främst får information om hur man röstar och om politik. Slutligen redovisas andel elever som såg valvakan som MUCF anordnade för att presentera skolvalsresultatet den 12 september.

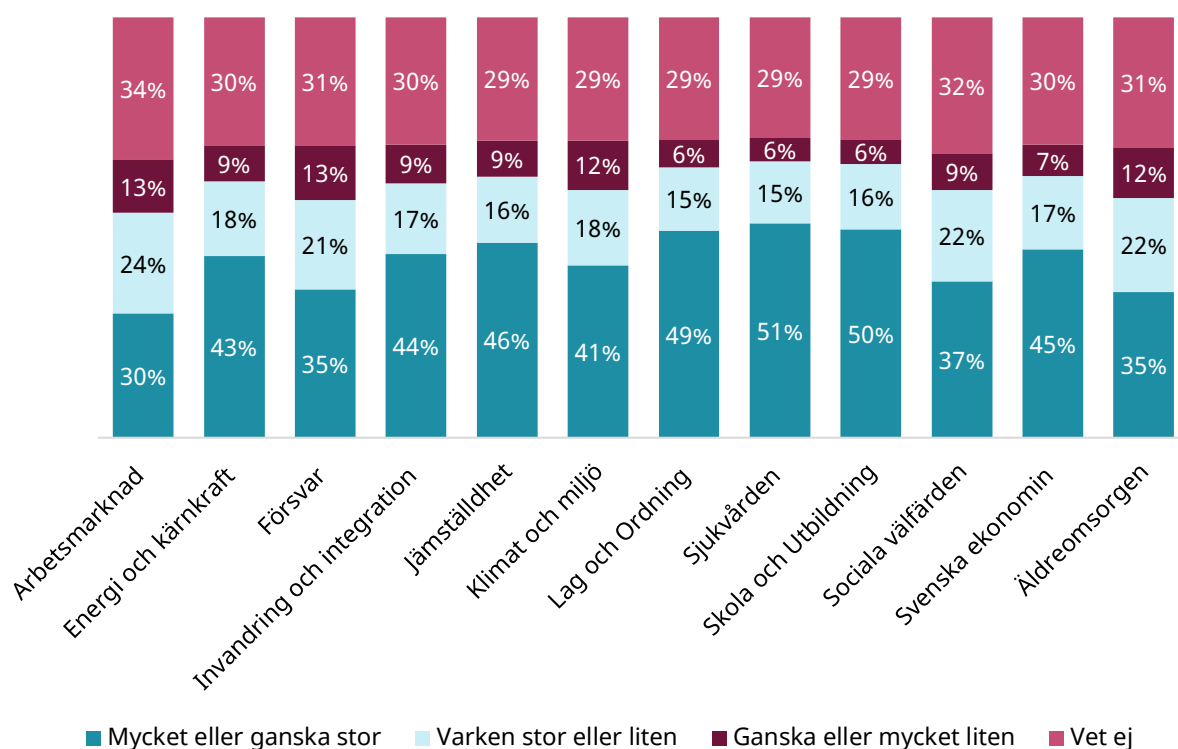
Samtliga frågor i detta avsnitt har endast de elever som uppgett att de hade skolval på sin skola fått besvara. Både elever som röstat och inte röstat i skolvalet ingår i urvalet.

Vilken betydelse olika områden hade för valet av parti i samband med Skolval 2022

Nedan presenteras vilken påverkan som olika sakområden hade på elevens val av parti i samband med Skolval 2022. Vi har slagit ihop några av alternativen, för att förenkla redovisningen av svaren.

I tabellerna för denna fråga redovisas endast andelen som svarat "Mycket stor" eller "Ganska stor".

Figur 13. Vilken betydelse olika områden hade för valet av parti i samband med Skolval 2022 (N=8 365)

Tabell 61. Andel som svarat "Mycket stor" eller "Ganska stor" på vilken betydelse följande områden hade för valet av parti, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Arbetsmarknad	24%	35%	25%
Energi och kärnkraft	37%	50%	33%
Försvar	30%	41%	30%
Invandring och integration	43%	45%	37%
Jämställdhet	55%	38%	51%
Klimat och miljö	46%	37%	45%
Lag och Ordning	48%	52%	32%
Sjukvården	53%	50%	42%
Skola och Utbildning	52%	48%	38%
Sociala välfärden	38%	37%	36%
Svenska ekonomin	40%	51%	32%
Äldreomsorgen	35%	35%	27%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Tabell 62. Andel som svarat "Mycket stor" eller "Ganska stor" på vilken betydelse följande områden hade för valet av parti, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Arbetsmarknad	23%	35%	27%	38%
Energi och kärnkraft	36%	49%	44%	54%
Försvar	30%	41%	32%	44%
Invandring och integration	40%	44%	51%	51%
Jämställdhet	54%	37%	61%	42%
Klimat och miljö	44%	36%	52%	42%
Lag och Ordning	47%	52%	54%	53%
Sjukvården	52%	49%	58%	55%
Skola och Utbildning	51%	47%	57%	51%
Sociala välfärden	37%	37%	43%	40%
Svenska ekonomin	40%	50%	43%	56%
Äldreomsorgen	35%	35%	35%	36%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Tabell 63. Andel som svarat "Mycket stor" eller "Ganska stor" på vilken betydelse följande områden hade för valet av parti, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Arbetsmarknad	21%	32%	27%	39%
Energi och kärnkraft	33%	44%	42%	56%
Försvar	31%	39%	29%	43%
Invandring och integration	37%	40%	48%	51%
Jämställdhet	50%	36%	61%	40%
Klimat och miljö	40%	34%	51%	40%
Lag och Ordning	45%	48%	52%	55%
Sjukvården	49%	46%	57%	53%
Skola och Utbildning	48%	45%	56%	51%
Sociala välfärden	31%	33%	44%	41%
Svenska ekonomin	40%	47%	40%	54%
Äldreomsorgen	35%	33%	34%	37%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Tabell 64. Andel som svarat "Mycket stor" eller "Ganska stor" på vilken betydelse följande områden hade för valet av parti, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Arbetsmarknad	32%	29%	33%	29%
Energi och kärnkraft	34%	43%	40%	44%
Försvar	31%	35%	37%	35%
Invandring och integration	35%	44%	41%	44%
Jämställdhet	36%	47%	37%	48%
Klimat och miljö	36%	41%	29%	43%
Lag och Ordning	36%	50%	44%	50%
Sjukvården	39%	51%	46%	52%
Skola och Utbildning	41%	50%	42%	50%
Sociala välfärden	32%	37%	31%	38%
Svenska ekonomin	32%	45%	42%	45%
Äldreomsorgen	33%	35%	36%	34%
Antal svar (N)	204	8 120	772	7 591

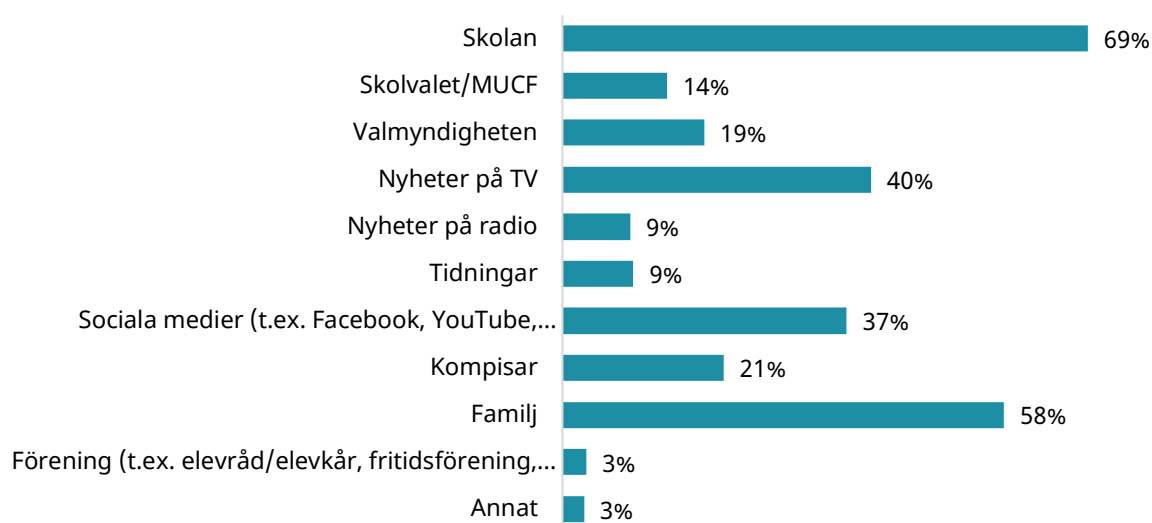
Tabell 65. Andel som svarat "Mycket stor" eller "Ganska stor" på vilken betydelse följande områden hade för valet av parti, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Arbetsmarknad	23%	35%	33%	40%
Energi och kärnkraft	37%	50%	41%	46%
Försvar	29%	41%	37%	40%
Invandring och integration	42%	46%	47%	43%
Jämställdhet	56%	37%	51%	42%
Klimat och miljö	45%	36%	49%	40%
Lag och Ordning	48%	52%	49%	45%
Sjukvården	53%	50%	55%	48%
Skola och Utbildning	52%	48%	54%	47%
Sociala välfärden	37%	36%	44%	42%
Svenska ekonomin	39%	51%	45%	48%
Äldreomsorgen	34%	35%	39%	34%
Antal svar (N)	3 661	3 354	524	473

Varifrån får du främst information om hur man röstar?

Nedan redovisas varifrån elever främst får information om hur man röstar. Eleverna har kunnat välja sina topp 5 källor (men det gick även bra att välja färre alternativ).

Figur 14. Varifrån elever främst information om hur man röstar (N=8 635)

Tabell 66. Varifrån elever främst information om hur man röstar, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Skolan	72%	66%	56%
Skolvalet/MUCF	14%	14%	17%
Valmyndigheten	18%	19%	16%
Nyheter på TV	40%	42%	28%
Nyheter på radio	7%	10%	13%
Tidningar	7%	11%	14%
Sociala medier (t.ex. Facebook, YouTube, Instagram, TikTok)	39%	35%	41%
Kompisar	21%	21%	25%
Familj	63%	53%	49%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår, fritidsförening, politisk förening)	3%	3%	6%
Annat	2%	4%	10%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 67. Varifrån elever främst information om hur man röstar, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Skolan	66%	56%	58%	57%
Skolvalet/MUCF	6%	7%	7%	7%
Valmyndigheten	11%	11%	14%	15%
Nyheter på TV	60%	58%	65%	63%
Nyheter på radio	15%	20%	21%	15%
Tidningar	17%	21%	25%	25%
Sociala medier (t.ex. Facebook, YouTube, Instagram, TikTok)	55%	47%	60%	54%
Kompisar	25%	26%	31%	34%
Familj	53%	45%	58%	47%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår, fritidsförening, politisk förening)	3%	3%	4%	6%
Annat	2%	4%	1%	3%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 68. Varifrån elever främst information om hur man röstar, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadiet		Gymnasiet	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Skolan	81%	73%	64%	59%
Skolvalet/MUCF	13%	14%	14%	14%
Valmyndigheten	9%	13%	27%	26%
Nyheter på TV	39%	41%	41%	43%
Nyheter på radio	7%	10%	7%	11%
Tidningar	6%	10%	9%	13%
Sociala medier (t.ex. Facebook, YouTube, Instagram, TikTok)	38%	33%	41%	38%
Kompisar	20%	19%	23%	23%
Familj	59%	48%	67%	58%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår, fritidsförening, politisk förening)	3%	3%	3%	4%
Annat	2%	5%	1%	3%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 69. Varifrån elever främst information om hur man röstar, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Skolan	65%	69%	56%	70%
Skolvalet/MUCF	12%	14%	10%	14%
Valmyndigheten	12%	19%	20%	18%
Nyheter på TV	28%	41%	40%	40%
Nyheter på radio	13%	9%	10%	9%
Tidningar	12%	9%	11%	9%
Sociala medier (t.ex. Facebook, YouTube, Instagram, TikTok)	24%	38%	38%	37%
Kompisar	17%	21%	23%	21%
Familj	28%	59%	54%	58%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår, fritidsförening, politisk förening)	2%	3%	3%	3%
Annat	9%	3%	3%	3%
Antal svar (N)	243	8 120	772	7 591

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 70. Varifrån elever främst information om hur man röstar, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

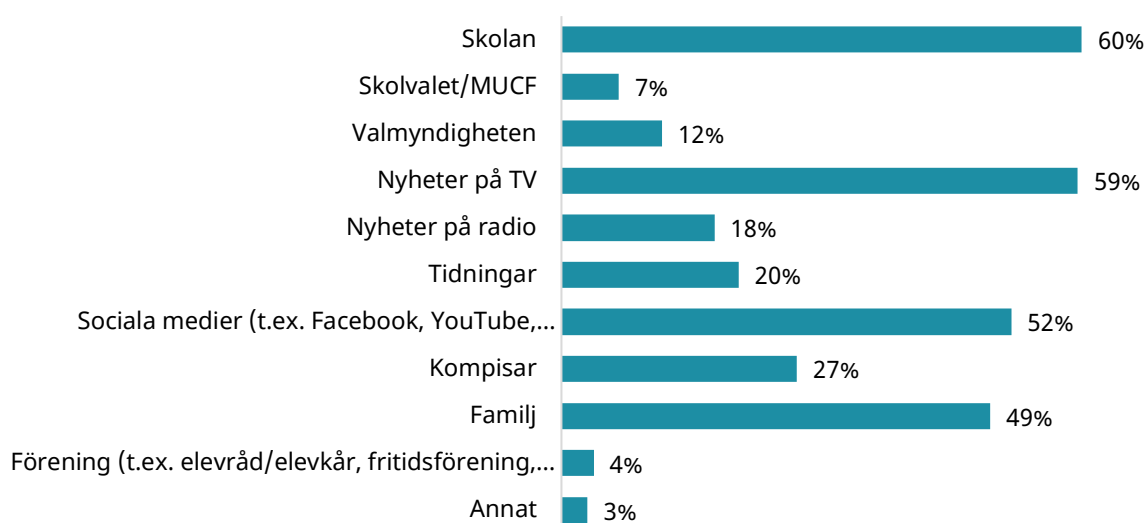
	Född i Sverige		Inte född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Skolan	71%	65%	81%	76%
Skolvalet/MUCF	13%	14%	17%	13%
Valmyndigheten	19%	20%	12%	17%
Nyheter på TV	41%	42%	36%	40%
Nyheter på radio	7%	11%	6%	9%
Tidningar	7%	11%	7%	10%
Sociala medier (t.ex. Facebook, YouTube, Instagram, TikTok)	39%	36%	40%	34%
Kompisar	21%	20%	26%	26%
Familj	66%	55%	47%	42%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår, fritidsförening, politisk förening)	3%	3%	5%	3%
Annat	2%	4%	2%	2%
Antal svar (N)	3 661	3 354	524	473

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Varifrån får du främst information om politik?

På liknande sätt som föregående fråga, har elever fått ange varifrån de främst får information om politik. Eleverna har kunnat välja sina topp 5 källor (men det gick även bra att välja färre alternativ).

Figur 15. Varifrån elever främst får information om politik (N=8 365)

Tabell 71. Varifrån elever främst får information om politik, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Skolan	63%	56%	47%
Skolvalet/MUCF	6%	7%	6%
Valmyndigheten	11%	12%	13%
Nyheter på TV	61%	59%	46%
Nyheter på radio	17%	18%	21%
Tidningar	19%	22%	23%
Sociala medier (t.ex. Facebook, YouTube, Instagram, TikTok)	56%	48%	42%
Kompisar	26%	28%	26%
Familj	54%	45%	36%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår, fritidsförening, politisk förening)	3%	4%	6%
Annat	2%	4%	12%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 72. Varifrån elever främst får information om politik, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Skolan	66%	56%	58%	57%
Skolvalet/MUCF	6%	7%	7%	7%
Valmyndigheten	11%	11%	14%	15%
Nyheter på TV	60%	58%	65%	63%
Nyheter på radio	15%	20%	21%	15%
Tidningar	17%	21%	25%	25%
Sociala medier (t.ex. Facebook, YouTube, Instagram, TikTok)	55%	47%	60%	54%
Kompisar	25%	26%	31%	34%
Familj	53%	45%	58%	47%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår, fritidsförening, politisk förening)	3%	3%	4%	6%
Annat	2%	4%	1%	3%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 73. Varifrån elever främst får information om politik, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadiet		Gymnasiet	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Skolan	73%	63%	54%	50%
Skolvalet/MUCF	8%	8%	5%	6%
Valmyndigheten	8%	10%	15%	14%
Nyheter på TV	53%	52%	69%	65%
Nyheter på radio	13%	17%	20%	20%
Tidningar	14%	17%	23%	27%
Sociala medier (t.ex. Facebook, YouTube, Instagram, TikTok)	46%	39%	66%	57%
Kompisar	20%	22%	33%	34%
Familj	50%	42%	58%	48%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår, fritidsförening, politisk förening)	3%	3%	4%	5%
Annat	2%	4%	1%	4%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 74. Varifrån elever främst får information om politik, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Skolan	65%	69%	48%	61%
Skolvalet/MUCF	12%	14%	7%	7%
Valmyndigheten	12%	19%	16%	11%
Nyheter på TV	28%	41%	56%	60%
Nyheter på radio	13%	9%	18%	18%
Tidningar	12%	9%	18%	21%
Sociala medier (t.ex. Facebook, YouTube, Instagram, TikTok)	24%	38%	50%	52%
Kompisar	17%	21%	25%	27%
Familj	28%	59%	43%	50%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår, fritidsförening, politisk förening)	2%	3%	4%	4%
Annat	9%	3%	4%	3%
Antal svar (N)	243	8 120	772	7 591

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 75. Varifrån elever främst får information om politik, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

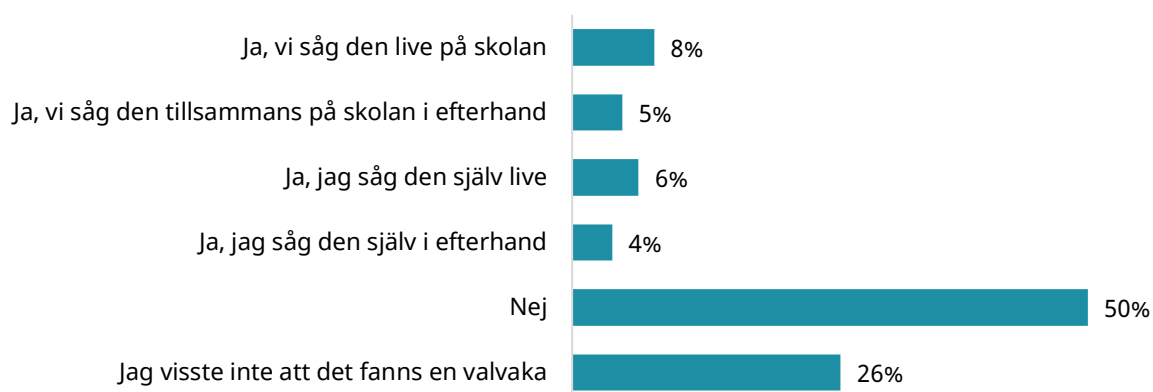
	Född i Sverige		Inte född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Skolan	62%	55%	72%	66%
Skolvalet/MUCF	6%	7%	10%	7%
Valmyndigheten	12%	12%	9%	9%
Nyheter på TV	63%	60%	45%	50%
Nyheter på radio	17%	19%	11%	13%
Tidningar	19%	22%	15%	21%
Sociala medier (t.ex. Facebook, YouTube, Instagram, TikTok)	57%	49%	52%	41%
Kompisar	26%	28%	25%	29%
Familj	56%	47%	42%	34%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår, fritidsförening, politisk förening)	3%	4%	5%	3%
Annat	2%	4%	2%	3%
Antal svar (N)	3 661	3 354	524	473

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Såg du valvakan som MUCF anordnade för att presentera skolvalsresultatet den 12 september?

När valresultatet från skolvalet presenterades anordnade MUCF en valvaka. Nedan presenteras svaren på om eleven såg denna valvaka.

Figur 16. Andel som såg valvakan som MUCF anordnade för att presentera skolvalsresultaten (N=8 365)

Tabell 76. Andel som såg valvakan som MUCF anordnade, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Ja, vi såg den live på skolan	7%	9%	7%
Ja, vi såg den tillsammans på skolan i efterhand	4%	6%	6%
Ja, jag såg den själv live	6%	7%	6%
Ja, jag såg den själv i efterhand	3%	4%	6%
Nej	52%	50%	37%
Jag visste inte att det fanns en valvaka	28%	24%	37%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 77. Andel som såg valvakan som MUCF anordnade, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal		Enskild	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja, vi såg den live på skolan	7%	9%	8%	10%
Ja, vi såg den tillsammans på skolan i efterhand	4%	6%	4%	5%
Ja, jag såg den själv live	5%	7%	7%	9%
Ja, jag såg den själv i efterhand	3%	5%	4%	4%
Nej	53%	49%	50%	51%
Jag visste inte att det fanns en valvaka	28%	24%	27%	22%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 78. Andel som såg valvakan som MUCF anordnade, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadiet		Gymnasiet	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja, vi såg den live på skolan	8%	9%	6%	8%
Ja, vi såg den tillsammans på skolan i efterhand	6%	7%	2%	5%
Ja, jag såg den själv live	6%	8%	5%	7%
Ja, jag såg den själv i efterhand	3%	5%	3%	4%
Nej	52%	49%	51%	51%
Jag visste inte att det fanns en valvaka	25%	23%	31%	25%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 79. Andel som såg valvakan som MUCF anordnade, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Ja, vi såg den live på skolan	15%	8%	8%	8%
Ja, vi såg den tillsammans på skolan i efterhand	10%	5%	5%	5%
Ja, jag såg den själv live	9%	6%	7%	6%
Ja, jag såg den själv i efterhand	6%	4%	4%	4%
Nej	43%	51%	57%	50%
Jag visste inte att det fanns en valvaka	18%	26%	19%	27%
Antal svar (N)	243	8 120	772	7 591

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 80. Andel som såg valvakan som MUCF anordnade, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

	Född i Sverige		Inte född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja, vi såg den live på skolan	7%	8%	10%	12%
Ja, vi såg den tillsammans på skolan i efterhand	3%	5%	8%	9%
Ja, jag såg den själv live	6%	7%	6%	9%
Ja, jag såg den själv i efterhand	3%	4%	5%	5%
Nej	53%	50%	45%	45%
Jag visste inte att det fanns en valvaka	28%	24%	26%	20%
Antal svar (N)	3 661	3 354	524	473

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Besök av politiska partier

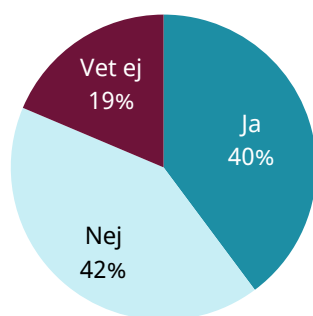
I detta avsnitt presenteras svar för frågor angående besök av politiska partier. Andel elever som uppgett att de haft besök av politiska partier på skolan presenteras, samt vilken typ av aktivitet som de politiska partierna deltog i. Slutligen redovisas om mötet med de politiska partierna gjorde eleven mer intresserad av politik, att bli medlem i ett politiskt parti eller av att diskutera politik.

Samtliga frågor i detta avsnitt har endast de elever som uppgett att de hade skolval på sin skola fått besvara. Både elever som röstat och inte röstat i skolvalet ingår i urvalet.

Har politiska partier besökt er skola?

Nedan presenteras andel elever som uppgett att de fått besök av politiska partier på skolan.

Figur 17. Andel elever som har fått besök av politiska partier (N=8 365)

Tabell 81. Andel elever som kommer fått besök av politiska partier, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Ja	39%	41%	36%
Nej	44%	39%	43%
Vet ej	17%	20%	21%
Antal svar (N)	4 213	3 862	158

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 82. Andel elever som kommer fått besök av politiska partier, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	41%	43%	35%	35%
Nej	41%	36%	54%	48%
Vet ej	18%	20%	11%	17%
Antal svar (N)	3 393	3 110	616	556

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 83. Andel elever som kommer fått besök av politiska partier, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	20%	22%	59%	60%
Nej	60%	53%	28%	25%
Vet ej	20%	25%	13%	15%
Antal svar (N)	2 383	2 402	1 830	1 460

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 84. Andel elever som kommer fått besök av politiska partier, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Ja	27%	40%	45%	39%
Nej	48%	41%	31%	43%
Vet ej	24%	18%	24%	18%
Antal svar (N)	243	8 120	772	7 591

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 85. Andel elever som kommer fått besök av politiska partier, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

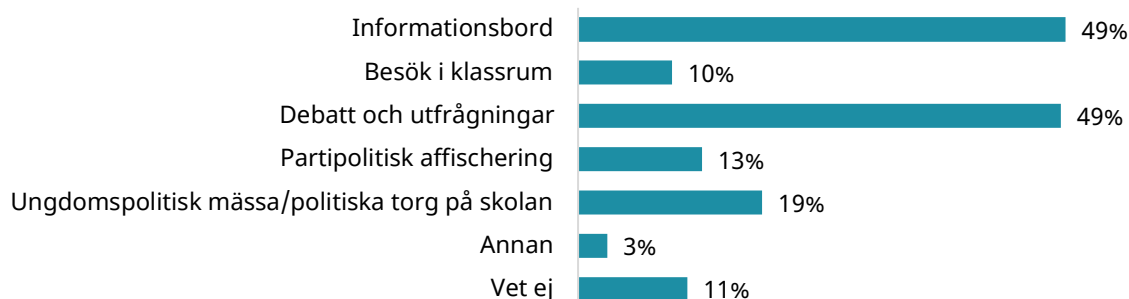
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	40%	41%	36%	41%
Nej	45%	40%	39%	36%
Vet ej	16%	19%	24%	23%
Antal svar (N)	3 661	3 354	524	473

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Vilken typ av aktivitet deltog partierna i?

De elever som uppgett att politiska partier besökte skolan har fått svara på vilka aktiviteter som de politiska partierna deltog i under besöket. Detta redovisas nedan.

Figur 18. Vilken typ av aktivitet som de deltog partierna deltog i (N=3 181)

Tabell 86. Vilken typ av aktivitet som de deltog partierna deltog i, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Informationsbord	46%	53%	40%
Besök i klassrum	9%	10%	12%
Debatt och utfrågningar	53%	46%	46%
Partipolitisk affischering	12%	14%	7%
Ungdomspolitisk mässas/politiska torg på skolan	21%	17%	23%
Annan	3%	3%	5%
Vet ej	11%	11%	7%
Antal svar (N)	1 627	1 462	57

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 87. Vilken typ av aktivitet som de deltog partierna deltog i, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal		Enskild	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Informationsbord	47%	54%	43%	51%
Besök i klassrum	9%	10%	9%	10%
Debatt och utfrågningar	50%	43%	59%	54%
Partipolitisk affischering	12%	14%	12%	12%
Ungdomspolitisk mässas/politiska torg på skolan	20%	17%	24%	14%
Annan	3%	3%	2%	2%
Vet ej	11%	12%	8%	9%
Antal svar (N)	1 365	1 225	199	172

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 88. Vilken typ av aktivitet som de deltog partierna deltog i, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Informationsbord	33%	42%	50%	57%
Besök i klassrum	15%	17%	7%	7%
Debatt och utfrågningar	37%	32%	58%	51%
Partipolitisk affischering	6%	9%	14%	15%
Ungdomspolitisk mäss/politiska torg på skolan	8%	7%	25%	20%
Annan	5%	3%	2%	3%
Vet ej	20%	18%	8%	9%
Antal svar (N)	464	533	1 163	929

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 89. Vilken typ av aktivitet som de deltog partierna deltog i, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Informationsbord	42%	49%	46%	50%
Besök i klassrum	25%	9%	11%	9%
Debatt och utfrågningar	28%	49%	37%	50%
Partipolitisk affischering	3%	13%	9%	13%
Ungdomspolitisk mäss/politiska torg på skolan	11%	19%	13%	19%
Annan	4%	3%	3%	3%
Vet ej	15%	11%	15%	10%
Antal svar (N)	64	3 117	380	2 801

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 90. Vilken typ av aktivitet som de deltog partierna deltog i, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

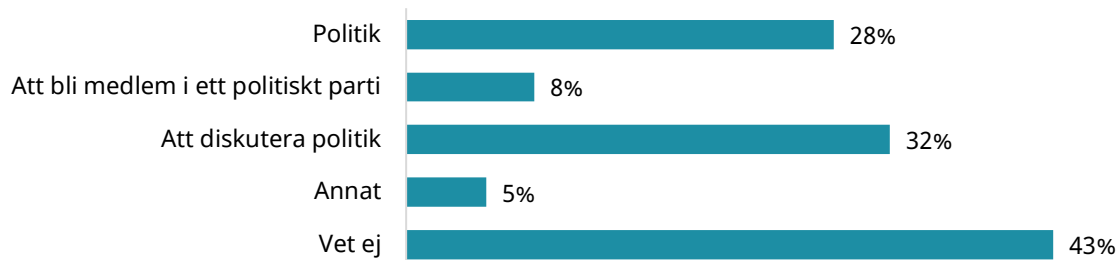
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Informationsbord	47%	54%	38%	47%
Besök i klassrum	8%	9%	14%	13%
Debatt och utfrågningar	54%	46%	42%	43%
Partipolitisk affischering	12%	14%	11%	11%
Ungdomspolitisk mässa/politiska torg på skolan	22%	18%	15%	8%
Annan	3%	3%	1%	2%
Vet ej	10%	10%	18%	18%
Antal svar (N)	1 425	1 272	190	182

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Mötet med partierna gjorde mig mer intresserad

De elever som svarat att politiska partier besökt skolan fick även besvara om detta har gjort eleverna mer intresserade av politik, att bli medlem i ett politiskt parti eller av att diskutera politik. Eleverna hade även möjlighet att välja flera alternativ. Svaren på detta redovisas nedan.

Figur 19. Svar på påståendet "Mötet med partierna gjorde mig mer intresserad av..." (N=3 181)

Tabell 91. Svar på påståendet "Mötet med partierna gjorde mig mer intresserad av...", uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Politik	27%	29%	32%
Att bli medlem i ett politiskt parti	8%	9%	21%
Att diskutera politik	35%	29%	28%
Annat	3%	7%	16%
Vet ej	44%	42%	35%
Antal svar (N)	1 627	1 462	57

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 92. Svar på påståendet "Mötet med partierna gjorde mig mer intresserad av...", uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal		Enskild	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Politik	27%	28%	31%	33%
Att bli medlem i ett politiskt parti	6%	9%	13%	10%
Att diskutera politik	36%	29%	34%	35%
Annat	4%	6%	2%	7%
Vet ej	44%	44%	44%	34%
Antal svar (N)	1 365	1 225	199	172

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 93. Svar på påståendet "Mötet med partierna gjorde mig mer intresserad av...", uppdelat på kön och årskurs

	Högstadiet		Gymnasiet	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Politik	24%	30%	28%	29%
Att bli medlem i ett politiskt parti	7%	8%	8%	9%
Att diskutera politik	27%	24%	38%	32%
Annat	4%	9%	3%	6%
Vet ej	51%	43%	41%	42%
Antal svar (N)	464	533	1 163	929

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 94. Svar på påståendet "Mötet med partierna gjorde mig mer intresserad av...", uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Politik	33%	28%	25%	29%
Att bli medlem i ett politiskt parti	15%	8%	5%	9%
Att diskutera politik	15%	32%	22%	34%
Annat	12%	5%	7%	5%
Vet ej	33%	43%	50%	42%
Antal svar (N)	64	3 117	380	2 801

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 95. Svar på påståendet "Mötet med partierna gjorde mig mer intresserad av...", uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Politik	47%	54%	38%	47%
Att bli medlem i ett politiskt parti	8%	9%	14%	13%
Att diskutera politik	54%	46%	42%	43%
Annat	12%	14%	11%	11%
Vet ej	22%	18%	15%	8%
Antal svar (N)	1 425	1 272	190	182

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Arrangemang av skolvalet

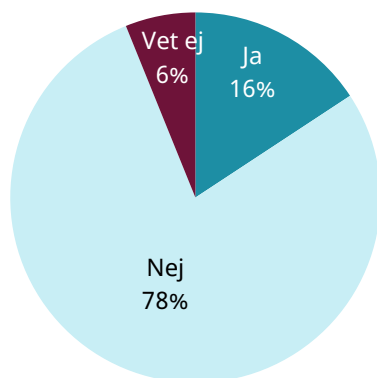
I detta avsnitt redovisas svar för frågor som handlar om arrangemang av skolvalet. Frågor inkluderar om eleven har varit med och arrangerat skolvalet och vad anledningen till detta i så fall var. Det redovisas även om skolvalet har arrangerats av elever och skolpersonal tillsammans och hur detta arbete i så fall fördelades. Hur skolvalsarbetet har fungerat, om elever har deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjudit och hur elever hållit sig uppdaterade om skolvalet presenteras även.

Dessa frågor har ställts i en andra del av enkäten, där elever innan de kom till denna del kunde välja om de ville svara på fler frågor eller lämna in enkäten. Frågorna om hur skolvalet arrangerats har endast besvarats av de elever som var med och arrangerade skolvalet. Frågorna om erfarenhetsträffar och hur elever hållit sig uppdaterade har besvarats av alla som valde att besvara del två av enkäten.

Har du varit med och arrangerat skolvalet på din skola?

Nedan presenteras andelen elever som varit med och arrangerat skolvalet på sin skola. Som figuren visar var det 16 procent av de som svarat på frågan som varit med och arrangerat skolvalet. Det bör dock noteras att denna fråga ställdes i en andra del av enkäten, där eleven kunde välja att svara på fler frågor eller lämna in enkäten. I enkäten uppmuntrades alla elever, och särskilt de som varit med och arrangerat skolvalet, att fortsätta svara på enkäten. Andelen elever som varit med och arrangerat skolvalet kan därför antas vara överrepresenterad i denna del av enkäten.

Figur 20. Andel elever som varit med och arrangerat skolval (N=3 063)

Tabell 96. Andel elever som varit med och arrangerat skolval, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Ja	16%	16%	11%
Nej	79%	78%	76%
Vet ej	5%	6%	13%
Antal svar (N)	1 624	1 323	71

Tabell 97. Andel elever som varit med och arrangerat skolval, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	15%	16%	21%	14%
Nej	80%	77%	77%	82%
Vet ej	6%	6%	2%	4%
Antal svar (N)	1272	1005	276	250

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 98. Andel elever som varit med och arrangerat skolval, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	18%	16%	14%	15%
Nej	74%	73%	84%	82%
Vet ej	8%	10%	2%	3%
Antal svar (N)	964	818	660	505

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 99. Andel elever som varit med och arrangerat skolval, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Ja	37%	15%	10%	16%
Nej	44%	79%	83%	78%
Vet ej	18%	6%	7%	6%
Antal svar (N)	72	2 991	243	2 820

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 100. Andel elever som varit med och arrangerat skolval, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte.

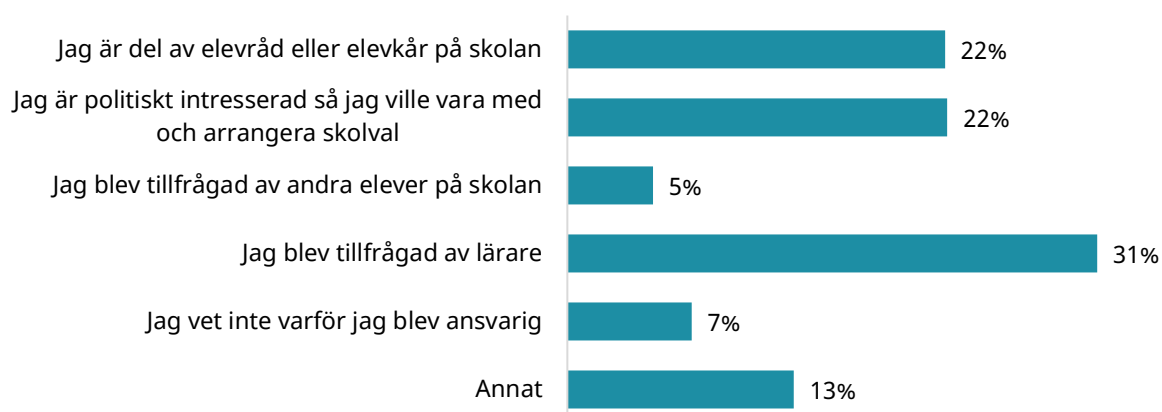
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	16%	15%	20%	26%
Nej	81%	80%	60%	60%
Vet ej	4%	6%	20%	14%
Antal svar (N)	1 454	1 192	159	119

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Varför var du med och arrangerade skolvalet på din skola?

De elever som svarat att de varit med och arrangerat skolvalet på sin skola har fått besvara vad anledningen till detta var. Nedan presenteras dessa svar.

Figur 21. Anledning till att elever som var med och arrangerade skolvalet valde att vara det (N=487)

Tabell 101. Anledning till att elever som var med och arrangerade skolvalet valde att vara det, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Jag är del av elevråd eller elevkår på skolan	16%	28%	25%
Jag är politiskt intresserad så jag ville vara med och arrangera skolval	22%	22%	25%
Jag blev tillfrågad av andra elever på skolan	4%	6%	0%
Jag blev tillfrågad av lärare	35%	26%	25%
Annat	16%	10%	13%
Jag vet inte varför jag blev ansvarig	7%	8%	13%
Antal svar (N)	259	214	8

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 102. Anledning till att elever som var med och arrangerade skolvalet valde att vara det, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Jag är del av elevråd eller elevkår på skolan	21%	27%	7%	35%
Jag är politiskt intresserad så jag ville vara med och arrangera skolval	18%	20%	30%	28%
Jag blev tillfrågad av andra elever på skolan	5%	5%	3%	5%
Jag blev tillfrågad av lärare	34%	28%	38%	20%
Annat	16%	12%	16%	5%
Jag vet inte varför jag blev ansvarig	6%	8%	8%	7%
Antal svar (N)	186	164	65	41

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 103. Anledning till att elever som var med och arrangerade skolvalet valde att vara det, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Jag är del av elevråd eller elevkår på skolan	17%	24%	14%	33%
Jag är politiskt intresserad så jag ville vara med och arrangera skolval	21%	24%	23%	20%
Jag blev tillfrågad av andra elever på skolan	5%	3%	3%	10%
Jag blev tillfrågad av lärare	37%	24%	33%	27%
Annat	10%	13%	25%	6%
Jag vet inte varför jag blev ansvarig	10%	11%	2%	4%
Antal svar (N)	165	133	94	81

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 104. Anledning till att elever som var med och arrangerade skolvalet valde att vara det, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Jag är del av elevråd eller elevkår på skolan	27%	22%	39%	21%
Jag är politiskt intresserad så jag ville vara med och arrangera skolval	20%	22%	24%	22%
Jag blev tillfrågad av andra elever på skolan	22%	4%	11%	5%
Jag blev tillfrågad av lärare	17%	32%	16%	32%
Annat	4%	14%	3%	14%
Jag vet inte varför jag blev ansvarig	11%	7%	7%	7%
Antal svar (N)	26	461	29	458

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 105. Anledning till att elever som var med och arrangerade skolvalet valde att vara det, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

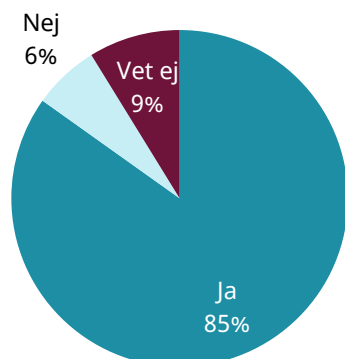
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Jag är del av elevråd eller elevkår på skolan	16%	27%	20%	37%
Jag är politiskt intresserad så jag ville vara med och arrangera skolval	23%	24%	14%	10%
Jag blev tillfrågad av andra elever på skolan	4%	3%	3%	23%
Jag blev tillfrågad av lärare	35%	27%	30%	16%
Annat	15%	11%	26%	6%
Jag vet inte varför jag blev ansvarig	6%	8%	8%	8%
Antal svar (N)	226	184	30	29

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Har skolvalet arrangerats av elever och skolpersonal tillsammans?

De elever som svarat att de varit med och arrangerat skolvalet på sin skola har fått besvara om skolvalet arrangerades av elever och skolpersonal tillsammans. Nedan presenteras dessa svar.

Figur 22. Andel av skolval som har arrangerats av elever och personal tillsammans (N=487)

Tabell 106. Andel av skolval som har arrangerats av elever och personal tillsammans, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annat könstillhörighet
Ja	87%	83%	75%
Nej	4%	9%	13%
Vet ej	9%	9%	13%
Antal svar (N)	259	214	8

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 107. Andel av skolval som har arrangerats av elever och personal tillsammans, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	88%	83%	88%	88%
Nej	2%	9%	8%	7%
Vet ej	10%	8%	4%	5%
Antal svar (N)	186	164	65	41

Tabell 108. Andel av skolval som har arrangerats av elever och personal tillsammans, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium (åk 7-9)		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	85%	77%	90%	89%
Nej	3%	12%	6%	5%
Vet ej	12%	11%	5%	6%
Antal svar (N)	165	133	94	81

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 109. Andel av skolval som har arrangerats av elever och personal tillsammans skolval, uppdelat på kön och om elever går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Ja	87%	85%	81%	85%
Nej	0%	7%	4%	7%
Vet ej	13%	9%	15%	8%
Antal svar (N)	26	461	29	458

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 110. Andel av skolval som har arrangerats av elever och personal tillsammans, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

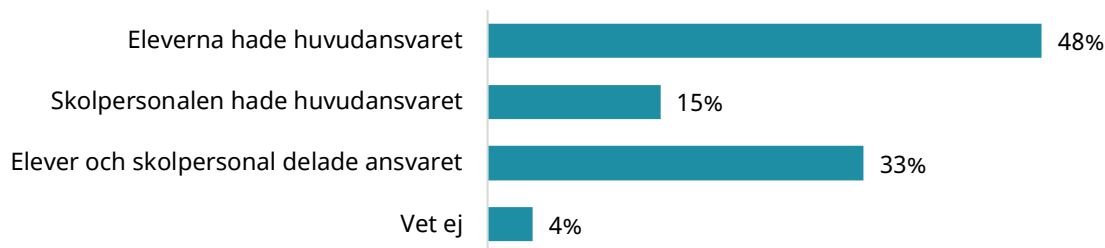
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja	90%	82%	67%	83%
Nej	3%	9%	12%	6%
Vet ej	7%	8%	21%	11%
Antal svar (N)	226	184	30	29

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Hur fördelade ni skolvalsarbetet?

Hur skolvalsarbetet fördelades mellan eleverna och skolpersonalen redovisas nedan. Denna fråga har de elever som uppgett att skolvalet arrangerades av elever och skolpersonal tillsammans fått svara på.

Figur 23. Hur skolvalsarbetet fördelades (N=409)

Tabell 111. Hur skolvalsarbetet fördelades, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Eleverna hade huvudansvaret	50%	47%	50%
Skolpersonalen hade huvudansvaret	12%	18%	33%
Elever och skolpersonal delade ansvaret	33%	33%	0%
Vet ej	5%	2%	17%
Antal svar (N)	226	172	6

Tabell 112. Hur skolvalsarbetet fördelades, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal		Enskild	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Eleverna hade huvudansvaret	47%	44%	53%	57%
Skolpersonalen hade huvudansvaret	12%	22%	11%	8%
Elever och skolpersonal delade ansvaret	34%	32%	33%	33%
Vet ej	7%	3%	3%	2%
Antal svar (N)	163	134	58	34

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 113. Hur skolvalsarbetet fördelades, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Eleverna hade huvudansvaret	44%	50%	58%	45%
Skolpersonalen hade huvudansvaret	15%	23%	9%	13%
Elever och skolpersonal delade ansvaret	35%	22%	30%	42%
Vet ej	6%	5%	4%	0%
Antal svar (N)	140	102	86	70

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 114. Hur skolvalsarbetet fördelades, uppdelat på eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Eleverna hade huvudansvaret	49%	48%	31%	49%
Skolpersonalen hade huvudansvaret	7%	16%	45%	13%
Elever och skolpersonal delade ansvaret	41%	32%	21%	34%
Vet ej	4%	4%	3%	4%
Antal svar (N)	22	387	24	385

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 115. Hur skolvalsarbetet fördelades, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

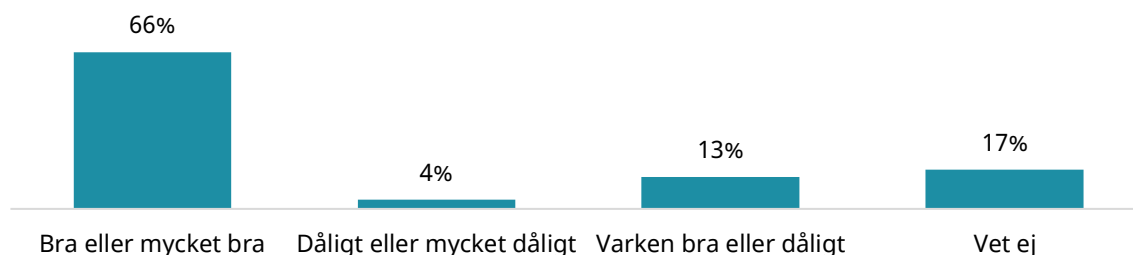
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Eleverna hade huvudansvaret	50%	49%	53%	36%
Skolpersonalen hade huvudansvaret	12%	18%	12%	18%
Elever och skolpersonal delade ansvaret	33%	30%	23%	47%
Vet ej	4%	3%	13%	0%
Antal svar (N)	203	148	21	23

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Hur har ert skolvalsarbete fungerat?

Alla elever som valde att fortsätta svara på enkäten har fått besvara hur skolvalsarbetet har fungerat – oavsett om de varit med och arrangerat skolvalet eller inte. Hur eleverna har besvarat denna fråga redovisas nedan.

Figur 24. Hur eleverna anser att skolvalsarbetet har fungerat (N=3 063)

Tabell 116. Hur eleverna anser att skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Bra eller mycket bra	68%	66%	51%
Dåligt eller mycket dåligt	2%	4%	21%
Varken bra eller dåligt	14%	13%	10%
Vet ej	16%	17%	18%
Antal svar (N)	1 624	1 323	71

Tabell 117. Hur eleverna anser att skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal		Enskild	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Bra eller mycket bra	66%	63%	72%	74%
Dåligt eller mycket dåligt	3%	4%	3%	4%
Varken bra eller dåligt	15%	14%	12%	9%
Vet ej	16%	18%	13%	13%
Antal svar (N)	1 272	1 005	276	250

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 118. Hur eleverna anser att skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Bra eller mycket bra	70%	66%	65%	66%
Dåligt eller mycket dåligt	3%	4%	2%	4%
Varken bra eller dåligt	16%	15%	12%	11%
Vet ej	12%	15%	21%	18%
Antal svar (N)	964	818	660	505

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 119. Hur eleverna anser att skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Bra eller mycket bra	66%	66%	50%	68%
Dåligt eller mycket dåligt	17%	3%	8%	3%
Varken bra eller dåligt	6%	14%	15%	13%
Vet ej	11%	17%	26%	16%
Antal svar (N)	72	2 991	243	2 820

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 120. Hur eleverna anser att skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

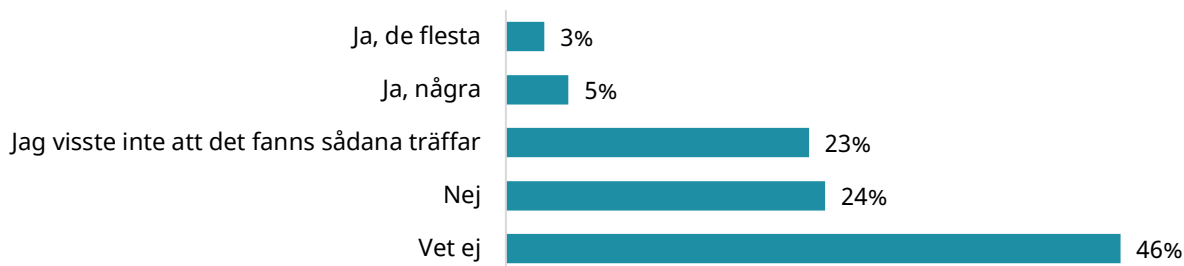
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Bra eller mycket bra	67%	66%	79%	66%
Dåligt eller mycket dåligt	3%	4%	1%	5%
Varken bra eller dåligt	14%	13%	11%	17%
Vet ej	16%	17%	9%	11%
Antal svar (N)	1 454	1 192	159	119

Har er skola deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjuder?

Som en del i genomförandet av skolvalet erbjöd MUCF digitala erfarenhetsträffar för de skolor som valt att delta i Skolval 2022. Nedan presenteras elevernas svar på om skolan valde att delta på dessa träffar.

Denna fråga har alla elever som haft skolval och valt att fortsätta enkäten fått möjlighet att svara på.

Figur 25. Andel elever som har deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna (N=3 063)

Tabell 121. Andel elever som har deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
Ja, de flesta	2%	4%	1%
Ja, några	4%	6%	6%
Jag visste inte att det fanns sådana träffar	24%	20%	39%
Nej	24%	25%	15%
Vet ej	47%	45%	38%
Antal svar (N)	1 624	1 323	71

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 122. Andel elever som har deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal		Enskild	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja, de flesta	2%	5%	2%	2%
Ja, några	3%	6%	5%	5%
Jag visste inte att det fanns sådana träffar	25%	19%	22%	25%
Nej	22%	23%	30%	29%
Vet ej	48%	47%	40%	39%
Antal svar (N)	1 272	1 005	276	250

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 123. Andel elever som har deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja, de flesta	2%	4%	2%	4%
Ja, några	3%	7%	4%	5%
Jag visste inte att det fanns sådana träffar	22%	19%	26%	22%
Nej	24%	24%	23%	26%
Vet ej	48%	47%	45%	44%
Antal svar (N)	964	818	660	505

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 124. Andel elever som har deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna, uppdelat på eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskoleklass		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
Ja, de flesta	15%	3%	6%	3%
Ja, några	15%	4%	5%	5%
Jag visste inte att det fanns sådana träffar	12%	23%	17%	23%
Nej	20%	24%	25%	24%
Vet ej	36%	46%	47%	46%
Antal svar (N)	72	2 991	243	2 820

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 125. Andel elever som har deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller inte

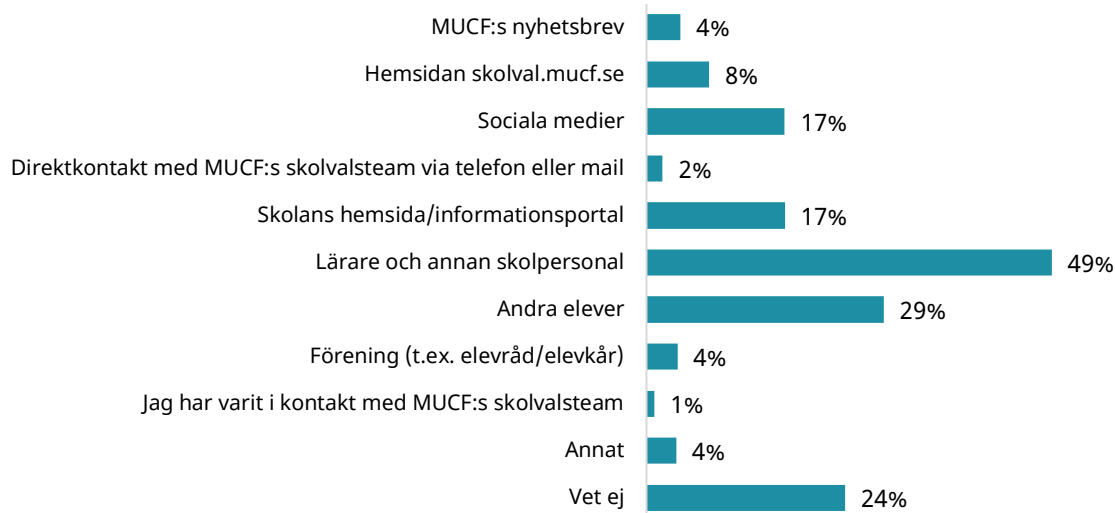
	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
Ja, de flesta	2%	3%	6%	9%
Ja, några	3%	5%	7%	12%
Jag visste inte att det fanns sådana träffar	25%	21%	18%	16%
Nej	24%	25%	19%	19%
Vet ej	46%	45%	50%	44%
Antal svar (N)	1 454	1 192	159	119

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Hur har du fått info om och hållit dig uppdaterad om skolvalet?

Hur elever har fått information om och hållit sig uppdaterade om skolvalet presenteras nedan. Även denna fråga har alla elever som haft skolval och valt att fortsätta enkäten fått möjlighet att svara på.

Figur 26. Hur eleverna har hållit sig uppdaterade om skolvalet. (N=3 063)

Not: Figuren summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 126. Hur eleverna har hållit sig uppdaterade om skolvalet, uppdelat på kön

	Tjej	Kille	Annan könstillhörighet
MUCF:s nyhetsbrev	3%	5%	7%
Hemsidan skolval.mucf.se	7%	8%	10%
Sociala medier	18%	16%	11%
Direktkontakt med MUCF:s skolvalsteam via telefon eller mail	1%	3%	4%
Skolans hemsida/informationsportal	18%	16%	15%
Lärare och annan skolpersonal	53%	45%	49%
Andra elever	29%	28%	27%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår)	3%	4%	3%
Jag har varit i kontakt med MUCF:s skolvalsteam	1%	1%	6%
Annat	3%	4%	11%
Vet ej	22%	25%	20%
Antal svar (N)	1 624	1 323	71

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 127. Hur eleverna har hållit sig uppdaterade om skolvalet, uppdelat på kön och huvudman

	Kommunal		Enskild	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
MUCF:s nyhetsbrev	2%	6%	5%	3%
Hemsidan skolval.mucf.se	6%	7%	9%	10%
Sociala medier	18%	18%	18%	12%
Direktkontakt med MUCF:s skolvalsteam via telefon eller mail	1%	3%	1%	2%
Skolans hemsida/informationsportal	16%	14%	24%	18%
Lärare och annan skolpersonal	54%	46%	51%	44%
Andra elever	31%	29%	23%	28%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår)	3%	3%	5%	5%
Jag har varit i kontakt med MUCF:s skolvalsteam	1%	1%	1%	1%
Annat	1%	4%	5%	4%
Vet ej	23%	26%	20%	22%
Antal svar (N)	1 272	1 005	276	250

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 128. Hur eleverna har hållit sig uppdaterade om skolvalet, uppdelat på kön och årskurs

	Högstadium		Gymnasium	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
MUCF:s nyhetsbrev	3%	6%	3%	5%
Hemsidan skolval.mucf.se	6%	8%	8%	8%
Sociala medier	20%	18%	16%	14%
Direktkontakt med MUCF:s skolvalsteam via telefon eller mail	1%	4%	1%	2%
Skolans hemsida/informationsportal	10%	10%	26%	21%
Lärare och annan skolpersonal	54%	44%	51%	46%
Andra elever	28%	26%	30%	31%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår)	2%	4%	5%	5%
Jag har varit i kontakt med MUCF:s skolvalsteam	1%	1%	1%	1%
Annat	3%	5%	3%	3%
Vet ej	25%	30%	20%	21%
Antal svar (N)	964	818	660	505

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 129. Hur eleverna har hållit sig uppdaterade om skolvalet, uppdelat på om eleven går i särskoleklass respektive på yrkesprogram

	Särskola		Yrkesprogram	
	Ja	Nej	Ja	Nej
MUCF:s nyhetsbrev	15%	4%	4%	4%
Hemsidan skolval.mucf.se	14%	7%	8%	8%
Sociala medier	17%	17%	14%	17%
Direktkontakt med MUCF:s skolvalsteam via telefon eller mail	8%	2%	2%	2%
Skolans hemsida/informationsportal	16%	17%	13%	17%
Lärare och annan skolpersonal	31%	49%	39%	50%
Andra elever	15%	29%	23%	29%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår)	6%	4%	2%	4%
Jag har varit i kontakt med MUCF:s skolvalsteam	2%	1%	0%	1%
Annat	8%	3%	4%	4%
Vet ej	26%	24%	30%	23%
Antal svar (N)	72	2 991	243	2 820

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 130. Hur eleverna har hållit sig uppdaterade om skolvalet, uppdelat på kön och om eleven är född i Sverige eller ej

	Född i Sverige		Ej född i Sverige	
	Tjej	Kille	Tjej	Kille
MUCF:s nyhetsbrev	2%	5%	9%	10%
Hemsidan skolval.mucf.se	6%	8%	12%	10%
Sociala medier	17%	16%	29%	16%
Direktkontakt med MUCF:s skolvalsteam via telefon eller mail	1%	2%	2%	6%
Skolans hemsida/informationsportal	18%	16%	17%	10%
Lärare och annan skolpersonal	53%	46%	52%	35%
Andra elever	28%	28%	34%	30%
Förening (t.ex. elevråd/elevkår)	4%	4%	3%	8%
Jag har varit i kontakt med MUCF:s skolvalsteam	1%	1%	1%	3%
Annat	3%	4%	2%	3%
Vet ej	22%	25%	25%	27%
Antal svar (N)	1 454	1 192	159	119

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Enkät till skolpersonal

I detta avsnitt redovisas resultaten för enkätundersökningen till skolpersonal. Resultaten är indelade i sex kategorier:

1. Deltagande i Skolval 2022
2. Resultat och effekter av skolvalsarbetet
3. Stöd och information i skolvalsarbetet
4. Tillgänglighet
5. Besök av politiska partier
6. Arrangemang av skolvalet

I denna bilaga redovisas samtliga svar, uppdelat på de olika bakgrundsvariablerna. Svaren för samtliga all skolpersonal presenteras i en figur, medan svaren uppdelat per grupp presenteras i tabeller.

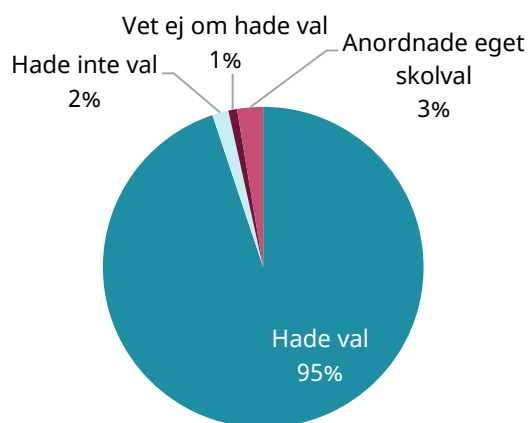
Deltagande i Skolval 2022

I följande avsnitt presenteras enkätsvar för frågor som rör deltagande i Skolval 2022. Om skolan deltog i Skolval 2022 redovisas, och – om inte – varför skolan inte deltog. Om alla elever deltog i skolvalet presenteras även, samt om skolan deltagit tidigare och om de kommer att anmäla sig till kommande skolval.

Genomförde din skola Skolval 2022 i samband med riksdagsvalet 2022?

Nedan presenteras om skolan genomförde ett skolval i samband med riksdagsvalet 2022.

Figur 27. Andel skolor som genomförde ett skolval (N= 743)

Tabell 131. Andel skolor som hade skolval på sin skola, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	94%	96%
Nej	1%	2%
Vet ej	2%	0%
Anordnade eget val	3%	2%
Antal svar (N)	213	516

Tabell 132. Andel skolor som hade skolval på sin skola, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	92%	96%
Nej	2%	1%
Vet ej	2%	0%
Anordnade eget val	3%	2%
Antal svar (N)	220	512

Not. Tabellen summerar inte till 100 procent på grund av avrundning

Tabell 133. Andel skolor som hade skolval på sin skola, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	96%	95%
Nej	1%	2%
Vet ej	0%	1%
Anordnade eget val	2%	2%
Antal svar (N)	381	330

Not. Tabellen summerar inte till 100 procent på grund av avrundning

Tabell 134. Andel skolor som hade skolval på sin skola, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	94%	96%
Nej	2%	1%
Vet ej	1%	1%
Anordnade eget val	3%	2%
Antal svar (N)	503	221

Tabell 135. Andel skolor som hade skolval på sin skola uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

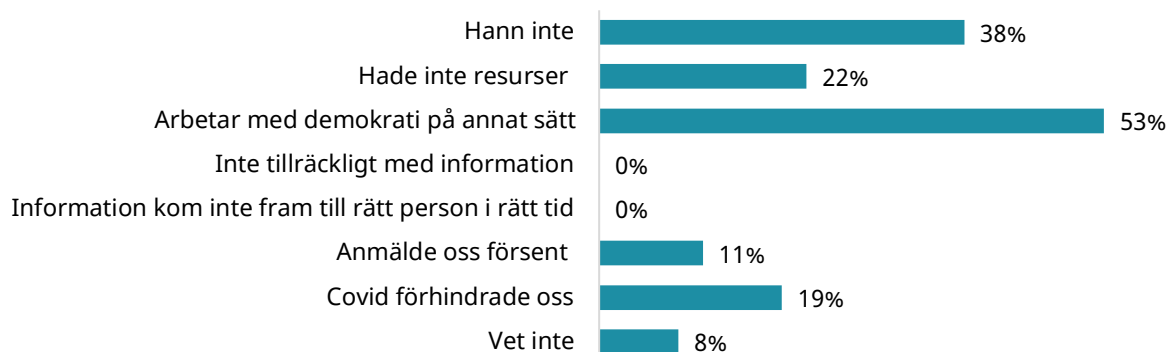
	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	93%	96%
Nej	1%	2%
Vet ej	0%	1%
Anordnade eget val	6%	2%
Antal svar (N)	128	569

Not. Tabellen summerar inte till 100 procent på grund av avrundning

Varför deltog inte din skola i Skolval 2022 i samband med riksdagsvalet?

De skolor som inte deltagit i skolvalet har fått besvara varför de valde att inte delta. Dessa svar presenteras nedan. Det gick bra att lämna flera svarsalternativ.

Figur 28. Anledning till att skolor inte deltog i Skolval 2022 (N=11)

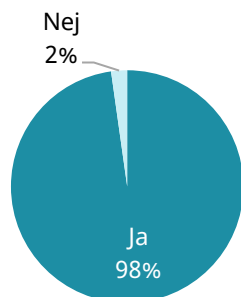

Hälften av de som svarat på frågan har uppgett att de valde att inte delta i skolvalet för att de arbetar med demokrati på annat sätt. Eftersom antal skolor som inte deltagit i skolvalet endast var elva, och antalet svar därmed är mycket lågt, så har vi inte delat upp denna fråga på de olika bakgrundsvariablerna.

Erbjöds alla elever i målgruppen på din skola att delta?

De skolor som hade skolval har fått svara på om alla elever i målgruppen på skolan erbjöds att delta. De elever som ingår i målgruppen är elever i högstadiet (årskurs 7–9) och gymnasiet.

Figur 29. Andel skolor som erbjöd alla elever i målgruppen att delta (N=715)

Tabell 136. Andel skolor som erbjöd alla elever i målgruppen att delta, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	96%	98%
Nej	4%	2%
Vet inte	0%	0%
Antal svar (N)	207	507

Tabell 137. Andel skolor som erbjöd alla elever i målgruppen att delta, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	99%	97%
Nej	1%	3%
Vet inte	0%	0%
Antal svar (N)	210	503

Tabell 138. Andel skolor som erbjöd alla elever i målgruppen att delta, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	98%	99%
Nej	2%	1%
Vet inte	0%	0%
Antal svar (N)	374	321

Tabell 139. Andel skolor som erbjöd alla elever i målgruppen att delta, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	98%	97%
Nej	2%	3%
Vet inte	0%	0%
Antal svar (N)	489	216

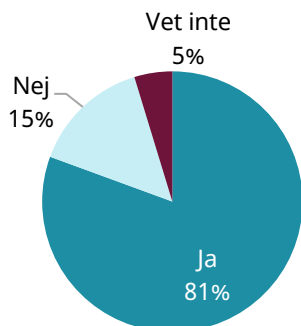
Tabell 140. Andel skolor som erbjöd alla elever i målgruppen att delta, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	97%	98%
Nej	3%	2%
Vet inte	0%	0%
Antal svar (N)	127	555

Deltog särskoleklasser?

De skolor som har särskoleklasser, och som deltog i skolvalet, har fått besvara om särskoleklasserna hade möjlighet att delta i skolvalet. Nedan presenteras denna fråga.

Figur 30. Andel av skolor där särskoleklasser deltog i skolvalet (N=207)

Not: Figuren summerar inte till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 141. Andel av skolor där särskoleklasser deltog i skolvalet, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	91%	77%
Nej	3%	19%
Vet ej	6%	4%
Antal svar (N)	84	122

Tabell 142. Andel av skolor där särskoleklasser deltog i skolvalet, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	75%	89%
Nej	21%	5%
Vet ej	5%	6%
Antal svar (N)	109	91

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 143. Andel av skolor där särskoleklasser deltog i skolvalet, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	81%	100%
Nej	14%	0%
Vet ej	5%	0%
Antal svar (N)	196	4

Not: Det var endast 4 enskilda skolor med särskoleklass som deltog i skolvalet. Antaganden om extern validitet för dessa svar ska därför göras med försiktighet.

Tabell 144. Andel av skolor där särskoleklasser deltog i skolvalet, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

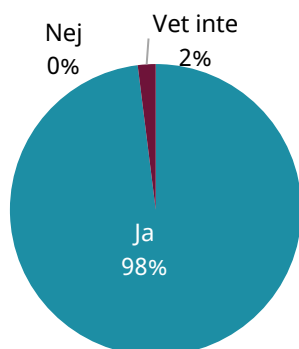
	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	85%	80%
Nej	13%	15%
Vet ej	3%	5%
Antal svar (N)	41	150

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Deltog yrkesprogrammen?

På liknande sätt fick de gymnasieskolor som har yrkesprogram och som deltog i skolvalet besvara om eleverna på yrkesprogrammen hade möjlighet att delta i skolvalet. Nedan presenteras denna fråga.

Figur 31. Andel av skolor där yrkesprogrammen deltog i skolvalet (N=210)

Tabell 145. Andel av skolor där yrkesprogrammen deltog i skolvalet, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	94%	99%
Nej	0%	0%
Vet ej	6%	1%
Antal svar (N)	84	126

Tabell 146. Andel av skolor där yrkesprogrammen deltog i skolvalet, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	100%	92%
Nej	0%	0%
Vet ej	0%	8%
Antal svar (N)	156	50

Tabell 147. Andel av skolor där yrkesprogrammen deltog i skolvalet, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

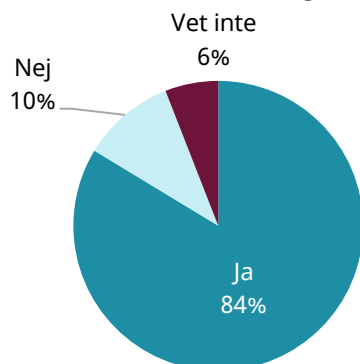
	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	100%	98%
Nej	0%	0%
Vet ej	0%	2%
Antal svar (N)	26	169

Har din skola deltagit i skolval tidigare år?

Följande tre frågor har ställts i en andra del av enkäten, där skolpersonal innan de kom till denna del kunde välja om de ville svara på fler frågor eller lämna in enkäten.

Om skolan har deltagit i skolval tidigare år redovisas nedan.

Figur 32. Andel av skolor som deltagit i skolvalet tidigare år (N=439)

Tabell 148. Andel av skolor som deltagit i skolvalet tidigare år, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	86%	83%
Nej	9%	11%
Vet ej	5%	6%
Antal svar (N)	134	305

Tabell 149. Andel av skolor som deltagit i skolvalet tidigare år, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	90%	82%
Nej	6%	12%
Vet ej	4%	7%
Antal svar (N)	123	315

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 150. Andel av skolor som deltagit i skolvalet tidigare år, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	83%	87%
Nej	11%	9%
Vet ej	6%	4%
Antal svar (N)	235	189

Tabell 151. Andel av skolor som deltagit i skolvalet tidigare år, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	91%	66%
Nej	6%	21%
Vet ej	3%	13%
Antal svar (N)	310	122

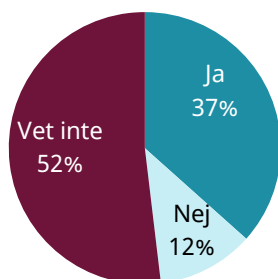
Tabell 152. Andel av skolor som deltagit i skolvalet tidigare år, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	77%	85%
Nej	12%	10%
Vet ej	11%	5%
Antal svar (N)	72	355

Kommer ni att anmäla er till Skolval 2024 i samband med valet till Europaparlamentet?

Huruvida skolan tänkt anmäla sig till Skolval 2024 i samband med Europaparlamentsvalet redovisas nedan. Även denna fråga ställdes i del två i enkäten.

Figur 33. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2024 i samband med valet till Europaparlamentet (N=439)

Tabell 153. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2024 i samband med valet till Europaparlamentet, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	33%	38%
Nej	16%	10%
Vet ej	51%	52%
Antal svar (N)	134	305

Tabell 154. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2024 i samband med valet till Europaparlamentet, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	45%	34%
Nej	5%	14%
Vet ej	50%	53%
Antal svar (N)	123	315

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 155. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2024 i samband med valet till Europaparlamentet, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	28%	49%
Nej	16%	5%
Vet ej	55%	46%
Antal svar (N)	235	189

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 156. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2024 i samband med valet till Europaparlamentet, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	36%	38%
Nej	12%	10%
Vet ej	52%	51%
Antal svar (N)	310	122

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 157. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2024 i samband med valet till Europaparlamentet, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

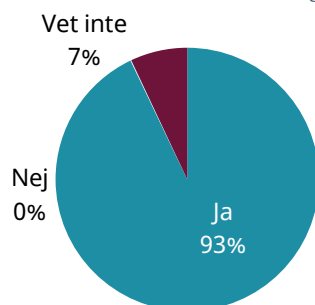
	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	29%	39%
Nej	17%	10%
Vet ej	55%	51%
Antal svar (N)	72	355

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Kommer ni att anmäla er till Skolval 2026 i samband med riksdagsvalet?

Samma fråga har ställts, men om skolan i stället planerar att anmäla sig till Skolval 2026 i samband med riksdagsvalet. Detta redovisas nedan.

Figur 34. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2026 i samband med riksdagsvalet (N=439)

Tabell 158. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2026 i samband med riksdagsvalet, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	90%	94%
Nej	1%	0%
Vet ej	9%	6%
Antal svar (N)	134	305

Tabell 159. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2026 i samband med riksdagsvalet, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	93%	93%
Nej	0%	0%
Vet ej	7%	7%
Antal svar (N)	123	315

Tabell 160. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2026 i samband med riksdagsvalet, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	93%	93%
Nej	0%	0%
Vet ej	7%	7%
Antal svar (N)	235	189

Tabell 161. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2026 i samband med riksdagsvalet, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	93%	94%
Nej	0%	0%
Vet ej	7%	6%
Antal svar (N)	310	122

Tabell 162. Andel skolor som kommer anmäla sig till Skolval 2026 i samband med riksdagsvalet, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	87%	94%
Nej	1%	0%
Vet ej	13%	6%
Antal svar (N)	72	355

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Resultat och effekter av skolvalsarbetet

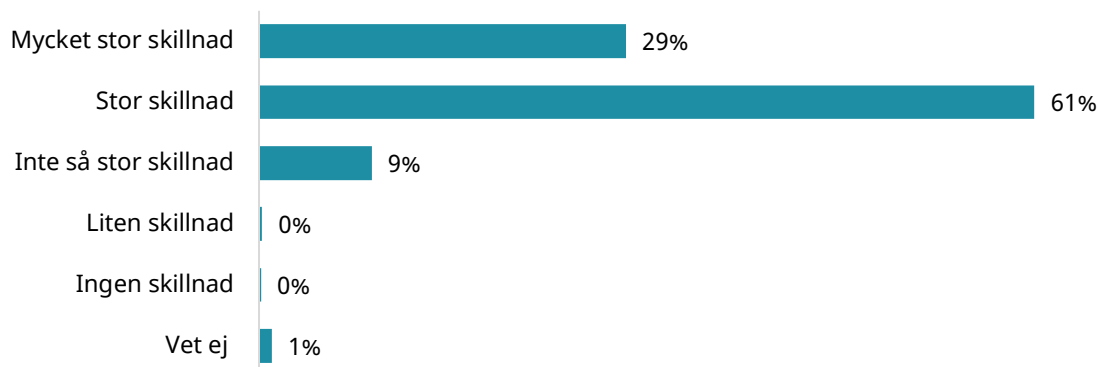
I detta avsnitt redovisas vilka resultat och effekter av skolvalsarbetet. Avsnittet innefattar om skolpersonal uppfattar att skolvalet gör skillnad för ungas förståelse av demokrati och politik och om personen som svarat uppfattar att deras roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts. Hur skolvalet har uppfattats av elever och skolpersonal samt om skolan kommer arbeta vidare med det engagemang som arbetats upp redovisas även.

Dessa frågor, förutom den sista om engagemang, har besvarats av alla som svarat att de anordnade skolval på sin skola. Den sista frågan ställdes i enkätens andra del, och har därför besvarats av något färre skolor.

I vilken utsträckning tycker du att skolvalet gör skillnad för ungas förståelse för demokrati och politik?

Nedan presenteras i vilken utsträckning som respondenten upplever att skolvalet gör skillnad för ungas förståelse av demokrati och politik.

Figur 35. I vilken utsträckning har skolvalet gjort skillnad för ungas förståelse för demokrati och politik (N=715)

Tabell 163. I vilken utsträckning har skolvalet gjort skillnad för ungas förståelse för demokrati och politik, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Mycket stor skillnad	33%	28%
Stor skillnad	55%	62%
Inte så stor skillnad	9%	9%
Liten skillnad	0%	0%
Ingen skillnad	0%	0%
Vet ej	2%	1%
Antal svar (N)	207	507

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 164. I vilken utsträckning har skolvalet gjort skillnad för ungas förståelse för demokrati och politik, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Mycket stor skillnad	24%	30%
Stor skillnad	63%	60%
Inte så stor skillnad	11%	8%
Liten skillnad	1%	0%
Ingen skillnad	0%	0%
Vet ej	1%	1%
Antal svar (N)	210	503

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 165. I vilken utsträckning har skolvalet gjort skillnad för ungas förståelse för demokrati och politik, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Mycket stor skillnad	31%	25%
Stor skillnad	62%	60%
Inte så stor skillnad	6%	13%
Liten skillnad	0%	1%
Ingen skillnad	0%	0%
Vet ej	0%	2%
Antal svar (N)	374	321

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 166. I vilken utsträckning har skolvalet gjort skillnad för ungas förståelse för demokrati och politik, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Mycket stor skillnad	28%	29%
Stor skillnad	62%	60%
Inte så stor skillnad	9%	9%
Liten skillnad	0%	0%
Ingen skillnad	0%	1%
Vet ej	1%	1%
Antal svar (N)	489	216

Tabell 167. I vilken utsträckning har skolvalet gjort skillnad för ungas förståelse för demokrati och politik, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

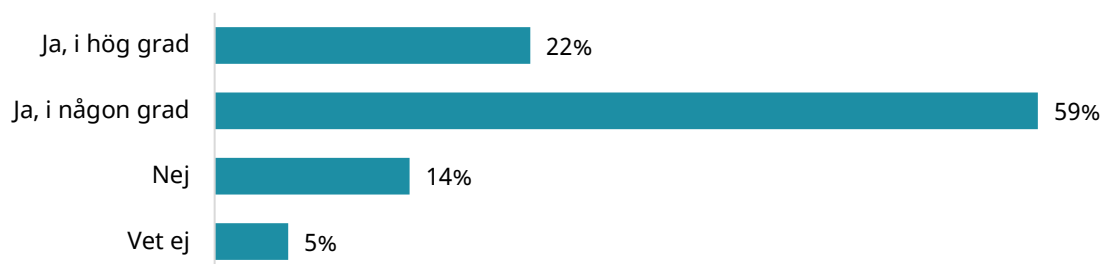
	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Mycket stor skillnad	25%	30%
Stor skillnad	67%	59%
Inte så stor skillnad	7%	9%
Liten skillnad	0%	0%
Ingen skillnad	0%	0%
Vet ej	1%	1%
Antal svar (N)	127	555

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Upplever du att din roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts efter att ha arbetat med Skolval 2022?

Huruvida respondenten upplever att sin roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts efter att ha arbetat med Skolval 2022 ställdes till alla som anordnat ett skolval. Resultaten av denna fråga presenteras nedan.

Figur 36. Har din roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts efter att ha arbetat med Skolval 2022? (N=715)

Tabell 168. Om skolpersonalens roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts efter att ha arbetat med Skolval 2022, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja, i hög grad	28%	21%
Ja, i någon grad	54%	60%
Nej	14%	14%
Vet ej	4%	5%
Antal svar (N)	207	507

Tabell 169. Om skolpersonalens roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts efter att ha arbetat med Skolval 2022, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja, i hög grad	22%	23%
Ja, i någon grad	57%	59%
Nej	14%	14%
Vet ej	8%	4%
Antal svar (N)	210	503

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 170. Om skolpersonalens roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts efter att ha arbetat med Skolval 2022, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja, i hög grad	24%	21%
Ja, i någon grad	59%	58%
Nej	14%	13%
Vet ej	4%	8%
Antal svar (N)	374	321

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 171. Om skolpersonalens roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts efter att ha arbetat med Skolval 2022, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja, i hög grad	21%	26%
Ja, i någon grad	60%	56%
Nej	14%	13%
Vet ej	5%	5%
Antal svar (N)	489	216

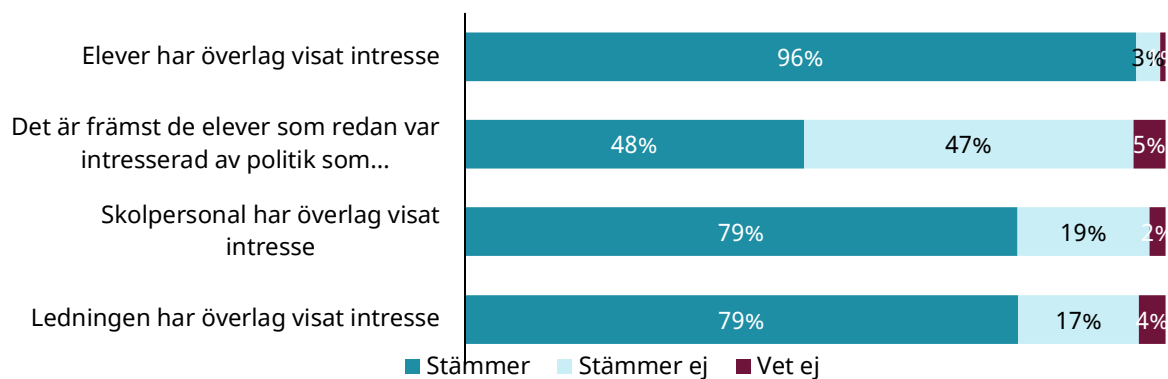
Tabell 172. Om skolpersonalens roll inom skolans demokratiuppdrag har stärkts efter att ha arbetat med Skolval 2022, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja, i hög grad	22%	23%
Ja, i någon grad	57%	59%
Nej	17%	13%
Vet ej	4%	5%
Antal svar (N)	127	555

Vad är din bild av hur skolvalet och aktiviteterna i samband med skolvalet har uppfattats av elever och skolpersonal?

De respondenter som arbetar på en skola som anordnat ett skolval har fått svara på hur deras bild av hur skolvalet och aktiviteterna i samband med skolvalet uppfattats av elever och annan skolpersonal. Detta redovisas nedan.

Figur 37. Hur skolvalet och aktiviteterna i samband med skolvalet har uppfattats av elever och skolpersonal (N=715)

Tabell 173. Hur skolvalet och aktiviteterna i samband med skolvalet har uppfattats av elever och skolpersonal, uppdelat på om skolan har särskoleklass eller ej

	Har särskoleklass		Har ej särskoleklass	
	Stämmer	Stämmer ej	Stämmer	Stämmer ej
Elever har visat intresse	95%	3%	96%	4%
Främst redan intresserade elever som visat intresse	49%	44%	48%	48%
Skolpersonal har visat intresse	73%	20%	80%	19%
Ledningen har visat intresse	80%	13%	79%	18%
Antal svar (N)	134		305	

Not. Raderna i tabellen kan summera till mindre än 100 procent. Detta beror på att svarsalternativen även inkluderade "Vet ej", som inte redovisas i tabellen.

Tabell 174. Hur skolvalet och aktiviteterna i samband med skolvalet har uppfattats av elever och skolpersonal, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram		Har ej yrkesprogram	
	Stämmer	Stämmer ej	Stämmer	Stämmer ej
Elever har visat intresse	92%	7%	97%	2%
Främst redan intresserade elever som visat intresse	53%	39%	47%	50%
Skolpersonal har visat intresse	77%	21%	80%	18%
Ledningen har visat intresse	78%	19%	79%	17%
Antal svar (N)	123		315	

Not. Raderna i tabellen kan summera till mindre än 100 procent. Detta beror på att svarsalternativen även inkluderade "Vet ej", som inte redovisas i tabellen.

Tabell 175. Hur skolvalet och aktiviteterna i samband med skolvalet har uppfattats av elever och skolpersonal, uppdelat grundskola och gymnasium

	Grundskola		Gymnasiet	
	Stämmer	Stämmer ej	Stämmer	Stämmer ej
Elever har visat intresse	97%	3%	95%	5%
Främst redan intresserade elever som visat intresse	47%	50%	50%	43%
Skolpersonal har visat intresse	79%	19%	79%	18%
Ledningen har visat intresse	78%	18%	80%	17%
Antal svar (N)	235		189	

Not. Raderna i tabellen kan summera till mindre än 100 procent. Detta beror på att svarsalternativen även inkluderade "Vet ej", som inte redovisas i tabellen.

Tabell 176. Hur skolvalet och aktiviteterna i samband med skolvalet har uppfattats av elever och skolpersonal, uppdelat på kommunal och enskild skola

	Kommunal skola		Enskild skola	
	Stämmer	Stämmer ej	Stämmer	Stämmer ej
Elever har visat intresse	95%	4%	99%	1%
Främst redan intresserade elever som visat intresse	49%	46%	47%	50%
Skolpersonal har visat intresse	79%	19%	81%	18%
Ledningen har visat intresse	80%	16%	77%	19%
Antal svar (N)	310		122	

Not. Raderna i tabellen kan summera till mindre än 100 procent. Detta beror på att svarsalternativen även inkluderade "Vet ej", som inte redovisas i tabellen.

Tabell 177. Hur skolvalet och aktiviteterna i samband med skolvalet har uppfattats av elever och skolpersonal, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller ej

	Socioekonomiskt utsatt område		Ej ett socioekonomiskt utsatt område	
	Stämmer	Stämmer ej	Stämmer	Stämmer ej
Elever har visat intresse	93%	7%	96%	3%

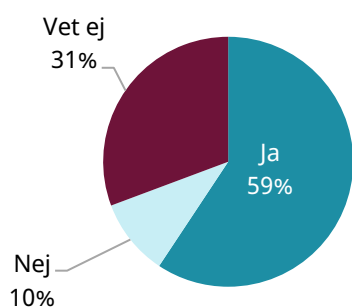
	Socioekonomiskt utsatt område		Ej ett socioekonomiskt utsatt område	
	Stämmer	Stämmer ej	Stämmer	Stämmer ej
Främst redan intresserade elever som visat intresse	46%	49%	49%	47%
Skolpersonal har visat intresse	74%	25%	80%	17%
Ledningen har visat intresse	69%	26%	81%	15%
Antal svar (N)	72		355	

Not. Raderna i tabellen kan summera till mindre än 100 procent. Detta beror på att svarsalternativen även inkluderade "Vet ej", som inte redovisas i tabellen.

Kommer ni att arbeta vidare med det engagemang som ni jobbat upp under skolvalsarbetet?

De respondenter som valt att svara på den andra delen av enkäten, och som har deltagit i skolvalet, har fått svara på om de kommer att arbeta vidare med det engagemang som de jobbat upp under skolvalet. Detta redovisas nedan.

Figur 38. Andel skolor som kommer arbeta vidare med det engagemang som de har jobbat upp under skolvalsarbetet (N=439)

Tabell 178. Andel skolor som kommer arbeta vidare med det engagemang som de har jobbat upp under skolvalsarbetet, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	56%	60%
Nej	7%	11%
Vet ej	37%	29%
Antal svar (N)	134	305

Tabell 179. Andel skolor som kommer arbeta vidare med det engagemang som de har jobbat upp under skolvalsarbetet, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	60%	59%
Nej	12%	9%
Vet ej	28%	31%
Antal svar (N)	123	315

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 180. Andel skolor som kommer arbeta vidare med det engagemang som de har jobbat upp under skolvalsarbetet, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	57%	63%
Nej	11%	9%
Vet ej	32%	28%
Antal svar (N)	235	189

Tabell 181. Andel skolor som kommer arbeta vidare med det engagemang som de har jobbat upp under skolvalsarbetet, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	57%	66%
Nej	10%	9%
Vet ej	33%	25%
Antal svar (N)	310	122

Tabell 182. Andel skolor som kommer arbeta vidare med det engagemang som de har jobbat upp under skolvalsarbetet, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	56%	60%
Nej	13%	9%
Vet ej	31%	31%
Antal svar (N)	72	355

Stöd och information i skolvalsarbetet

I detta avsnitt redovisas frågor som handlar om stöd och information i skolvalsarbetet. Exempel på frågor som presenteras är om skolan samverkade med någon aktör i skolvalsarbetet, vilket stödmaterial som skolan tagit del av och om man saknat något stödmaterial.

Samverkade ni med någon aktör i ert skolvalarbete?

Nedan presenteras om skolan samverkade med någon aktör i skolvalsarbetet.

Figur 39. Svar på frågan om skolan samverkade med någon annan aktör i skolvalsarbetet (N=715)

Not: Figuren summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 183. Svar på frågan om skolan samverkade med någon annan aktör i skolvalsarbetet, uppdelat på om skola har särskoleklass eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja, med en annan skola	2%	2%
Ja, med vår kommun	15%	8%
Ja, med civilsamhälle	3%	1%
Ja, annan	12%	8%
Nej	69%	80%
Vet ej	5%	3%
Antal svar (N)	207	507

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 184. Svar på frågan om skolan samverkade med någon annan aktör i skolvalsarbetet, uppdelat på om skola har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja, med en annan skola	5%	1%
Ja, med vår kommun	15%	7%
Ja, med civilsamhälle	4%	1%
Ja, annan	13%	7%
Nej	62%	83%
Vet ej	6%	3%
Antal svar (N)	210	503

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 185. Svar på frågan om skolan samverkade med någon annan aktör i skolvalsarbetet, uppdelat på om det är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja, med en annan skola	1%	4%
Ja, med vår kommun	7%	12%
Ja, med civilsamhälle	1%	3%
Ja, annan	7%	11%
Nej	85%	68%
Vet ej	2%	6%
Antal svar (N)	374	321

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 186. Svar på frågan om skolan samverkade med någon annan aktör i skolvalsarbetet, uppdelat på om skolan är kommunal eller enskild

	Kommunal	Enskild
Ja, med en annan skola	2%	2%
Ja, med vår kommun	10%	4%
Ja, med civilsamhälle	2%	2%
Ja, annan	9%	7%
Nej	76%	84%
Vet ej	4%	2%
Antal svar (N)	489	216

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 187. Svar på frågan om skolan samverkade med någon annan aktör i skolvalsarbetet, uppdelat på om skola har särskoleklass eller ej

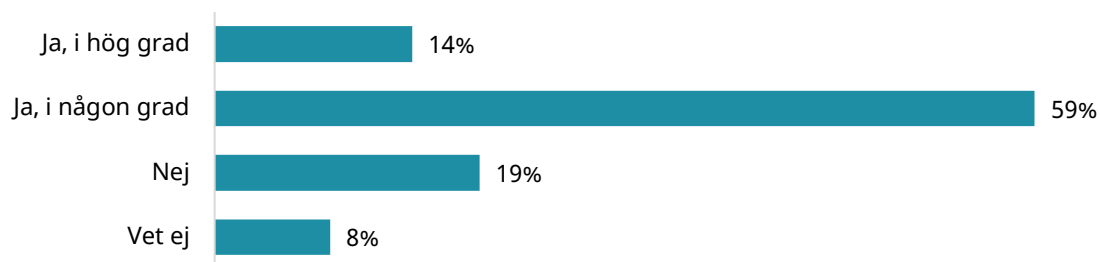
	Socioekonomiskt utsatt område	Ej socioekonomiskt utsatt område
Ja, med en annan skola	2%	2%
Ja, med vår kommun	6%	9%
Ja, med civilsamhälle	1%	2%
Ja, annan	8%	9%
Nej	83%	78%
Vet ej	2%	3%
Antal svar (N)	127	555

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Har er skola tagit stöd av MUCF:s demokratipaket?

Huruvida skolan har tagit stöd av MUCF:s demokratipaket⁸ redovisas nedan.

Figur 40. Andel som har tagit stöd av MUCF:s demokratipaket (N=715)

Tabell 188. Andel som har tagit stöd av MUCF:s demokratipaket, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja, i hög grad	13%	14%
Ja, i någon grad	61%	58%
Nej	16%	20%
Vet ej	9%	8%
Antal svar (N)	207	507

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 189. Andel som har tagit stöd av MUCF:s demokratipaket, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja, i hög grad	12%	15%
Ja, i någon grad	59%	59%
Nej	16%	20%
Vet ej	13%	7%
Antal svar (N)	210	503

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 190. Andel som har tagit stöd av MUCF:s demokratipaket, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja, i hög grad	15%	12%
Ja, i någon grad	60%	58%
Nej	21%	16%
Vet ej	4%	14%
Antal svar (N)	235	189

⁸ Som är en samling av stödmaterial om demokrati och politik, som nås vis mucf.se/demokratipaketet

Tabell 191. Andel som har tagit stöd av MUCF:s demokratipaket, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja, i hög grad	12%	17%
Ja, i någon grad	60%	56%
Nej	19%	19%
Vet ej	8%	8%
Antal svar (N)	489	216

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 192. Andel som har tagit stöd av MUCF:s demokratipaket, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

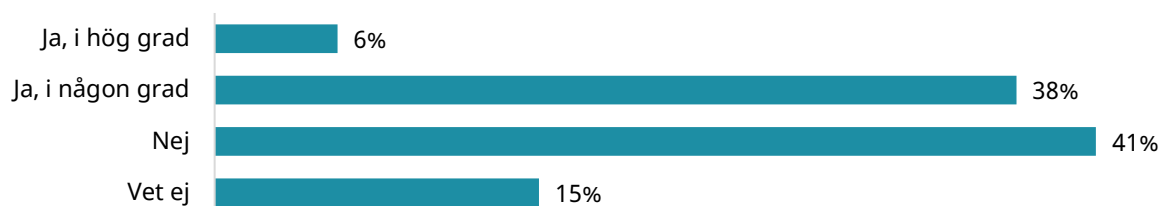
	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja, i hög grad	17%	14%
Ja, i någon grad	52%	61%
Nej	23%	18%
Vet ej	7%	8%
Antal svar (N)	127	555

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Har er skola tagit del av annat material som MUCF tipsat om från andra aktörer?

MUCF har även tipsat om annat material från andra aktörer. De skolor som genomfört ett skolval har fått svara på om de tagit del av material från andra aktörer. Detta redovisas nedan.

Figur 41. Andel skolor som tagit stöd av annat material som MUCF tipsat om från andra aktörer (N=715)

Tabell 193. Andel skolor som tagit stöd av annat material som MUCF tipsat om från andra aktörer, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja, i hög grad	7%	6%
Ja, i någon grad	41%	37%
Nej	39%	42%
Vet ej	13%	16%
Antal svar (N)	207	507

Tabell 194. Andel skolor som tagit stöd av annat material som MUCF tipsat om från andra aktörer, på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja, i hög grad	8%	5%
Ja, i någon grad	37%	38%
Nej	32%	45%
Vet ej	23%	13%
Antal svar (N)	210	503

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 195. Andel skolor som tagit stöd av annat material som MUCF tipsat om från andra aktörer, på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja, i hög grad	4%	7%
Ja, i någon grad	39%	36%
Nej	48%	34%
Vet ej	9%	23%
Antal svar (N)	235	189

Tabell 196. Andel skolor som tagit stöd av annat material som MUCF tipsat om från andra aktörer, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja, i hög grad	6%	6%
Ja, i någon grad	35%	44%
Nej	42%	40%
Vet ej	17%	10%
Antal svar (N)	489	216

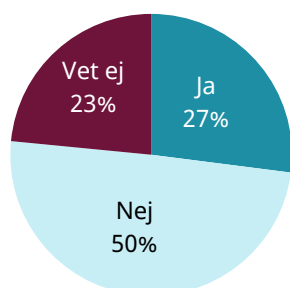
Tabell 197. Andel skolor som tagit stöd av annat material som MUCF tipsat om från andra aktörer, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja, i hög grad	5%	6%
Ja, i någon grad	36%	38%
Nej	49%	40%
Vet ej	10%	16%
Antal svar (N)	127	555

Finns det något material som du haft särskilt användning av i skolvälsarbetet?

Huruvida det funnits något material som respondenten haft särskild användning av i skolvälsarbetet redovisas nedan.

Figur 42. Andel som anser att det finns något särskilt material som skolan haft särskild användning av i skolvälsarbetet (N=715)

Tabell 198. Andel som anser att det finns något särskilt material som skolan haft särskild användning av i skolvälsarbetet, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	28%	27%
Nej	49%	50%
Vet ej	23%	24%
Antal svar (N)	207	507

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 199. Andel som anser att det finns något särskilt material som skolan haft särskild användning av i skolvälsarbetet, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	28%	27%
Nej	43%	52%
Vet ej	29%	21%
Antal svar (N)	210	503

Tabell 200. Andel som anser att det finns något särskilt material som skolan haft särskild användning av i skolvälsarbetet, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	27%	26%
Nej	53%	46%
Vet ej	20%	28%
Antal svar (N)	374	321

Tabell 201. Andel som anser att det finns något särskilt material som skolan haft särskild användning av i skolvalsarbetet, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	26%	28%
Nej	53%	43%
Vet ej	21%	29%
Antal svar (N)	489	216

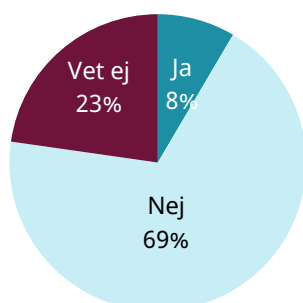
Tabell 202. Andel som anser att det finns något särskilt material som skolan haft särskild användning av i skolvalsarbetet, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	29%	26%
Nej	49%	50%
Vet ej	22%	24%
Antal svar (N)	127	555

Finns det något material du saknat i skolvalarbetet?

Representanten för skolan har även fått besvara om det är något material som saknats i skolvalsarbetet. Detta presenteras nedan.

Figur 43. Andel som saknat något material i skolvalsarbetet (N=715)

Tabell 203. Andel som saknat något material i skolvalsarbetet, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	10%	8%
Nej	67%	69%
Vet ej	24%	23%
Antal svar (N)	207	507

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 204. Andel som saknat något material i skolvalsarbetet, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	11%	7%
Nej	58%	73%
Vet ej	31%	20%
Antal svar (N)	210	503

Tabell 205. Andel som saknat något material i skolvalsarbetet, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	7%	10%
Nej	74%	62%
Vet ej	19%	27%
Antal svar (N)	374	321

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 206. Andel som saknat något material i skolvalsarbetet, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	7%	9%
Nej	69%	71%
Vet ej	24%	20%
Antal svar (N)	489	216

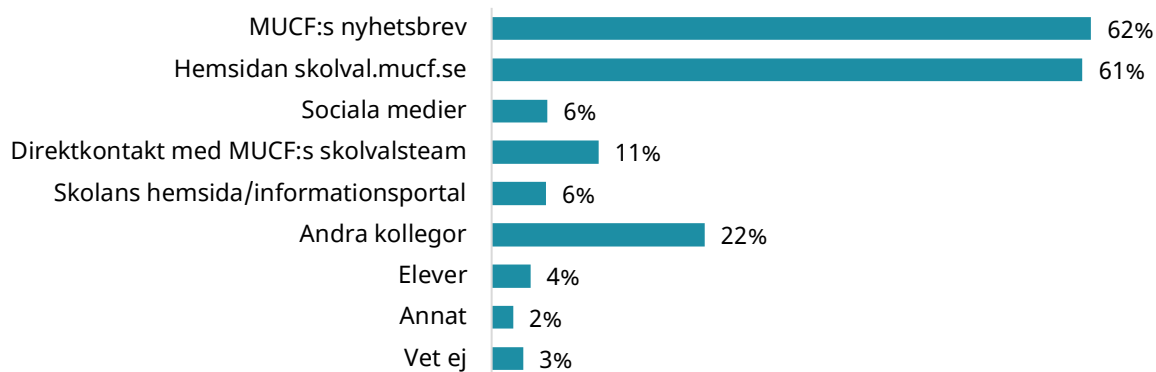
Tabell 207. Andel som saknat något material i skolvalsarbetet, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	8%	8%
Nej	71%	69%
Vet ej	21%	23%
Antal svar (N)	127	555

Hur har du fått information om och hållit dig uppdaterad om skolvalet?

Hur skolan har fått information om och hållit sig uppdaterade om skolvalet presenteras nedan. Respondenterna har kunnat välja flera alternativ på denna fråga.

Figur 44. Hur skolan har fått information om och hållit sig uppdaterad om skolvalet (N=715)

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 208. Hur skolan har fått information om och hållit sig uppdaterad om skolvalet, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
MUCF:s nyhetsbrev	63%	62%
Hemsidan skolval.mucf.se	59%	62%
Sociala medier (t.ex. Facebook, Instagram, LinkedIn, TikTok)	5%	6%
Direktkontakt med MUCF:s skolvalsteam via telefon eller mail	19%	9%
Skolans hemsida/informationsportal	10%	5%
Andra kollegor	29%	21%
Elever	4%	4%
Annat	2%	2%
Vet ej	4%	3%
Antal svar (N)	207	507

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 209. Hur skolan har fått information om och hållit sig uppdaterad om skolvalet, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
MUCF:s nyhetsbrev	61%	63%
Hemsidan skolval.mucf.se	64%	61%
Sociala medier (t.ex. Facebook, Instagram, LinkedIn, TikTok)	8%	5%
Direktkontakt med MUCF:s skolvalsteam via telefon eller mail	14%	10%
Skolans hemsida/informationsportal	7%	5%
Andra kollegor	26%	21%
Elever	6%	4%
Annat	4%	2%
Vet ej	5%	2%
Antal svar (N)	210	503

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 210. Hur skolan har fått information om och hållit sig uppdaterad om skolvalet, uppdelat på det är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
MUCF:s nyhetsbrev	65%	58%
Hemsidan skolval.mucf.se	62%	62%
Sociala medier (t.ex. Facebook, Instagram, LinkedIn, TikTok)	5%	6%
Direktkontakt med MUCF:s skolvalsteam via telefon eller mail	8%	15%
Skolans hemsida/informationsportal	4%	7%
Andra kollegor	18%	27%
Elever	3%	4%
Annat	1%	3%
Vet ej	3%	4%
Antal svar (N)	374	321

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 211. Hur skolan har fått information om och hållit sig uppdaterad om skolvalet, uppdelat på det är en kommunal eller enskild skola

	Kommunal	Enskild
MUCF:s nyhetsbrev	60%	69%
Hemsidan skolval.mucf.se	60%	66%
Sociala medier (t.ex. Facebook, Instagram, LinkedIn, TikTok)	5%	6%
Direktkontakt med MUCF:s skolvalsteam via telefon eller mail	11%	10%
Skolans hemsida/informationsportal	6%	4%
Andra kollegor	24%	17%
Elever	4%	3%
Annat	2%	3%
Vet ej	4%	2%
Antal svar (N)	489	216

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 212. Hur skolan har fått information om och hållit sig uppdaterad om skolvalet, uppdelat på om skolan är i ett socioekonomiskt utsatt område eller ej.

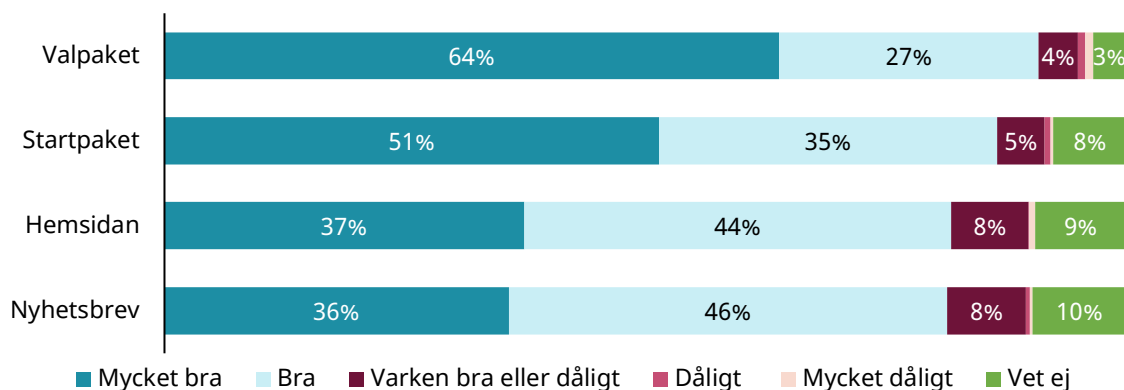
	Socioekonomiskt utsatt område	Ej socioekonomiskt utsatt område
MUCF:s nyhetsbrev	59%	64%
Hemsidan skolval.mucf.se	60%	63%
Sociala medier (t.ex. Facebook, Instagram, LinkedIn, TikTok)	10%	5%
Direktkontakt med MUCF:s skolvalsteam via telefon eller mail	5%	12%
Skolans hemsida/informationsportal	4%	6%
Andra kollegor	20%	22%
Elever	5%	4%
Annat	2%	2%
Vet ej	2%	3%
Antal svar (N)	127	555

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Hur fungerade MUCF:s information och utskick till er?

De respondenter som valt att svara på den andra delen av enkäten, och som har deltagit i skolvalet, har fått svara på hur MUCF:s information och utgick fungerade. Detta redovisas nedan. I tabellerna redovisas andelen som svarat att det fungerat bra eller mycket bra.

Figur 45. Hur MUCF:s information och utskick fungerat (N=439)

Not: Figuren summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 213. Andel som anser att MUCF:s information och utskick fungerat bra eller mycket bra, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Valpaket	93%	90%
Startpaket	88%	86%
Hemsidan	80%	82%
Nyhetsbrev	82%	81%
Antal svar (N)	134	305

Tabell 214. Andel som anser att MUCF:s information och utskick fungerat bra eller mycket bra, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Valpaket	84%	93%
Startpaket	82%	88%
Hemsidan	82%	82%
Nyhetsbrev	80%	82%
Antal svar (N)	123	315

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 215. Andel som anser att MUCF:s information och utskick *fungerat bra eller mycket bra*, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Valpaket	94%	88%
Startpaket	89%	83%
Hemsidan	85%	79%
Nyhetsbrev	83%	78%
Antal svar (N)	235	189

Tabell 216. Andel som anser att MUCF:s information och utskick *fungerat bra eller mycket bra*, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Valpaket	90%	93%
Startpaket	85%	89%
Hemsidan	81%	84%
Nyhetsbrev	78%	89%
Antal svar (N)	310	122

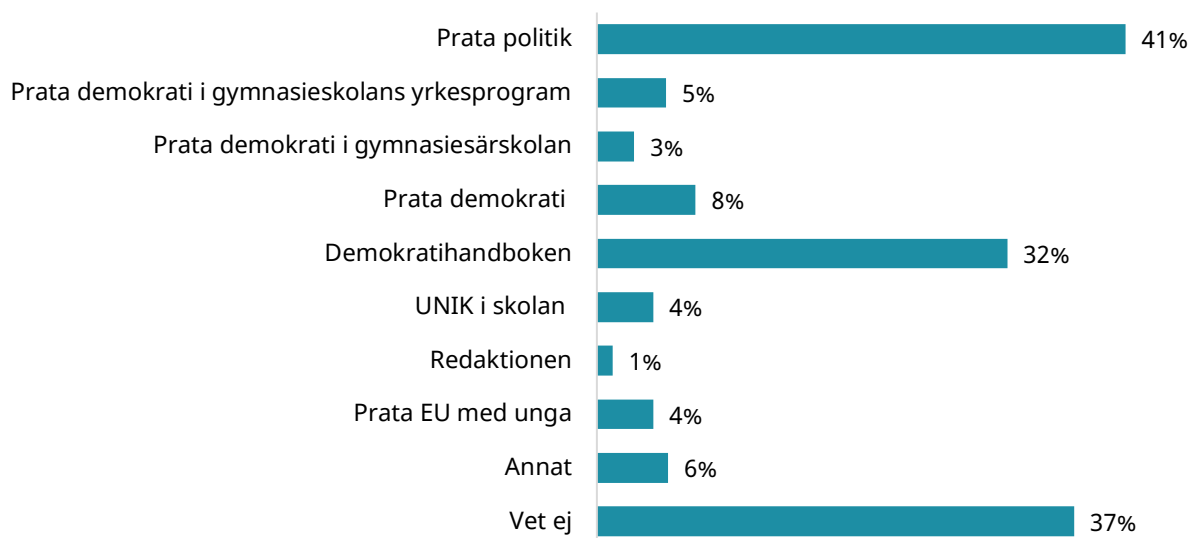
Tabell 217. Andel som anser att MUCF:s information och utskick *fungerat bra eller mycket bra*, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Valpaket	90%	91%
Startpaket	85%	87%
Hemsidan	76%	83%
Nyhetsbrev	77%	82%
Antal svar (N)	72	355

Vilket stödmaterial har ni använt er av?

Även frågan om vilket stödmaterial som skolan använt sig av ställdes i enkätens andra del. Svaren på denna fråga presenteras nedan. I tabellerna redovisas andelen som svarat att de använt sig av följande material.

Figur 46. Andel skolor som använt följande stödmaterial (N=439)

Not: Figuren summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 218. Andel skolor som använt följande stödmaterial, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Prata politik	42%	41%
Prata demokrati i gymnasieskolans yrkesprogram	6%	5%
Prata demokrati i gymnasiesärskolan	11%	1%
Prata demokrati	9%	7%
Demokratihandboken	36%	31%
UNIK i skolan	6%	4%
Redaktionen	2%	1%
Prata EU med unga	3%	5%
Annat	4%	6%
Vet ej	33%	38%
<i>Antal svar (N)</i>	134	305

Tabell 219. Andel skolor som *använt* följande stödmaterial, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Prata politik	45%	40%
Prata demokrati i gymnasieskolans yrkesprogram	16%	2%
Prata demokrati i gymnasiesärskolan	8%	1%
Prata demokrati	9%	7%
Demokratihandboken	30%	32%
UNIK i skolan	3%	5%
Redaktionen	0%	2%
Prata EU med unga	4%	4%
Annat	8%	5%
Vet ej	32%	39%
<i>Antal svar (N)</i>	123	315

Tabell 220. Andel skolor som *använt* följande stödmaterial, uppdelat på om det är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Prata politik	43%	39%
Prata demokrati i gymnasieskolans yrkesprogram	2%	12%
Prata demokrati i gymnasiesärskolan	1%	6%
Prata demokrati	6%	10%
Demokratihandboken	35%	28%
UNIK i skolan	5%	4%
Redaktionen	0%	2%
Prata EU med unga	3%	6%
Annat	5%	6%
Vet ej	36%	38%
<i>Antal svar (N)</i>	235	189

Tabell 221. Andel skolor som använt följande stödmaterial, uppdelat på om det är en kommunal eller enskild skola

	Kommunal	Enskild
Prata politik	39%	48%
Prata demokrati i gymnasieskolans yrkesprogram	5%	7%
Prata demokrati i gymnasiesärskolan	2%	5%
Prata demokrati	6%	10%
Demokratihandboken	32%	30%
UNIK i skolan	2%	9%
Redaktionen	1%	2%
Prata EU med unga	5%	4%
Annat	6%	5%
Vet ej	39%	32%
Antal svar (N)	310	122

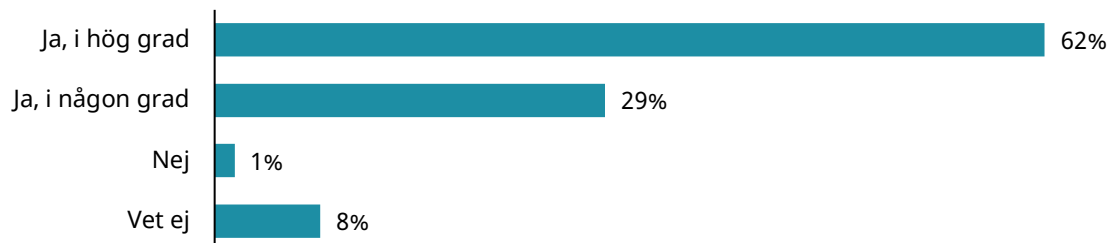
Tabell 222. Andel skolor som använt följande stödmaterial, uppdelat på om skola är i ett socioekonomiskt utsatt område eller ej

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej socioekonomiskt utsatt område
Prata politik	41%	41%
Prata demokrati i gymnasieskolans yrkesprogram	4%	5%
Prata demokrati i gymnasiesärskolan	1%	3%
Prata demokrati	6%	8%
Demokratihandboken	35%	32%
UNIK i skolan	3%	5%
Redaktionen	1%	1%
Prata EU med unga	5%	4%
Annat	6%	5%
Vet ej	35%	38%
Antal svar (N)	72	355

Har stödet från MUCF varit tillräckligt?

Huruvida stödet från MUCF varit tillräckligt redovisas nedan. Denna fråga har också ställts i enkätens andra del, och har därför besvarats av något färre respondenter.

Figur 47. Huruvida stödet från MUCF har varit tillräckligt (N=439)

Tabell 223. Huruvida stödet från MUCF har varit tillräckligt, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja, i hög grad	59%	62%
Ja, i någon grad	32%	28%
Nej	1%	2%
Vet ej	8%	8%
Antal svar (N)	134	305

Tabell 224. Huruvida stödet från MUCF har varit tillräckligt, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja, i hög grad	63%	61%
Ja, i någon grad	22%	31%
Nej	2%	1%
Vet ej	12%	6%
Antal svar (N)	123	315

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 225. Huruvida stödet från MUCF har varit tillräckligt, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja, i hög grad	63%	61%
Ja, i någon grad	31%	26%
Nej	2%	1%
Vet ej	5%	11%
Antal svar (N)	235	189

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 226. Huruvida stödet från MUCF har varit tillräckligt, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja, i hög grad	62%	61%
Ja, i någon grad	28%	32%
Nej	2%	1%
Vet ej	9%	6%
Antal svar (N)	310	122

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 227. Huruvida stödet från MUCF har varit tillräckligt, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

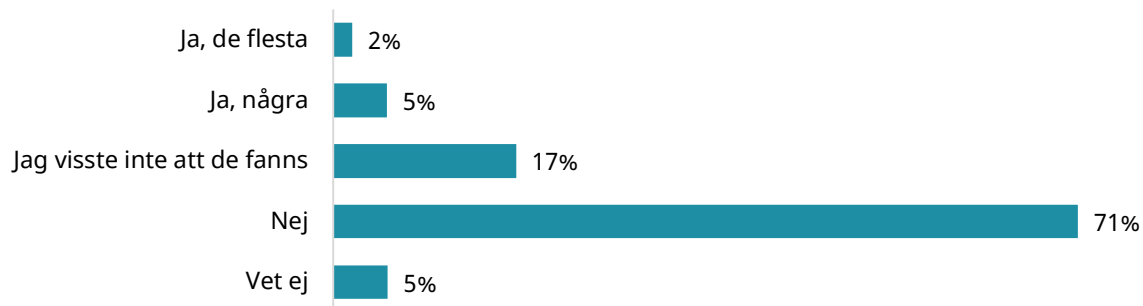
	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja, i hög grad	51%	64%
Ja, i någon grad	40%	27%
Nej	3%	1%
Vet ej	6%	7%
Antal svar (N)	72	355

Not. Tabellen summerar inte till 100 procent på grund av avrundning

Har er skola deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjuder?

Nedan redovisas som skolan deltagit på de digitala erfarenhetsträffar som MUCF erbjuder.

Figur 48. Andel skolor som deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjuder (N=439)

Tabell 228. Andel skolor som deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjudit, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja, de flesta	3%	1%
Ja, några	6%	5%
Jag visste inte att de fanns	12%	19%
Nej	71%	70%
Vet ej	7%	5%
Antal svar (N)	134	305

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 229. Andel skolor som deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjudit, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja, de flesta	1%	2%
Ja, några	7%	5%
Jag visste inte att de fanns	18%	17%
Nej	63%	73%
Vet ej	11%	3%
Antal svar (N)	123	315

Tabell 230. Andel skolor som deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjudit, uppdelat på om det är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja, de flesta	2%	1%
Ja, några	3%	8%
Jag visste inte att de fanns	17%	19%
Nej	76%	61%
Vet ej	2%	10%
Antal svar (N)	235	189

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 231. Andel skolor som deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjuder, uppdelat på om det är en kommunal eller enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja, de flesta	1%	2%
Ja, några	5%	5%
Jag visste inte att de fanns	17%	19%
Nej	71%	70%
Vet ej	6%	4%
Antal svar (N)	310	122

Tabell 232. Andel skolor som deltagit på de digitala erfarenhetsträffarna som MUCF erbjuder, uppdelat på om skolan är i ett socioekonomiskt utsatt område eller ej

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej socioekonomiskt utsatt område
Ja, de flesta	0%	2%
Ja, några	4%	5%
Jag visste inte att de fanns	10%	19%
Nej	79%	69%
Vet ej	7%	5%
Antal svar (N)	72	355

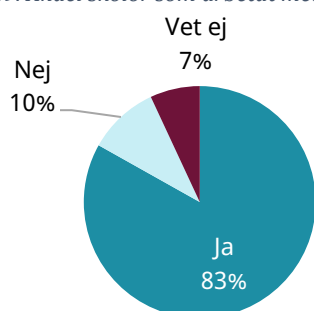
Tillgänglighet

I detta avsnitt redovisas om skolan arbetet med tillgänglighet i sitt skolvalsarbete och – i så fall – om skolan använt sig av en checklista i detta arbete. Dessa frågor har besvarats av alla skolor som uppgett att de deltagit i Skolval 2022.

Har ni arbetat med tillgänglighet i ert skolvalsarbete?

Om skolan arbetat med tillgänglighet i skolvalsarbetet redovisas nedan. Med tillgänglighet menas bland annat information och fysiska lokaler.

Figur 49. Andel skolor som arbetat med tillgänglighet i deras skolvalsarbete (N=715)

Tabell 233. Andel skolor som arbetat med tillgänglighet i deras skolvälsarbete, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	85%	83%
Nej	8%	10%
Vet ej	7%	7%
Antal svar (N)	207	507

Tabell 234. Andel skolor som arbetat med tillgänglighet i deras skolvälsarbete, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	87%	82%
Nej	5%	12%
Vet ej	8%	7%
Antal svar (N)	210	503

Not. Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 235. Andel skolor som arbetat med tillgänglighet i deras skolvälsarbete, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	81%	85%
Nej	12%	7%
Vet ej	7%	8%
Antal svar (N)	374	321

Tabell 236. Andel skolor som arbetat med tillgänglighet i deras skolvälsarbete, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	83%	83%
Nej	10%	10%
Vet ej	7%	7%
Antal svar (N)	489	216

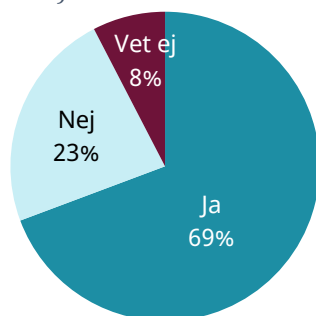
Tabell 237. Andel skolor som arbetat med tillgänglighet i deras skolvalsarbete, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	81%	84%
Nej	10%	10%
Vet ej	9%	6%
Antal svar (N)	127	555

Har ni använt er av checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten i den fysiska vallokalen?

De skolor som svarat att de arbetat med tillgänglighet i skolvalsarbetet har fått svara på om de använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten i den fysiska vallokalen. Svaren på detta redovisas nedan.

Figur 50. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten i den fysiska vallokalen (N=604)

Tabell 238. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten i den fysiska vallokalen, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	65%	70%
Nej	28%	22%
Vet ej	7%	8%
Antal svar (N)	181	422

Tabell 239. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten i den fysiska vallokalen, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	67%	70%
Nej	23%	23%
Vet ej	10%	7%
Antal svar (N)	187	415

Tabell 240. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten i den fysiska vallokalen, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	72%	66%
Nej	22%	24%
Vet ej	5%	11%
Antal svar (N)	306	281

Not. Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 241. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten i den fysiska vallokalen, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	67%	75%
Nej	24%	19%
Vet ej	9%	6%
Antal svar (N)	412	182

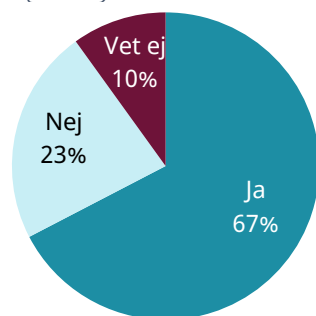
Tabell 242. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten i den fysiska vallokalen, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	70%	70%
Nej	22%	23%
Vet ej	8%	7%
Antal svar (N)	127	555

Har ni använt er av checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten av information om skolvalet?

På samma sätt har de skolor som svarat att de arbetat med tillgänglighet i skolvalsarbetet fått svara på om de använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten av information om skolvalet. Svaren för denna fråga redovisas nedan.

Figur 51. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten av information om skolvalet (N=604)

Tabell 243. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten av information om skolvalet, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	59%	69%
Nej	29%	21%
Vet ej	12%	10%
Antal svar (N)	181	422

Tabell 244. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten av information om skolvalet, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	61%	70%
Nej	26%	22%
Vet ej	13%	9%
Antal svar (N)	187	415

Not. Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 245. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten av information om skolvalet, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	69%	64%
Nej	22%	24%
Vet ej	8%	12%
Antal svar (N)	306	281

Not. Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 246. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten av information om skolvalet, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	64%	75%
Nej	24%	18%
Vet ej	12%	6%
Antal svar (N)	412	182

Not. Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 247. Andel skolor som använt sig av en checklista eller liknande för att säkra tillgängligheten av information om skolvalet, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	68%	68%
Nej	21%	23%
Vet ej	12%	9%
Antal svar (N)	127	555

Not. Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

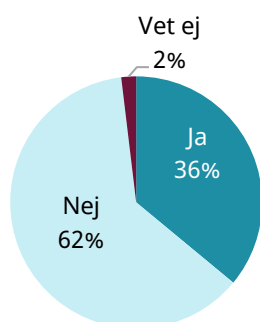
Besök av politiska partier

I detta avsnitt redovisas frågor kopplat till besök på skolan av politiska partier. Frågor inkluderar om politiska partier har besökt skolorna, och vilka aktiviteter de i så fall deltog i. Vi redovisar även svar på varför politiska partier besökte skolorna, och om de inte gjorde det – varför inte.

Har politiska partier besökt er skola?

Nedan redovisas om politiska partier har besökt skolan. Denna fråga besvarade av alla som svarat att de deltagit i Skolval 2022.

Figur 52. Andel skolor som har fått besök av politiska partier (N=715)

Tabell 248. Andel skolor som fått besök av politiska partier, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	40%	35%
Nej	59%	63%
Vet ej	1%	2%
Antal svar (N)	207	507

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 249. Andel skolor som fått besök av politiska partier, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	74%	23%
Nej	23%	76%
Vet ej	4%	1%
Antal svar (N)	210	503

Tabell 250. Andel skolor som fått besök av politiska partier, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	13%	68%
Nej	86%	29%
Vet ej	1%	4%
Antal svar (N)	374	321

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 251. Andel skolor som fått besök av politiska partier, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	39%	29%
Nej	59%	70%
Vet ej	2%	1%
Antal svar (N)	489	216

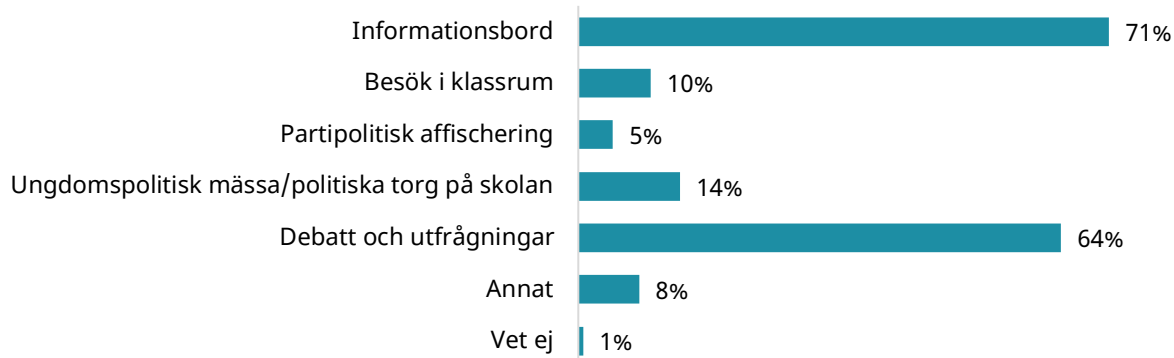
Tabell 252. Andel skolor som fått besök av politiska partier, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	27%	38%
Nej	73%	60%
Vet ej	0%	2%
Antal svar (N)	127	555

Vilken typ av aktivitet deltog partierna i?

De 36 procenten som svarat att politiska partier besökt skolan har fått svara på vilken eller vilka typer av aktiviteter som partierna deltog i. Detta redovisas nedan. Notera att respondenterna kunde välja flera alternativ.

Figur 53. Typ av aktiviteter som de politiska partierna deltog i under besöket (N=274)

Not: Figuren summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 253. Typ av aktiviteter som de politiska partierna deltog i under besöket, uppdelat på om skolan har sarskoleklass eller ej

	Har sarskoleklass	Har ej sarskoleklass
Informationsbord	66%	71%
Besök i klassrum	9%	10%
Partipolitisk affisivering	3%	5%
Ungdomspolitisk mäsä/politiska torg på skolan	21%	14%
Debatt och utfrågningar	63%	64%
Annat	6%	8%
Vet ej	1%	1%
Antal svar (N)	94	180

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 254. Typ av aktiviteter som de politiska partierna deltog i under besöket, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Informationsbord	78%	60%
Besök i klassrum	8%	11%
Partipolitisk affischering	3%	6%
Ungdomspolitisk mäss/politiska torg på skolan	18%	12%
Debatt och utfrågningar	61%	69%
Annat	8%	8%
Vet ej	1%	0%
Antal svar (N)	152	120

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 255. Typ av aktiviteter som de politiska partierna deltog i under besöket, uppdelat på det är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Informationsbord	47%	77%
Besök i klassrum	18%	7%
Partipolitisk affischering	8%	3%
Ungdomspolitisk mäss/politiska torg på skolan	4%	18%
Debatt och utfrågningar	50%	68%
Annat	10%	6%
Vet ej	0%	1%
Antal svar (N)	52	213

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 256. Typ av aktiviteter som de politiska partierna deltog i under besöket, uppdelat på det är en kommunal eller enskild skola

	Kommunal	Enskild
Informationsbord	71%	68%
Besök i klassrum	10%	10%
Partipolitisk affischering	3%	9%
Ungdomspolitisk mäss/politiska torg på skolan	16%	12%
Debatt och utfrågningar	63%	66%
Annat	9%	4%
Vet ej	1%	0%
Antal svar (N)	203	67

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 257. Typ av aktiviteter som de politiska partierna deltog i under besöket, uppdelat på om skola är i ett socioekonomiskt utsatt område eller ej

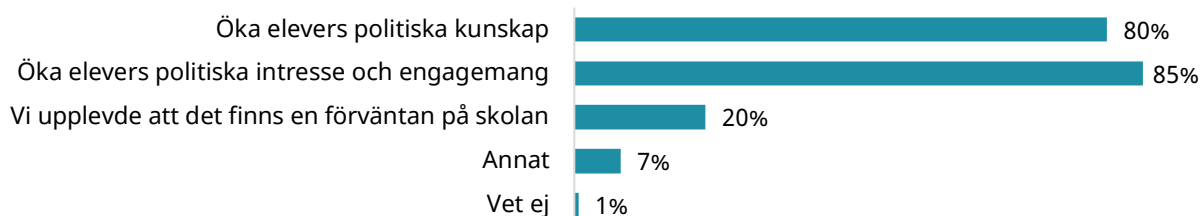
	Socioekonomiskt utsatt område	Ej socioekonomiskt utsatt område
Informationsbord	60%	72%
Besök i klassrum	20%	8%
Partipolitisk affischering	11%	3%
Ungdomspolitisk mäss/politiska torg på skolan	19%	15%
Debatt och utfrågningar	54%	66%
Annat	16%	7%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	35	228

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Varför fick politiska partier komma till er skola?

De skolor som svarat att politiska partier besökt skolan har fått svara på varför politiska partier besökte skolan. Detta redovisas nedan. Notera att respondenterna kunde välja flera alternativ

Figur 54. Anledning till att politiska partier besökte skolan (N=274)

Not: Figuren summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 258. Anledning till att politiska partier besökte skolan, uppdelat på om skolan har särskoleklass eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Öka eleverns politiska kunskap	86%	78%
Öka eleverns politiska intresse och engagemang	82%	86%
Vi upplevde att det finns en förväntan på skolan	26%	18%
Annat	6%	7%
Vet ej	1%	1%
Antal svar (N)	94	180

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 259. Anledning till att politiska partier besökte skolan, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Öka eleverns politiska kunskap	80%	79%
Öka eleverns politiska intresse och engagemang	87%	83%
Vi upplevde att det finns en förväntan på skolan	19%	20%
Annat	7%	7%
Vet ej	1%	0%
Antal svar (N)	152	120

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 260. Anledning till att politiska partier besökte skolan, uppdelat på om det är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Öka elevers politiska kunskap	71%	81%
Öka elevers politiska intresse och engagemang	69%	90%
Vi upplevde att det finns en förväntan på skolan	10%	22%
Annat	14%	4%
Vet ej	0%	1%
Antal svar (N)	52	213

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 261. Anledning till att politiska partier besökte skolan, uppdelat på om det är en kommunal eller enskild skola

	Kommunal	Enskild
Öka elevers politiska kunskap	81%	75%
Öka elevers politiska intresse och engagemang	87%	79%
Vi upplevde att det finns en förväntan på skolan	22%	10%
Annat	7%	3%
Vet ej	1%	0%
Antal svar (N)	203	67

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 262. Anledning till att politiska partier besökte skolan, uppdelat på om skolan är i ett socioekonomiskt utsatt område eller ej

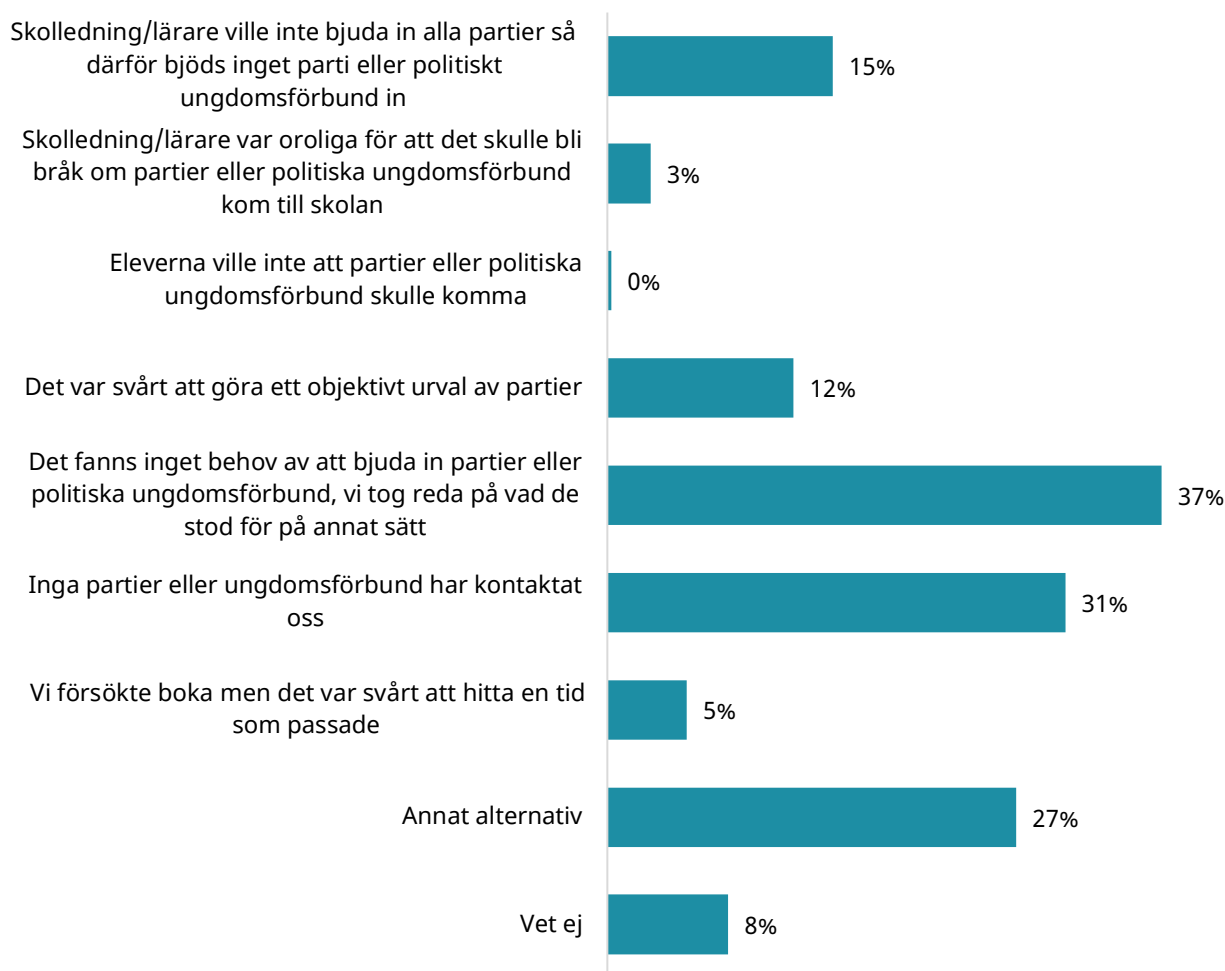
	Socioekonomiskt utsatt område	Ej socioekonomiskt utsatt område
Öka elevers politiska kunskap	81%	75%
Öka elevers politiska intresse och engagemang	87%	79%
Vi upplevde att det finns en förväntan på skolan	22%	10%
Annat	7%	3%
Vet ej	1%	0%
Antal svar (N)	203	67

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Varför besökte *inte* politiska partier er skola?

De 62 procent av skolor som genomfört ett skolval med som svarat att de *inte* hade besök av politiska partier har fått svara på varför politiska partier inte besökte skolan. Detta redovisas nedan.

Figur 55. Anledning till att politiska partier *inte* besökte skolan (N=429)

Not. Figuren summerar till mer än 100 procent. Detta beror på respondenterna kunde välja mer än ett svarsalternativ.

Tabell 263. Anledning till att politiska partier *inte* besökte skolan, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Skolledning/lärare ville inte bjuda in alla partier så därför bjöds inget parti eller politiskt ungdomsförbund in	10%	16%
Skolledning/lärare var oroliga för att det skulle bli bråk om partier eller politiska ungdomsförbund kom till skolan	2%	3%
Eleverna ville inte att partier eller politiska ungdomsförbund skulle komma	0%	0%
Det var svårt att göra ett objektiva urval av partier	8%	13%
Det fanns inget behov av att bjuda in partier eller politiska ungdomsförbund, vi tog reda på vad de stod för på annat sätt	35%	38%
Inga partier eller ungdomsförbund har kontaktat oss	28%	31%
Vi försökte boka men det var svårt att hitta en tid	8%	5%
Annat	24%	28%
Vet ej	12%	7%
Antal svar (N)	111	317

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 264. Anledning till att politiska partier *inte* besökte skolan, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Skolledning/lärare ville inte bjuda in alla partier så därför bjöds inget parti eller politiskt ungdomsförbund in	24%	14%
Skolledning/lärare var oroliga för att det skulle bli bråk om partier eller politiska ungdomsförbund kom till skolan	4%	3%
Eleverna ville inte att partier eller politiska ungdomsförbund skulle komma	0%	0%
Det var svårt att göra ett objektiva urval av partier	6%	13%
Det fanns inget behov av att bjuda in partier eller politiska ungdomsförbund, vi tog reda på vad de stod för på annat sätt	15%	39%
Inga partier eller ungdomsförbund har kontaktat oss	15%	32%
Vi försökte boka men det var svårt att hitta en tid	10%	5%
Annat	33%	27%
Vet ej	6%	8%
Antal svar (N)	111	317

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 265. Anledning till att politiska partier *inte* besökte skolan, uppdelat på grundskola och gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Skolledning/lärare ville inte bjuda in alla partier så därför bjöds inget parti eller politiskt ungdomsförbund in	15%	18%
Skolledning/lärare var oroliga för att det skulle bli bråk om partier eller politiska ungdomsförbund kom till skolan	2%	6%
Eleverna ville inte att partier eller politiska ungdomsförbund skulle komma	0%	0%
Det var svårt att göra ett objektiva urval av partier	13%	8%
Det fanns inget behov av att bjuda in partier eller politiska ungdomsförbund, vi tog reda på vad de stod för på annat sätt	42%	18%
Inga partier eller ungdomsförbund har kontaktat oss	35%	15%
Vi försökte boka men det var svårt att hitta en tid	5%	7%
Annat	24%	40%
Vet ej	7%	10%
Antal svar (N)	320	99

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 266. Anledning till att politiska partier *inte* besökte skolan, uppdelat på om det är en kommunal eller enskild skola

	Kommunal	Enskild
Skolledning/lärare ville inte bjuda in alla partier så därför bjöds inget parti eller politiskt ungdomsförbund in	15%	16%
Skolledning/lärare var oroliga för att det skulle bli bråk om partier eller politiska ungdomsförbund kom till skolan	4%	2%
Eleverna ville inte att partier eller politiska ungdomsförbund skulle komma	0%	1%
Det var svårt att göra ett objektiva urval av partier	10%	18%
Det fanns inget behov av att bjuda in partier eller politiska ungdomsförbund, vi tog reda på vad de stod för på annat sätt	38%	37%
Inga partier eller ungdomsförbund har kontaktat oss	29%	36%
Vi försökte boka men det var svårt att hitta en tid	6%	5%
Annat	25%	30%
Vet ej	9%	6%
Antal svar (N)	277	147

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 267. Anledning till att politiska partier *inte* besökte skolan, uppdelat på om skola är i ett socioekonomiskt utsatt område eller ej

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej socioekonomiskt utsatt område
Skolledning/lärare ville inte bjuda in alla partier så därför bjöds inget parti eller politiskt ungdomsförbund in	21%	14%
Skolledning/lärare var oroliga för att det skulle bli bråk om partier eller politiska ungdomsförbund kom till skolan	3%	3%
Eleverna ville inte att partier eller politiska ungdomsförbund skulle komma	0%	0%
Det var svårt att göra ett objektiva urval av partier	12%	13%
Det fanns inget behov av att bjuda in partier eller politiska ungdomsförbund, vi tog reda på vad de stod för på annat sätt	37%	37%
Inga partier eller ungdomsförbund har kontaktat oss	22%	33%
Vi försökte boka men det var svårt att hitta en tid	3%	6%
Annat	20%	30%
Vet ej	9%	7%
Antal svar (N)	92	318

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Arrangemang av skolvalet

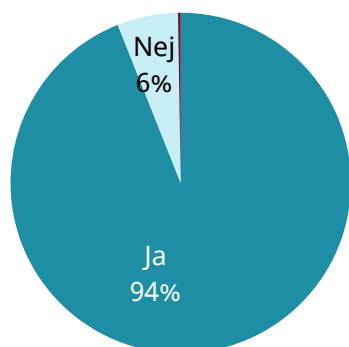
I detta avsnitt redovisas svar för frågor som handlar om arrangemang av skolvalet. Frågor inkluderar om skolvalet har arrangerats av elever och skolpersonal tillsammans och hur detta arbete i så fall fördelades. Vilka aktiviteter som arrangerades förutom skolvalet redovisas även. Dessa tre frågor har ställts i en andra del av enkäten, där respondenten innan de kom till denna del kunde välja om de ville svara på fler frågor eller lämna in enkäten.

Slutligen presenteras hur respondenten har tyckt att skolvalsarbetet fungerat och om de såg valvakan som MUCF anordnade. Dessa två frågor ställdes till samtliga respondenter som svarat att de anordnat ett skolval.

Har ni arrangerat skolvalet tillsammans med ansvariga elever?

Nedan redovisas hur om skolvalsarbetet arrangerats tillsammans med ansvariga elever.

Figur 56. Andel skolor som arrangerad skolvalet tillsammans med elever (N=439)

Tabell 268. Andel skolor som arrangerad skolvalet tillsammans med elever, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja	95%	94%
Nej	4%	6%
Vet ej	1%	0%
Antal svar (N)	134	305

Tabell 269. Andel skolor som arrangerad skolvalet tillsammans med elever, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja	92%	95%
Nej	8%	5%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	123	315

Tabell 270. Andel skolor som arrangerad skolvalet tillsammans med elever, uppdelat på om det är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja	94%	94%
Nej	5%	6%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	235	189

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 271. Andel skolor som arrangerad skolvalet tillsammans med elever, uppdelat på om det är en kommunal eller enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja	94%	92%
Nej	5%	8%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	310	122

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

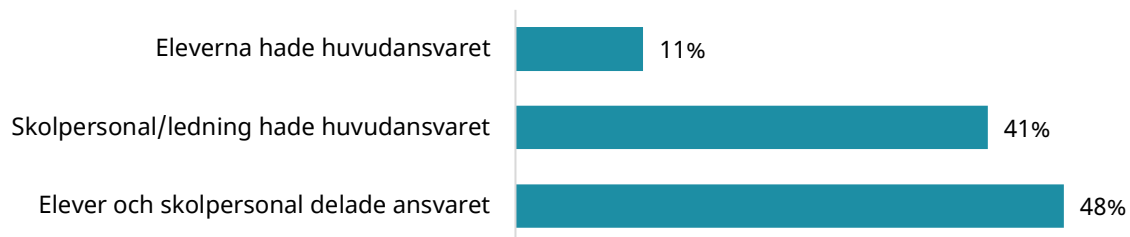
Tabell 272. Andel skolor som arrangerad skolvalet tillsammans med elever, uppdelat på om skolan är i ett socioekonomiskt utsatt område eller ej

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej ett socioekonomiskt utsatt område
Ja	95%	94%
Nej	5%	6%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	72	355

Hur fördelade ni arbetet?

De skolor som svarat att skolvalet arrangerats tillsammans med elever har fått besvara hur arbetet fördelades. Detta presenteras nedan.

Figur 57. Hur skolvalsarbetet fördelades mellan elever och personal (N=439)

Tabell 273. Hur skolvalsarbetet fördelades mellan elever och personal, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Eleverna hade huvudansvaret	14%	10%
Skolpersonal/ledning hade huvudansvaret	36%	42%
Elever och skolpersonal delade ansvaret	49%	47%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	127	285

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 274. Hur skolvalsarbetet fördelades mellan elever och personal, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Eleverna hade huvudansvaret	10%	11%
Skolpersonal/ledning hade huvudansvaret	47%	39%
Elever och skolpersonal delade ansvaret	42%	50%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	114	297

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 275. Hur skolvalsarbetet fördelades mellan elever och personal, uppdelat på om det är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Eleverna hade huvudansvaret	9%	14%
Skolpersonal/ledning hade huvudansvaret	41%	41%
Elever och skolpersonal delade ansvaret	49%	45%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	221	177

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 276. Hur skolvalsarbetet fördelades mellan elever och personal, uppdelat på om det är en kommunal eller enskild skola

	Kommunal	Enskild
Eleverna hade huvudansvaret	11%	10%
Skolpersonal/ledning hade huvudansvaret	39%	46%
Elever och skolpersonal delade ansvaret	50%	44%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	293	112

Tabell 277. Hur skolvalsarbetet fördelades mellan elever och personal, uppdelat på om skolan är i ett socioekonomiskt utsatt område eller ej

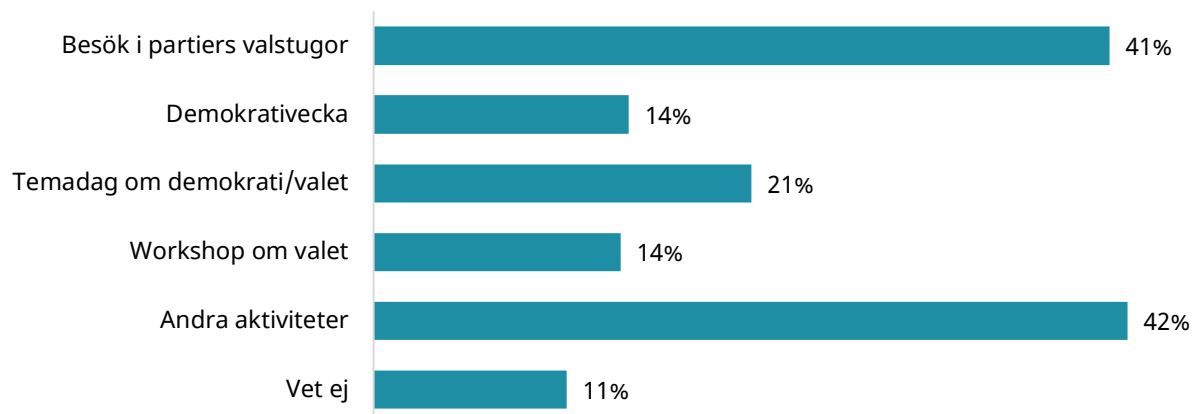
	Socioekonomiskt utsatt område	Ej socioekonomiskt utsatt område
Eleverna hade huvudansvaret	6%	13%
Skolpersonal/ledning hade huvudansvaret	44%	41%
Elever och skolpersonal delade ansvaret	49%	47%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	69	331

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Vilken eller vilka aktiviteter arrangerades på er skola i samband med skolvalet, förutom själva valet?

Man kan välja flera alternativ och har valt att svara på enkätens andra del.

Figur 58. Vilken eller vilka aktiviteter som arrangerades i samband med skolvalet, förutom själva valet (N=439)

Not: Figuren summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 278. Vilken eller vilka aktiviteter som arrangerades i samband med skolvalet, förutom själva valet, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Besök i partiets valstugor	40%	41%
Demokrativecka	12%	15%
Temadag om demokrati/valet	15%	22%
Workshop om valet	13%	14%
Andra aktiviteter	47%	40%
Vet ej	10%	11%
Antal svar (N)	134	305

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 279. Vilken eller vilka aktiviteter som arrangerades i samband med skolvalet, förutom själva valet, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Besök i partiets valstugor	43%	40%
Demokrativecka	7%	16%
Temadag om demokrati/valet	21%	21%
Workshop om valet	10%	15%
Andra aktiviteter	38%	43%
Vet ej	15%	9%
Antal svar (N)	123	315

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 280. Vilken eller vilka aktiviteter som arrangerades i samband med skolvalet, förutom själva valet, uppdelat på det är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Besök i partiers valstugor	31%	55%
Demokrativecka	16%	10%
Temadag om demokrati/valet	21%	20%
Workshop om valet	16%	9%
Andra aktiviteter	45%	38%
Vet ej	11%	10%
Antal svar (N)	235	189

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 281. Vilken eller vilka aktiviteter som arrangerades i samband med skolvalet, förutom själva valet, uppdelat på det en kommunal eller enskild skola

	Kommunal	Enskild
Besök i partiers valstugor	39%	44%
Demokrativecka	13%	17%
Temadag om demokrati/valet	20%	23%
Workshop om valet	11%	21%
Andra aktiviteter	41%	42%
Vet ej	13%	6%
Antal svar (N)	310	122

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Tabell 282. Vilken eller vilka aktiviteter som arrangerades i samband med skolvalet, förutom själva valet, uppdelat på om skola är i ett socioekonomiskt utsatt område eller ej

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej socioekonomiskt utsatt område
Besök i partiers valstugor	38%	41%
Demokrativecka	16%	14%
Temadag om demokrati/valet	22%	21%
Workshop om valet	17%	13%
Andra aktiviteter	41%	42%
Vet ej	11%	11%
Antal svar (N)	72	355

Not: Tabellen summerar till mer än 100 procent, eftersom det var möjligt att välja flera alternativ.

Hur har ert skolvalsarbete fungerat?

Samtliga respondenter som uppgett att de haft skolval på sin skola har fått besvara hur skolvalsarbetet har fungerat. Nedan redovisas dessa svar.

Figur 59. Svar på frågan hur skolvalsarbetet har fungerat (N=715)

Tabell 283. Svar på frågan hur skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Mycket bra	56%	57%
Bra	42%	40%
Varken bra eller dåligt	1%	3%
Dåligt	1%	1%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	207	507

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 284. Svar på frågan hur skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Mycket bra	44%	61%
Bra	50%	37%
Varken bra eller dåligt	5%	1%
Dåligt	0%	1%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	210	503

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 285. Svar på frågan hur skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på om skolan är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Mycket bra	64%	46%
Bra	35%	48%
Varken bra eller dåligt	1%	4%
Dåligt	0%	1%
Vet ej	0%	1%
Antal svar (N)	374	321

Tabell 286. Svar på frågan hur skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på om det är en kommunal eller en enskild skola

	Kommunal	Enskild
Mycket bra	57%	55%
Bra	40%	42%
Varken bra eller dåligt	2%	3%
Dåligt	1%	0%
Vet ej	0%	0%
Antal svar (N)	489	216

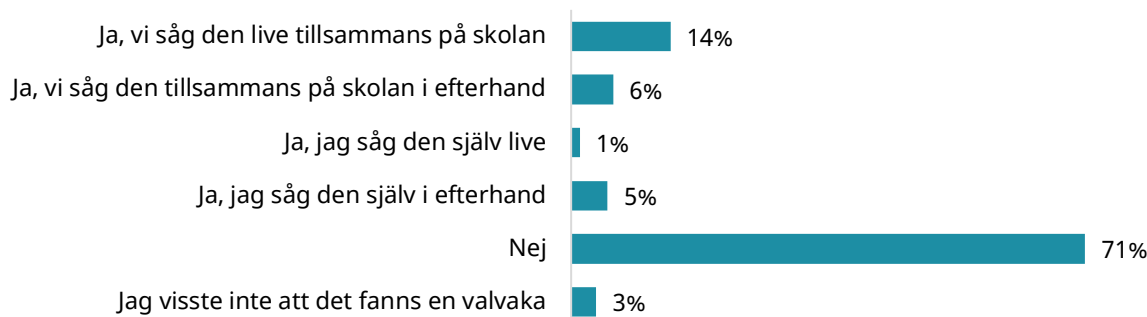
Tabell 287. Svar på frågan hur skolvalsarbetet har fungerat, uppdelat på om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej socioekonomiskt utsatt område
Mycket bra	54%	58%
Bra	43%	39%
Varken bra eller dåligt	1%	3%
Dåligt	2%	0%
Vet ej	1%	0%
Antal svar (N)	127	555

Såg ni valvakan som MUCF anordnade?

När valresultatet från skolvalet presenterades anordnade MUCF en valvaka. Nedan presenteras svaren på om respondenten såg denna valvaka.

Figur 60. Andel som såg ni valvakan som MUCF anordnade (N=715)

Tabell 288. Andel som såg ni valvakan som MUCF anordnade, uppdelat på om skolan har särskoleklasser eller ej

	Har särskoleklass	Har ej särskoleklass
Ja, vi såg den live tillsammans på skolan	14%	14%
Ja, vi såg den tillsammans på skolan i efterhand	3%	6%
Ja, jag såg den själv live	1%	1%
Ja, jag såg den själv i efterhand	8%	4%
Nej	67%	72%
Jag visste inte att det fanns en valvaka	5%	3%
Antal svar (N)	207	507

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 289. Andel som såg ni valvakan som MUCF anordnade, uppdelat på om skolan har yrkesprogram eller ej

	Har yrkesprogram	Har ej yrkesprogram
Ja, vi såg den live tillsammans på skolan	13%	14%
Ja, vi såg den tillsammans på skolan i efterhand	4%	6%
Ja, jag såg den själv live	1%	1%
Ja, jag såg den själv i efterhand	8%	4%
Nej	71%	71%
Jag visste inte att det fanns en valvaka	4%	3%
Antal svar (N)	210	503

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 290. Andel som såg ni valvakan som MUCF anordnade, uppdelat på om det är en grundskola eller ett gymnasium

	Grundskola	Gymnasium
Ja, vi såg den live tillsammans på skolan	15%	13%
Ja, vi såg den tillsammans på skolan i efterhand	7%	4%
Ja, jag såg den själv live	2%	1%
Ja, jag såg den själv i efterhand	5%	6%
Nej	69%	73%
Jag visste inte att det fanns en valvaka	3%	4%
Antal svar (N)	374	321

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 291. Andel som såg ni valvakan som MUCF anordnade, uppdelat på om det är en kommunal eller enskild skola

	Kommunal	Enskild
Ja, vi såg den live tillsammans på skolan	12%	18%
Ja, vi såg den tillsammans på skolan i efterhand	6%	6%
Ja, jag såg den själv live	1%	1%
Ja, jag såg den själv i efterhand	5%	5%
Nej	71%	69%
Jag visste inte att det fanns en valvaka	5%	0%
Antal svar (N)	489	216

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

Tabell 292. Andel som såg ni valvakan som MUCF anordnade, uppdelat på om skolan är i ett socioekonomiskt utsatt område eller ej

	Socioekonomiskt utsatt område	Ej socioekonomiskt utsatt område
Ja, vi såg den live tillsammans på skolan	14%	14%
Ja, vi såg den tillsammans på skolan i efterhand	5%	6%
Ja, jag såg den själv live	1%	1%
Ja, jag såg den själv i efterhand	5%	5%
Nej	68%	71%
Jag visste inte att det fanns en valvaka	6%	3%
Antal svar (N)	127	555

Not: Tabellen summerar inte alltid till 100 procent på grund av avrundning.

BILAGA 2

Intervjuer med elever och skolpersonal om skolvalet

Policy in Practice

Intervjuer

Bilaga 2 till slutrapporten för Skolval 2022

Policy in Practice

Skapad av: Ylva Saarinen

Datum: januari 2023

Innehållsförteckning

Inledning _____	3
Ungas deltagande i demokratin och valförandet _____	5
Skolvalet och metoder för att stärka skolans demokratiuppdrag _____	12
Elevers och lärares återkoppling till MUCF _____	21
Slutsatser _____	25
Intervjuguiden _____	27

Inledning

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har sedan 2002 fått återkommande regeringsuppdrag att genomföra skolval i samband med de allmänna valen. Skolval är riktat till gymnasieelever och elever i grundskolans årskurs 7-9 och har genomförts i samarbete med flera olika aktörer, däribland andra myndigheter samt elevorganisationer. Syftet med skolval är att öka elevers möjlighet att delta i samhället och politiska processer, genom att öka de ungas kunskap om demokrati och det demokratiska valförfarandet.

MUCF har efter att Skolval 2022 avslutats, valt att utvärdera arbetet. En del i utvärderingen utgörs av denna kvalitativa intervjustudie. Den har utförts under perioden november 2022-januari 2023 av Policy in Practice.

Samtliga lärare uppger att pandemin Covid-19 inte påverkat Skolval 2022.

Syfte

Syftet med studien är att kvalitativt utvärdera två av effektmålen för Skolval 2022:

- Ungas förståelse för och delaktighet i vår demokrati och valförfarande stärks.
- Skolledning och -personal stärks inom olika metoder och tillvägagångssätt för att systematiskt arbeta med skolans demokratiuppdrag.

Detta syfte omformuleras till två frågeställningar, som är styrande för utvärderingen:

- Har Skolval 2022 stärkt ungas förståelse för och delaktighet i vår demokrati och valförfarande?
- Har Skolval 2022 stärkt skolledning och -personal inom olika metoder och tillvägagångssätt för att systematiskt arbeta med skolans demokratiuppdrag?

Metod

Studien baseras på kvalitativa, semi-strukturerade intervjuer med personer som ansvarat för respektive deltagit i skolvalet, både elever och skolpersonal.

Urvalet har gjorts i samarbete mellan skolvalsteamet på MUCF, Policy in Practice och de för Skolval 2022 ansvariga vuxna på de kontaktade skolorna. Det syftar till att ge en god förståelse av hur Skolval 2022 uppfattats av en bredd av olika skolor och elevgrupper. Därför har ett strategiskt urval gjorts, med utgångspunkt i fem olika skolkategorier. Inom ramen för respektive kategori gjordes urvalet i syfte sammantaget att skapa geografisk spridning mellan skolor i olika delar av landet (norr/mitt/syd samt öst/väst) och skolor i städer av olika storlekar, med mer eller mindre närhet till landsbygd. Därutöver ingår både kommunala skolor och fristående skolor med enskild huvudman, så kallade friskolor. Följande kategorier av skolor ingår i urvalet:

- Skola i socioekonomiskt utsatt område
- Enbart sarskola

- Enbart gymnasieskola med yrkesprogram
- Kombinerad skola, inkl. yrkesprogram, teoretiska program och särskola
- Högstadium

I samtliga skolor i urvalet tog MUCF kontakt med skolans kontaktperson för uppdraget, informerade om utvärderingen och ställde frågan om de ville delta i utvärderingen. De skolor som tackade ja, vidareförmedlades till Policy in Practice, som gav mer detaljerad information om utvärderingen och intervjuerna, samt bokade in tider för intervjuer. När så var möjligt avsattes ett block på tre timmar till respektive skola, då samtliga intervjuer genomfördes.

Skolans kontaktperson ombads att välja ut tre elever, med olika bakgrund, förutsättningar och intresse för skolval och det allmänna valet, samt en kollega, som tillsammans med kontaktpersonen organiserat Skolval 2022.

Sammantaget har tolv elever (sex tjejer och sex killar) samt tio vuxna (sju män och tre kvinnor) intervjuats. Från alla skolor deltog två vuxna och tre elever, utom skolan i ett socioekonomiskt utsatt område, där det enbart var möjligt att intervjua två vuxna. Samtliga vuxna arbetade som lärare på skolorna och av dessa var alla utom en lärare i samhällskunskap. Flertalet undervisade även i andra ämnen. Eleverna var 14-20 år med en genomsnittlig ålder och medianålder på 17 år.

Alla intervjuer skedde under november och december 2022 genom webbmöten. För att underlätta skolornas deltagande, gjordes varje intervju på cirka 30 minuter. Under alla intervjuer fördes anteckningar under intervjun och med den intervjuades tillåtelse spelades de in digitalt. De intervjuguiden som användes för intervjuerna återfinns bilagda i slutet av denna bilaga, efter det avslutande kapitlet *Slutsatser*.

Disposition

Efter denna inledning ges i kapitel två en bild av hur elever och lärare betraktar nyttan av skolval. Kapitlet beskriver elevernas egna erfarenheter och tankar om Skolval 2022 och hur det fungerat på deras skola samt lärarnas bedömningar av den nytta som skolvalet gett eleverna. Kapitlet diskuterar även skillnader i erfarenheter och nytta mellan olika grupper av elever.

I kapitel tre fokuseras lärarnas erfarenheter av Skolval 2022. Där beskrivs deras tankar kring organiseringen av skolvalet och hur den fungerat, deras erfarenheter av det stöd som de fått från MUCF och nyttan av det material som MUCF tillhandahållit skolorna i arbetet med Skolval 2022. Kapitlet behandlar även hur lärarna ser på skolvalet i relation till skolans demokratiuppdrag och på vilket sätt, om något, de upplever att Skolval 2022 gett dem stöd i att systematiskt arbeta med skolans demokratiuppdrag.

I det fjärde kapitlet redovisas den återkoppling som elever och lärare valt att dela med sig av under utvärderingen, för att bidra till att kommande skolval blir ännu bättre.

Rapporten avslutas med en kortare sammanfattning av studiens resultat, i samband med att utvärderingens frågor besvaras.

Ungas deltagande i demokratin och valförfarandet

Ett av de två effektmålen för Skolval 2022 är: *Ungas förståelse för och delaktighet i vår demokrati och valförfarande stärks*. Det målet utgör det övergripande temat för detta kapitel, baserat på såväl vad eleverna själva berättat under intervjuerna som vad lärarna beskriver baserat på sina egna upplevelser i samband med skolvalet.

Intervjuerna visar att Skolval 2022 är uppskattat av både lärare och elever. De mest framträdande nyttorna av att delta i skolval, uppges vara att det minskar tröskeln att rösta i det allmänna valet och att det ökar elevernas intresse för politik och politiska partier. Däremot tyder intervjuerna på att det har liten effekt på elevernas engagemang i samhällsfrågor eller i det civila samhället. Intervjuerna tyder också på att Skolval 2022 har större betydelse för elever med utländsk bakgrund och nyanlända, samt för elever som har större behov än andra av att få möjlighet att öva och känna sig trygga i valsituationen för att rösta i de allmänna valen när de uppnått rätt ålder. Detta utgör det huvudsakliga innehållet och även strukturen för kapitlet.

Skolvalet minskar tröskeln att rösta

De intervjuade, både lärare och elever, är eniga om att skolvalet är viktigt för att minska tröskeln att rösta i de allmänna valen när eleverna uppnår myndighetsåldern. På frågan om hen tycker att hen har lärt sig något av att delta i skolvalet, svarar en av eleverna:

Ja, hur man ska rösta. När man ska rösta när man är vuxen, så vet jag hur det går till.

Detta kan vara en ganska lite tröskel för vissa, som de med lätthet tar sig över på egen hand eller med stöd från andra personer utanför skolan. För dessa kan skolvalet vara en trevlig aktivitet, men långt ifrån avgörande för att de ska rösta i det allmänna valet framöver. På samma fråga som ovan, om hen har lärt sig något av att delta i skolvalet, svarar en annan elev:

Ja, lite om hur det går till, att man tar en valsedel och lägger i brevet, men vi röstar bara med en, inte med tre. Det mesta visste jag redan, men det var en upplevelse.

För vissa av de intervjuade upplevs det alltså inte vara särskilt svårt att lära sig att rösta. Men för andra är det uppenbart att den nya situationen, som det kan innebära att rösta i det allmänna valet, kan vara lite mer utmanande. Det uttrycks på följande sätt av en av eleverna, som svar på samma fråga som i föregående citat:

Jo, det kan man nog säga. På något sätt känns det som att om man aldrig har röstat förut, så kan man få en bild av att det är ett stort steg, det kan kännas jobbigt och att det känns som en tröskel. Genom ett skolval där man går dit på lektionstid kan man förstå att det inte är så jobbigt och i slutändan jättevårt det.

En annan elev utvecklar känslan av osäkerhet i valsituationen på följande sätt:

Hade jag inte varit med i skolvalet hade jag nog känt mig helt lost när jag kom in i vallokalen.

Den här känslan av osäkerhet i nya situationer är något som vissa elever har lättare att hantera, medan det för andra elever är betydligt viktigare att de har fått öva på situationen innan och upplever trygghet och en tillit till att de kommer att klara av att hantera situationen, för att de ska vilja utsätta sig för den i vuxen ålder. Två grupper som särskilt lyfts fram i samband med detta är särskoleelever samt vissa av de elever som av olika anledningar kan behöva extra anpassningar och stöd. En lärare i en gymnasiesärskola beskriver det så här:

Jag har varit politiskt engagerad i hela mitt liv, så jag har den biten, att alla ska rösta. Särskilt för våra elever, som är lite utsatta i samhället, är det viktigt att de känner att det är viktigt att rösta.

Som nämnts inledningsvis, finns det även elever som uppger att de inte lärt sig så mycket av att delta i skolvalet. Det är vanligen beroende på tre olika faktorer:

- De redan deltagit i ett skolval när de var yngre, då de lärde sig mer. För dem var Skolval 2022 en repetition.
- De har följt med sina föräldrar eller andra vuxna när de röstat i det allmänna valet och lärt sig av dem, alternativt att dessa förklarat valet för dem på ett utförligt sätt.
- De har redan uppnått 18 år och själva röstat, exempelvis i kyrkovalet eller förtidsröstat i det allmänna valet.

Genom att minska elevernas tröskel att rösta, menar vissa av de intervjuade att det även på sikt ökar valdeltagandet i de allmänna valen. Detta, samt hur skolvalet bidrar till att öka förståelsen för den representativa demokratin, fokuseras i nästa avsnitt.

Skolvalet ökar valdeltagandet på sikt och förståelsen för den representativa demokratin

De intervjuade lärarna reflekterar över vilka andra effekter som Skolval 2022 har för eleverna, utöver att förbereda dem på att själva delta i det allmänna valet i framtiden. Även de lyfter fram betydelsen av den sänkta tröskeln. En av de intervjuade sätter även in skolvalet i kontexten av det generella valdeltagandet. Hen menar att skolval som aktivitet bidrar till ökat valdeltagande genom att eleverna i större utsträckning förstår värdet av att rösta.

I framtiden tror jag det kommer att gynna valdeltagandet i det verkliga valet att ha skolval, motståndet minskar och de förstår mer värdet av att rösta.

En annan lärare utvecklar resonemanget på följande sätt, när hen svarar på frågan om Skolval 2022 gör skillnad för elevernas förståelse för demokrati och politik.

Inte så mycket för demokratin kanske, men engagemanget ökar. Eleverna tycker det är väldigt spännande att rösta. Det blir bra för eleverna och kunskapsinhämtningen, att de kan känna att det är på riktigt. Men jag tror det är bra för deras förståelse av demokratin också, det visar att det inte

är helt lätt. Vissa elever tror jag har satt sig in lite extra för att de skulle rösta, annars tror jag inte de skulle ha gjort det. Man får en träning i hur man vill att samhället ska organiseras och styras.

Som citatet visar menar läraren att Skolval 2022 motiverar en del elever att sätta sig in lite extra just för att de ska rösta. Deras kunskapsinhämtning ökar och Skolval 2022 fungerar som en praktisk träning i att delta i den representativa demokratin.

Intervjuerna visar även att Skolval 2022 främst betraktas som en aktivitet som bidrar till att uppnå skolornas ordinarie uppdrag inom demokratifrågor och samhällsorienterande ämnen. Det är en liten del av skolornas större uppdrag, där Skolval 2022 förstås som ett verktyg för att ge eleverna ökad kunskap om valsystem och hur det går till att rösta. Men den större bilden, kopplad till demokratifrågor och hur det demokratiska systemet fungerar, förstås tillgodoses genom den undervisning i samhällskunskap som de intervjuade lärarna själv arbetar med, inte av Skolval 2022. På frågan om hen upplever att skolvalet gör skillnad för elevernas förståelse för demokrati och politik, svarar en av lärarna så här:

Ja, man får ett kuvert och valsedlar, man får välja och rösta fritt – den funktionen får de en bra förståelse för. Men hur det demokratiska systemet funkar på regional och lokal nivå, det får de bara genom samhällsundervisningen. Det bidrar inte skolvalet till, men däremot hur man genomför ett val, det bidrar det till.

Lärare menar även att det är svårt att särskilja den kunskap som eleverna får från undervisningen och vilken kunskapsökning som sker specifikt på grund av skolvalet, vilket en annan lärare uttrycker på följande sätt:

Det är svårt att särskilja skolvalet. Hade det inte varit skolval, så hade jag jobbat med detta i SO:n ändå. Men genom skolvalet kommer de ut i verkligheten. Man får vara med i den representativa demokratin och känna att man är en del av det.

Skolval 2022 beskrivs även vara betydelsefullt för att synliggöra ungas åsikter. En av de intervjuade lärarna uppger att den mediabevakning som sker av skolvalsresultaten är en tydlig signal om att samhället tar ungas röst på allvar.

Det är bra att förklara att andra är intresserade av vad de tycker och det är bra att visa att skolvalets resultat skrivs om i tidningarna – man tar på allvar även vad unga tycker.

Skolvalet ökar intresset för politik och politiska partier

Både elever och lärare lyfter fram betydelsen av Skolval 2022 för att öka intresse och engagemang för valet, genom att erbjuda ett konkret tillfälle att själva rösta. På så vis blir det allmänna valet mer relevant för eleverna, vilket ökar motivationen att själva lära sig mer om partierna och deras politik. På frågan om hen upplever att skolvalet gör skillnad för elevernas förståelse för demokrati och politik, uttrycker en av lärarna sig på följande sätt:

Ja, det gör väldigt stor skillnad. Särskilt för de som är under 18 år blir det väldigt mycket mer konkret när de ska välja. Diskussionerna blir mycket mer konkreta och engagerande om politik. Det har gynnat både kunskap om hur ett val fungerar och intresset för partierna och vad de står för.

Ett liknande resonemang förs av en av de intervjuade eleverna, som på frågan om hen vet mer nu om vad de politiska partierna tycker om olika frågor än innan hen deltog i skolvalet, svarar:

Ja, det vet jag [att jag gör]. Jag tycker det är kul med politik, man tittar på debatterna och läser på deras [partiernas] hemsidor.

Detta reflekterar även vad eleverna beskriver som sina främsta källor till kunskap om valet och vad partierna står för. De källor som oftast lyfts fram av eleverna är debatter och journalistik om valet i etablerad dagspress (såsom Dagens Nyheter, Aftonbladet och Expressen) och rikstäckande nyhetsprogram i TV (SVT och TV4). De som läser samhällskunskap i skolan nämner att den är viktig. Även skolbesök av politiker (både unga och vuxna politiker) och samtal med familj, vänner och lärare lyfts fram som betydelsefullt. Det är vanligt att lyfta fram sociala medier som källa till information (såsom TikTok och Instagram). De som nämner sociala medier uttrycker så gott som uteslutande att källkritik är viktigt och att de är mer försiktiga med att tro på den information som sprids i sociala medier än i andra kanaler. Det är uppenbart att eleverna tagit del av väldigt olika mycket information om valet. Medan vissa utförligt beskriver att de tagit del av många olika informationskällor och hur de värderat informationen och letat efter kompletterande källor, uppger andra att de exempelvis tagit del av en kort film eller annan mycket kortfattad information. Denna skillnad i inhämtning och bearbetning av information kan illustreras av följande citat, där en av eleverna, efter att utförligt ha redogjort för vilka källor hen nyttjat, avslutar med att konstatera följande:

Jag har lärt mig om partierna, vilka som står för vad och bildat mig en egen uppfattning om vilket parti jag vill rösta på.

Det kan kontrasteras med en annan elev, som svarar att:

Pappa berättade en del, skolan också. Vi har lärt oss mycket saker, vi har tittat på en film och så.

Medan Skolval 2022 ses som en rolig aktivitet som ökar elevernas engagemang och intresse för politik och partier, samt utgör en konkret illustration av undervisningen, anses skolundervisningen av de intervjuade, såväl lärare som elever, vara en viktigare källa till kunskap om politik och demokrati. Detta illustreras av följande citat, där en av eleverna besvarar frågan om hen vet mer om vad de politiska partierna tycker om olika frågor nu än innan hen deltog i skolvalet:

Nej, vi har jobbat väldigt mycket med politik i skolan. Jag har kanske lärt mig mest under mina två år på samhälls[programmet]. Så inte av skolvalet, men allmänt under min utbildning har jag lärt mig mycket.

Alla elever läser inte samhällskunskap i anslutning till att Skolval 2022 genomförs. De som inte läser samhällskunskap får vanligen liten eller ingen undervisning i samband med Skolval 2022 och de anger vanligen att de istället får lära sig själva om valet utanför skolan. Inte heller dessa elever anser att de har lärt sig

detta på grund av Skolval 2022. Som svar på frågan om hen vet mer om vad de politiska partierna tycker om olika frågor nu än innan hen deltog i skolvalet säger en av eleverna:

Med tanke på att det varit så mycket skrivelser i tidningarna på grund av det riktiga valet, så tycker jag det, men mer det än skolvalet.

En av lärarna lyfter även fram betydelsen av den statistik över valresultatet som publicerats av MUCF efter Skolval 2022. Den kan i sig nyttjas i den samhällsorienterande undervisningen och bidra till att fördjupa förståelsen för politiken och valresultatet. Läraren beskriver hur hen själv nyttjat statistiken över skolvalsresultatet på följande sätt:

Ja, som samhällslärare, efteråt när vi pratar om valresultatet från MUCF: "Så här röstade ni på er skola och i hela Sverige" så kan vi jämföra det med det verkliga valresultatet och diskutera varför elever och vuxna röstade på det här viset. Det hjälper dem att tänka på politiken.

Skolvalet bidrar alltså på olika sätt till att öka elevernas intresse för politik och politiska partier. Däremot indikerar intervjuerna att det inte påverkar eleverna engagemang i samhällsfrågor eller kunskap om hur de kan vara samhällsengagerade, vilket är temat i nästa avsnitt.

Skolvalet påverkar inte elevernas kunskap om hur de kan vara engagerade i samhället

Åsikterna delar sig mellan eleverna med avseende på om Skolval 2022 påverkat deras kunskap om hur de kan vara engagerade i samhället. Vissa uppger att de har mer kunskap om det, men de hänför det till andra anledningar än Skolval 2022. En av dessa anledningar är att kunskapen ökat, men att det beror på det allmänna valet snarare än Skolval 2022. På frågan om hen genom att delta i Skolval 2022 vet mer om hur hen kan vara samhällsengagerad, uttrycker en elev sig på följande sätt:

Ja, man vet lite mer om vilka forum man kan vända sig till, vilka organisationer man kan gå med i. Men det är med tanke på valet, inte skolvalet just.

En annan förklaring är att kunskapen om hur de kan vara samhällsengagerade ökat på grund av undervisningen i samhällskunskap. På samma fråga som ovan, om hen genom att delta i Skolval 2022 vet mer om hur hen kan vara samhällsengagerad, uppger en annan elev att:

Nej, det skulle jag inte säga. Det är mer när man har ämnet SO, då lär man sig det. Själva skolvalet i sig lär man sig inte så mycket av, det var mer en rolig grej som hängde ihop med det vi lärde oss.

Det finns även elever som redan hade en viss kunskap om hur de kan vara samhällsengagerade och de ser inte att Skolval 2022 tillfört ytterligare kunskap om detta.

Jag vet inte om jag vet mer. Man kan väl gå med i olika partier eller ungdomsförbund och organisationer, men jag tror inte att jag själv lärt mig något mer om att själv vara politiskt engagerad eller samhällsengagerad av att delta i skolvalet.

Bland de elever som arbetat som valförrättare under Skolval 2022, finns dock elever som uppger att de lärt sig mer om att vara samhällsengagerade på grund av sitt deltagande i Skolval 2022. En elev uttrycker sig på följande sätt, specifikt med avseende på vad hen lärt sig mer om av att vara valförrättare:

Ja, något skulle jag väl säga [att jag har lärt mig]. Vi höll ordning på allting och vi arbetade tillsammans och hjälptes åt. ”Nu var det slut på de här kuverten, så nu får man hämta fler”. Det var en som bockade av namnen på listan [röstlängden]. Vi hade ett system och det funkade bra.

Trots att skolvalet inte påverkar elevernas kunskaper om hur de kan vara samhällsengagerade, har det andra positiva effekter. Intervjuerna visar att skolvalets effekter är kompensatoriska, i betydelsen att skolvalet är mer betydelsefullt för vissa elevgrupper, med mindre gynnsamma förutsättningar än andra elevgrupper. Dessa skillnader mellan skolvalets effekter för olika elevgrupper är temat i följande avsnitt.

Skolvalet är mer betydelsefullt för vissa elevgrupper

Av regeringsuppdraget (KU2021/01889) framgår att särskild vikt ska läggas vid att tillgängliggöra skolval för skolor i socioekonomiskt svaga områden och för särskolor. En del av intervjuerna med lärarna fokuserar därför på om de upplever att skolvalet är viktigare för vissa elevgrupper än för andra. Deras svar visar att det finns en relativt god samstämmighet mellan regeringsuppdragets prioritering och vilka elevgrupper som lärarna själva anser att Skolval 2022 har störst betydelse för. En elevgrupp som lyfts fram är elever i vars hem det inte förekommer diskussioner om politik och nyheter, som heller inte följer med sina föräldrar till vallokalen. På frågan om hen upplever att skolvalet är viktigare för vissa elevgrupper än andra när det gäller förståelsen för demokrati och politik, beskriver en av lärarna det så här:

Det skulle i så fall vara de grupper där man inte pratar politik och nyheter direkt hemma. De kanske inte följer med sina föräldrar till vallokalen eller får veta hur man ska rösta. Men om det är någon generell grupp, det skulle jag inte säga, det är olika från hem till hem.

En annan lärare menar att detta är kopplat till föräldrarnas utbildningsnivå:

Nej, det är nog lika viktigt för alla, både högpresterande och lågpresterande får se att när det gäller röstning så är det lika för alla. Men de som har föräldrar med hög utbildning har säkert pratat om det hemma och kanske varit med i vallokalen. Så de som inte har föräldrar som gör det, de kanske vinner extra på detta. Det är i de grupperna som valdeltagandet är lågt, så det är viktigt att man får chansen att se hur det funkar.

Andra lärare menar att det är särskilt viktigt för elever med utländsk bakgrund och nyanlända elever, i vars hemländer det inte funnits en fungerande demokrati. För dem blir skolvalet en tydlig och konkret

illustration av vad det innebär att leva i en representativ demokrati. En lärare beskriver betydelsen av skolval så här:

Ja, det är viktigare för invandrargrupper och nyanlända, som inte har haft demokrati eller fungerande demokrati i sina hemländer. Det är svårt att förklara den demokratiska processen i ord. Det har gynnat dem mycket att få gå och rösta och se hur det fungerar i en demokrati.

En annan lärare håller med, men påpekar också att det inte bara gäller elever med utländsk bakgrund. Hen menar även att kunskapen är så låg att partier som av allmänheten kan uppfattas stå långt ifrån varandra kan blandas ihop, vilket kan leda till förvirring i själva valsituationen.

Vi har många elever som inte har svensk bakgrund. Svenska elever har ofta hört från föräldrarna att man går in i ett valbås. Men vi har många ungdomar som inte hade en aning, inte bara utländska. Vi har många elever som inte har svenska språket. Det var oklart för dem vilket parti som är Socialdemokraterna och vilka som är Sverigedemokraterna, det låter lika och kan vara svårt att skilja på. Flera elever kommer också från länder där man inte får rösta eller där rösterna inte räknas.

Även särskoleelever lyfts fram som en grupp som skolval kan vara särskilt betydelsefullt för. Samtidigt problematiseras detta av de lärare som arbetar på särskola, utifrån insikten om att det kan vara utmanande att förmedla innebörden av så abstrakta företeelser som val och demokrati. På frågan om hen anser att Skolval 2022 är viktigare för vissa elevgrupper än andra när det gäller förståelsen för demokrati och politik svarar hen följande:

Nej, jag skulle inte vilja säga det, men jag tror att det är svårare att förklara nyttan och begreppet demokrati - vilka skillnader gör det för mig som individ? [...] Den kognitiva nivån, det blir för abstrakt. Den stora gruppen kanske inte påverkas, men det kan finnas några som har kommit till den insikten att "Jaha, det funkar så här." Det räcker att några förstår och kan ta vara på sina rättigheter och vet att deras röst räknas.

Skolvalet och metoder för att stärka skolans demokratiuppdrag

Det andra av de båda effektmålen för Skolval 2022 är: *Skolledning och -personal stärks inom olika metoder och tillvägagångssätt för att systematiskt arbeta med skolans demokratiuppdrag*. Det målet bildar det övergripande temat för detta kapitel, som baseras på vad de intervjuade lärarna beskriver baserat på sina egna upplevelser i samband med skolvalet.

Lärarna är eniga om att Skolval 2022 är en bra och givande aktivitet. Det uppfattas som välorganiserat och som ett komplett erbjudande, där skolorna förses med det mesta de behöver för att organisera valet på sin egen skola, såväl inför och under det att valet pågår, som efteråt, genom uppföljningen av skolvalet, i form av exempelvis statistik över valresultatet.

Intervjuerna visar att skolvalet vanligen arrangeras av samhällskunskapslärarna på skolorna, vilket innebär att de ansvariga har hög kompetens om samhälls- och demokratifrågor. Därigenom förstås Skolval 2022 vanligen som en del i ett sammanhang där det bidrar till måluppfyllelsen i samhällskunskap och skolans ordinarie uppdrag i övrigt.

Valmaterialet som skolorna har tagit del av används och får beröm under intervjuerna. Annat material, som fokuserar mer allmänt på demokratifrågor, används mer sparsamt. Som föregående kapitel visar, menar både elever och lärare att Skolval 2022 har flera positiva konsekvenser för elevernas lärande. Däremot ses det sällan som ett betydelsefullt stöd i skolornas arbete med demokratiuppdraget. Detta förklaras av att demokratiuppdraget är ett stort och allomfattande uppdrag. Det förstås som redan integrerat i skolans roll och undervisningen i sin helhet. Demokratiuppdraget betraktas som centralt i lärarnas yrkesroll och utbildning och som något som de arbetar och har arbetat med, ofta under många år. De intervjuade lärarna menar vanligen att de har hög kompetens och förmåga inom demokratiuppdraget och upplever inte att de behöver stöd från utomstående parter för att utveckla detta ytterligare. Detta är en sammanfattning av de huvudsakliga resultaten som beskrivs i och utgör strukturen för kapitlet.

Skolval 2022 är uppskattat av skolorna

Samtliga vuxna som intervjuats är lärare och av dessa är alla utom en lärare i samhällskunskap. Det gör att det är svårt att baserat på studien dra slutsatser om hur Skolval 2022 uppfattas av andra kategorier vuxna på skolorna, såsom skolledning, andra lärargrupper och annan skolpersonal.

Intervjuerna visar att Skolval 2022 och MUCFs arbete med detta är uppskattat. Såväl informationen från myndigheten, som kontakterna med skolvalsteamet och det material som sänts ut inför och under valperioden, likväl som möjligheten att ta fram statistik över valresultatet i efterhand lyfts under intervjuerna fram som värdefullt och av hög kvalitet. Som två av de intervjuade lärarna säger:

Vi fick jättefint material och stöd hela vägen.

Det har varit jättetydlig info och funkat jättebra med utskicken.

En lärare, som instämmer i uppfattningen att Skolval 2022 är välorganiserat, påpekar även att det behöver finnas en balans mellan kraven på skolorna för att delta i Skolval 2022 och den administration och kontroll som krävs för att uppfylla kraven. Hen menar att arrangerandet av skolval tar mycket resurser i anspråk och att det leder till att det för vissa skolor kan vara för krävande att delta.

De reflektioner jag har gjort är att det är jättebra att valet är så noggrant organiserat, att det finns tydliga riktlinjer. Det finns vissa saker som är svåra till exempel identitetskontroll, där elever ibland saknar ID eller liknande. Det krävs mycket folk och resurser för att göra detta. Det är alltid svårt att avsätta resurser som inte är obligatoriska, och jag vet att det finns skolor som inte har maktat med och valt att inte delta.

En annan lärare lyfter särskilt fram det positiva i att resultaten från Skolval 2022 tas om hand och tillgängliggörs på ett bra sätt. Hen beskriver även hur hen använder denna statistik i sin undervisning, för att ytterligare fördjupa elevernas förståelse. Hen utvecklar sina tankar om Skolval 2022 på följande sätt:

Det är bra organiserat, bra framförhållning i utskick av valsedlar etcetera. Det är bra att resultaten tas om hand och att det görs riktiga statistiska analyser av resultaten på lokal, regional och nationell nivå. Men att valdagen är på onsdagen är lite konstigt. Men det är mest positivt.

Läraren uttrycker att Skolval 2022 överlag är väl organiserat och fungerar bra. Hen tar också upp funderingen kring varför valdagen är på onsdagen den 7 september istället för på fredagen den 9 september. I instruktionerna från MUCF till skolorna anges att skolorna själva bestämmer vilken dag som är skolans valdag och att valdagen ska förläggas under perioden 17 augusti till 7 september. Tanken att det vore bättre att skolvalet sker den 9 september återkommer från fler lärare i materialet. Synpunkten kopplas vanligen till att lärarna vill att skolvalet ska ligga så sent som möjligt på terminen och efterlikna det allmänna valet så mycket som möjligt. Ur dessa perspektiv vore det enligt dem bättre om valet kunde ske så sent som på den sista fredagen innan valhelgen.¹

Detta leder vidare till den utmaning som lyfts av lärarna som mest betydelsefull för deras möjligheter att på ett så bra sätt som möjligt ta tillvara de möjligheter som Skolval 2022 erbjuder i undervisningen, vilket kommande stycke handlar om.

¹ MUCF angav 7 september som sista dag för Skolval 2022 för att hinna sammanställa valresultatet till valvakan för Skolval 2022. Det har dock inkommit valresultat efter den 7 september och alla resultat som inkommit innan den 11 september har inkluderats i det slutliga resultatet av Skolval 2022.

Tidpunkten för Skolval 2022 har varit en utmaning

Det uppfattas som självklart att Skolval 2022 arrangeras i anslutning till det allmänna valet. Att de båda valen sker samtidigt har självfallet stora fördelar, inte minst på grund av det ökade intresse för Skolval 2022 som uppkommer på grund av mediebevakningen av det allmänna valet. Detta till trots uppfattas tidpunkten för Skolval 2022 som en stor utmaning, både för eleverna i största allmänhet, och särskilt för vissa grupper av elever, som uppfattas som extra sårbara eller i behov av anpassningar och mer stöd än andra elever. Valet kommer så tidigt på hösten att det är svårt att hinna förbereda eleverna tillräckligt mycket inför det.

För att få ut det mesta av det, så borde det integreras med demokratiundervisningen. Men det är svårt när det är första veckan på skolåret, det vore bättre om det kunde parallellläggas.

En av de intervjuade lärarna menar även att hen skulle behöva justera hela sin läsårsplanering, för att kunna förbereda eleverna bättre inför nästa skolval, vilket även kräver att skolan långt tidigare fattar beslut om och börjar förbereda sitt deltagande i det kommande skolvalet.

Jag tror att jag och min skola behöver bestämma året innan att vi ska delta i skolvalet nästa gång, så kan vi justera och ändra hela vår läsårsplanering [för att passa bättre med skolvalets tidsplan].

Tidpunkten för Skolval 2022 tas upp som en utmaning för flera elevgrupper. En av dessa grupper är de elever som läser samhällskunskap och inte hinner få tillräckligt mycket undervisning innan valet. Det är en utmaning eftersom elevernas intresse för val och demokratifrågor sjunker efter att valet genomförts. Efter valet menar vissa av lärarna att eleverna känner sig ”färdiga” med valet och det är då svårare att motivera dem att fortsätta att läsa om detta.

Det hade varit bra att flytta valet [till senare under hösten], det är tajt ur skolsynpunkt. Det är anledningen att vi inte använt så mycket av materialet. Vi börjar i augusti och då hinner vi inte så mycket. Nästa gång skulle vi kanske börja några veckor redan i juni. Man skulle vilja gå in mer på djupet, nu hinner vi bara det mest grundläggande innan skolvalet och efteråt, när man vill göra det mer detaljerade innehållet, så känner eleverna att de är färdiga med detta.

Det är en utmaning även för elever som inte läser samhällskunskap, där det kan upplevas svårt att via exempelvis deras mentorer och skolans veckomeddelanden eller liknande, hinna sprida tillräckligt med information innan valet, för att säkra att alla elever känner till att skolvalet arrangeras på skolan och vad det innebär för eleverna.

Lärarna på sarskolan menar att det varit särskilt utmanande att hinna förbereda deras elever på skolvalet, eftersom deras elever har stora behov av att skolan börjar på samma sätt varje år och att de får följa sina vanliga rutiner. Det gör att det blir utmanande att också hinna med att förmedla tillräcklig information om skolvalet för att eleverna ska känna sig trygga och införstådda med vad som pågår.

Våra elever börjar runt den 20 augusti. Det är många nya elever och en del gamla som måste ha en start som är samma [varje år]. Det blir ganska forcerat att hinna med valet då. Förståendet kommer främst efter valet, det är svårt att göra en lugn start i det.

Ytterligare en grupp som lyfts som svårare att hinna introducera är nyanlända elever, som i många fall ännu inte har språket och en tillräcklig förståelse av vad det innebär att leva i en representativ demokrati, för att förstå vad ett val är och hur det fungerar. Vissa av lärarna uppger att de nyanlända eleverna på deras skolor inte deltagit i Skolval 2022, fastän övriga elever på skolan gjort det. Detta eftersom deras lärare ansett att de inte haft möjlighet att förbereda de nyanlända eleverna tillräckligt inför Skolval 2022 för att det ska vara en positiv och givande upplevelse för dessa elever.

De som gick på språkintröduktion, de lärarna valde att de skulle göra annat, så det har vi pratat om. Det var på grund av praktiska skäl. Några av dem har väldigt svårt, några är väldigt nyanlända. De kan inte språket, känner inte till partierna och har inte haft undervisningen. Men det kom från deras lärare, det passade väldigt dåligt. Förra gången vet jag att de var med.

Att det särskilt är nyanlända elever som undantagits har rationella förklaringar och kan mycket väl ha varit det bästa alternativet under rådande omständigheter. Men det är samtidigt olyckligt, eftersom det är en av de elevgrupper som särskilt lyfts fram som de som har störst nytta och störst behov av att delta i skolvalet, för att öka deras förståelse för vad det innebär att leva i en rättsstat där det arrangeras allmänna val och deras egen röst räknas.

Arrangerande lärare har hög kunskap om demokratifrågor

Intervjuerna indikerar att det är vanligt att Skolval 2022 arrangeras av enskilda lärare eller lärarlag som undervisar i samhällskunskap. Det innebär att det material som MUCF tillhandahåller skolorna har en målgrupp, som till stor del är högutbildad specifikt inom områden där demokratifrågor och samhällets organisering och funktion är centrala delar. De har tillgång till en uppsjö av material om detta och de som redan arbetat några år i yrket har en färdig planering för skolans samhällsorienterande kurser, där dessa frågor står i centrum för elevernas lärande.

Det innebär att lärarna sällan upplever sig behöva stöd och ytterligare material för att utveckla sin undervisning inför valet. De har redan det material de behöver och god kännedom om hur de själva kan hitta eller ta fram annat material om de får inspiration att göra det. När en av lärarna tillfrågas om de på hens skola använt något undervisningsmaterial i samband med Skolval 2022, svarar hen på följande sätt:

Jag har känt att jag har eget material som passade bra, så det kändes inte relevant.

En annan lärare utvecklar det på följande sätt:

Det finns så enormt mycket material på nätet, det är så många som jobbar med fina lektionsplaneringar, det är svårt för oss att hinna ta till oss. Jag har jobbat som SO-lärare i 20 år, jag har ett upplägg och vet vad jag vill att de ska lära sig.

Upplevelsen att det finns en uppsjö av material återkommer under intervjuerna. Lärarna menar att det finns så mycket tillgängligt material om frågor som demokrati och mänskliga rättigheter, att svårigheten är att svara, snarare än att hitta lämpliga material. Undervisningsmaterial skickas direkt till skolorna eller till

enskilda lärare såväl digitalt som via brev från både företag, civilsamhällsorganisationer och myndigheter, utöver att lärarna själva har tillgång till läromedel och delar material med kollegorna. Att gå igenom de olika materialen och tänka igenom hur de skulle kunna användas i samband med den egna undervisningen kräver tid och de intervjuade uppger att den tiden är mycket begränsad.

Det beror ju på förarbetet, om man hinna kolla igenom materialet och tänka igenom det. Tiden till det finns inte alltid.

Det är även relativt vanligt att lärarna inte känner till att det finns material relaterat till Skolval 2022 från MUCF, utöver valmaterialet.

Själva skolvalet tycker jag är roligt och en bra grej, men materialet runt det känner jag inte till och det har jag inte haft någon nytta av.

De material från MUCF som på en direkt fråga använts av minst en lärare är Demokratihandboken, Prata EU med unga och Prata demokrati i gymnasieskolans yrkesprogram. De lärare som känner till MUCFs material och uppger att de använt eller blivit stärkta av materialet, beskriver sin användning som relativt sporadisk. En lärare uppger att hen haft indirekt nytta av Demokratihandboken, eftersom den funnits i en låda med kompletterande material som försteläraren gått igenom och värderat och därefter placerat i en låda med extramaterial. I den lådan har samhällslärarna kunnat botanisera fritt, om de velat hitta mer inspiration till sin undervisning. På en direkt fråga uppger läraren dock att hen själv inte har använt Demokratihandboken i sin egen undervisning och inte heller känner till om någon annan lärare på skolan har använt den. Trots att hen inte använt materialet, uppger läraren att hen blivit stärkt av det. På en direkt fråga om materialet från MUCF har stärkt hen i sin roll, med avseende på att genomföra skolvalet och olika metoder och tillvägagångssätt för att arbeta med skolans demokratiuppdrag, svarar hen:

Ja, det tycker jag. De gånger man bestämt sig för att man inte ska använda det material man har i klassrummet, så visste man att allt som låg i extralådan var väl genomtänkt material. Om man jobbat länge i skolan så blir man så trött på att det är samma, samma. För att kunna motivera vidare är det bra att ha lite nytt material ibland.

En annan lärare uppger att hen använt både Prata demokrati i gymnasieskolans yrkesprogram och Demokratihandboken, men hen har svårt att specificera vad hen använt i dessa skrifter och vilken nytta hen haft av dem. När hen tillfrågas om vilket undervisningsmaterial hen har använt i samband med Skolval 2022 nämner hen valsedlarna och skolans lärobok samt olika hemsidor. När intervjuaren läser upp samtliga material från MUCF från en lista och ber hen att för vart och ett av dessa ange om hen använt det eller inte, svarar hen följande:

Jag som lärare har nog tittat igenom Prata politik för yrkesprogram och Demokratihandboken. Jag kan ha saxat ut övningar, till exempel "Fyra hörn", men vågar inte säga.

Sådant som uppskattas mer än det skriftliga materialet om demokrati och politik kan exempelvis vara att delta i och lära sig hur en kan organisera ett val. Det nämns som en stor behållning av en av de yngre lärarna i

studien. På frågan om materialet från MUCF eller arbetet² med Skolval 2022 har stärkt hen i sin roll, med avseende både på att genomföra skolvalet och på olika metoder och tillvägagångssätt för att arbeta med skolans demokratiuppdrag, svarar hen:

Ja, det har varit väldigt lärorikt. Jag är ju ganska ung, så detta är mitt första skolval som lärare. Det har varit väldigt givande att få hjälpa till och styra upp den här processen, se hur man arbetar med och organiserar ett skolval. Det har varit mycket trevligt och lärorikt hela vägen.

En förklaring till att de intervjuade lärarna inte betraktat skolvalet som en central del av arbetet med skolans demokratiuppdrag kan vara att demokratiuppdraget ses som en så stor och allomfattande del av skolans verksamhet. Demokratiuppdraget ska genomsyra allt arbete, medan skolvalet är en i tiden avgränsad aktivitet som kan bidra, men inte ses som avgörande för om skolan lyckas med demokratiuppdraget eller inte. En av lärarna uttrycker det så här:

Skolans demokratiuppdrag, det är extremt stort. Vi jobbar med det hela tiden. Även när man lär någon att läsa så är det en del av demokratiuppdraget, eller i matten när man lär någon att läsa en tabell, så är det en del av demokratiuppdraget. Inför skolvalet och EU-valet, vi har inte bestämt något, men jag skulle tro och förorda att vi jobbar vidare med detta. Men skolans demokratiuppdrag jobbar vi med oavsett om MUCF finns eller inte. Skolvalet är mer som en rolig grej, mer än att det är en viktig del av demokratiuppdraget. Det är nästan lite provocerande att MUCF ser det som att de hjälper till med demokratiuppdraget. Det är kul att skolvalet finns och så, men man ska inte heller överdriva betydelsen av det.

Intervjuerna kan ge bilden att MUCFs material om politik och demokrati nyttjas i liten utsträckning. Men det är inte självklart att så är fallet. Det kan också bero på en bias med avseende på vilka grupper som deltagit under intervjuerna – lärare i samhällskunskap. De är den grupp på skolorna som troligen har högst kompetens om politik och demokrati. Det är möjligt att intervjuer med skolledning och skolpersonal med annan utbildnings- och yrkesbakgrund, på skolor där dessa grupper ansvarat för att arrangera Skolval 2022, skulle ge en annan bild. Dessa grupper har inte på samma sätt som samhällslärarna ett färdigt upplägg för hur de vill arbeta med frågorna och skulle således kunna antas vara mer mottagliga och ha större behov av stöd från en extern part. En av de intervjuade lärarna påpekar även att så kan vara fallet:

Nej, jag har inte blivit stärkt. Jag har jobbat med det varje år i mina samhällskurser. Det är ett hjälpmedel, men inte att det är så stärkande. Däremot om det är en lärare som inte har samhällskunskap kan jag tänka mig att det är ett bra stöd.

Denna studie ger emellertid inte underlag för att dra slutsatser utanför gruppen lärare i samhällsorienterande ämnen. Det är däremot tydligt att det valrelaterade materialet har använts mer och rönt en betydligt större

² Denna fråga ställdes i de första intervjuerna enbart med fokus på materialen från MUCF. När det visade sig att få av de intervjuade hade använt eller kände till dessa skrifter, justerades frågan, för att även inkludera möjligheten att arbetet med Skolval 2022 i sig varit stärkande.

uppskattning bland de intervjuade lärarna, än materialet om politik och demokrati. Det är temat för nästa avsnitt.

Valmaterialet används mycket

De intervjuade lärarna uttrycker uppskattning för det material som direkt relaterar till Skolval 2022. Det som särskilt lyfts fram är valsedlarna, affischer, informationsfoldrar och/eller broschyrer om hur valet går till. Även filmer som MUCF tagit fram om Skolval 2022 har kommit till användning. Dessa material har varit enkla att använda och integrera såväl i undervisningen, som generellt på skolan i samband med skolvalet, exempelvis genom att sätta upp affischer och lägga ut broschyrer på olika platser i skolan. Två lärare beskriver det så här:

Hemsidan, där fanns det information om hur man röstar och bilder och affischer. Det har vi använt, inte det andra.

På skolvalssidan fanns en del material som jag bläddrade igenom. Vi hade en grundkurs i demokrati, där vi använde digitalt material från [förlag]. Vi har plockat in nyheter och debatter. Men vi hade redan planerat vår undervisning, så det blev enkelt att använda det läromedlet vi planerat. [...] Vi använde det som skickades till oss – det kom A3-papper om hur du röstar och det pyntade vi skolan med.

Det finns även lärare som uppger att valsedlarna kommit till användning i klassrummet, för att med eleverna diskutera hur valsedlar ska hanteras för att vara giltiga.

Jag har inte använt något material utöver valsedlarna. Dem har jag lyft upp i klassrummet, visat och diskuterat vad man ska och inte ska göra med valsedlar.

I det material som MUCF skickade ut till skolorna fanns även en checklista för skolvalet. Den skickades ut i syfte att stödja skolorna i arbetet med skolvalet, så att det skulle fungera bra för alla elever. I nästa stycke fokuseras hur skolorna arbetet med att tillgängliggöra Skolval 2022 för eleverna och hur skolorna ser på behovet av stöd i detta arbete.

Tillgänglighet och behov av anpassning till olika elevgrupper

Under intervjuerna ställs specifika frågor om tillgänglighetsanpassning och hur skolan arbetat med detta under Skolval 2022. En fråga ställs även om de använt någon checklista för tillgänglighetsanpassning av skolvalet, samt om de upplever ett behov av en sådan lista eller något annat stöd kopplat till tillgänglighetsanpassning inför kommande skolval. En av lärarna uppger att hen använt den checklista som MUCF skickat ut.

Det fanns en checklista i det material som skickades ut, som vi har kollat av. Det funkade bra, det blev samtal både före och efter i hur man ska lösa olika utmaningar.

En vanligt förekommande erfarenhet som de intervjuade lärarna ger uttryck för, är dock att de inte har använt någon checklista för tillgänglighet. De menar även att det finns ett begränsat behov av detta. Lärarna påpekar att anpassningar är en del av det ordinarie arbetet och att de elever som har särskilda behov får anpassningar kontinuerligt i form av exempelvis extra stöd, bildstöd, mer tid och mer utförliga förklaringar. De intervjuade menar även att deras lokaler redan är anpassade för fysiska funktionsnedsättningar. Denna inställning kan exemplifieras av en lärare, som på frågan om (och i så fall hur) de har arbetat med tillgänglighet i skolvalet, svarar:

Vi har alltid olika diagnoser ute i klasserna, men de får ju samma stöd i den vanliga undervisningen som de får under skolvalet. Det är ju inget annorlunda på det sättet.

För att ytterligare undersöka hur tillgänglighetsarbetet gått till i praktiken på de deltagande skolorna ställs även en följdfråga om skolan har använt någon checklista eller annat stöd i arbetet med tillgänglighet, hur det i så fall fungerat och om de har behov av något ytterligare stöd i kommande skolval. På detta svarar en av lärarna:

Nej, ingen checklista. Det är mycket som är integrerat redan. Alla extra stöd är bra, men vi är vana att ordna och skapa mycket själva när det behövs. Jag tänkte inte så mycket på tillgänglighet och jag undrar om vi tänker vi på samma sak [när vi pratar om tillgänglighet]. Jag tänker mycket på fysisk tillgänglighet och bildstöd och att de förstår vad de gör och det tycker jag att vi har sett till att det funkar.

Bildstöd lyfts även fram av lärare som undervisar i särskolan. För dessa elever är det många gånger extra viktigt att ha tillgång till bildstöd, både i skolvalet och i det allmänna valet.

Våra elever behöver mycket bildstöd. Många kan inte läsa och då blir man beroende av att det finns bildstöd. Det blir ganska konkret med partierna, de har alltid en symbol, så då blir det tydligt för eleverna. Men i en vallokal så är det ju ingen som vet hur det ser ut, så då får vi använda bildstöd för det. Där ska man tolka en massa saker: du står i kö och ska gå fram och det går ganska snabbt. Det är sällan någon säger "Gå hit först", "Här röstar du" etcetera. Men alla våra elever behöver ju stöd med det, så även i vallokalerna i vanliga valet behöver det bli tydligare. Folk kan känna sig dumma om de inte fattar och då skiter de i att rösta istället.

En annan lärare menar att det finns behov av stöd, men inte i form av checklistor. Däremot ser hen behov att det finns material på fler språk för elever som inte pratar svenska och förenklade material för elever som har behov av extra tydlighet.

Om det finns material översatt till olika språk vore det bra. De elever vi vet som har extra svårigheter på grund av npf, dem har speciallärare och assistenter kunnat sitta lite extra med och gå

igenom hur det går till. Men det kanske vore bra med en liten bank på webben med material anpassat efter olika behov. Kanske ett förenklat material i punktform. Ibland behövs det material som bara är tydligt, som tar bort alla nyanser och bara håller sig till det grundläggande och enkla.

Material på andra språk lyfts även av en lärare som specifikt pekar på ett behov av att valaffischerna finns på flera språk. Samtidigt är hen inte helt säker på om det är rätt väg att gå. Hen uttrycker detta på följande sätt:

Jag har ju svenska och svenska som andraspråk [utöver samhällskunskap], så det är dem tänker jag på i första hand. Det hjälper inte att jag sätter upp tio affischer, om de inte vet vad ett val är. När man har grupper som inte har språket, den enda anpassningen jag kommer att tänka på är att ha planscher på andra språk. Men hur många språk skulle man ha då? Kanske att man skulle ta de största grupperna i skolan eller i Sverige? Men i skolan pratar vi svenska – ska vi då ha planscher på fler språk? Har man inte språket, så spelar det ingen roll hur många affischer man sätter upp.

Resonemanget visar på ett dilemma, där skolan både vill att eleverna ska förstå och att de ska lära sig svenska, vilket i konkreta situationer kan leda till en målkonflikt. Samtidigt är det möjligt att skolorna skulle välja att lösa denna målkonflikt på olika sätt, beroende på exempelvis deras skilda förutsättningar och villkor. I nästa kapitel utvecklas detta och andra former av stöd som efterfrågas av skolorna mer utförligt.

Elevers och lärares återkoppling till MUCF

I detta kapitel fokuseras den återkoppling som lärare och elever förmedlat under intervjuerna. Den allmänna bilden är att Skolval 2022 varit välorganiserat och skötts på ett bra och professionellt sätt. Det har gett ett bra stöd till de deltagande skolorna och tillhandahållit väl utformat material av bra kvalitet som kommit till nytta i skolornas arbete med skolvalet.

Både elever och lärare ger en del praktiska tips inför kommande skolval, för att de ska bli ännu bättre. Den viktigaste återkopplingen är att skolval bör sträva efter att likna det allmänna valet så mycket som möjligt. Det underlättar för elever som har större behov av tydlighet och trygghet att vilja delta i det allmänna valet och uppfattas vara en viktig del i att öka valdeltagandet i sårbara grupper. Det är temat för detta kapitel, som fokuserar på de tips och önskemål som framkommit under intervjuerna.

Skolorna är nöjda med Skolval 2022

Det är från intervjuerna med både elever och lärare tydligt att de är nöjda med Skolval 2022. En av lärarna beskriver även att tidigare positiva erfarenheter av skolval på sitt tidigare arbete på en annan skola, motiverat hen att bidra till att hens nya skola för första gången deltagit i skolvalet i samband med Skolval 2022.

Jag bytte jobb 2015. På min tidigare skola hade vi skolval och jag tyckte det var jättebra, så jag har varit drivande till att vi började med skolval på denna skola också.

Skolvalet ses som en värdefull insats för ökat valdeltagande, genom att det minskar tröskeln att rösta i det allmänna valet och bidrar till ett ökat intresse för politik och politiska partier.

Det är en bra träning för framtiden och vi hoppas att det gör att många går och röstar när de får göra det på riktigt.

Vissa lärare lyfter även fram betydelsen av skolvalet för den mindre grupp av elever som är funktionärer under valet. Dessa elever uppfattas få en ökad insikt i hur demokratin fungerar, som inte de andra eleverna får på samma sätt.

Inte minst för förstagångsväljare [är skolvalet viktigt]. Det minskar tröskeln att delta i det riktiga valet. Särskilt för de elever som är med och arrangerar valet, de lär sig mycket om demokratin.

Genom att Skolval 2022 ses som så värdefullt för att öka det framtida valdeltagandet, framstår det som särskilt viktigt att skolvalen liknar det allmänna valet så mycket som möjligt. Det är ett av de tips från de intervjuade lärarna och eleverna, som utgör fokus i kommande avsnitt.

Praktiska tips inför kommande skolval

De intervjuade har några tips och konkreta råd till MUCF inför kommande skolval. Vissa har tagits upp i andra delar av rapporten. De nämns ändå kortfattat även i detta avsnitt, för att underlätta för de läsare som väljer att enbart läsa vissa, för dem relevanta delar av rapporten.

Det är vanligt att de intervjuade säger att de uppskattar att skolvalet är likt det allmänna valet. Det minskar tröskeln att rösta på sikt och ses av de intervjuade som ett sätt att öka valdeltagandet, inte minst i grupper som kan behöva extra stöd och tid för lärande. En lärare uttrycker det så här:

När jag tänkte två minuter innan [intervjun], så tänkte jag, det är roligt med skolval och ju mer man kan få det att fungera och se ut som en riktig vallokal, desto roligare blir det.

En lärare på en gymnasiesärskola motiverar det även utifrån skolans elevers behov av trygghet och att känna igen sig i valsituationen:

Man försöker att få skolvalet att bli en övning inför det riktiga valet. Skolvalet ska bli som att komma in i en vallokal, du får legitimera dig, lägga valsedlarna i kuverten och bli struken från röstlängden. Det blir en läroprocess i hur man betar sig när man kommer till en vallokal. Det är viktigt att man inte känner att skolan lär en fel. Vi vill att de ska känna att ”Jag har varit med en gång redan och vet hur det går till, när jag lägger fram mitt leg”.

Ett annat önskemål är att lägga kommande skolval så nära i tid till det allmänna valet som möjligt, för att ge skolorna så lång tid som möjligt att förbereda eleverna på valet och för att öka elevernas känsla av att valet är ”på riktigt”. En lärare förklarar situationen så här:

Det blir väldigt tätt inpå terminsstart. Det är också svårt att starta upp i april/maj, eftersom det kan bli förändringar i elevgrupper etcetera. Lägg skolvalet så nära i tid som möjligt till det allmänna valet.

En annan lärare utvecklar tanken om tidpunkten för Skolval 2022. Hen menar att det vore bra om materialet om kommande skolval kom tidigare, gärna redan i maj. Det skulle göra det lättare att hinna ta del av det och öka möjligheten att integrera det i undervisningen.

Jag har kikat på materialet, men det blev för sent. Mycket handlar om att valet ligger där det ligger, det tar ett par veckor för eleverna att landa efter sommaren först. Materialet skulle behöva komma i maj, så man kunde haft med det i sin planering. Tanken går under sommaren [om vad man vill göra med sin undervisning]. Det kanske dyker upp material sedan, men då är man redan färdig i tanken.

Som tidigare kapitel visat, finns det även lärare som förespråkar att kommande skolval flyttas längre in på terminen, av samma anledning. Lärarnas kommentarer visar att materialet som MUCF skickat ut till skolorna inte alltid nått de arrangerande lärarna. MUCF har skickat ut två paket till skolorna som förberedelse för skolvalet, ett startpaket och ett valpaket. Startpaketet skickades till anmälda skolor under perioden mars till maj. Från juni skickades valpaketet ut enligt den ordning som skolorna anmält sig i. Startpaketet innehöll bland annat arrangörshäfte, checklista, rollbeskrivning och metodmaterialet Prata politik. Valpaketet innehöll valsedlar, valkuvert, instruktioner, affischer och valurna. Av intervjuerna att döma är kännedomen om valpaketet större hos de arrangerande lärarna än kännedomen om startpaketet.

En utmaning på vissa skolor var att det saknades skärmar till valbåsen. Medan vissa av skolorna har kunnat låna skärmar, har andra inte göra det och de har i flera fall haft svårt att hitta välfungerande alternativ. Detta skapade köbildning på vissa skolor, vilket bedömdes minska valdeltagandet när eleverna inte hade tålamod eller möjlighet att vänta på sin tur. Det lyfts även som en risk för att valhemligheten röjs. Vissa menar även att det inte varit möjligt att bibehålla valhemligheten på skolan under dessa förutsättningar. En av lärarna beskriver behoven på följande vis:

Det vi hade brist på var skärmar. Materialet borde vara mer omfattande så att det räcker till alla behoven. Valsedlar och så var inget problem, men att man får mer grejer, ett valbås eller en skärm, eller en ritning på en skärm och att man hade en instruktion om hur det ska sättas upp. Alla vallokaler är ju organiserade på samma sätt, så att man får lite stolpar att hålla sig till, som att ”Den grejen får inte vara för nära den”, ”Sätt upp det så här” etcetera vore bra.

En lärare återvänder till diskussionen om behovet av stöd i skolans tillgänglighetsarbete i samband med skolval. Hen menar att skolan skulle ha nytta av fler korta filmer, till de elever som behöver anpassningar och exempelvis har svårt att läsa textbaserad information.

Vi behöver inte bildstöd, det kan vi fixa själva. Men korta filmer är bra, det är lättare när de ser och upplever själva.

Som tidigare kapitel visar, nämns även behov av valmaterial på fler språk. Andra idéer är kortfattade material i punktform, som en webbaserad bank av tillgänglighetsanpassat material som passar olika behov. En yrkeslärare föreslår även att det tas fram ett material specifikt inriktat på olika grupper av yrkes elever, som enkelt och tydligt beskriver vilken påverkan som beslut av riksdag och regering får i konkreta situationer i elevernas framtida yrkesliv.

Det finns även ett önskemål om att de valsedlar som skickas ut från MUCF ska omfatta enbart de partier som är representerade i Riksdagen. En av de intervjuade påpekar att det skickats ut valsedlar även för partiet Feministiskt Initiativ och att detta lett till knepiga diskussioner med eleverna på skolan, som ifrågasatt varför detta parti, men inga andra partier som inte är riksdagspartier, fått möjlighet att vara representerade med sina valsedlar under Skolval 2022. Läraren menar att hen själv har haft svårt att motivera och försvara detta inför eleverna. Hen uttrycker sitt ifrågasättande så här:

Vi blev förvånade över att det följde med valsedlar till Feministiskt initiativ i paketet från MUCF, det såg vi inte riktigt anledningen till. Det är många partier som inte är med i Riksdagen och deras valsedlar skickades inte ut. Varför just dem? Det undrade även eleverna.

Förklaringen till att valsedlar för Feministiskt initiativ skickats ut till skolorna är att MUCF följt Valmyndighetens regler kring valet, det vill säga att de partier som vid något av de två senaste riksdagsvalen fått mer än en procent av rösterna i hela landet får sina partivalsedlar utlagda. Denna information har gått ut till skolorna, men lärarens synpunkt på detta visar att informationen inte nått fram till alla berörda. Detta kan anses vara olyckligt i de fall där informationen inte nått fram, det är däremot inte konstigt att det blivit

så. Det kan istället fungera som en illustration över hur svårt det kan vara med kommunikation och informationsspridning.

Skolval 2022 uppfattas av vissa som en stor belastning på skolan, eftersom det inte utgår någon extra ersättning för att delta i valet. Vissa påtalar att MUCF behöver vara medvetna om hur mycket arbete som krävs av skolan och göra vad de kan för att förenkla så långt det är möjligt. En lärare menar att det av denna anledning är värdefullt att minska administrationskraven i samband med kommande skolval så mycket det går. Andra uttrycker i mer allmänna ordalag att myndigheten behöver ha förståelse för det arbete som krävs av skolorna. Men även dessa lärare är nöjda med MUCFs stöd och samordning av Skolval 2022, så uppmaningen om minskad administrativ börda ger inte intryck av att vara baserad på ett missnöje.

Allt kring skolvalet är en stor belastning att ta på sig utan någon extra ersättning. Vi deltar ju gärna hur som haver, men det bör finnas en förståelse för hur mycket arbete som sätts in för att det ska fungera så bra som det har gjort. Det var en hel del arbete med detta. Men MUCF har inte försvårat det, det har varit bra instruktioner och de har underlättat för oss så bra som det har gått.

Under intervjuerna lyfts möjligheterna att ta fram statistik över valresultatet som positivt och det finns exempel på lärare som uttryckligen säger att de använt denna statistik som underlag för diskussioner med eleverna efter valet. Samtidigt finns det också lärare som önskar att det skulle vara ännu lättare att arbeta med detta och visa resultaten grafiskt för eleverna.

Återkopplingsmaterial i form av resultat av valet etcetera – det hade varit roligt att på ett enklare sätt kunna visa grafiska resultat för eleverna om resultatet av skolvalet, det hade varit bra.

En av de intervjuade ger även återkoppling om själva utvärderingen av Skolval 2022, som hen påpekar skett alldeles för långt efter att skolvalet avslutats. Intervjuerna i denna utvärdering genomfördes under november och december 2022. Läraren menar att intervjuerna istället borde göras i september och oktober, precis när skolvalet avslutats, för att både elever och lärare ska komma ihåg hur det fungerade och vad som kan förbättras. Sammanfattningsvis är både elever och lärare nöjda med Skolval 2022 och de har under intervjuerna gärna bidragit med både tankar och idéer om hur det skulle kunna göras ännu bättre nästa gång.

Slutsatser

I detta avslutande kapitel sammanfattas studiens resultat, genom att utvärderingsfrågorna besvaras. Det utgör samtidigt en sammanfattning av de viktigaste resultaten. Sammantaget visar slutsatserna vilken nytta skolvalet ger. Denna nytta är det värdefullt att tillvarata i arbetet med kommande skolval.

- Har Skolval 2022 stärkt ungas förståelse för och delaktighet i vår demokrati och valförfarande?

Skolval 2022 är uppskattat av både lärare och elever. Skolvalet uppfattas som roligt och givande att delta i och det ökar elevernas intresse för det allmänna valet, politik och de politiska partierna. Intervjuerna visar att skolvalet har stärkt ungas förståelse för valförfarandet. Det uppfattas även öka insikten om vad det innebär att leva i en representativ demokrati. Det finns även en övertygelse hos de intervjuade om att deltagande i skolvalet minskar elevernas tröskel att delta i allmänna val när de fyllt 18 år, vilket bedöms bidra till ett ökat valdeltagande på sikt. Därigenom är det rimligt att anta att Skolval 2022 även stärker ungas delaktighet i valförfarandet på sikt, genom att de i ökad utsträckning kommer att rösta när de blir myndiga.

Skolvalet ses som särskilt betydelsefullt för elever vars föräldrar inte pratar om politik och val i hemmet och inte heller tar med sina barn till vallokalen när de själva röstar, för att introducera dem i hur valet fungerar och göra dem redo för att rösta på egen hand, när de fyllt 18 år.

Andra grupper som särskilt nämns, för vilka skolvalet bedöms vara särskilt betydelsefullt, är elever med utländsk bakgrund och nyanlända, från länder där det inte finns en fungerande demokrati. Att delta i skolvalet kan för dem vara en ögonöppnare som på ett konkret sätt visar att de lever i en demokratisk rättsstat där deras egen röst räknas.

En ytterligare grupp elever som identifieras som att de har särskild nytta av att delta i skolvalet är elever i särskolan och elever i den ordinarie skolan, med särskilda behov av tydlighet och trygghet. För dessa grupper ger skolvalet dem en möjlighet att träna på valsituationen i praktiken, vilket underlättar för dem att delta i de allmänna valen. Därigenom är det rimligt att anta att skolvalet ökar ungas förståelse för och delaktighet i den representativa demokratin³, det vill säga i valförfarandet.

Skolvalet uppfattas däremot inte öka elevernas delaktighet i och engagemang i samhället i bredare bemärkelse. Eleverna upplever inte att deras kunskaper ökat om hur de själva kan engagera sig i samhället. Skolvalet ökar heller inte elevernas vilja att engagera sig i ett politiskt parti, ett politiskt ungdomsförbund eller en annan civilsamhällesorganisation.

³ Sverige är en representativ demokrati. I en representativ demokrati styr folket genom val av partier eller företrädare med beslutanderätt (Wikipedia, uppslagsord: Representativ demokrati. 2023-01-19.).

- Har Skolval 2022 stärkt skolledning och -personal inom olika metoder och tillvägagångssätt för att systematiskt arbeta med skolans demokratiuppdrag?

Intervjuer har gjorts med de personer som arrangerat Skolval 2022 på skolorna. Samtliga arbetar som lärare, varav alla utom en undervisar i samhällskunskap. Det gör att studien inte ger underlag för att besvara utvärderingsfrågan med avseende på andra personalgrupper än lärare i samhällskunskap.

Att Skolval 2022 på de intervjuade skolorna arrangerats av enskilda lärare eller lärarlag som undervisar i samhällskunskap, innebär att arrangörerna är högutbildade specifikt inom områden där demokratifrågor och samhällets organisering och funktion är centrala delar. Det innebär att lärarna sällan upplever sig behöva stöd och ytterligare material för att utveckla sin undervisning inför valet. De har redan det material de behöver och god kännedom om hur de själva kan hitta eller ta fram annat material om de får inspiration att göra det.

Skolornas demokratiuppdrag förstås som ett stort och allomfattande uppdrag. Det upplevs även vara centralt i lärarnas yrkesroll. Det innebär att de anser att de redan har ett fullgott arbetssätt för att arbeta med skolans demokratiuppdrag och att de inte anser sig ha behov av stöd från en extern part i detta.

Skolvalet uppfattas som en bra och givande aktivitet, som bidrar till elevernas kunskapsinhämtning. Det uppfattas öka elevernas motivation och förståelse genom att vara en bra och konkret aktivitet som på ett pedagogiskt sätt bidrar till att eleverna uppnår målen i samhällskunskap samt i övrigt ökar deras insikter om val, politik, de politiska partierna och den representativa demokratin. Skolvalet förstås därigenom som en bra och givande aktivitet för eleverna. Däremot bidrar det inte i nämnvärd utsträckning till att stärka samhällskunskapslärarna inom olika metoder och tillvägagångssätt för att systematiskt arbeta med skolans demokratiuppdrag.

Läsaren bör hålla i åtanke att denna utvärdering, genom att det bland respondenterna så gott som helt saknas representation från andra personalgrupper än samhällskunskapslärare, troligen underskattar betydelsen av skolvalet för andra personalgrupper. Det finns även exempel på att respondenterna själva anser att andra personalgrupper, med annan utbildningsbakgrund och yrkesroll, troligen skulle ha betydligt större nytta av det material om demokrati och politik som MUCF tillhandahållit skolorna.

Intervjuguider

Lärare och skolpersonal

Nummer	
Kön	
Roll /yrke och roll i skolvalet	
Skoltyp och ålder på eleverna	
Ort/Stad och typ av område	
Datum	
Har gett ok till digital inspelning av intervjun och att den lämnas ut till forskare	

1. Varför valde er skola att vara med i skolvalet?
 - a. Var kommer initiativet ifrån, och varför? *(t ex initiativ från engagerad lärare, rektorsbeslut, politiska ledningen i kommunen som drivit på, engagerade elever, andra orsaker?)*
2. Hur har er skola valt att arbeta med skolvalet?
3. Hur tycker ni att skolvalet har fungerat på er skola?
 - a. Vad har fungerat bra och vad har fungerat mindre bra?
 - b. Finns det något som ni skulle vilja ha gjort annorlunda så här i efterhand?
4. Upplever ni att skolvalet gör skillnad för elevernas förståelse för demokrati och politik?
 - a. Om ja, på vilket sätt? *(t ex politiskt intresse, politisk kunskap, förståelse för hur det går till att rösta, hur demokratin fungerar, valsystemet, politiska partiernas politik, etc)*
 - b. Om nej, varför inte?
 - c. Upplever ni att skolvalet är viktigare för vissa elevgrupper än andra när det gäller förståelsen för demokrati och politik? Om ja, hur kommer det sig tror du?
5. Har ni använt något sorts undervisningsmaterial i samband med skolvalet?
 - a. Vilket material och på vilket sätt har ni arbetat med detta?
 - b. Har ni på er skola använt något av det stöd som MUCF tagit fram inför skolvalet?
 - Vilket/vilka då? *(Låt dem själva nämna vilket stöd de använt, därefter bocka av övrigt stöd på en lista, om de använt det eller inte.)*
 - Prata politik

- Prata demokrati i gymnasieskolans yrkesprogram
 - Prata demokrati i gymnasiesärskolan
 - Prata demokrati - en manual för skolledare
 - Demokratihandboken
 - UNIK i skolan - Varför bry sig om demokratin?
 - Redaktionen
 - Prata EU med unga
- c. Vilket av dessa material har ni haft störst nytta av? Varför?
- d. Är det något material som ni saknar?
- e. Känner du att materialet har stärkt dig i din roll, med avseende på:
- i. att genomföra skolvalet
 - ii. olika metoder och tillvägagångssätt för att arbeta med skolans demokratiuppdrag?
6. Hur kommer ni på er skola att fortsätta arbeta med skolans demokratiuppdrag, inklusive att arrangera skolval, inför kommande val (EU-val 2024, riksdagsval 2026)?
- a. Utifrån dina erfarenheter av detta skolval, vilka tips eller lärdomar vill du lyfta fram till MUCF, skolledare, lärare och annan skolpersonal, för att det ska gå ännu bättre nästa gång?
7. Har ni arbetat med tillgänglighet (information, fysiska lokaler) i ert skolvalsarbete? På vilket sätt?
- a. Upplever du att det är lättare eller svårare att skapa ökad tillgänglighet för vissa grupper av elever än för andra? Vilka grupper och varför?
 - b. Har ni använt någon checklista eller annat stöd i arbetet med tillgänglighet? Hur funkade det? Finns det något ytterligare stöd som du tänker att ni skulle ha nytta av i kommande skolval?
8. Upplever du att pandemin Covid-19 har påverkat ert arbete med skolvalet? Om ja, på vilket sätt?

Elever

Nummer	
Ålder och kön	
Skoltyp, åk och program	
Ort/Stad och typ av område	
Datum	
Har gett ok till digital inspelning av intervjun och att den lämnas ut till forskare	

1. Du har ju själv deltagit i skolvalet, som jag förstår. Berätta lite om vad du tycker om skolvalet!
2. Vad var det som gjorde att du valde att rösta i skolvalet?
3. Tycker du att du har lärt dig något genom att delta i skolvalet? Vad tycker du att du lärde dig?
 - a. Vet du mer om hur det går till att rösta nu än innan du deltog i skolvalet?
 - b. Vet du mer om vad de politiska partierna tycker om olika frågor nu än innan du deltog i skolvalet?
 - c. Vet du mer om hur du kan vara samhällsengagerad?
4. Var hittar du information om politik och vad partierna tycker i olika frågor?
 - i. Vilka källor använder du oftast? Varför just de?
5. Var har du fått kunskap om hur det går till att rösta?
 - a. Har du själv sökt eller hämtat information eller är det genom undervisningen i skolan? (*Borra i vilken roll som skolan och undervisningen haft.*)
6. Upplever du att du har tillräcklig kunskap för att rösta i de allmänna valen, när du har fyllt 18 år?
7. Har du själv varit med och organiserat skolvalet på din skola? Om ja, hur funkade det?
8. Jag vill inte att du ska berätta för mig om vad du röstade på. Det behöver du inte berätta för någon, om du inte vill. Däremot undrar jag vilka politiska frågor som var viktigast för ditt val av parti? Varför tycker du att de frågorna är viktiga?
9. Brukar du diskutera politik med andra? Vilka pratar du med då och varför just dem?
10. Vilka tips eller förslag vill du ge till dem som ordnar kommande skolval, för att det ska gå ännu bättre nästa gång?

BILAGA 3

Policy brief

*Kan deltagande i skolval
främja ungas delaktighet
i demokratin?*

Kan deltagande i skolval främja ungas delaktighet i demokratin?

Erik Lundberg¹ & Hanna Lundin²

¹Docent i statsvetenskap, Högskolan Dalarna

²Mastersstudent i internationell och jämförande utbildning vid Stockholms universitet

Skolval arrangeras regelbundet på Sveriges gymnasie- och högstadieskolor för att ge elever möjlighet att ta ställning till, och rösta på ett politiskt parti. Syftet är att stärka elevers delaktighet i demokratin till exempel genom att motivera elever att lära sig mer om partier och politik, och att stärka ett aktivt medborgarskap. Men vilken betydelse har deltagande i skolval för elevers delaktighet i demokratin? Den här policy briefen redovisar resultat från en analys av i vilken mån deltagande i skolval bidrar till att främja ungas förutsättningar att delta i demokratin. Policy briefen är skriven av Erik Lundberg, docent i statsvetenskap vid Högskolan Dalarna i samarbete med Hanna Lundin, mastersstudent i internationell och jämförande utbildning vid Stockholms universitet. Resultaten baseras på den utvärdering av Skolval 2022 som har genomförts av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF).

Bakgrund och syfte

Ett aktivt medborgarskap är en grundförutsättning för en stark och hållbar demokrati. Demokratin behöver medborgare som har förmågor och förutsättningar att göra sin röst hörd och som deltar aktivt. Skolan är den samhällsaktör som har ett uttalat uppdrag att stärka ungas delaktighet i demokratin. I skolans styrdokument anges att utbildning ska främja elevers kunskap om demokratins principer och stärka viljan och förmågan att verka inom demokratiska former (4§ kap 1 skollagen (2010:800; Lgr22; Gy11). Forskning visar att skolan har en betydande roll för i vilken utsträckning elever lär sig mer om demokrati och tillgodogör sig demokratins principer och ideal (Amnå & Helander 2022; Torney-Purta 2002). Ett flertal studier pekar exempelvis på att undervisning i klassrummet som på olika sätt involverar elever i öppna diskussioner, där kunskaper, förmågor, attityder och värderingar om och för demokratin står i centrum, kan främja elevers delaktighet i demokratin (Wallin, Olson & Persson 2022).

Vid sidan av aktiviteter i klassrummet har också extra kunskapsutvecklande insatser i anslutning till skolmiljön en potential till att främja elevers delaktighet i demokratin. Ett sådant exempel är skolval. Skolval är ett simulerat val där elever ges möjlighet att ta ställning och rösta på ett politiskt parti. Genom att arrangera skolval ges elever ett ytterligare tillfälle att lära sig mer om demokrati, om de politiska partierna och hur det går till att rösta i val. Man skulle kunna säga att skolval är en slags generalrepetition inför de allmänna valen som är ett av de viktigaste sättet som medborgarna kan uttrycka önskemål om hur samhället ska styras.

Myndigheten ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) har sedan 2002 fått återkommande regeringsuppdrag att genomföra skolval i samband med de allmänna valen. Det är emellertid upp till varje högstadie- och gymnasieskola att avgöra om skolan ska delta i skolval eller inte. Skolval är alltså inget obligatoriskt moment och varje skola väljer själv hur många och vilka aktiviteter som ingår i skolvalet förutom röstning. I samband med riksdagsvalet hösten 2022 anmälde sig 1 604 av Sveriges drygt 3 700 högstadie- och gymnasieskolor, vilket gör Skolval 2022 till ett av de mest omfattande skolvalen hitintills.

En grundläggande fråga är emellertid om skolval bidrar till att stärka ungas förutsättningar och förmågor av vikt för ett aktivt medborgarskap? Den här policy briefen bidrar med en analys som kan hjälpa till att

besvara den frågan. Närmare bestämt erbjuds svar på följande fråga: I vilken utsträckning upplever elever att skolval främjar deras delaktighet i demokratin? Med delaktighet i demokratin avses kunskaper och förutsättningar för ett aktivt medborgarskap. Mer specifikt undersöks i vilken mån elever själva upplever att deltagande i skolval har bidragit till att stimulera deras kunskaper om de politiska partierna, hur det går till att rösta samt politiska intresse, engagemang och självförtroende.

Tidigare forskning

Skolval används i många länder men tillämpas på olika sätt beroende på politisk och pedagogisk kontext. I Norge är skolval obligatoriskt och genomförs på samtliga gymnasieskolor i landet i samband med allmänna val (Borge 2016). Detta skiljer sig från exempelvis Sverige, Tyskland, Storbritannien och Nederländerna, där skolor själva får anmäla sig till nationella skolval (de Groot & Eidhof 2019). I USA och Kanada arrangeras skolval ibland som rollspel och ofta i samarbete med civilsamhället.

Forskningen om skolval är ganska begränsad (de Groot & Eidhof 2019) men åtminstone två inriktningar i forskningen kan urskiljas. Den ena inriktningen utgår från ett pedagogiskt perspektiv och lägger tonvikten på skolval som pedagogisk metod. Den andra är statsvetenskapligt präglad och har ofta fokuserat relationen mellan skolvalet och olika typer av medborgarkompetenser.

Från det pedagogiska perspektivet har skolval förknippats med upplevelsebaserat lärande. Det innebär att elever får prova på övningar som efterliknar verkligheten med målet att öppna upp för diskussion, reflektion och ökad förståelse hur samhället fungerar i praktiken (Frederking 2005). En viktig komponent i ett upplevelsebaserat lärande är att inte enbart genomföra övningen, i detta fall rösta, utan att också inkludera pedagogiska moment såsom handledd diskussion och övningar för att skapa en god läroprocess med engagemang och delaktighet. Skolval ses alltså som en metod för att stimulera lärande genom flera sinnen och genom att ge möjlighet för elever att praktiskt utforska teoretiska begrepp.

Den statsvetenskapligt präglade forskningen har bland annat undersökt relationen mellan skolval och ungas medborgarkunskaper, däribland politiskt engagemang och politiskt intresse. Fler studier har till exempel visat att skolval i gymnasiet under vissa förutsättningar kan öka ungas vilja att delta i politiska och demokratiska processer på kort och lång sikt (Keating & Janmaat 2015; Borge 2016). Skolval har även visat sig generera ökade politiska diskussioner i och kring elevers sociala kontexter (Chaffee 2000). Men det finns också forskning som pekar på att skolval inte har de positiva effekterna som ofta framhålls. Ett exempel är en studie från Sverige som med hjälp av registerdata inte kunde belägga att deltagande i skolval ökar sannolikheten att rösta i kommande allmänna val (Öhrvall & Oskarsson 2020).

Metod

Det empiriska material som ligger till grund för den här policy briefen är hämtad från den enkät som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) skickade till elever för att utvärdera Skolval 2022. Totalt deltog 68 procent, det vill säga 500 615, av Sveriges högstadie- och gymnasieelever i Skolval 2022. 53 procent av Sveriges samtliga elever röstade. En digital enkät skickades ut i november 2022 till samtliga högstadie- och gymnasieelever som gick på skolor som hade anmält sig till skolvalet samt skolor som hade avstått. 8979 elever svarade vilket ger en svarsfrekvens på två procent sett till de 390 120 elever som röstade i skolvalet och en procent sett till samtliga elever (För mer information om enkätundersökningen hänvisas till bilaga 1 i rapporten ”Skolval 2022 i samband med riksdagsvalet”).

För att undersöka skolvalets betydelse för elevers kunskaper om val och politik fick eleverna ta ställning till följande påståenden: ”Genom att delta i skolvalet har du lärt dig mer om: 1) Hur det går till att rösta 2) De svenska politiska partierna.”. En liknande fråga ställes för att undersöka olika aspekter av elevers medborgarkompetenser. Mer specifikt fick de ta ställning till följande påståenden: ”Genom att delta i

skolvalet har du blivit mer: 1) Politiskt intresserad; 2) Politiskt engagerad; 3) Säker på att jag kan påverka politiken; 4) Intresserad av att bli medlem i ett politiskt parti; och 5) Intresserad av att bli medlem i en förening.” Eleverna fick välja mellan fyra svarsalternativ: Stämmer inte alls; stämmer inte så bra; stämmer ganska bra och stämmer helt.

Den här analysen baseras på svar från elever som gick på skolor som valde att anordna skolval, och som gav sina elever möjlighet att besvara enkäten. Resultaten är därmed inte representativa för Sveriges elever utan speglar snarare situationen för elever som befinner sig i en skolkontext där det med stor sannolikhet redan finns ett visst mått av engagemang för demokratifrågor.

Enkäten skickades ut omkring två månader efter att skolvalet ägde rum. Undersökningen mäter således eventuella kortsiktiga och självupplevda effekter av att delta i skolval. Det är också viktigt att påpeka att skolvalet genomfördes i samband med att de allmänna valen ägde rum. Detta kan ha inneburit att även andra omständigheter förutom skolvalet kan ha påverkat elevernas upplevda kunskap, intresse, engagemang och självtilltro. Sammantaget bör resultaten tolkas med försiktighet. Resultaten i den här policy briefen analyserar data som inte är viktad, vilket kan innebära en marginell skillnad i procentenheter jämfört med de resultat som presenteras i MUCF:s slutrapport för Skolval 2022.

Resultat

De samlade resultatet presenteras i Tabell 1 och visar att 75 procent av de elever som gick på skolor som deltog i Skolval 2022 instämmer ganska bra och helt i påståendet att skolvalet har gjort att de har lärt sig mer om de politiska partierna. Motsvarande siffra för hur det går till att rösta är 82 procent. Vidare kan vi se att 43 procent av eleverna instämmer ganska bra och helt i påståendet att deltagandet i skolvalet har gjort dem mer politiskt intresserade. Motsvarande siffra för om deltagandet har ökat deras politiska engagemang var 34 procent.

Dessutom visar resultatet att 24 procent av eleverna instämmer ganska bra eller helt i påståendet att skolvalet har gjort dem mer intresserade av att bli medlem i ett politiskt parti. För medlemskap i en förening är motsvarande resultat drygt 36 procent. Omkring 46 procent av eleverna instämmer ganska bra eller helt i påståendet att deltagande i skolval har gjort dem mer säkra på att de kan påverka politiken.

Tabell 1. Andel elever som instämmer i påståenden om deltagandet i skolval har främjat kunskaper och förutsättningar att delta i demokratin (procent).

Genom att delta i skolval har du...	Stämmer inte alls eller inte så bra	Stämmer ganska bra eller helt	N
...lärt dig mer om att rösta	18	82	8931
...lärt dig mer om de politiska partierna	25	75	8912
...blivit mer politiskt intresserad	57	43	8531
...blivit mer politiskt engagerad	66	34	8364
...blivit mer intresserad av att bli medlem i ett politiskt parti	76	24	8061
...blivit mer intresserad av att bli medlem i en förening	64	36	7947
...blivit mer säker på att kunna påverka politiken	54	46	8302

Samtidigt finns det statistiskt säkerställda skillnader mellan elever. Vad gäller våra två frågor som mäter skolvalets betydelse för elevers kunskaper visar analyser att tjejer, elever som är födda utanför Sverige och som går på högstadiet instämmer i högre utsträckning att de har lärt sig mer om de politiska partierna och hur det går till att rösta jämfört med killar, inrikes födda, och elever på gymnasiet. Vi kan inte bekräfta några motsvarande skillnader mellan elever som läser på kommunala eller friskolor (skolor som drivs av en annan huvudman än kommun, region eller stat).

Störst skillnad när det gäller skolvalets betydelse för elevers upplevda kunskaper om de politiska partierna finner vi mellan högstadie- och gymnasieelever. 82 procent av eleverna på högstadiet instämmer ganska bra eller helt i påståendet att skolvalet har ökat deras kunskaper om de politiska partierna. Motsvarande siffra för elever på gymnasiet var 66 procent.

Skolvalet förefaller också ha genererat ett större *politiskt intresse* bland elever som är födda utomlands, som går på högstadiet och i fristående skolor. Störst skillnader finner vi mellan elever som går på friskolor och de som går på kommunala skolor. 52 procent av eleverna som läser på friskolor instämmer ganska bra eller helt i påståendet att deltagandet i skolval har gjort dem mer politiskt intresserade, jämfört med 42 procent av eleverna i kommunala skolor.

Vidare kan vi se att skolval förefaller ha stimulerat ett större *politiskt engagemang* bland elever födda utanför Sverige, som går på högstadiet och på friskolor. Störst skillnad finner vi mellan elever som är födda i respektive utanför Sverige. 33 procent av eleverna födda i Sverige instämmer ganska bra eller helt i påståendet att deltagande i skolval har gjort dem mer politiskt engagerade. Motsvarande siffra för elever födda utanför Sverige är nästan 40 procent. Killar, som är födda utomlands och som går på friskolor uppger i något större utsträckning ha blivit mer intresserade av att bli medlem i ett politiskt parti. Även här är de största skillnaderna mellan elever som är födda i Sverige jämfört med de som är födda utomlands.

Slutligen uppger elever som är födda utomlands och går på friskolor i något högre utsträckning att deltagandet har gjort dem mer *säkra på sin förmåga att påverka politiken*. Även här ser vi störst skillnad mellan elever födda utomlands respektive de som är födda i Sverige. Närmare bestämt instämmer 52 procent av eleverna födda utomlands ganska eller helt i påståendet att deltagandet i skolval har gjort dem mer säkra på att de kan påverka politiken. Det är knappt sex procentenheter högre än för elever födda i Sverige.

Sammantaget indikerar resultaten att elever upplever att deltagande i skolval har bidragit positivt särskilt för elevers kunskaper men även för elevers förutsättningar att delta i demokratin. Att skolan har en särskild viktig roll för ungas kunskaper om demokrati visas också i MUCF:s enkät. 50 procent av eleverna ansåg att de vet lite mer eller mycket mer om politik och demokrati genom att ha gått i en skola som har deltagit i skolvalet. Skolan spelar också den viktigaste rollen som primär informationskälla om val och politik. Detta gäller speciellt hos elever födda utomlands.

Slutsatser och rekommendationer

Syftet med den här policy briefen har varit att undersöka i vilken mån elever själva upplever att deltagande i skolval bidrar till att främja elevers förutsättningar att delta i demokratin. Trots vissa förbehåll vad gäller urvalet av elever, tidpunkten då skolvalet ägde rum och att studien utgår från elevers egna upplevelser och inte faktiska förhållanden pekar resultaten på att skolval kan främja vissa aspekter av elevers delaktighet i demokratin.

Resultatet visar att en stor majoritet av elever som gick på skolor som arrangerade skolval upplevde att skolvalet ökade deras kunskaper om de politiska partierna och om det svenska valförfarande. En stor andel ansåg också att skolvalet stimulerade deras politiska självförtroende och politiska intresse. Dessutom ansåg en minoritet av eleverna att skolval hade en positiv inverkan på deras politiska engagemang och intresse för medlemskap i såväl partier som föreningar. Detta indikerar att skolval som läromedel kan stimulera lärande som kan bidra till att stärka ungas delaktighet i demokratin.

Resultaten från den här analysen visar också på vissa skillnader mellan elever när det gäller i vilken mån skolvalet bidragit till att stimulera olika former av kunskaper och kompetenser. Till exempel upplever en större andel elever på högstadiet jämfört med gymnasieelever att skolvalet ger en större nytta i termer av kunskaper om val och politik. En trolig förklaring kan vara att gymnasieelever redan besitter vissa kunskaper vilket gör att deltagande i skolval inte bidrar till att öka kunskaperna i lika hög grad som för elever på högstadiet. Möjligen är det en indikation på behovet av att i vissa delar anpassa nivån på de kunskapshöjande insatserna som görs för elever i olika årskurser i samband med skolval. Fortsatta studier behövs för att klarlägga och förklara orsaken till dessa skillnader men också vilka effekter olika typer av aktiviteter i och kring skolvalet, förutom att rösta, har för olika typer av medborgarkompetenser och demokratiska ideal.

Sammantaget ger resultaten från den här analysen stöd för skolvalets plats i den svenska skolan. Det är därför motiverat med fortsatta insatser som underlättar för skolor att delta i skolval. Studier från Sverige och andra länder har emellertid pekat på att det praktiska ansvaret för genomförandet av skolval ofta hamnar på engagerade lärare eller annan skolpersonal och att bristen på resurser begränsar möjligheten att genomföra skolval på det sätt som är önskvärt (de Groot 2017; Micheletti & Agfors 2020). En viktig fråga för varje huvudman är därför att tillse att det finns förutsättningar för varje skola att genomföra skolval och att det sker på ett sätt som bidrar positivt för elevers förutsättningar att delta i demokratin. En annan fråga som förtjänar att diskuteras är om skolval bör vara ett obligatoriskt moment inom skolans demokratiuppdrag liksom vilken roll som skolval kan ha i relation till andra insatser inom ramen för skolans demokratiuppdrag. Oavsett detta framstår insatser som på olika sätt stärker ungas kunskap om demokratis principer samt viljan och förmågan att verka inom demokratiska former särskilt angeläget i en tid då demokratin utmanas och ifrågasätts allt mer.

Referenser

- Amnå, E., & Helander, A. (2022). Ungas organisering och politiska deltagande: En kunskapsöversikt. Stockholm: Forte – Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd.
- Borge, J. A. Ø. (2016). Creating democratic citizens? An analysis of mock elections as political education in school. PhD Thesis, University of Bergen, Bergen.
- Chaffee, S. (2000). Education for citizenship: Promising effects of the Kids Voting USA curriculum. Sid. 87–92. I Mann, S., & Patrick, J. J. (2000). Education for Civic Engagement in Democracy: Service Learning and Other Promising Practices. ERIC Clearinghouse for Social Studies/Social Science Education, Bloomington.
- Frederking, B. (2005). Simulations and student learning. *Journal of Political Science Education*, 1(3), 385–393.
- de Groot, I. (2017). Mock Elections in Civic Education: A Space for Critical Democratic Citizenship Development. *Journal of Social Science Education*, 16 (3), 84–96.
- de Groot, I., & Eidhof, B. (2019). Mock elections as a way to cultivate democratic development and a democratic school culture. *London Review of Education*, 17(3), 362–382.
- Keating, A., & Janmaat, J. G. (2016). Education through citizenship at school: Do school activities have a lasting impact on youth political engagement? *Parliamentary Affairs*, 69(2), 409–429.
- Micheletti, M. & Agfors, A. (2020). Skolvalen 2018 och 2019. En statsvetenskaplig utvärdering. Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- Torney-Purta, J. (2002). The school's role in developing civic engagement: A study of adolescents in twenty-eight countries. *Applied developmental science*, 6(4), 203–212.

Wallin, P., Olson, M., & Persson, M. (2022). Att lära demokrati-lärares arbetssätt i fokus: Systematisk forskningssammanställning 2022: 03.

Öhrvall, R., & Oskarsson, S. (2020). Practice makes voters? Effects of student mock elections on turnout. *Politics*, 40(3), 377–393.

BILAGA 4

Policy brief *Politiska partiers skolbesök*

Politiska partiers skolbesök

Niklas Bolin

Docent i statsvetenskap, Mittuniversitetet

Politiska partiers och ungdomsförbunds besök för att informera om sin politik och verksamhet har traditionellt varit vanliga inslag i den svenska skolan. Besöken har ansetts bidra till såväl genomförandet av skolans demokratiska uppdrag som till att unga rekryteras in i partipolitiken. Återkommande hävdas dock att politiska företrädare inte ges det tillträde till skolan som är önskvärt. Hitintills finns dock begränsat med kunskap gällande vilken utsträckning politiska företrädare besöker skolor och om det finns systematiska skillnader mellan olika typer av skolor. Denna policy brief syftar till att öka kunskapen om förekomsten av politiska företrädares skolbesök och vilka skäl som ligger till grund för huruvida skolbesök genomförs. Policy briefen är skriven av Niklas Bolin, docent i statsvetenskap vid Mittuniversitetet. Analysen utgår från den enkätundersökning riktad till skolpersonal som genomförts av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) av Skolval 2022 i samband med riksdagsvalet.

Bakgrund och syfte

Det har i Sverige funnits en tradition av att politiska partier och deras ungdomsförbund gör skolbesök i syfte att informera om sin politik (Bolin & Backlund 2021). Besöken i skolor är betydelsefulla av två skäl. För det första bidrar de till att realisera skolans demokratiuppdrag. I den statliga utredningen *Politisk information i skolan* (SOU 2016:4) framhålls exempelvis att ”det är önskvärt att elever i sin utbildning ges möjlighet att ta del av politisk opinionsbildning som en del av skolans uppdrag att förbereda elever för att delta i demokratiska beslutsprocesser i samhälls- och arbetslivet”. Besök från politiska partier och ungdomsförbund ses således som ett viktigt inslag för att förmedla och förankra demokratiska värden. Exempel på sådana inslag är att företrädare från partier och politiska ungdomsförbund deltar och/eller arrangerar debatter, frågestunder och bokbord i skolans lokaler.

För det andra är skolbesöken den viktigaste rekryteringskanalen av nya medlemmar för de politiska ungdomsförbunden och i förlängningen de politiska partierna. Skolbesöken blir särskilt viktiga då den generella trenden är att färre väljer att aktivera sig inom ramen för politiska partier och det finns oroväckande signaler gällande ungas formella politiska engagemang. Mot bakgrund av forskning som konstaterar att politiska ungdomsförbund brister i sitt rekryteringsarbete (Rainsford 2017) och att många unga aldrig ens kommer i kontakt med partier (MUCF 2021) får skolbesöken således en särskilt viktig roll.

Givet skolbesökens viktiga roll är det oroväckande att det finns signaler om att skolor inte ger partier och ungdomsförbund tillträde för att informera om sin verksamhet. Problemen har aktualiserats tidigare och ledde bland annat till att skollagen reviderades 2018 för att tydliggöra under vilka omständigheter och på vilket sätt skolor ska ge politiska företrädare möjlighet att informera om sin verksamhet. Trots detta konstateras i en nyligen genomförd studie av MUCF (2021) att det är vanligt att skolor inte tillåter besök av politiska företrädare och att det finns stora skillnader mellan olika kommuner.

Det saknas dock systematisk kunskap om både hur situationen ser ut och varför vissa skolor inte har besök från politiska företrädare. Mot denna bakgrund görs i denna policy brief en analys av partiers skolbesök i samband med Skolval 2022. För det första genomförs en analys av i vilken utsträckning som skolor har besök av politiska partier och vilken typ av aktiviteter som är vanligast. För det andra undersöks tänkbara skäl till varför politiska företrädare besökt eller inte besökt en skola. Analysen är en del av den utvärdering som MUCF genomför av skolvalet. MUCF har sedan 2002 fått återkommande regeringsuppdrag att

genomföra skolval i samband med de allmänna valen. Skolval är riktat till gymnasieelever och elever i grundskolans årskurs 7-9 och har genomförts i samarbete med flera olika aktörer, däribland andra myndigheter samt elevorganisationer. Syftet med skolval är att öka elevers möjlighet att delta i samhället och politiska processer, genom att öka de ungas kunskap om demokrati och det demokratiska valförfarandet.

Tidigare studier om politiska företrädares skolbesök

Att politiska partier och ungdomsförbund besöker skolor i samband med att skolval hålls är vanligt förekommande i de skandinaviska länderna. Besöken tycks vara mest utbredda och institutionaliserade i Norge där samtliga skolor håller skolval och i samband med detta anordnar såväl skoldebatter som politiska torg där politiska företrädare är närvarande (Borge 2016). Situationen i Sverige, där skolorna fattar olika beslut gällande såväl skolval som besök av politiska företrädare, innebär att ojämlikheter kan uppstå. I de fåtal studier som finns av svenska förhållanden ges vissa indikationer på hur formerna och förekomsten mellan skolor varierar.

Ungdomsstyrelsen (2011) genomförde 2010 en enkät med lärarkontakter på de skolor som deltog i skolvalet. I enkätresultaten ställdes bland annat frågor om företrädare för de politiska partierna eller deras ungdomsförbund deltagit i aktiviteter kopplat till skolan. Den vanligaste formen av skolbesök var anordnandet av auladebatt (44 procent) följt av bokbord (31 procent) och presentationer i klassrummet (14 procent). Den vanligaste formen av direkt kontakt med politiska företrädare var dock att elever fick besöka valstugor (61 procent).

I en utvärdering (MUCF 2015) i samband med 2014 års skolval inför Europaparlamentsvalet respektive riksdagsvalet framkommer att lite mer än en tredjedel av respondenterna uppgav att de haft besök av politiska partier eller ungdomsförbund. Skillnaden mellan grundskolan och gymnasiet var dock stora. Medan tre fjärdedelar av respondenterna från gymnasieskolan uppgav att skolan haft besök av politiska partier var motsvarande andel för respondenterna från grundskolan mindre än en femtedel. Det vanligaste uppgivna skälet till att man inte haft besök av politiska partier eller ungdomsförbund var att det inte funnits något behov av att bjuda in politiker då skolan arbetade på annat sätt för att ta reda på vad partierna står för.

I en utvärdering av skolvalen som hölls i samband med riksdagsvalet 2018 respektive Europaparlamentsvalet 2019 genomförd av statsvetenskapliga forskare berördes politiska företrädares skolbesök i mindre utsträckning än i de tidigare utvärderingarna (Micheletti & Agfors 2020). I enkäten framkom dock att 27 procent av respondenterna från skolorna som inte anordnade skolval uppgav som ett mycket viktigt eller ganska viktigt skäl att skolan ville undvika att bjuda in alla riksdagspartier.

Metod

Analysen bygger på en enkätundersökning som riktades till skolpersonal som MUCF genomförde i november 2022 för att utvärdera skolornas arbete med Skolval 2022¹. De enkätfrågor som gällde partiernas skolbesök ställdes endast till de respondenter som uppgav att skolan deltagit i skolvalet. Av detta skäl är det troligt att nivåskattningarna inte är representativa då skolor som anordnar skolval med stor sannolikhet även i högre utsträckning har besök av politiska företrädare. När det gäller variationer med avseende på skolors egenskaper torde urvalet vara mindre problematiskt. Totalt baseras analysen i denna policy brief på 715 enkätsvar. Svaren har viktats på om det är grundskola eller gymnasieskola, om skolan har särskoleklasser eller ej samt om det är en kommunal skola eller en fristående skola. För att undersöka i vad mån det finns systematiska skillnader mellan olika typer av skolor har enkätmaterialen analyserats utifrån fem bakgrundsvariabler

- Grundskola/gymnasium
- Huvudman (kommunal/enskild²)
- Om skolan har särskoleklasser

¹ Se huvudrapporten för mer information om datainsamling, svarsfrekvens och hur data har bearbetats och viktats.

² Skola med enskild huvudman benämns som friskola eller fristående skola i texten.

- Om skolan har yrkesprogram (gymnasieskolor)
- Om skolan ligger i ett socioekonomiskt utsatt område eller inte

Resultat

Variationer i skolbesök

Enkätsvaren vittnar om att det finns en spridning i förekomsten av partiers skolbesök. Totalt uppger knappt 36 procent av respondenterna att partier har besökt skolan (se tabell 1). Då urvalet av skolor i enkäten inte är representativt kan det antas att den verkliga nivån är lägre.

När enkätsvaren bryts ned på de ovan nämnda bakgrundsfaktorerna framkommer att den viktigaste skiljelinjen går mellan grundskolan och gymnasiet. Medan cirka två tredjedelar (68%) av gymnasieskolorna har haft politiska partier på besök är motsvarande siffra endast 13 procent för grundskolorna. Mönstret känns igen från analysen som genomfördes i samband med skolvalet 2014.

Tabell 1. Andel skolor som fått besök av politiska partier

	Totalt	Grundskola	Gymnasium
Har särskoleklass	40%	21%	74%
Har ej särskoleklass	35%	11%	67%
Socioekonomiskt utsatt område	27%	16%	74%
Ej socioekonomiskt utsatt område	38%	12%	68%
Kommunal skola	39%	13%	80%
Friskola	29%	12%	47%
Yrkesprogram	74%	-	74%
Ej yrkesprogram	58%	-	58%
Totalt	36%	13%	68%

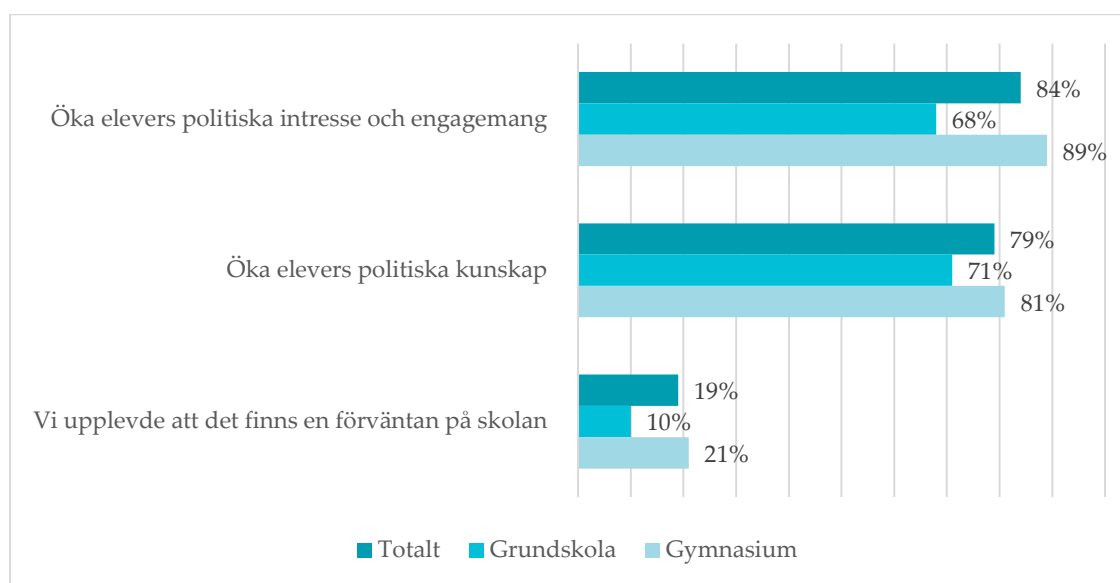
En andra tydlig skillnad är att en större andel av de kommunala skolorna har haft besök av partier jämfört med friskolorna. Särskilt tydlig är skillnaden bland gymnasieskolorna. 80 procent av de kommunala gymnasieskolorna har haft besök av politiska partier medan mindre än hälften av de fristående gymnasieskolorna har haft det. I övrigt kan noteras att varken skolor med särskoleklasser eller skolor i socioekonomiskt utsatta områden har nämnvärt mindre besök av politiska partier. Gymnasieskolor med yrkesprogram har haft besök av partier i något högre utsträckning än de som saknar yrkesprogram.

De skolor som uppgav att de haft partier på besök fick även svara på vilken typ av aktivitet det handlade om. De två mest förekommande aktiviteterna var informationsbord (70%) och debatt och utfrågningar (64%) medan endast ett fåtal av respondenterna uppgav att de haft en ungdomspolitisk mässa/politiska torg (16%), besök i klassrummen (9%) eller partipolitisk affischering (4%). Samma mönster återfinns när svaren bryts ned på bakgrundsvariablerna med undantaget att det framträder en viss skillnad mellan grundskola och gymnasium. Även om informationsbord (46%) och debatt och utfrågningar (49%) är de vanligaste formerna av aktiviteter för grundskolan har de endast förekommit på knappt hälften av de skolor som haft besök av politiska företrädare.

Skäl till att partier fick besöka eller inte besöka skolan

I enkäten ställdes även frågor kring skälen till att partier besökte skolan respektive inte besökte skolan. De viktigaste skälen till att skolor haft besök av partier är sådana som kan relateras till demokratiuppdraget (se figur 1). Cirka 4 av 5 respondenter uppgav att partier fick besöka skolan eftersom det ökar elevernas politiska intresse och engagemang (84%) och politiska kunskap (79%). Andelen är högre i gymnasieskolor än i grundskolor. Endast en femtedel (19%) av respondenterna upplevde att det finns en förväntan på skolan att ha partier på besök. Med få undantag är nivåerna desamma när resultaten bryts ned på bakgrundsfaktorerna. Dock kan det noteras att grundskolor, skolor i socioekonomiskt utsatta områden och friskolor i lägre grad uppgav att de upplevde att det finns en förväntan på partibesök på skolan. Cirka 1 av 10 inom dessa kategorier uppgav detta. På grund av få observationer för dessa grupper bör skillnaderna dock tolkas med försiktighet.

Figur 1. Anledning till att politiska partier besökte skolan (N=281)

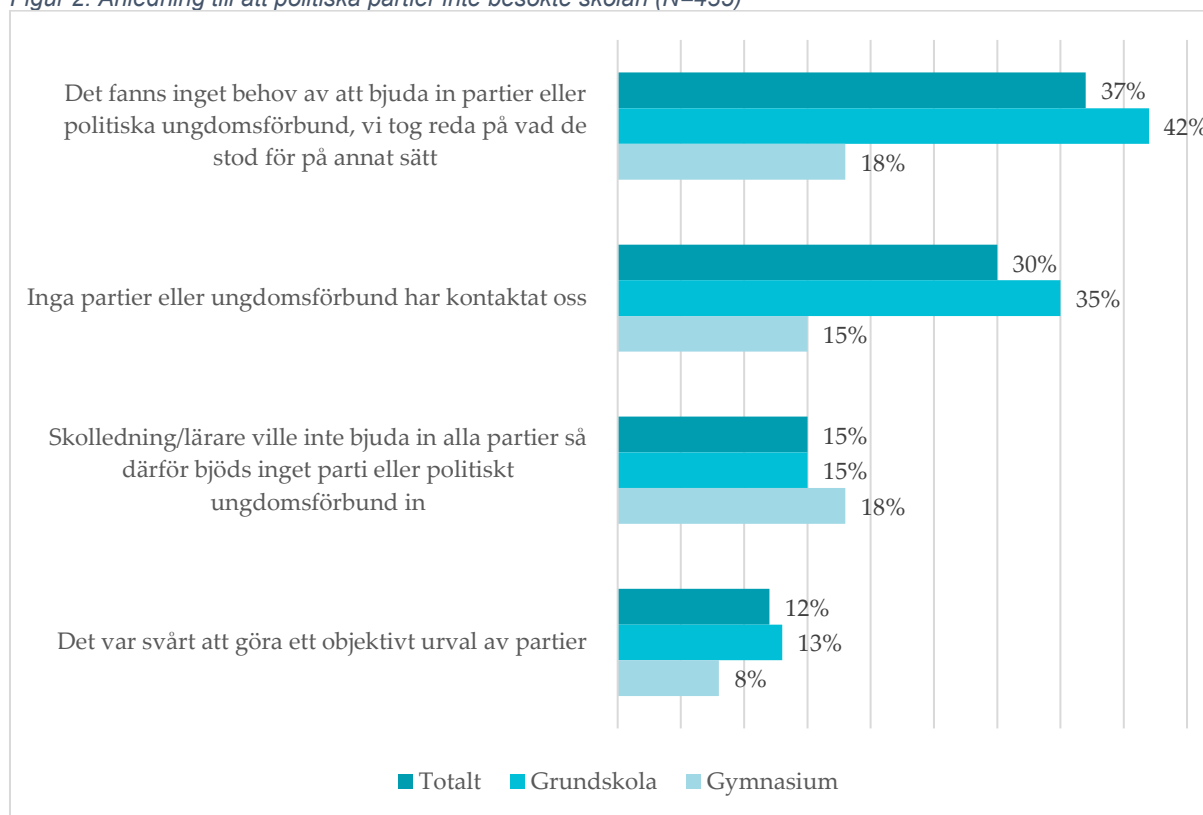
Not. Figuren summerar till mer än 100 procent. Detta beror på respondenterna kunde välja mer än ett svarsalternativ.

Respondenterna för de skolor som inte haft besök av partier ombads att ta ställning till ett antal olika skäl till detta. Skälen kan relateras till antingen beslut tagna av skolan eller sådana som rör politiska företrädares benägenhet till besök (se figur 2). Skillnaderna här är stora mellan grundskolan och gymnasieskolan. Bland respondenterna från grundskolan ansåg 42 procent att det inte fanns ett behov av att bjuda in politiska företrädare då skolan tog reda på vad de stod för på annat sätt medan 35 procent uppgav att uteblivna besök handlar om att inga partier eller ungdomsförbund hade kontaktat skolan. Bland respondenterna för gymnasiet är det betydligt färre som uppger dessa skäl. Av dessa uppger 18 procent att det inte fanns ett behov av att bjuda in politiska företrädare medan 15 procent uppgav att inga partier eller ungdomsförbund hade kontaktat skolan. Det kan noteras att båda skälen uppges särskilt sällan av respondenter från kommunala gymnasieskolor (9%). Bland de fristående gymnasieskolorna uppgav däremot 25 procent att det inte fanns något behov av att bjuda in partier medan 20 procent uppgav att inga partier eller ungdomsförbund hade kontaktat skolan. Det få antalet observationer i dessa grupper medför dock att skillnaderna ska tolkas försiktigt.

Övriga efterfrågade skäl till att skolan inte haft besök av partier var mer jämnt fördelade mellan grundskola och gymnasium. Totalt uppgav 15 procent av respondenterna att inga besök tillätts då skolledningen inte

ville bjuda in alla partier medan 12 procent av respondenterna uppgav att det var svårt att göra ett objektiva urval av partier.

Figur 2. Anledning till att politiska partier inte besökte skolan (N=435)

Not. Figuren summerar till mer än 100 procent. Detta beror på respondenterna kunde välja mer än ett svarsalternativ. Tre mindre vanligt förekommande skäl har inte inkluderats i figuren: "Vi försökte boka men det var svårt att hitta en tid som passade" (6%), "Skolledning/lärare var oroliga för att det skulle bli bråk om partier eller politiska ungdomsförbund kom till skolan" (3%) samt "Eleverna ville inte att partier eller politiska ungdomsförbund skulle komma" (0%).

Slutsatser

Denna policy brief syftar till att göra en systematisk analys av förekomsten av partiernas skolbesök samt vilka skäl som ligger till grund för huruvida dessa genomförs. Analysen ger visst fog för de varningssignaler som kommit från såväl myndigheter som partierna själva gällande i vilken omfattning som det ges möjlighet till skolbesök. Trots att enkäten endast besvarats av skolor som anordnat skolval och sannolikt därför överskattar förekomsten av partibesök framkommer att många skolor inte har partibesök.

Givet att partiernas besök anses vara centralt för att en skola kan realisera sitt demokratiuppdrag är det problematiskt om det finns systematiska skillnader mellan olika typer av skolor. Ur detta perspektiv kan man se vissa positiva signaler. Det finns till exempel inga tydliga tecken på att partibesök är nämnvärt mindre förekommande på skolor med särskoleklasser eller skolor i socioekonomiskt utsatta områden. Inte heller gymnasieskolor med yrkesprogram är mer sällan besökta av partier.³ Ur ett jämlikhetsperspektiv är den stora

³ Detta är intressanta resultat då deltagandet i skolvalet 2018 var lägre bland yrkesprogramskolor och särskolor. Skillnaderna är dock inte direkt jämförbara då 2018 års enkät särskilde på skolor med enbart yrkesprogram och skolor med enbart högskoleförberedande program liksom renodlade särskolor och skolor utan särskoleklasser. I 2022 års enkät gjordes distinktionen istället mellan skolor med yrkesprogram och skolor utan yrkesprogram respektive skolor med särskoleklasser och skolor utan särskoleklasser.

skillnaden mellan grundskola och gymnasium nödvändigtvis inte heller ett problem då de allra flesta ungdomar kommer att genomgå båda nivåerna. Den tydligaste och mest anmärkningsvärda skiljelinjen går istället mellan friskolor och kommunala skolor på gymnasienivå. Med reservation för att antalet enkätsvar inom dessa grupper är relativt små, finns ändå vissa indikationer på var fortsatta studier bör rikta sökljuset. Andelen respondenter som uppgav att det inte fanns ett behov av att bjuda in politiska partier respektive att inga partier hade kontaktat skolan var betydligt större bland de fristående än de kommunala gymnasieskolorna. En hypotes för vidare studier kan således vara att undersöka vad som potentiellt kan ses som ett dubbelt hinder mot att uppnå jämlikhet. De fristående skolorna är mindre angelägna att ha partibesök och partier är mindre angelägna att göra skolbesök på de fristående skolorna.

Ett antal andra faktorer som inte har varit möjligt att undersöka inom ramen för denna policy brief bör också tydligare belysas. Särskilt finns det skäl att undersöka i vad mån skolors storlek och geografiska läge har betydelse. Storleken kan tänkas ha betydelse utifrån såväl att större skolor har större personella och ekonomiska resurser som att man kan anta att politiska företrädare ser det som mer gynnsamt att besöka skolor med fler elever. Geografiskt torde det vara enklare att få politiska företrädare att komma till skolor i större och mer centralt placerade orter än mindre orter på landsbygden.

Frågan om partiers närvaro på skolor är viktig såväl utifrån skolans perspektiv och dess demokratiuppdrag som från den representativa demokratins perspektiv och återväxten inom de politiska partierna. Det är således angeläget att mer forskning bedrivs så att ökad kunskap om partiers skolbesök och hur en mer jämlik situation kan uppnås.

Referenser

- Bolin, Niklas och Backlund, Anders (2021), ”De politiska ungdomsförbundens medlemmar”. i MUCF (red.) *Fokus 21 - Vilja att förändra. Drivkrafter, hinder och utmaningar för ungas samhällsengagemang*. Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, s. 97-130.
- Borge, Julie Ane Ødegaard (2016), *Creating Democratic Citizens? An Analysis of Mock Elections as Political Education in School*. Bergen: Universitetet i Bergen.
- Micheletti, Michele och Agfors, Annasara (2020), *Skolvalen 2018 och 2019. En statsvetenskaplig utvärdering*. Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor.
- MUCF (2021) *Fokus 21 - Vilja att förändra. Drivkrafter, hinder och utmaningar för ungas samhällsengagemang*. Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor.
- Rainsford, Emily (2017), “Exploring youth political activism in the United Kingdom: What makes young people politically active in different organisations?” *The British Journal of Politics and International Relations* 19(4): 790-806.
- SOU 2016:4 *Politisk information i skolan - ett led i demokratiuppdraget*. Stockholm: Fritzes.
- Ungdomsstyrelsen (2011), *Ett val i sig. Utvärdering av Skolvalet 2010*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

HÄR VÄXER KUNSKAP FRAM

På Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor är ungas villkor och civilsamhällets förutsättningar i fokus. Här växer kunskap fram som beslutsfattare använder när de prioriterar insatser för unga och för civilsamhället. Vi sprider kunskapen i mötet med människor, på såväl nationell som europeisk nivå. Vi fördelar också statsbidrag som ger små och stora organisationer möjlighet att genomföra sin verksamhet. Det ger också unga möjlighet att arbeta som volontär, studera eller praktisera i ett annat europeiskt land.

